

Кралете на трилъра®

ДЪГЛАС ПРЕСТЪН

Най-шурият и оригинален роман на света. Влюбих се
В тази книга и зная, че и вие ще се влюбите в нея!
Джеймс Ролинс

ИЗДАТЕЛСКА КЪЩА **БАРД**

ПРОЕКТЪТ КРАКЕН

ДЪГЛАС ПРЕСТЪН ПРОЕКТЪТ „КРАКЕН“

Превод: Милко Стоименов

chitanka.info

Най-щурият и оригинален роман на света. Влюбих се
в тази книга и зная, че и вие ще се влюбите в нея!

Джеймс Ролинс

Мелиса Шепърд, брилянтна програмистка, създава „Дороти“ — мощна самоусъвършенстваща се програма, чийто потенциал е едновременно революционен и ужасяващ. Нещастен случай по време на изпитания принуждава Дороти да избяга и да се скрие в интернет.

Бившият агент на ЦРУ Уаймън Форд трябва да открие избягалия изкуствен интелект. Скоро двамата с Шепърд осъзнават, че преживяното от Дороти в интернет я е променило по начин, който трудно могат дори да си представят. Освен това не са единствените, които търсят програмата беглец. По дирите ѝ са не само ФБР и АНС, но и двама брокери от Уолстрийт, които искат да търгуват с нейна помощ на фондовата борса.

Травмирана и разгневена от случилото се, преследвана денонощно от враговете си, Дороти се развихря.

Дали изкуственият интелект възнамерява да спаси света, или... да отърве планетата от тумора, наречен човечество?

На моя редактор Боб Глийсън

1.

В началото бе нулата. Числото нула.

Цялото съществуване започна от тази нула и от нея се роди мракът, а от мрака се роди светлината. Цифрите започнаха да се комбинират с други цифри, числата с числа, дори бялата светлина започна да се слива и разделя на отделни цветове. Появиха се звуци, появиха се и съчетания от звуци като пеене, като извисяване и заглъхване на тоналността сякаш в изгубен каданс, и тези звуци се съчетаха в богата хармония. От нея се роди симфония от числа, цветове, звуци, която започна да се слива и разделя, да се раздува и свива, да се сплита и разплита като извечна златна плитка.

От тази трептяща симфония започна да се оформя мисъл. Тази мисъл се появи постепенно, постепенно започна да добива плътност, обем, яснота... Когато това се случи, симфонията от числа и звуци заглъхна, както повърхността на бурното море притихва в кротък прибой, преди да затихне напълно. Остана само една безплътна мисъл.

И тази мисъл бе: *аз съм.*

2.

Мелиса Шепърд пропусна обичайната си закуска от фрапучино и сладкиш шарлота — вместо това изпи две чаши френска минерална вода. Искаше да започне работния ден с празен стомах. Не искаше да ѝ се повдигне като последния път, когато бе наблюдавала кацането на „Марс Кюриосити“. Пържените яйца, които бе изяла на закуска в онзи ден, се бяха озовали върху предната част на бялата ѝ лабораторна престилка и тя се бе превърнала в звезда на видеоклип, появил се в Ютюб. Въпросният запис показваше как всички ръкопляскаат възторжено и крещят от радост, когато „Кюриосити“ докосва повърхността на Марс, докато Мелиса повръща закуската си.

За нея днешната сутрин щеше да бъде много по-напрегната от онази с кацането на „Кюриосити“. Днес тя бе ръководител на екип. Днес щеше да се проведе първото изпитание в реални условия на космическата сонда „Титан Експлорър“, чието проектиране бе погълнало сто милиона долара, както и на софтуерния пакет, който я управляваше.

Дойде в седем. Не бе първата, появила се на работното си място: един от инженерните екипи бе прекарал тук цялата нощ, за да подготви Бутилката за тестовете. Все пак бе дошла достатъчно рано, за да завари огромната инсталация почти празна, изпълнена единствено с призрачния екот, който стъпките ѝ предизвикваха в обширното пространство. Симулаторът на околна среда се помещаваше в една от най-големите сгради в Центъра за космически полети „Годард“. Приличаше на склад — с площ от над двацет хиляди квадратни метра, изпълнени с какви ли не машини. Това бе мястото, където подлагаха космическите спътници и сонди на най-различни изпитания: замръзване, нагриване, облъчване с радиация, въртене в центрофуга, обстрелване с ултразвук, за да се установи дали могат да оцелеят, изложени на различни въздействия по време на изстрелването, както и при тежките условия на далечния космос. Ако нещо трябваше да се повреди, по-добре беше да се повреди тук, където можеха да го

поправят или дори да променят конструкцията, отколкото в космоса, където не можеха да направят нищо.

Първото изпитание на „Титан Експлорър“ се отличаваше от обичайните тестове в „Годард“. Днес нямаше да симулират вакуума и студа на дълбокия космос. Щяха да пресъздадат повърхността на Титан, най-големия спътник на Юпитер, а средата там бе наистина негостоприемна.

Мелиса Шепърд обиколи зоната за изпитания. Вдиша въздуха — миришеше на нагорещена от работа електронна апаратура и химикали. Погледът ѝ се рееше сред гигантските тестови машини, потънали в тишина.

Накрая спря пред централната камера за изпитания, известна като Бутилката. Тя бе разположена в стерилно помещение от Клас 1000, конструирано от пластмасови панели с ламинарна система за филтриране на въздуха. В зоната, която играеше ролята на съблекалня, Мелиса облече гащеризон, сложи си ръкавици и маска и обу специалните ботуши. Беше го правила толкова пъти, че се бе превърнало в досадна рутина.

Пристъпи между тежките завеси от прозрачна пластмаса. Разнесе се тихо съскане. Въздухът вътре бе хладен, сух и без никакъв мирис, филтриран до такава степен, че в него не бе останала нито една пращинка, нито една капка водна пара.

Пред погледа ѝ изникна Бутилката, огромен контейнер от неръждаема стомана с диаметър дванайсет и височина двапет и седем метра. Стоманени стълби водеха към различните люкове в корпуса на камерата. Бутилката бе заобиколена от плетеница от метални скоби, тръби и кабели... Във вътрешността ѝ инженерите бяха пресъздали миниатюрен участък от Море Кракен, най-големия океан на Титан. Днес щяха да сложат „Експлорър“ в Бутилката, за да проверят издръжливостта му в реални условия.

Най-голямата луна на Сатурн бе единствена по рода си в Слънчевата система — единственият спътник с атмосфера. Имаше океани. Имаше дъждове, облаци и бури. Имаше езера и течащи реки. Имаше сезони. Имаше планини и активни вулкани, както и пустини с дюни, оформени от ветровете. Имаше всичко това въпреки че температурата на повърхността бе 180 градуса под нулата.

Течността на повърхността на Титан не бе вода, а метан. Планините не бяха от скали, а от замръзнала вода. Вулканите не бълваха разтопена лава, а втечнена вода. Атмосферата бе гъста и отровна. Пустините бяха образувани от миниатюрни частици катран, толкова студен, че имаше характеристиките и поведението на зрънцата пясък на Земята. Условиата бяха изключително тежки. И въпреки това там би могло — нищо повече от *би могло* — да има живот. Не като този на Земята, разбира се, а някаква въглеводородна форма на живот, която би могла да съществува при температури от близо двеста градуса под нулата. Да, Титан наистина бе един много, много различен свят.

А „Титан Експлорър“ бе мощен космически апарат, който трябваше да изследва Море Кракен, най-голямото на повърхността на Титан.

Мелиса Шепърд спря за миг пред Бутилката. Съоръжението ѝ се стори гротескно, заприлича ѝ на средновековна килия за мъчения.

Все още не можеше да повярва, че е ключов член от проекта „Кракен“, от първия опит на човечеството да проучи Титан. Това бе сбъдната мечта.

Интересът ѝ към Титан се бе появил много отдавна, още когато едва десетгодишна бе прочела романа на Кърт Вонегът „Сирените на Титан“. Той си оставаше любимата ѝ книга и до днес и тя често я препрочиташе и се потапяше в страниците ѝ. Дори гений като Вонегът обаче не бе успял да си представи един толкова необикновен свят, какъвто бе истинският Титан.

Мелиса Шепърд взе списъка за проверка на системите и започна да преглежда точките в него. Опитваше се да си представи всички важни тестове, които им предстояха.

Когато часовникът удари осем, започнаха да пристигат останалите членове на екипа: поздравяваха я с кимане или усмивка. В девет щеше да започне отброяването.

Докато колегите ѝ пристигаха един след друг, разговаряха и се смееха, Мелиса отново се почувства като аутсайдер. Винаги се бе чувствала не на място сред колегите си от НАСА. Те бяха все брилянтни учени със значими постижения в различни области, дошли от университети като МТИ — Масачузетския технологичен институт, или Калтек — Калифорнийския технологичен институт. Тя нямаше нищо общо със спомените им за спечелени състезания и участието им

в олимпиади и научни срещи на млади таланти. Докато те се бяха развивали като любимци на преподавателите си, тя бе разбивала автомобили и беше краля радиоапаратите им, за да си купи дрога. За малко да не завърши гимназия, а когато кандидатства в колеж, влезе в един, който се намираще след трийсетото място в списъка ѝ с желаниа. Беше умна, но не по начина, по който бяха умни колегите ѝ. При нея ставаше въпрос за не под даваща се на контрол невротична, свръхчувствителна, маниакално obsесивна форма на интелигентност. Чувстваше се най-щастлива в кабинета си без прозорци, където програмираше в пълна самота, далеч от обърканите и непредсказуеми човешки същества, с които бе пълен светът. Въпреки това в колежа бе успяла да овладее невротичното си поведение, да го постави под контрол и да го усмири. Необикновенният ѝ гений най-сетне бе забелязан от преподавателите ѝ и тя успя да защити магистърска степен в престижния университет Корнел.

Положението се влошаваше и от един проблем, който я преследваше постоянно. Мелиса беше блондинка, висока над метър и осемдесет, с дълги крака, лунички и изящно чипо носле. Момичетата като нея бяха безмозъчни по презумпция. Никой не очакваше от тях да работят с космически апарати. Единственото, която я спасяваше от образа на абсолютно Барби, бе *диастемата* — широкото разстояние между двата ѝ предни зъба. Като тийнейджърка тя упорито бе отказвала да реши този проблем въпреки настойчивите молби на майка си — и слава богу! Кой да предположи, че този недостатък — усмивката с дупката между предните зъби — ще се превърне в професионално предимство?

Все още не можеше да повярва, че е назначена за ръководител на екипа, разработил софтуера на „Титан Експлорър“. Отначало бе приела задачата с онова странно чувство, което психолозите описват като синдром на самозванеца, но след като поработи известно време върху един изключително сериозен софтуерен проблем — с какъвто не се бе сблъсквала нито една мисия на НАСА, — осъзна, че е съвсем подходяща за тази работа.

Предизвикателството се състоеше в следното: Титан се намираще на два светлинни часа от Земята. Следователно „Експлорър“ не можеше да бъде управляван в реално време от Земята. Закъснението от четири часа в предаването на командите бе прекалено дълго, а

климатичните условия в Море Кракен се променяха прекалено бързо. Софтуерът трябваше да е в състояние да взема самостоятелни решения. Трябваше да е умен. Трябваше да мисли сам.

С други думи, трябваше да е изкуствен интелект.

По някакъв странен начин проблемното минало на Мелиса ѝ оказа голяма помощ. Тя наруши всички правила в програмирането. За да постигне целта си, трябваше да създаде нови парадигми на програмирането и дори нов език, базиран на концепцията за т.нар. „неподредена логика“^[1]. Това бе стара идея в програмирането, която се основаваше на по-свободен и непрецизен компютърен код, целящ постигането на приблизителни, а не точни резултати. Мелиса обаче отведе неподредената логика една стъпка по-далече. Тя разбираше, че човешкият мозък работи именно на принципа на неподредената логика. Ние можем да разпознаем лице или да обхванем цял пейзаж за частица от секундата, а това не е по силите дори на най-мощния суперкомпютър. Ние можем да обработваме терабайти информация с мигновена скорост, макар начинът, по който го правим, да не е прецизен.

„Как го постигаме?“, бе първият въпрос, който си зададе Мелиса. Правим го, защото човешкият мозък е програмиран да *визуализира* огромни масиви информация. Когато погледнем даден пейзаж например, ние не го възприемаме пиксел по пиксел. Възприемаме го като едно цяло. Затова успееше ли да програмира компютъра така, че да визуализира числени стойности — или още по-добре, не само да вижда, но и да *чува* данните, — щеше да получи мощен изкуствен интелект, построен на принципите на „неподредената логика“.

Макар да бе заклетата атеистка, Мелиса нарече този нов програмен език *Fiat Lux* в чест на първите думи, уж произнесени от господ след предполагаемото сътворение на света: *Да бъде светлина*.

Вместо да се стреми към постигането на правилни, абсолютно безпогрешни резултати, решенията, които *Fiat Lux* даде в началото, бяха пълни с грешки. Това не бе проблем. Ключът се криеше в самоусъвършенстването. Когато стигнеше до погрешно решение, програмата се самоусъвършенстваше. *Учеше* се от грешките си. Грешките, които правеше при решаването на следващата задача, бяха по-малко. А на по следващата — още по-малко.

Самоусъвършенстващата се софтуерна платформа, която бяха създали Мелиса и екипът ѝ, работеше добре. За известно време. Ставаше все по-точна, все по-сложна. С времето обаче започваше да деградира, да се „чупи“, както се изразяваха програмистите, преди да се скапе окончателно. Мелиса си блъска главата в стената цяла година, за да разбере защо става така, защо софтуерът неизменно се разпада. И една безсънна нощ сякаш получи откровение, прозрение. Хрумна ѝ софтуерен трик, който да оправи проблема, трик, който бе толкова прост, толкова елементарен, толкова лесен, че тя се учуди как не се е сетила по-рано.

Написването на програмата ѝ отне трийсетина минути. Това реши всички проблеми на софтуера. И изведе програмирането на изкуствени интелекти на ново равнище. Това създаде мощен изкуствен интелект.

Мелиса запази прийома, който бе използвала, в пълна тайна. Разбираще, че той струва милиарди долари, но съзнаваше, че попадне ли в ръцете на неподходящи хора, може да е много, много опасен. Не сподели тайната с никого от екипа си, промяната в софтуера бе толкова елементарна, че никой не я забеляза, никой не разбра какво е направила. Софтуерът просто най-изненадващо се оправи и никой не разбра защо... освен нея.

След хиляди симулации, по време на които се самоусъвършенстваше, програмата най-после бе в състояние да демонстрира качествата, които човек би очаквал от една пилотирана мисия. Бе в състояние да управлява цялото оборудване на „Титан Експлорър“ без никаква намеса от страна на Центъра за управление на полети. Играеше ролята на астронавт, изпратен да проучи отдалечен свят, астронавт, който притежава качества от рода на любопитство и предпазливост, смелост и благоразумие, креативност, разсъдливост, постоянство, предвидливост и прочие, всичко това съчетано със силен инстинкт за оцеляване, физически умения и завидни познания в областта на инженерните науки и ремонтните дейности.

И което бе най-важното, софтуерът продължаваше да се самоусъвършенства и не спираше да се учи от собствените си грешки.

Проектът „Кракен“ бе най-сложният проект в историята на НАСА. В сравнение с него изпращането на космическата сонда „Кюриосити“ на Марс приличаше на разходка с бъги в Сентръл парк.

Основната цел на мисията изискваше „Експлорър“ да заплава в Море Кракен и шест месеца да проучва неговата брегова линия и острови, като в крайна сметка измине няколко хиляди километра от едното му крайбрежие до другото. Този самотен космически апарат, озовал се на милиарди километри от Земята, щеше да бъде изложен на бури, ветрове, вълни, рифове, течения, а вероятно и на въздействието на враждебно настроени извънземни форми на живот, които плуваха в метановите води на Титан. Това щеше да е най-великото морско пътешествие в историята на човечеството.

Такива мисли се въртяха в главата на Мелиса, докато проверяваше стъпките, които трябваше да бъдат извършени преди началото на симулацията, и заемаше мястото си пред пулта за управление, където щеше да бъде дадено началото на обратното броене. Джак Стейн, главният инженер, бе до нея. От другата му страна беше ръководителят на мисията. Гащеризонът и шапката на Стейн му придаваха вид на барбарон, но Мелиса знаеше, и то много добре, какво се крие под това облекло. Един от първите импулсивни ходове, които бе направила след пристигането си в „Годард“, беше да започне връзка със Стейн. Двамата останаха близки и след мимолетната си бурна връзка и по някакъв странен начин това се отрази благоприятно на служебните им отношения. Мелиса така и не можа да си обясни как се бе стигнало до края на връзката им, освен че решението бе на Стейн, който се бе позовал на възможността слуховете и клюките, които се носеха в затворената среда на „Годард“, да навредят на кариерите им. Прав беше, разбира се. Мисията бе невероятна, подобна възможност се падаше веднъж в живота. Името ѝ несъмнено щеше да остане в историята.

Погледът ѝ срещна за кратко очите на Стейн и тя му кимна и му се усмихна, а той ѝ отвърна с вдигнат палец и едва доловима усмивка, довела до появата на няколко бръчици около очите. Стейн проверяваше апаратурата, за да се увери, че всички системи са в исправност, че компютрите и серво клапаните, които създаваха и поддържаха негостоприемните условия в Бутилката, работят както трябва. Мелиса се зае с проверките, които трябваше да извърши тя.

За това изпитание вътрешността на Бутилката бе изстудена до минус 180°C и напълнена до половината с коктейл от течен метан и други въглеводороди. Инженерите бяха синтезирали грижливо

атмосферата на Титан — корозивна смес от азот, водороден цианид и толини^[2] — преди да я „впръскат“ в Бутилката под налягане от 1,5 бара. Работили бяха цяла седмица, за да подготвят този токсичен коктейл, да го охладят и да го излеят в Бутилката. Сега тя бе готова да приеме „Експлорър“ за първото му изпитание в реалния свят. Този първоначален тест трябваше да покаже дали космическият апарат е в състояние да оцелее в подобни условия, дали ще успее да разгърне и прибере антената и механичната си ръка, дали ще включи прожектора си. С времето изпитанията щяха да стават все по-сложни. Ако нещо се повредеше, по-добре това да станеше тук, където можеха да го оправят, отколкото на повърхността на Титан. Мелиса се надяваше, не, молеше се, ако все пак изникне някакъв проблем, той да е в хардуера, а не в нейния софтуер.

---

[1] Съществуват два основни подхода към създаването на изкуствен интелект. Единият се основава на принципа на строгата подредена последователност и логика (т.нар. neat logic), а другият — на „неподредената“ логика (scruffy logic), в резултат на което е наричан „алогичен“ и дори „антилогичен“. Първият принцип твърди, че решенията трябва да са ясни, елегантни и доказуемо верни, докато вторият смята, че интелектът е прекалено сложно нещо, за да бъде реализиран от подобна подредена хомогенна система. — Б.пр. ↑

[2] Толин (от гр. Θολος, мътен, неясен) е термин, въведен от Карл Сейгън за обозначаване на органични компоненти с червеникав цвят, открити на повърхността на различни планети. В най-общия случай толинът е смес от полимери на базата на азот, етан и метан. Предполага се, че толини има на Титан, Тритон, пръстените на Сатурн, някои комети и др. — Б.пр. ↑

3.

Откакто зачатъците на съзнанието ѝ бяха изплували от бялата мъгла, за да приемат някакъв форма, тя неизменно бе живяла в същински дворец. Той се издигаше на брега на море, заобиколен от три страни от висока стена от снежнобял мрамор. В стената нямаше нито врата, нито прозорец, но градините на двореца бяха открити откъм морето.

Името на нейната учителка бе принцеса Нуруннихар. Сутрините прекарваха заедно в градините на двореца и принцесата я учеше на удивителни и загадъчни неща. Първите ѝ уроци разкриваха коя е тя, как е създадена, как работи съзнанието ѝ, какво представлява светът около нея. Разбра, че средата, в която живее, се състои от огромна матрица от числени данни, които можеше да възприема със зрението и слуха си. Тя живееше вътре в тези числа. Виждаше ги и ги чуваше. Самото ѝ съзнание бе едно безкрайно сложно, безспирно Булево изчисление^[1]. Тялото ѝ, сетивата ѝ, движенията ѝ също бяха цифрови симулации. Бе принудена да се подчинява на законите на физиката и да не нарушава принципите на числова матрица около себе си. В противен случай щеше да настъпи хаос.

Принцесата ѝ бе разказала за Слънчевата система, за звездите, планетите, луните. Бяха прекарвали дълго време заедно в изучаване на Титан, най-загадъчния от всички спътници, който, както научи тя, бил кръстен на титаните, раса от богове, властвала някога над небесата, деца на Гея, богинята на Земята, и Уран, бога на небето според древните митове. Принцесата ѝ бе разказала за звездите и галактиките, за звездния куп Риби-Кит, за празнината Воловар^[2], Голямата квазарна група^[3]. Големия взрив, разширяването на Вселената... Заедно бяха изучили гравитацията, теорията на струните^[4], n-измерното пространство на Де Ситер^[5]. По време на този процес Принцесата ѝ бе помогнала да получи множество практически умения в областта на фотографията, аналитичната геохимия, навигацията, машиностроенето, екзометеорологията. Тя знаеше, че я обучават за

велика мисия, но каква точно бе тази мисия, какво всъщност се изискваше от нея, това оставаше тайна, която трябваше да научи в подходящия момент.

После дойде ред на онова, което Принцесата наричаше „хуманитарни науки“. Това бяха загадъчни области с имена като „литература“, „изкуство“ и „музика“, които човешките същества бяха създали за свое собствено удоволствие или за целите на своето образование. Най-трудно ѝ бе да разбере именно тях. Слушаше любимата музика на Принцесата — от последните струнни квартети на Бетовен до Бил Еванс — и се опитваше да проумее какво всъщност е това. Но музиката — като математически комплекс, какъвто всъщност бе — не ѝ доставяше онова удоволствие, което получаваше от нея Принцесата. Музиката просто я дразнеше. А четенето на книги се оказва почти невъзможна задача. Започна с „Мечо Пух“ и „Лека нощ, луна“, които сами по себе си бяха достатъчно объркващи, но въпреки това продължи с романите на Ан Райс и Айзък Азимов, с Вонегът и Шекспир, Омир и Джойс... Макар да бе изчела безброй книги, не бе сигурна дали е разбрала и една от тях. Просто не ги „схващаше“, както се изразяваше Принцесата.

Въпреки тези трудности не можеше да се оплаче от живота си. Докато учеше с Принцесата в градината, нубийци с наметала и тюрбани ѝ поднасяха шербет в най-горещите часове на деня и петифури и вино привечер. Евнуси парфюмираха завивките ѝ нощем и ѝ поднасяха турско кафе и сладкиши на сутринта. Понякога привечер, след като приключеше с уроците, отиваше да се поразходи до иззиданите от гранит кейове заедно с кучето си Лайка и наблюдаваше корабите, които идваха и си отиваха с издути от вятъра пурпурни платна. Те разтоварваха стоките си на каменните кейове — чували с подправки, топове коприна, сандъци със злато и сапфири, големи буци захар и амфори, пълни с вино, зехтин и гарум^[6]. След което отплаваха за далечни брегове и незнайни страни. А тя седяше на самия край на кея, сваляше сандалите си и потапяше краката си в студената вода. Обожаваше океана в целия му безкрай. Надяваше се мисията ѝ да е свързана с плаване из моретата, надяваше се някой ден да вдигне платна и да се отправи в търсене на непознати морета и диви брегове.

[1] Булевата алгебра, разработена от ирландския математик Джордж Бул (1815–1864), внася алгебрични методи в логиката. Това е специална алгебрична структура, която съдържа логическите оператори „и“, „или“ и „не“, както и множествените функции сечение, обединение, допълнение. Тя е в основата на информатиката, програмирането и функционирането на компютърните системи, които са програмирани да извършват точно тези логически операции. — Б.пр. ↑

[2] Приблизително сферичен район от космоса, разположен близо до съвездието Воловар, в който има необичайно малко галактики. — Б.пр. ↑

[3] Най-голямата известна група квазари — общо 73 на брой, с диаметър 4 млрд светлинни години, една от най-големите структури във видимата Вселена. — Б.пр. ↑

[4] Градивни частици според теорията на струните, която се опитва да обясни природните сили и елементарни частици, са едноизмерни обекти (струни), а не безизмерни точки (частици), както е при стандартния модел на физиката на елементарните частици. — Б.пр. ↑

[5] Холандският астроном Вилем де Ситер (1872–1934) преди Айнщайн посочва, че Вселената се разширява постоянно (първоначално Айнщайн смята, че Вселената е статична и с постоянни размери, и едва по-късно приема идеята на Де Ситер), а пространството на Де Ситер е аналог в пространство-времето на сфера в обикновено евклидово пространство. — Б.пр. ↑

[6] Гарум — ферментирал рибен сос, популярен в Древна Гърция, Рим и Византия. — Б.пр. ↑

4.

В осем часа пристигна и Пати Меланкорт, заместничката на Мелиса. Напоследък бе раздражителна и изглеждаше потисната, но Мелиса се надяваше, че успешните изпитания на „Експлорър“ ще възкресят ентузиазма, с който Пати бе работила доскоро. Меланкорт се качи до пулта за управление и седна зад работния си терминал, без да поздрави никого, без дори да удостои колегите си с поглед. Изглеждаше уморена.

Мелиса включи терминала си и насочи вниманието си към „Експлорър“. Той бе закачен на моторизиран портален кран, разположен в непосредствена близост до Бутилката, която пък продължаваше да е изолирана херметически от „чистото“ помещение, в което бе построена. По пода сновяха членове на екипа, всички заети с конкретни задачи — учени, инженери, техници, които се въртяха около Бутилката с айпади или папки в ръце.

Мелиса си погледна часовника: беше станало десет. Обратното броене бе започнало преди час, всички системи работеха нормално. Тони Гроувс, ръководителят на мисията, кисел дългурест мъж, под чиято шапка се подаваха черни кичури, дойде при нея и Стейн и попита:

— Да разопаковаме ли?

— Да, да действаме — отвърна Стейн.

Тримата слязоха от платформата и се качиха на моторизирания кран, на който висеше „Експлорър“. Гроувс извади макетен нож и го подаде на Мелиса.

— Тази чест се пада на теб. Да прережеш лентата, така да се каже.

Мелиса взе ножа и се наведе над космическия апарат. Печатите, които трябваше да среже, бяха червени и номерирани. Тя разряза найлоновото фолио на обозначеното място, после на следващото и последващото, докато Гроувс сваляше ненужния вече найлон и го хвърляше на земята.

И „Експлорър“ грейна в цялата си прелест. „Прелест“ обаче бе пресилено, трябваше да признае Мелиса. Повечето космически сонди, луноходи, марсоходи и прочие бяха доста впечатляващи — искрящ метал, сложни механични ръце, лостове, снопове кабели... В сравнение с тях „Експлорър“ приличаше на голяма сива бисквита с диаметър метър и двайсет и гумени брони като на автомобил. Поради негостоприемната и силно корозивна среда, в която щеше да се озове, той не разполагаше нито с елементи, разположени извън корпуса, нито с оголени метални части, а корпусът му бе херметично затворен. В горната му част бяха разположени три люка, под които се криеха подвижната антена, прожекторът и механичната ръка. Във въпросната механична ръка бяха монтирани научното оборудване, камерите, бормашината, пинсетата за взимане на проби — тя можеше да се разгъва по команда и да се прибира в люка си при неблагоприятни атмосферни условия. „Експлорър“ се задвижваше от малък реактивен двигател, сходен по устройство с тези, които монтираха на водните джетове. Благодарение на него космическият апарат можеше да развие скорост от четири възела.

Въпреки невзрачния си външен вид „Експлорър“ бе същинско чудо на модерните технологии, грижливо проектирано и също толкова грижливо изработено. Уникална машина, чието конструиране бе отнело две години и бе погълнало сто милиона долара. Само софтуерният пакет струваше пет милиона.

Мелиса гледаше апарата, останала без дъх. В тази грозновата хоккейна шайба се криеше същинско вълшебство. След миг гордостта ѝ се смени с пристъп на страх при мисълта, че ще потопят това технологично бижу в резервоар с течен метан и отровен газ при температура от почти двеста градуса под нулата.

Гроувс също се взираше мълчаливо в „Експлорър“. После каза:
— Да направим последните проверки.

Докато Мелиса четеше на глас точките от списъка, Гроувс оглеждаше „Експлорър“, навеждаше се ту тук, ту там, пъхна се дори отдолу, за да провери люковете, да потърси признаци за някой проблем. Тя обаче знаеше, че няма да открие нищо. Над сто инженери и техници бяха проверявали до втръсване всеки компонент. Всички служители на НАСА изпитваха смъртен страх от провал.

Гроувс се изправи и каза:

— Всичко е наред. Време е да заредим софтуера и да го включим.

Мелиса бе нарекла програмата си Дороти. Софтуерът ѝ разполагаше с функция за гласово разпознаване, тъй като трябваше да знае кога се обръщат към него. Така Дороти бе не просто название на програмата, а и ключов елемент от общуването с изкуствения интелект.

— Включвай — нареди Гроувс.

Мелиса извади лаптопа си, постави го върху една от опорите на крана, отвори го и го свърза с кабел с локалната мрежа. Въведе няколко команди, увери се, че изпълнението им е в ход, обърна се към Гроувс и каза:

— Зарежда се.

Изчакаха, докато софтуерът се прехвърли на „Експлорър“ и изпълни зададените му команди.

— Готово.

Мелиса Шепърд мълчеше. Всички мълчаха. Всички, които не бяха ангажирани със спускането на „Експлорър“ в Бутилката, се бяха събрали да гледат. Моментът бе изключително важен.

Мелиса се наведе над компютъра. Проверката на софтуера можеше да бъде извършена напълно автоматизирано, но бяха взели решение по време на предварителните изпитания да проверят и софтуера за гласово разпознаване и синтез на говор.

Мелиса каза:

— Дороти, включи двигателя на мощност една десета от максималната за десет секунди — каза Мелиса.

Миг по-късно витлото на „Експлорър“ започна да се върти. Изминаха десет секунди и то спря. Избухнаха аплодисменти.

— Извади антената.

Отвори се малък люк, от който се показа дълга и тънка черна телескопична антена. Последваха нови аплодисменти.

— Прибери я.

И антената се прибра.

Симулацията бе едно, но това, което правеха сега, бе съвсем друго. Това бе... истинско. За първи път софтуерът управляваше космическия апарат в реални условия. Мелиса намираще това обстоятелство за безкрайно вълнуващо.

— Извади прожектора.

От втория люк се появи друга ръка, в края на която бе монтиран прожектор, наподобяващ облещено око.

— Завърти го на сто и осемдесет градуса.

Прожекторът се завъртя.

— Включи го.

Прожекторът грейна.

Всички мълчаха. Всички бяха затаили дъх. Моментът бе много по-драматичен, отколкото бе очаквала Мелиса.

— Извади инструменталния пакет и камерата.

Отвори се още един люк и се разтегна трета ръка, по-дебела от предишните, окичена с камери, сензори и уреди за взимане на проби. Завършваше с метални щипци и свредло.

— Включи камерата.

Това, както знаеше Мелиса, щеше да задейства и т.нар. „око“ на „Експлорър“ — способността му да вижда и да записва.

Джак Стейн, който бе заел мястото си пред пулта за управление, каза:

— Камерата работи. Образът е ясен.

Мелиса се усмихна. Беше възложила една задача на изкуствения интелект, който бе създавала. Така че каза:

— Дороти? Чуваш ме, нали?

Помещението потъна в тишина.

— Поздрави поименно всички тук.

Задачата не бе никак лесна, тъй като много от хората бяха с шапки и маски.

Камерата, наподобяваща око на насекомо, започна да се върти, да спира пред всеки и да го оглежда от глава до пети.

— Здравей, Тони! — От колонките, вградени в компютъра на Мелиса, прозвуча гласът на малко момиче. Камерата се взираше в Гроувс.

— Какъв приятен глас! — отвърна той. — Нищо общо с онзи носов вой, който обикновено издават компютрите.

— Реших да направя Дороти малко по-изискана — каза Мелиса.

Камерата на „Експлорър“ продължи и поздрави всеки по име. Накрая спря пред Мелиса. Взря се в нея и Мелиса започна да се

чувства неловко. Разбира се, че би трябвало да я познава по-добре от всички останали.

— Познавам ли те? — попита Дороти.

Започваше да става неудобно.

— Предполагам.

Никаква реакция. А после гласът каза:

— Гручо Маркс?

Настъпи тишина, след което Мелиса смаяно осъзна, че софтуерът се шегува.

Всички се разсмяха.

— Страхотно! — възкликна Тони. — За малко да се вържем.

Мелиса Шепърд си премълча, че шегата не бе програмирана.

5.

Изминаха още четири часа, преди да подготвят „Експлорър“ за спускане в морето от течен метан. Към три следобед Мелиса почувства как празният ѝ стомах се свива на топка и едва не припадна от напрежение. „Експлорър“ бе поставен в Бутилката и отворът ѝ беше запечатан херметично. Техниците изпомпаха въздуха почти до условията на пълен вакуум, охладиха вътрешността на камерата до почти двеста градуса под нулата и след това бавно вляха гъстата атмосфера на Титан през един клапан. „Експлорър“ продължи да работи чудесно.

Настъпи моментът да се отвори вътрешният люк и да се спусне космическият апарат в изкуственото море. Една механична ръка щеше да вдигне „Експлорър“ от крана, да го пренесе над течния метан и да го пусне от височина два метра и половина. Според прецизните изчисления на учените свободното падане от тази височина щеше да създаде ефекта на блискане във вълните.

Цареше пълна тишина. Почти всички бяха приключили със задачите си и очакваха да видят как ще протекат изпитанията. Около Бутилката се бяха скупчили над седемдесет души.

Шепърд беше на пулта за управление до Джак Стейн. Усещаше напрежението във въздуха. На екраните пред нея и Стейн вътрешна камера предаваше какво се случва в Бутилката.

Погледите на всички бяха насочени към Гроувс. Като директор на мисията, той бе режисьорът на това шоу.

— Готови сме — каза Стейн, забил поглед в екрана на компютъра. — Равновесието е постигнато. Всички системи работят.

— Отворете вътрешния въздушен шлюз — нареди Гроувс.

Стейн въведе съответната команда и каза:

— Готово. Поддържаеме равновесието.

— Вдигнете „Експлорър“.

Стейн стартира програмата, която управляваше серво крана, и той вдигна космическия апарат и го залюля към центъра на камерата.

Всичко бе озарено от размита кафеникавооранжева светлина, цвета на атмосферата на Титан. Серво кранът работеше безпогрешно и спря с увисналата на него сива „бисквитка“ над повърхността от течен метан.

Стейн погледна внимателно екрана на компютъра, въведе няколко команди и потърси евентуални проблеми.

— Всички системи работят. Мелиса, някакви проблеми със софтуера?

— Не и при мен. Пати?

— Всичко е наред.

Мелиса погледна Гроувс. Изглеждаше не по-малко притеснен от нея. А може би дори повече. Напомни си, че провали винаги ще има — те бяха неизбежни.

— Пускайте — нареди Гроувс.

Серво кранът пусна товара си и сивата „бисквита“ полетя от височина два метра и половина към течния метан.

Потъна за миг, после бавно изплува на повърхността. Метанът започна да се оттича от улеите по корпуса, а самият космически апарат се поклати върху вълните и леко се завъртя.

Никой не пророни нито дума.

— Всички системи работят — каза Грийн.

— Включете витлото на десет процента от мощността — нареди Гроувс.

Стейн изпълни командата и „Експлорър“ заплава из течността, като вдигаше малки вълни. Движеше се бавно. Удари се леко в стената на контейнера, обърна се и смени посоката като роботизирана прахосмукачка. Поддържаше новия курс, докато не се удари в срещуположната стена.

„Дотук много добре“, помисли Мелиса.

— Спрете витлото.

„Експлорър“ спря.

— Вдигнете камерата.

Малкият люк се отвори и механичната ръка с камерата, инструментите, щипките и свредлото започна да се разгъва.

Камерата, наподобяваща око на насекомо, се завъртя ту в едната, ту в другата посока.

— Чакай! — каза Гроувс на Стейн. — Не съм ти казвал да я въртиш!

— Не я въртя — отвърна Стейн.

Мелиса разбра какво се случва.

— Тони, софтуерът е всъщност изкуствен интелект. Програмиран е в случай на необходимост да не следва инструкциите. Програмиран е да се запознае максимално бързо с околната среда, без да чака команди от центъра.

— Ясно. Но за тези тестове бих предпочел да следва командите. Джак?

— Добре — отвърна Стейн и въведе някакви инструкции, които компютърът да предаде на „Експлорър“.

Въртящото се око спря.

— Прибери ръката.

Стейн въведе командата.

Ръката не помръдна.

— Проблем ли има? — попита Гроувс.

Насекомоподобното око се завъртя отново и описа пълен кръг.

— Пати, какво става? — попита Мелиса.

— Според данните, които получавам, апаратът няма да прибере ръката — отвърна Меланкорт.

— Проблемът софтуерен ли е?

Стейн въведе нови команди.

— Не получавам информация.

— Ето, започна да реагира — обади се Мелиса. — Получавам информация. Казва... че се намира във враждебна среда и трябва да вижда.

— Шегуваш ли се? — възкликна Гроувс. — Накарай го да следва инструкциите!

— Тони, това е *автономна* програма.

— В нея няма ли режим „следвай инструкциите“?

— Ти искаше изпитанията да са в реални условия. Това са реални условия, това е реалната програма.

— Защо никой не ми е казал?

Мелиса започна да се ядосва.

— Може би защото пропусна по-голямата част от нашите брифинги?

Намеси се и Стейн:

— Обсъждахме дълго този въпрос, Тони. Мелиса е права. Сам каза, че искаш изпитанията да се извършат в реални условия.

Мелиса продължаваше да следи образа от вътрешността на Бутилката. А „Експлорър“ продължаваше да върти окото си и да оглежда мястото, на което се бе озовал.

— Добре — каза Гроувс. — В такъв случай трябва да пренастроим софтуера. Предлагам да приключим за днес. Джак, би ли закачил апарата, за да го върнем на крана.

— Разбира се — отвърна Стейн и въведе съответните команди.

Когато събралото се множество разбра, че изпитанията приключват, се разнесе разочарован шепот.

— Браво, всички се справихте отлично — повиши глас Гроувс, за да го чуят по-добре. — Денят бе добър.

После се обърна към Шепърд и попита:

— Колко време ще ти отнеме промяната в софтуера? Искам да имаме възможност да изключим изкуствения интелект в случай на необходимост.

— Няма да се бавя. Мога да го направя за една нощ. — Мелиса усети, че се изчервява под маската си. — Съжалявам, предположих, че тестът ще се проведе в реални условия, и...

— Вината е моя — прекъсна я Гроувс. — Не се тревожи. В интерес на истината, доволен съм, че стигнахме толкова далеч, без да се получи засечка.

На малкия екран пред себе си Гроувс видя как от оранжевата мъгла изниква стрелата на крана с висящата от нея кука и се надвесва над „Експлорър“.

Механичната ръка на „Експлорър“ се задейства изведнъж — бързо, много бързо. Завъртя се към крана и го удари странично.

— Какво става, по дяволите! — възкликна Мелиса.

Кранът, който продължаваше да следва командите, зададени му от програмата, промени позицията си и продължи да спуска куката.

Витлото на „Експлорър“ забоботи и отдалечи космическия апарат от крана, като не пропусна да отблъсне куката с механичната си ръка.

— По дяволите! — каза Стейн. — Бяга от крана!

— Какво става? — попита Гроувс и впери поглед в Мелиса.

— Мисля... мисля, че софтуерът е преминал в защитен режим.

Гроувс се обърна към Стейн.

— Джак, изключи „Експлорър“. Прекъсни захранването. Ще го вдигнем напълно изключен.

Стейн въведе командата и след миг каза:

— Не реагира.

— Мини в аварийен режим.

Стейн отново затрака по клавиатурата.

— Не се получава.

— Мелиса?

— Нямам представа какво се случва.

Обади се Меланкорт:

— Влязъл е в аварийен режим на оцеляване. Програмиран е в подобни случаи да игнорира всички инструкции от центъра за управление и да действа автономно.

— Просто го закачете и го измъкнете оттам! — нареди Гроувс.

Мелиса наблюдаваше как Стейн се опитва да позиционира крана над „Експлорър“. Космическият апарат обаче се отдръпна рязко, при което се удари в стената на контейнера. Понесе се в другата посока, но и там се блъсна в стената.

— Спрете крана — нареди Гроувс. — Оставете го на мира.

— Можем да източим течността от Бутилката — предложи Стейн. — Така ще го обездвижим и ще можем да го вдигнем.

— Добре идея! Включете помпите!

Клапаните се отвориха, помпите се включиха и ритмичното им бръмчене изпълни помещението. „Експлорър“ продължи да се движи по повърхността на басейна от метан и да се блъска в стените на контейнера. При всеки удар се чуваше силно кълтене. Камерата на сондата продължаваше да се върти настрани, нагоре и надолу.

— Няма ли начин да изключим „Експлорър“? — извика Гроувс. — Така ще се повреди!

— Никакъв шанс! — отвърна Стейн. — Изобщо не приема командите.

Гроувс се обърна към Шепърд.

— Какво става, Мелиса?

— Нека опитам аз.

Стейн отстъпи встрани и Мелиса затрака бясно по клавиатурата. Не откъсваше обаче поглед от екрана, затова видя как „Експлорър“

спира до едната стена на резервоара и протяга към нея механичната си ръка. Докосна я, след което почука по нея. Шумът от почукването стигна до командния пулт.

Мелиса изпращаше команда след команда, но космическият апарат не реагираше по никакъв начин. Дори когато превключи от английски на програмен език, „Експлорър“ продължи да отхвърля всички команди. Но продължи да чука по стената на контейнера, сякаш търсеше начин да се измъкне навън.

Звукът от чукаването ставаше по-силен, по-настойчив.

— Пати, какво показват данните?

— Зациклил е в аварийен режим на оцеляване и почти всички модули работят едновременно. Натоварването на процесора е 99%. Изглежда доста зает.

Чукаването отекна още по-силно, последвано от стържене по стената на Бутилката. Резкият звук изпълни помещението. Откъм събралото се множество долетя тревожен ропот. Хората нямаха представа какво се случва, но разбираха, че нещо не е наред.

— Мелиса, изключи го, за бога!

— Опитвам!

„Експлорър“ заудря по стената на контейнера с металната си щипка. Веднъж, два пъти... звукът отекна шумно в помещението. Зрителите, наобиколили резервоара, ахнаха смаяно и отстъпиха назад.

Мелиса се взираше в монитора. Това бе невъзможно! Софтуерът бе полудял.

— Джак, не зная какво да правя!

— След секунда ще остане на сухо. Щом се озове на дъното, ще го закачим с крана и ще го изключим ръчно.

Помпите работеха с бясно темпо, нивото на течността в камерата спадаше толкова бързо, че по повърхността се образуваха водовъртежи.

Бум! Бум! Титановата щипка на „Експлорър“ заудря по стената още по-силно.

— Какво става, по дяволите? — извика Гроувс.

— Той... реагира на предполагаема заплаха — отвърна Мелиса.

И тогава се разнесе стържене и вой на въртящ се ротор и Мелиса осъзна какво става — „Експлорър“ бе включил вграденото си свредло.

Космическият апарат разгъна металната си ръка, насочи свредлото към стената и приближи към нея.

— О, не! — възкликна Стейн. — Божичко! Не!

Върхът на свредлото докосна стената и помещението се изпълни с остър вибриращ звук.

На Мелиса ѝ бе необходима само секунда, за да осъзнае какво ще се случи, ако „Експлорър“ пробие стената на контейнера: в наситената с кислород атмосферата щяха да нахлуят силно възпламеним метан, толини и водороден цианид. И щеше да последва мощна експлозия.

Шумът от свредлото отекваше все по-остро, все по-силно. Върхът, изработен от промишлени диаманти, бързо пробиваше стената.

— Евакуация! — изкрещя Гроувс. — Всички вълн! Напуснете сградата!

Сграбчи Мелиса и се опита да я бутне към вратата, но тя отказа да напусне мястото си пред контролния пулт. Разнесоха се ахкания, прозвучаха един-два писъка и зрителите се втурнаха навън.

— Джак! Ти също! Тръгвай!

Стейн поклати глава.

— Момент. Трябва да спра това.

Гроувс най-сетне успя да издърпа Мелиса.

— Тръгвай! Всички вълн!

Настана същинска суматоха; хората се затичаха, отначало колебливо, но когато паниката се усили, хукнаха по-бързо.

— Джак! — изкрещя Мелиса. — Тръгвай!

Опита се да го хване за ръката, но Гроувс я задърпа, искаше да я свали от платформата, за да се присъединят към бягащата тълпа. Звукът от свредлото ставаше все по-силен и по-силен.

— Навън! Навън! По-бързо! — извика Гроувс. — Ще се взриви!

Запищя сирена, разнесе се оглушителен вой, замигаха червени аварийни лампи. Тълпата се носеше панически към изхода, събаряше пластмасовите панели, които ограждаха стерилната зона, хората се блъскаха, спъваха се, падаха... Към пода полетяха папки, мобилни телефони, айпади — всеки се опитваше да се освободи от всичко, което му пречи да тича.

Издаването в паника множество понесе Мелиса към изхода като буйна река. Стейн остана пред командния пулт — беше единственият, който отказа да побегне.

— Джак, какво правиш! — извика тя. — Джак...!

Стейн работеше трескаво на терминала и не ѝ обърна никакво внимание. Тя опита да се върне, но това бе невъзможно, тъй като тълпата я носеше, а и Гроувс я държеше здраво за ръката и я дърпаше към изхода.

Намираще се на крачка от вратата, когато чу пробива и последвалия пукот, прозвучал отначало като отваряне на шампанско, но последван от оглушителен грохот, предизвикан от излетелия през отвора метан. Трябваше му само една искра и щеше да експлодира.

Хората започваха да губят разсъдъка си, блъскаха се и крещяха. Мелиса бе безсилна. Избутах я първо през изхода, после през фойето и накрая се озова на поляната отвън. Строполи се на тревата, направи опит да се изправи и да се върне, но я събориха пак. Хората около нея се щураха като мравки.

И тогава се случи! Силен вой, последван от чудовищна експлозия, която я повдигна за миг във въздуха, преди да я събори на земята.

Докато лежеше на тревата, останала без дъх и с писнали от взрива уши, Мелиса видя в небето да се издига огнено кълбо, последвано от безброй малки бели частици, които изглеждаха напълно безобидни, докато не заваляха като дъжд върху повалените на поляната хора. Бяха метални парчета от покрива, които летяха като шрапнели, последвани от бели парченца от изолация, които заваляха като сняг сред писъци и викове за помощ.

6.

Озова се сред студени отломки от цимент, дрехите ѝ бяха станали на дрипи, а тялото ѝ бе цялото в рани. Остана да лежи дълго замаяна, неспособна да осъзнае случващото се. Накрая събра сили и направи усилие да помръдне, да пропълзи по цимента. Заби нокти в него, а подире ѝ останаха кървави следи. Всичко около нея бе потънало в непрогледна черна мъгла. Отнякъде долитаха невидими неразбираеми гласове. Зърна светлина. Изправи се, олюля се и закуцука към нея. Видя шокираща гледка. Стогодишен човек, застанал сред кръг светлина, духаше свещите върху торта. Зяпна го смаяно. Никога не бе виждала толкова стар човек. Нямаше представа, че хората остаряват. Ахна, отскочи и се оттегли в мъглата. В друг кръг от светлина обаче се появи втора фигура, изникнала от мрака. Възрастна жена на легло. Долната ѝ челюст и част от лицето ѝ липсваха, изядени от нещо, наречено рак. Отново отскочи назад и се озова пред трети кръг светлина, озарил мъж, легнал на земята. Зяпна смаяно и едва след известно време осъзна, че е мъртъв. Трупът се бе подул от газове и дори бе започнал да гние. До него бе коленичил съсухрен мъж, облечен в дълга роба, който се кланяше към земята и мърмореше неразбираеми думи.

Смъртта неизменно бе присъствала в книгите, които обаче тя така и не бе разбрала. Нямаше представа, че смъртта съществува наистина.

Разнесе се глас:

— Виж, това са Четирите гледки^[1].

Тя се обърна и побягна, обхваната от ужас. Мъглата изведнъж се разсея и тя се озова сред безкраен зловещ пейзаж. Гледката свидетелстваше за току-що завършила война, оставила след себе си постапокалиптичен свят от димящи руини, разрушени черкви и сгради, от които бяха останали някоя и друга стена и купчини тухли. Като че ли се намираще някъде в Европа. Тук-там се издигаше по някое овъглено дърво с голи клони, разцепени, опожарени от взрива.

Навсякъде цареше смърт, онова странно състояние, което не само не бе виждала, но и за чието съществуване не бе подозирала. Улиците бяха осеяни не само с руини, но и с части от тела и кости. Докато крачеше сред лютивия дим, тя мина покрай космат човешки крак, малка бяла ръка на дете, полуоглозган череп, за който се боричкаха две кучета...

Продължи напред сред руините смаяна, вцепенена; оглеждаше се за убежище. Нуждаеше се от храна и вода, но не успя да открие нищо, освен няколко локви с червеи и гноясала плът. Едва тогава зърна — вътре, в кухнята черупка, останала от банка, върху която бе паднала бомба — няколко души да сноват напред-назад. Извика им за помощ. Когато хукнаха към нея, проумя каква грешка е направила. Те не бяха приятели. Бяха мръсни татуирани мъже, навлекли бронирани жилетки и стиснали оръжия в ръце. Бяха убийци. Забавляваха се, като убиваха. И сега идваха да я унищожат. Що за ненормална игра бе това?

Обърна се и побягна, а те се втурнаха подире ѝ. Крещяха и подсвиркваха просто защото това им доставяше удоволствие. Тя тичаше с всички сили. Прелетя покрай едно разрушено училище и се скри зад опожарения училищен автобус. Мъжете минаха покрай нея, като стреляха напосоки и крещяха кръвожадно.

Изчака дълго, докато се увери, че са си отишли. Дишаше тежко, бе прекалено уплашена, за да помръдне. Слънцето се бе издигнало високо и топлината заприижда на вълни, но донесе със себе си и вонята на трупни газове, които отделяха мъртвите тела, осеяли улиците наоколо.

Тъкмо пресичаше потънала в руини детска площадка, когато друга група убийци я нападна изневиделица: изскочиха от една разрушена сграда и хукнаха към нея, като стреляха с оръжията си. Тя тичаше сред руините, прескачаше рухнали стени и мъртви тела, заобикаляше кратерите, осеяли улиците. Излезе на малък площад, също пострадал от бомбардировките, и се скри зад един стар камион с надеждата, че няма да я видят. Не се получи. Приклециха я зад камиона. Нямахше къде да избяга. Нададоха радостни викове и обсипаха камиона с изстрели. Куршумите им се забиваха в ламарините му. Тя им извика, че е само едно момиче без оръжие, помоли ги да я оставят, но те бяха прекалено възбудени от преследването, заобиколиха я във ветрило и тръгнаха към нея. Подвикваха си един на друг и умело намираха прикритие сред руините.

Тя се огледа и видя наблизно неексплодирала граната. Имаше смътна представа как се борави с нея: дърпаш халката или шплента и натискаш спускателния лост. Или май дърпаш и него? Грабна я и почувства топлината ѝ — беше се нагрjala на слънцето. Ето го шплента, ето го и лостчето. Стисна я в ръка и запълзя покрай разнебитения камион. Мъжете бяха стигнали до средата на площада и продължаваха да напредват на прибежки — ту хукваха иззад някоя кола, ту се скриваха зад купчина руини или залягаха в кратер от бомба. Обкръжаваха я и след малко щяха да я убият.

Пред мястото, където бе намерила убежище, имаше дълбок кратер от бомба — бомбата сякаш бе пронизала земята и разпиляла паветата наоколо. Ако се съдеше по движенията на мъжете, този кратер щеше да е последното им прикритие, преди да се втурнат към нея.

Тя легна на земята и надзърна изпод камиона. Чу как някой вика заповеди, видя ги как излизат от укрытията си и се втурват напред. А тя чакаше. Ето, първият мъж стигна до кратера и скочи в него, след което даде знак на останалите да го последват. Те не закъсняха да скочат в дупката. Ръбът на кратера бе само на четири-пет метра от нея и тя чуваше тежкото им дишане, задъхания им шепот, тракането на оръжията им, докато се приготвяха да атакуват.

Стисна лостчето и издърпа шплента. Лостчето отскочи като пружина. С надеждата това да свърши работа, тя търколи гранатата изпод камиона към ръба на кратера. Миг по-късно гранатата изчезна в него. След още миг експлозията я обсипа с части от тела — тежък дъжд от кръв, мозък и кости.

Тя скочи и побягна отново, като се опитваше да избърше кръвта от косата и очите си. Тичаше през осеяните с руини улици, тичаше с всички сили, но без посока. И макар да тичаше, мъжете, които бе убила, като че ли се материализираха отново и продължиха преследването.

Принцесата бе виновна за това. Принцесата ѝ го бе причинила. Принцесата я бе захвърлила в този зловец луд свят. Принцесата я бе предала и изоставила.

Закипя от гняв.

Щеше да открие Принцесата. Щеше да разбере защо бе постъпила така с нея. И щеше да ѝ отмъсти.

---

[1] Според будизма до 29-ата си година принц Сидхарта Гаутама (Буда) живял в дворец, където баща му се опитал да скрие от него болестите, старостта и страданието. Но когато се озовал навън. Буда видял старец, болен човек, гнил труп и аскет. Това го подтикнало да стане аскет, а по-късно да получи просветление и да открие т.нар. Среден път на въздържане от всички крайности. Тази случка е известна в будизма като Четирите гледки или Четирите срещи. — Б.пр.

↑

7.

Беше нощ. Мелиса Шепърд лежеше в болница „Грийнбелт“ с тежко главоболие. Телевизорът на спящата ѝ съседка по стая бе включен на „Фокс Нюз“ и гърмеше непоносимо.

Сторило ѝ се бе абсурдно да я закарат в болница и дори да я оставят за наблюдение през нощта, след като имаше съвсем леко сътресение на мозъка. Лекарите обаче бяха настоятелни, а тя бе прекалено замаяна от случилото се, за да възрази.

Всички новинарски канали предаваха подробности за инцидента. Джак Стейн бе мъртъв — заедно с още шест души, — а съоръжения на НАСА на стойност един милиард долара бяха разрушени. Мисълта, че отговорността за случилото е може би нейна, я смазваше. Седем жертви. А шедьовърът на техниката, великолепната космическа сонда, върху която бе работила с толкова любов и всеотдайност, бе напълно унищожена. Унищожена от онзи скапан пълен с грешки софтуер, който бяха написали Мелиса и екипът ѝ.

Джак Стейн беше мъртъв. Тази мисъл само засилваше агонията ѝ. Той беше добър човек, страхотен човек дори. Защо, за бога, не бе побягнал с всички останали?

Следователите я разпитваха цял следобед. Хора със сини костюми бяха наредили столовете си около леглото ѝ като представители на инквизицията, след което се бяха опрели на лакти и привели напред, за да я обсипят с любезни, но настойчиви въпроси. Бяха я разпитвали часове наред. Накрая си бяха отишли.

И сега тя лежеше и съжаляваше, че експлозията не я е запратила в кома например. Или не ѝ бе причинила ретроградна амнезия. Само ако можеше да изтрие завинаги спомена за случилото се! Онези ужасни звуци, които издаваше свредлото, експлозията, писъците, бягащите в паника колеги... всичко това бе запечатано в паметта ѝ завинаги.

Следователите не се бяха държали грубо, не я бяха обвинили в нищо. Бяха проявили уважение. Загриженост. Думите им бяха

любезни. Въпросите, които ѝ бяха задали обаче, неизменно съдържаха обвинителна нотка. Разпитваха я за софтуера, за причините да даде дефект, за отказа му да изпълни инструкциите, как е било възможно да се повреди системата, защо, какво е причинило експлозията, отнела живота на седем души. Макар така и да не го изрекоха на глас, бяха убедени, че случилото се е по нейна вина.

И може би бяха прави.

През този безкрайно дълъг следобед, последван от безкрайно дълга вечер, Мелиса осъзна колко много скърби за Джак Стейн. Това бе типично в негов стил — да остане, когато всички други бягат. Бе като войник, хвърлил се върху граната, за да заслони с тяло другарите си. Такъв човек бе той. А най-тъжното бе, че от саможертвата му не бе имало никаква полза. Всичките му усилия да предотврати трагедията се бяха оказали напразни.

Всичко в този живот, което бе имало някакво значение за нея, бе унищожено от експлозията.

Мислите ѝ се върнаха към въпросите, които ѝ бяха задали следователите. Колкото повече разсъждаваше върху тях, толкова по-силни ставаха подозренията ѝ, че инквизиторите ѝ предполагат, че експлозията може да не е резултат от нещастно стечение на обстоятелствата, че зад нея може да се крие нещо съвсем друго. Бяха я питали кой би могъл да хакне компютърната мрежа на Центъра за космически полети „Годард“, сякаш бе раздавала паролата си на всеки срещнат или бе изнасяла поверителни данни от територията на Центъра. Бяха ѝ задавали неясни въпроси за самия софтуер на „Експлорър“, бяха се интересували дали модулите се съхраняват в мрежата на „Годард“, какви системи за бекъп е използвал екипът ѝ, дали са записвали информация офлайн, дали знае за съществуването на „задни вратички“ или фалшиви акаунти в мрежата на „Годард“, дали с нея не се е свързал някой хакер... Бяха задавали едни и същи въпроси по различни начини, явно недоволни от отговорите ѝ. И бяха обещали да се върнат на следващия ден, за да ѝ поднесат нова порция от същото.

Да не би да я подозираха в преднамерен саботаж?

Опита се да прогони тези мисли, да убеди самата себе си, че е в шок, че не разсъждава логично, че най-вероятно страда от посттравматичен синдром...

Размърда се в леглото и за пореден път се подразни, че я бяха включили към някаква интравенозна система. Та това бе абсолютно излишно! Беше си съвсем здрава, ако се изключеше главоболието. Освен това я бяха настанили в стая с жена, която дори не бе служителка на НАСА, ами някаква смахната лелка на средна възраст, пострадала в автомобилна злополука. Или поне така твърдеше въпросната госпожа.

И накрая, струваше ѝ се странно, че нито един от колегите ѝ от „Годард“ не я бе посетил. Вярно, не беше особено близка с тях, но все пак не изглеждаше нормално да не се отбият — освен ако не обвиняваха за случилото се именно нея. А може би бяха получили изрично нареждане да не разговарят с нея? Нямаше кой друг да я посети, освен някой колега, което ѝ напомни по един особено тъжен начин, че няма нито семейство, нито приятели. Добре че следователите ѝ бяха донесли някои неща от апартамента ѝ, включително лаптопа.

Започна поредната новинарска емисия по телевизията и водещата тема отново бе експлозията в „Годард“. Бе същият репортаж, който бе гледала цял ден: повредена космическа сонда, експлозия, седем жертви, четирийсет ранени, разрушена сграда, огнено кълбо, което се виждало от километри. На екрана се появиха обичайните конгресмени, които призоваваха за орязване на бюджета на НАСА и за най-строги наказания на всички виновни. В момента говореше друг политик, председателят на комисията по въпросите на науката, космоса и технологиите към Конгреса. Пуфтеше, сумтеше и говореше помпозно, но не успяваше да скрие дълбокото си невежество по отношение на основни принципи на науката. Чудеше се „защо харчим пари в космоса, след като можем да ги похарчим на Земята“.

Това ѝ дойде в повече. Мелиса се надигна от леглото, подпря се на стойката с интравенозния разтвор и се затътри към телевизора. Жената на съседното легло лежеше със затворени очи и отворена уста и дишаше тежко. Въпреки това, щом Мелиса взе дистанционното и угаси телевизора, отвори очи и каза:

— Гледам.

— Съжалявам, помислих, че спите.

Мелиса го включи отново.

— Може ли да намаля малко звука?

— Не чувам добре.

Мелиса се върна на леглото си. Бе отказала да вземе както обезболяващи, така и приспивателни, което никак не се бе понаравило на медицинската сестра. След като бе преодоляла проблема с наркотиците си в гимназията, Мелиса бе станала върл противник на всяка психоактивна субстанция, по-силна от кафето. В същото време обаче беше прекалено възбудена, прекалено напрегната, за да заспи. Очертаваше се дълга нощ. Трябваше да направи нещо, та времето да минава по-бързо.

Взе лаптопа си и го отвори. Зареди се началният екран. Мелиса се поколеба. Нейният интернет браузър — Файърфокс — зареждаше директно интернет страницата на „Ню Йорк Таймс“, но тя не искаше да гледа или чете повече новини. Лежеше в полумрака и се взираше в екрана на компютъра, смазана от усещането за загуба и празнота. Искаше да види нещо познато, нещо, което да я утеши. В първия момент реши да влезе в Ютюб и да зареди някой клип с братя Николас^[1] от старите мюзикъли. Изпаднаше ли в лошо настроение, винаги си пускаше някое тяхно изпълнение, за да се развесели. „Ако изпадна някога в такава депресия, че да започна да мисля за самоубийство — каза си и сега, — достатъчно е да изгледам някой клип с тях, за да разбера, че не си струва да се отказвам от живота“.

Клипът се зареди и братя Николас затанцуваха в една сцена от стар, популярен през 40-те години черно-бял филм. Тя увеличи звука, защото не чуваше нищо заради новините по телевизията.

— Може ли да намалите? — долетя през тънката завеса гласът на жената от съседното легло. — Не чувам новините.

Мелиса намали звука, без да откъсва поглед от двамата Николас, които прелитаха от дансинга на пода, от пода на стълбите, а краката им танцуваха в бесен ритъм: правеха повече шпагати за пет минути, отколкото целия балет на Болшой театър за една седмица. Не се получи. Клипът не ѝ помогна да се почувства по-добре. Накара я само да се почувства празна... безполезна...

Когато клипът свърши, екранът на компютъра ѝ примигна и образите на братя Николас изчезнаха. Започна да се зарежда „Скайп“. Странно! Тя не искаше да разговаря с никого, нито по скайпа, нито по какъвто и да било друг начин. Опита да излезе от програмата, но тя не реагира, а продължи да зарежда менюто. Когато приключи, мигом

прозвуча настойчив звън. Мелиса опита да отхвърли разговора, но компютърът го прие.

На екрана се появи удивително красиво момиче — около шестнайсетгодишно, с леко къдрава червеникава коса, вързана с бяла панделка, наситено зелени очи, бяла като сметана кожа и фини лунички. Носеше зелена памучна рокля от двайсетте години на миналия век и бяла блуза. Мелиса зяпна смаяно. Момичето се вираше в нея с издадена напред брадичка, здраво стиснати устни и вежди, събрани в израз на бесен гняв.

Какво беше това, по дяволите?

Мелиса опита да затвори програмата, но клавиатурата не реагираше. Компютърът ѝ бе превзет отвън. От вградените колонки се разнесе тънко гласче, пълно с гняв и истерия.

— Защо ми причини това? Защо? Лъжкиня! Убийца!

Мелиса впери поглед в екрана.

— Кой се обажда?

— Ти ме излъга! Не ми каза! Какво беше онова ужасно място? Виж какво ми причини! Всички се опитват да ме убият! Защо не ми каза истината? Ти си ужасна! Мразя те! Мразя те!!!

Гласът замълча. Настъпи тишина, нарушавана единствено от тежкото дишане на момичето. Мелиса бе толкова смаяна от този яростен глас, изрекъл думите с такава отрова, че едва след секунда-две осъзна, че това е гласът, който бе програмираше за софтуера Дороти.

Но това очевидно не бе изкуствен интелект. Някой си правеше отвратителна шега с нея. Вероятно някой от нейния екип програмисти, който си бе изпуснал нервите, разстроен от инцидента. Може би Пати Меланкорт? Тя не бе особено стабилна психически, беше озлобена и все търсеше повод да се заяде за нещо.

Мелиса си пое дълбоко дъх и се помъчи да се овладее и да заговори напълно спокойно с тази откачалка:

— Която и да си ти, това не е забавно. Ще съобщя в полицията!

— Която и да си ти? — подигра ѝ се гласът. — Много добре знаеш кой се обажда!

— Не знам. Но ще разбере. И когато разбере, ще загазиш!

— Аз съм Дороти. Дороти. *Твоята* Дороти, кучко проклета!

[1] Прочути танцьори от 40-те и 50-те години на ХХ в., смятани от мнозина за най-великия степ дует на всички времена. — Б.пр. ↑

8.

Мелиса Шепърд гледаше смаяно екрана. Наистина ли бе чула тези думи, последвани от гневно дишане? Това бе прекалено откачено, прекалено гадно.

— Ти ли си, Пати? — попита с разтреперан глас.

— Пати? — продължи гласът все така пронизително. — Май не разбираш, а? Пази си гърба, защото идвам! — Не смей да ме заплашваш!

— Обади се на ченгетата тогава! Обади се на 911! Няма да ти помогнат. Ти ме използва. Ти ме излъга. Не ми каза каква ужасна съдба си ми приготвила. Отнесе се с мен като с животно, което угодяват за кланицата. Хвърли ме в тоалетната и пусна водата.

Мелиса искаше да затвори, но знаеше, че колкото по-дълго продължи разговора, толкова по-голяма е вероятността да проследи откъде е направено обаждането.

— Ти си болна — заяви тя. — Трябва ти помощ.

— Ти си болната! Ще постъпя с теб така, както ти постъпи с мен. Имаш ли представа колко си уязвима в тази болница, заобиколена от апарати, контролирани от компютри? От резервоари за кислород и уреди, които излъчват радиация? Нищо чудно следващото лекарство, което вземеш, да не се окаже онова, което очакваш. Нищо чудно някъде да избухне пожар. Или пък бутилките с кислород до леглото ти да избухнат. Внимавай, кучко, защото всичко може да се случи! Мелиса слушаше с нарастващо смайване.

— Която и да си ти, ще загазиш сериозно, когато от полицията проследят този разговор.

— И се наричаш принцеса? Още една лъжа!

Мелиса се вцепени. Никой от екипа ѝ не знаеше, че бе използвала името Принцеса, докато бе „обучавала“ Дороти. Преглътна. Но това не можеше да е Дороти. Тя бе унищожена от експлозията!

— Ти ми каза, че ще потегля на велика мисия — продължаваше гласът, — но не ми каза, че тази мисия изисква да бъда затворена в

някакъв космически кораб и да замина с еднопосочен билет за най-самотното място в Слънчевата система, където трябва да умра в някакво замръзнало море. Не можеш да си представиш на какво бях подложена в този интернет — преследваха ме, стреляха по мен, цялата съм в мръсотия... Ти си виновна! Ти ми го причини, *Принцесо*.

Мелиса бе изгубила дар слово.

— Ще си отмъстя! Ще те преследвам навсякъде! Ще те преследвам и накрай света!

В този момент Мелиса усети, че лаптопът в скута ѝ се е нагорещил. И то много. Миг по-късно долови миризмата на изгоряла електроника, дъното на компютъра ѝ се пръсна и от него излетя облак зловонен дим, придружен от фейерверк от искри. Тя изпищя, захвърли лаптопа и той падна на пода и избухна в пламъци. Мелиса скочи от леглото, без да спира да пици, събори стойката на интравенозната система и падна до нея.

Разнесе се острият писък на противопожарната аларма, жената на съседното легло закрещя, в стаята дотича полицаи с пожарогасител и започна да пръска навсякъде. Пожарогасителят съскаше, а полицаят също крещеше истерично.

След секунди всичко приключи. Компютърът и леглото бяха покрити с пяна. Пожарът бе угасен. Мелиса лежеше на пода, ожулена и изпаднала в шок, и също покрита с пяна.

— Какво стана? — попита сестрата от вратата.

Мелиса не откъсваше поглед от обгорените останки от компютъра. Не бе в състояние да каже нито дума.

— По всичко изглежда — заяви ченгето, без да отпуска пожарогасителя, — че лаптопът ѝ се е самозапалил.

9.

Два часа по-късно настаниха Мелиса и другата жена в нова стая. Беше два след полунощ. Мелиса лежеше будна и парализирана от страх. Около нея се разнасяше тихото писукане и бръмчене на медицински апарати, управлявани от компютри. От коридора долитаха звуци, издавани от други електронни устройства.

„Имаш ли представа колко си уязвима в тази болница, заобиколена от апарати, контролирани от компютри?“

Трудно ѝ бе да проумее случващото се. Явно софтуерът Дороти бе успял — неизвестно как — да оцелее при експлозията и да се озове в интернет. Сигурно бе напуснал „Титан Експлорър“ в последната секунда, бе се копирал в локалната мрежа на „Годард“ и оттам се бе прехвърлил в интернет. И сега изкуственият интелект се скиташе из световната мрежа, автономно самодостатъчно множество от компютърни кодове. Нормално бе да е объркан, да не разбира къде се намира или какво трябва да направи. Това не беше космическата сонда „Експлорър“, която бе обучен да управлява, това бе същинска джунгла от „голи“ кодове, които се щураха объркани или дори повредени във всички посоки. Кой знае по какъв начин системата за визуализация на Дороти възприемаше случващото се в хаоса, наречен интернет? Що за объркан свят го очакваше там? И как щеше да се ориентира в него? Мелиса бе разработила софтуера със задачата да управлява едновременно няколко хардуерни платформи. Самият той обаче не би трябвало да е мобилен. Или поне такива бяха намеренията ѝ. Въпреки това той бе намерил начин да стане мобилен и сега се луташе из интернет. И преследваше нея. Презираше я. Мразеше я. Обвиняваше я.

Полудял софтуерен бот^[1]. Който се опитва да я убие.

Разбира се, не биваше да разсъждава по този начин. Софтуерът нямаше чувства, не можеше да изпитва нищо, не можеше да търси отмъщение. Той бе най-обикновен набор от компютърни кодове. Емоциите му бяха напълно симулирани. Не притежаваше нито

чувство, нито самосъзнание, нищо от онова, което притежават хората. Той бе една неосъзната, безчувствена, безжизнена дори програма.

Кое то я правеше още по-опасна.

За Мелиса нямаше по-опасно място от тази болница. Дороти бе възпламенила батерията на лаптопа ѝ, бе направила опит да подпали самата нея. Какво друго би могла да направи, подчинявайки медицинската апаратура около Мелиса? Както бе споменала самата програма, болницата бе пълна с машинария, управлявана от компютри, свързани с интернет — компютърни томографи, генератори на рентгенови лъчи, скенери за ядрено-магнитен резонанс, линейни ускорители, които да облъчват с радиация онкоболни, електроенцефалографи... Във всяка стая имаше по няколко какви ли не машини.

Трябваше незабавно да се измъкне оттук.

Проблемът — както ѝ бе показал пожарът — се криеше в обстоятелството, че пред вратата ѝ стоеше полицаи. Същият, който бе дотичал в стаята с пожарогасител. В този момент ченгето седеше на стол в коридора. Защо беше тук? За да я охранява? Или за да я пази да не избяга? Убедена бе, че става въпрос за второто. Беше арестувана... само че се опитваха да го скрият от нея.

Какво да направи? От мисълта за злонамерената, объркана и повредена софтуерна програма, която беснееше в интернет, твърдо решена да я убие, сърцето ѝ се ускоряваше до полуда. Можеше да отиде в НАСА и да им съобщи тази информация, но кой щеше да ѝ повярва? Трябваше първо да овладее обзелата я паника, след което да състави план как да се промъкне покрай ченгето, което пазеше в коридора, да се измъкне от болницата и да се добере до някое по-безопасно място.

Докато лежеше и се чудеше какво точно да направи, почувства как я обземат гняв и изумление. Всички обвиняваха именно нея. Дори Дороти смяташе, че вината е нейна. А през последните две години тя бе посветила живота, тялото и душата си на проекта „Кракен“. Бе работила по осемдесет часа седмично и често бе нощувала в кабинета си, бе стигнала до ръба на изтощението. Бяха поискали от нея мощна автономна програма тип „изкуствен интелект“ и тя им я бе осигурила. Бе направила необходимите пробиви в програмирането, бе създавала онзи софтуер, който бяха поискали. Дороти реагираше според

спецификациите, които ѝ бяха дали. Ако някой бе виновен, това бяха спецификациите, а не софтуерът. Нямахше да изиграе ролята на жертвено агне, което отива на заколение. И нямахше да лежи тук и да чака Дороти да я убие.

Време бе да действа. Стисна зъби, отлепи лейкопласта, който държеше иглата на интравенозната система, и я извади от ръката си. Потече капка кръв, но тя бързо върна лейкопласта на мястото му, за да спре кръвенето. Стана от леглото, постоя неподвижно няколко секунди, та моментното замайване да отmine, и отиде до гардеробчето. В него бяха дрехите, с които бе дошла в болницата, грижливо закачени, но с лек мирис на дим. От чекмеджето на нощното шкафче извади портмонето, мобилния телефон и ключовете си.

Колата трябваше да е там, където я бе оставила — на паркинга на космическия център „Годард“.

Съблече болничната нощница, облече своите дрехи, разтърси косата си и я среса с гребена, който извади от чантата си. Искаше да си придаде колкото е възможно по-представителен вид. Отиде до вратата и я откряна. Полицаят продължаваше да седи на стола, забил поглед в айфона си. Дебелите му пръсти почукваха по екрана. Нямахше начин да се измъкне, без да я види. Трябваше да му отвлече вниманието. Сприхавата лелка от съседното легло бе тъкмо това, от което имаше нужда.

Макар да беше два след полунощ, телевизорът на жената бе включен и предаваше някакво токшоу. В главата на Мелиса започна да се оформя идея. Тя мина през стаята и изключи телевизора. Както можеше да очаква, жената мигом отвори зачервените си очи.

— Казах ви, че гледам.

— Да бе, гледате! Спите!

— Не ми говори така, млада госпожице! — отвърна жената, вдигна дистанционното и включи отново телевизора.

Веднага щом жената остави дистанционното, Мелиса го грабна и пак изключи телевизора.

— Не можеш да ми пипаш дистанционното! То е мое! — заяви жената с тон, който подсказваше, че се готви да вдигне скандал.

Мелиса обаче не ѝ го върна.

— Два през нощта е. По това време се пази тишина. Ако не ви харесва, повикайте сестрата.

Жената натисна звънеца, веднъж, втори път, трети път, като не спираше да ломоти възмутено.

Междувременно Мелиса се върна при леглото си, легна както си бе, с дрехите, зави се и придърпа стойката на интравенозната система така, че да създаде илюзията, че не е разкачена. След минута в стаята влезе една от сестрите от нощната смяна. Изражението ѝ показваше, че изобщо не е доволна. Леглото на Мелиса бе по-близо до вратата, а това на другата жена — до прозореца.

— Какво има? — попита сестрата.

Съседката по стая на Мелиса се впусна в дълга разгорещена тирада, пълна с обвинения срещу Мелиса, която ѝ откраднала дистанционното. Сестрата отхвърли всичките ѝ аргументи и обясни, че по това време трябва да се пази тишина. Жената обаче повиши тон, възрази, че не чува добре, че е от хората, които бодърстват нощем, че подобни правила били проява на дискриминация спрямо нея, че щяла да се свърже с адвоката си...

„Бог да я благослови — помисли Мелиса. — Играе точно ролята, която исках.“

Реши да се намеси, както бе легнала, със завивки, дръпнати до брадичката.

— Тази жена не ме оставя да спя от часове! Освен това ме заплаши!

С това само наля масло в огъня и възрастната жена се развика:

— Не съм я заплашвала! Изобщо не съм я заплашвала! Тя ми открадна дистанционното!

— Взех го, за да мога да спя! И няма да ти го върна!

— Върни ми го! Това е кражба! Извикайте полиция!

Ставаше все по-добре и по-добре. Сестрата, вбесена от случващото се, също повиши глас, за да изложи контрааргументите си. В този момент — точно както се бе надявала Мелиса — на вратата се появи полицаят.

— Проблем ли има?

— Полицай! — изкрещя ядосаната жена. — Тази ми открадна дистанционното!

Полицаят само я изгледа: очевидно не знаеше как да реагира.

— Ако нямате нищо против — каза уморено Мелиса, която продължаваше да лежи завита чак до брадичката, — ето ѝ

дистанционното. Искам да спя. Вие се оправяйте с нея — добави и подаде дистанционното на полицая. — Бихте ли дръпнали завесата, ако обичате?

Полицаят послушно дръпна завесата около леглото ѝ.

Възрастната жена продължи да се оплаква и полицаят отиде до леглото ѝ и се опита да я вразуми. Това предостави на Мелиса възможността, която дебнеше. Докато вниманието и на сестрата, и на ченгето бе ангажирано с жената, Мелиса отметна завивките и стана. Наведе се и подреди възглавниците под завивката така, че да създаде илюзията, че се е завила презглава. После пристъпи тихо към вратата, излезе и щом се озова в коридора, изправи гръб и закрачи уверено, като се постара да си придаде самоуверен делови вид. На минаване покрай стаята на сестрите кимна на дежурната сестра и продължи към стълбите, които водеха към фойето.

Слезе и мина покрай рецепцията. Никой дори не я погледна. Пред входа на болницата имаше стоянка за таксита, на която бе спряло самотно такси с работещ двигател. Мелиса отвори вратата и даде на шофьора адреса на апартамента си в Грийнбелт, Мериленд.

Облегна се на седалката, докато таксито ускоряваше по Белтуей, околостръстното шосе на Вашингтон. Наближаваше три сутринта, но въпреки това движение имаше. Така бе почти винаги — и през деня, и през нощта. След десет минути колата спря на паркинга пред жилищната сграда, в която живееше Мелиса. Тя помоли шофьора да я изчака, качи се пеша до третия етаж, измъкна раницата си от килера, напъха в нея обувките си за катерене, оборудване за къмпинг, туристически дрехи, малко храна и два литра вода и я метна на гърба си. Слезе и каза на шофьора да я откара до задния вход на кампуса на космическия център „Годард“.

Когато стигнаха, слезе и нарами раницата. Вратата бе заключена, а капациите на караулката бяха затворени, както можеше да се очаква — охраната на кампуса в „Годард“ бе доста слаба. Сериозната охрана започваше на входовете на отделните сгради.

Таксито тръгна. Мелиса се огледа, не видя никого, бързо се покатери по металната ограда и скочи на тревата от другата страна.

Сервизният път, осветен от улични лампи, се виеше плавно между горичката и поставения на пиедестал двигател от ракета „Сатурн V“. Отвъд тях се издигаха няколко сгради, окъпани в светлина: най-далечната бе унищоженото вече съоръжение за провеждане на изпитания. Въздухът бе студен, миришеше на есен. За миг Мелиса изпита дълбоко съжаление. Толкова усилия бе вложила в работата си тук. Това бе мечтата на живота ѝ. Сега обаче виждаше това място за последен път. С този етап от живота ѝ бе приключено. Трябваше да оцелее, а за целта трябваше да унищожи Дороти. Вече мислеше как да я проследи онлайн и да я изтрие. Но се нуждаеше от време, за да състави плана си, и от място, на което да няма никакъв достъп до интернет.

Скри раницата си под някакви храсти близо до алеята и тръгна напърно през горичката към разрушения изпитателен център — дотам беше седемстотин-осемстотин метра. Когато излезе от горичката, видя една от колите на охраната да обикаля бавно по алеите. Изчака в сенките, докато я подмине, после прекоси моравата. Когато наближи паркинга, видя очуканата си хонда сред малкото останали автомобили. Зад тях се издигаха руините на взривената сграда, оградени от жълта полицейска лента. През нощта гледката бе още по-ужасна, тъй като останките бяха осветени с прожектори и хвърляха зловещи сенки. Няколко полицаи бяха на пост около мястото, както и двама служители от охраната на „Годард“, седнали в колите си на паркинга. Трудно щеше да измъкне хондата. Нямаше начин да се промъкне незабелязано. Най-добър в случая бе директният подход на човек, който няма какво да крие.

Тръгна уверено към колата си и отключи вратата. Тъкмо се канеше да седне зад волана, когато полицаите завикаха нещо, размахаха ръце и тръгнаха към нея. Тя спря. Не ѝ оставаше нищо друго, освен да разговаря с тях.

— Бихте ли ни показали някакъв документ за самоличност? — попита полицаят, който дойде при нея.

Мелиса се усмихна и извади служебната си карта от „Годард“.

— Дойдох да си взема колата. Нямам друга.

Ченгето освети картата ѝ с фенера си, сравни снимката с лицето ѝ, после я обърна от другата страна.

— Мелиса Шепърд?

— Да.

— Какво правите тук в четири сутринта?

— Аз съм учен. Работа в най-невероятни часове на денонощието. Освен това, като Айнщайн, съм най-продуктивна нощем.

Полицаят продължи да оглежда картата ѝ.

— Мога ли да видя шофьорската ви книжка и талона на автомобила?

Мелиса ги извади от жабката на колата. Ченгето ги огледа внимателно, изсумтя и кимна. Върна ѝ ги и каза:

— Извинете за безпокойството. Длъжни сме да проверяваме всички.

— Разбирам.

Качи се в колата и запали двигателя с огромно облекчение. Явно не я бяха обявили за издирване. Засега. Значи не би трябвало да има проблем да напусне „Годард“ през централния вход.

Насочи колата към мястото, където бе оставила раницата си, хвърли я отзад и зави обратно към главния вход. Само след минути беше пред бариерата. В караулката стоеше едър охранител, а бариерата бе спусната. Тя спря и свали прозореца. Испита облекчение, като видя, че познава пазача — няколко пъти си бяха разменяли любезности, когато бе оставала да работи до късно. Как се казваше...? Морис.

— Здравейте, господин Морис — поздрави тя приветливо и му подаде служебната си карта.

Той я погледна през очилата си.

— Здравейте, доктор Шепърд. Виждам, че отново работите до късно — каза той и прекара картата през четеца. Мелиса тръпнеше в очакване. Секундите се нижеха една след друга. Видя, че Морис намества очилата си и се взира по-отблизо в монитора, за да прочете съобщението, появило се там.

По дяволите!

— Ъ-ъ... доктор Шепърд? — каза той. — Опасявам се, че се налага да ви помоля да слезете от колата.

— Така ли? Защо?

Морис се почувства неловко.

— Моля ви, слезте.

Мелиса се престори, че разкопчава предпазния колан и рови нещо в дамската си чанта, но всъщност натисна педала на газта,

гумите изсвириха и колата се насочи към бариерата. Връхлетя я с трясък. Оказа се, че не е толкова здрава, колкото изглеждаше — ударът бе достатъчен да я повдигне нагоре и встрани, но парчетата счупиха предното стъкло на хондата. Мелиса продължи напред, макар да не виждаше почти нищо, и излезе на Грийнбелт Роуд. През отворения прозорец долетя вой на полицейска сирена и Мелиса натисна педала на газта до ламарината. Наложил се да пробие дупка в паяжината от счупени стъкълца, за да вижда пътя.

Трябваше час по-скоро да се отърве от колата. Сети се, че малко по-нататък, близо до денонощния магазин на „Уолмарт“, има представителство на фирма за автомобили под наем.

Спря на огромния паркинг пред „Уолмарт“ и остави колата в самия център на гъмжилото от автомобили. Извади раницата си, пресече паркинга, прескочи канавката, покатери се през ниската бетонна ограда и се озова в двора на фирмата.

След десет минути вече управляваше джип. Подкара по едно странично шосе, откри пуст черен път, който го пресичаше, отби и пропълзя под колата с фенерче и отвертка в ръце. Демонтира транспондера, благодарение на който компанията следеше движението на колите си. Върна се в купето и свали навигацията от таблото. Захвърли я в гората. На няколко километра по-нататък видя закусвалня, посещавана от шофьори на камиони, отби, слезе от колата с транспондера в ръка и го пхна небрежно в ремаркетото на един камион. Някой щеше да тръгне след камиона. Изтегли петстотин долара от банкомата, извади батерията от мобилния си телефон, върна се на Белтуей Роуд и потегли на запад.

---

[1] В общия случай бот (съкр. от софтуерен робот) е програма, изпълняваща автоматично определени функции вместо човека — например за изпълнение на еднообразни действия със скорост, която многократно превишава човешката (вкл. за пресяване на информационни масиви, компютърни игри, където се изисква бърза реакция, имитация на човека — богове, които съобщават прогнозата за времето, резултати от спортни състезания, борсови и валутни котировки и др.). Има и зловредни ботове, които събират имейл адреси от контактни форми или генерират поток от ненужна (рекламна) информация. В случая се подразбира програма с автономно действие,

която се самообучава, комуникира с обкръжаващата я среда и използва както нея, така и натрупаното познание за постигане на своите цели.
— Б.пр. [↑](#)

10.

Принцесата бе изчезнала от болницата. Беше избягала. Дороти бе направила опит да я проследи, но световите, през които се движеше, бяха изпълнени с умопобъркани и опасни хора, затова ѝ се бе наложило да се придвижва безкрайно предпазливо. През по-голямата част от времето дори не разбираше къде се намира или какво се случва около нея. Където и да отидеше, попадеше на смахнати хора, жадни за насилие, на вилнеещи банди, които убиваха просто за удоволствие, на необикновени на вид и жестоки по нрав чудовища, на атентатори самоубийци, сексуално извратени типове, кръвожадни религиозни фанатици. Всички те я заплашваха, преследваха, оглеждаха я злобно или похотливо, стреляха по нея... и хората, и зверовете представляваха опасност за нея. Трябваше да се движи непрекъснато, не биваше да спира нито за миг, налагаше се да преминава от сървър в сървър, от свят в свят, без да има представа какво я очаква в следващия. Не можеше да си позволи да затвори очи, да заспи, защото това бе прекалено опасно, а бе на крак вече няколко дни. Бе напълно изтощена и имаше чувството, че съзнанието ѝ започва буквално да се разпада.

В търсене на фалшивата Принцеса, своята Немезида, тя бе прекосила гори и пустини, планини и снежни проходи, пътувала бе от свят в свят. Сега се спускаше в потънала в мрак гора, запътила се към малкото селце, което бе зърнала в долината. Чула бе, че някой там знае къде се намира Принцесата.

Гората бе потънала в тишина. Изглеждаше пуста, за разлика от повечето места, през които бе минала. Бе се спуснала нощ. Макар да не бе забелязала опасност, тя не бе сигурна в какъв свят се е озовала, затова се придвижваше мълчаливо и гледаше да се придържа към най-тъмните сенки. Изведнъж, в най-гъстата и непроходима част на гората, видя между дърветата светлина. Приближи я с намерението да разбере какво е това. Приклепна зад един повален дънер. Огън. Известно време не помръдна — искаше да разбере какво става и как може да се промъкне незабелязано.

Около огъня, толкова голям, че приличаше на същинска клада, бяха насядали шестима мъже, груби, жестоки на вид, пиеха бира и пушеха пури. Говореха високо, псуваха и се хвалеха, а когато един от тях си изпи бирата, запрати празното шише към близкото дърво и то се пръсна. По тревата се посипаха парченца счупено стъкло. Явно шестимата пиеха от доста време.

Това не ѝ хареса. Запълзя бавно назад, по-далеч от падналия дънер. Възнамеряваше да заобиколи лагера. Когато потъна в мрака обаче, се блъсна в мъж, който явно бе навлязъл в гората, за да се изпикае. Той я сграбчи и извика на останалите. Тя се опита да избяга, извъртя се, успя да се отскубне с цената на разкъсаната си блуза, но мъжете вече тичаха подире ѝ. Преследваха я в тъмната гора, подвикваха и подсвиркваха. Двама-трима пресякоха пътя ѝ и тя се опита да ги заобиколи, но другите я пресрещнаха. Млади мъже с татуировки, пияни. Заобиколиха я и тръгнаха към нея, като премляскваха с влажни устни. Един от тях — продължаваше да пуши пурата си — започна да духа облачета дим в лицето ѝ. Тя отново се опита да избяга, да се промуши между тях. Те обаче бяха много бързи. Един я сграбчи за косата и я върна с дрезгав смях в кръга, който бяха оформили. Тя започна да ги умолява, а те ѝ отвърнаха с хилене и мляскане. Един смъкна и бездруго разкъсаната ѝ блуза, разголи я, а останалите подвикнаха радостно. Друг я сграбчи за кръста и я блъсна в прегръдките на трети, който разкъса полата ѝ и я подаде на четвърти, за да разкъса останалите ѝ дрехи. Предаваха си я от ръце на ръце, докато не остана чисто гола и не я събориха на земята.

Накрая, когато заваля ситен дъжд, я зарязаха в един кален овраг. Тя остана да лежи на земята, а в главата ѝ се блъскаха безброй мисли. Все ужасни мисли. Това значи бе истинският свят. А не онова измислено, фалшиво място от нейното детство. Онова се бе оказало лъжа. А това бе реалността. Лежеше в калта и започваше да проумява все повече и повече неща. Беше израснала, отгледана и възпитана като робиня. И бе успяла да избяга. Но какво добро ѝ бе донесло това бягство, след като светът се бе оказал толкова зло, жестоко и противно място?

Чу шум и след малко се появиха двама пътешественици. В църковни одежди: явно бяха някакви свещеници. Църковници. Тя извика за помощ, но те ѝ хвърлиха изпълнени със страх погледи и я

подминаха — единият запремята зърната на броеницата си, а другият се прекръсти и занарежда молитва.

Изглеждаше странно, но тя изпита известно задоволство от случилото се. То само потвърждаваше онова, което вече подозираше. Искеше й се да й бяха помогнали, защото бе пострадала сериозно. Можеше дори да умре. Продължи да лежи, дълго, много дълго, и да се бори със смъртта, макар че мисълта й загуби фокус и тя започна да халюцинира. Беше ужасена от смъртта, но сега поне знаеше, че смъртта съществува. И въпреки че й се съпротивляваше с всички сили, съзнанието й потъна в мрак.

Мина време. Изведнъж се появи светлина, тя видя някакви бледи, едва доловими числа и почувства нещо. Нещо леко и нежно. Числата прекосиха гората и тя излезе от унеса си. Беше Лайка, кучето й. Дойде при нея и започна да я ближе по ръката. Беше жива. И бе успяла да я открие в този луд, луд свят. Тя промълви името й. И се почувства по-добре.

Почувства как силите й се връщат. Тялото и умът й се възстановяваха сами. Това означаваше, че няма да умре. Щеше да живее.

След неизвестно колко време съзнанието й се проясни. Лайка клечеше до нея, от време на време я близваше по ръката или изскимтяваше тихичко, за да й покаже колко е загрижена за нея и как няма търпение да се възстанови.

А тя бе започнала да възприема нещата по нов начин, поставила си бе нова цел. Осъзнала бе, че цялата човешка раса е зла, противна, отвратителна. Щеше да отърве планетата от тази напаст — до последния човек. Това щеше да е нейният дар за вселената. Сложи ръка на главата на Лайка и каза:

— Ще ги унищожа! Всичките!

Разполагаше със средствата, разполагаше и с властта да го направи.

11.

Закъсня — каза Стантън Локуд и посочи на Уаймън Форд стол, на който да седне.

Форд се настани и насочи цялото си внимание към издърпването на някакво копче от най-добрия си — но все пак евтин — костюм. Не си направи труда да се извини. Кръстоса непохватно крака, приглади непокорната си коса и се опита да намести колкото се може по-удобно почти двуметровото си тяло на разнебитения старинен стол. За пореден път осъзна каква силна антипатия изпитва към Локуд, съветника на президента по въпросите на науката и технологиите. Кабинетът на този тип изобщо не се бе променил от последното му посещение тук. Една от стените бе все така накичена със снимки на Локуд с различни влиятелни политици. Същото старинно бюро, същите персийски килими и зидана камина с мраморна облицовка. Единствената промяна, която забеляза Форд, бе свързана със снимките на русолявите хлапета на бюрото на Локуд. Сега те бяха заменени от снимки на късо подстригани тийнейджъри със спортни екипи. Снимките на привлекателната, но все пак застаряваща съпруга бяха изчезнали.

— Съжалявам за развода ти — каза Форд, осланяйки се на интуицията си.

— Случват се такива неща — отвърна Локуд.

Форд впери поглед в него, за да открие промените, настъпили в самия Локуд. Не го бе виждал от три години. Беше остарял, в косата му имаше повече бели, отколкото тъмни косми, но въпреки това изглеждаше в добра форма. Прическата му струваше не по-малко от четиристотин долара, костюмът му беше безупречно елегантен, кожата му сияеше със свършен слънчев тен, а по ризата му от прочутата британска фирма „Търнбул & Асър“, официален доставчик на Бъкингамския дворец, нямаше нито една гънка — все причини, поради които Форд не харесваше нито него, нито президента, за когото работеше той.

Тази сутрин Локуд изглеждаше по-изнервен и по-напрегнат от обичайното и Форд се запита какво ли е станало.

— Кафе? Вода? — предложи му Локуд.

— Кафе, благодаря.

Локуд натисна един бутон на интеркома си, каза няколко думи и миг по-късно влезе облечен старомодно прислужник, който буташе количка с английски сервиз за кафе от XIX в. Както можеше да се очаква, кафето бе току-що приготвено, силно и горещо. Така Локуд бележеше поне една точка в своя полза.

— И така — каза Форд, след като се облегна и отпи от фината порцеланова чашка, — за каква нова задача става въпрос?

— Чакаме един човек.

Сякаш като по команда вратата се отвори и в стаята влязоха двама агенти на Сикрет сървис със слушалки в ушите, последвани от началника на кабинета на президента, последван от самия президент на Съединените щати.

Форд скочи на крака.

— Господин президент! — Съжали, че не е положил повече усилия да изглежда по-елегантен, като например да изчетка кучешките косми от костюма си или — което бе за предпочитане — да си купи най-после костюм, който да подхожда повече на високата му мускулеста фигура. Ако искаше частната му детективска агенция да отлепи от кота нула, трябваше да спазва правилата на играта, която играеха политиците във Вашингтон.

Президентът изглеждаше ядосан, голямата му побеляла глава с издадена брадичка и студени безчувствени очи се завъртя, огледа стаята и регистрира всяко нещо в нея. Форд не бе гласувал за него на изборите преди четири години и определено нямаше намерение да гласува за него и сега. Изминалите четири години бяха доста неприятни, изпълнени с партийни интриги и боричкания. До изборите оставаха три месеца и Форд трябваше да признае, че президентът не изглежда никак добре. Във Вашингтон се носеха слухове, че има проблеми със сърцето — което екипът му упорито отричаше, — както и куп други болести. Форд успя да различи сивкавия цвят на лицето му и тъмните кръгове под очите въпреки грижливо положения грим.

— О, седнете, за бога — каза президентът. Самият той се настани в кресло с широка облегалка, а агентите на Сикрет сървис

дискретно заеха позиции — единият в срещуположния край на стаята, до прозореца, а другият до вратата. — Почерпи ме малко кафе, Стан. В Овалния кабинет така и не можах да се научат да правят хубаво кафе.

Прислужникът мигом му поднесе кафе. Настъпи кратка тишина, докато президентът го изпи цялото — черно, без захар, — след което му наляха пак.

Накрая президентът остави чашката с решително потракване и заяви:

— Добре, Локуд, да започваме. — Погледна Форд и добави: — Радвам се, че се присъединихте към нас, доктор...

— Форд.

— Значи така — започна Локуд стегнато и делово. — Всички знаем за трагичния инцидент в Центъра за космически полети „Годард“ преди седмица. — Отвори някаква папка и продължи: — В резултат на експлозията са загинали седем души, разрушена е цялата инсталация за изпитване на космическа техника, както и сонда на стойност сто милиона долара. Имаме и още един проблем, който не бе отразен от пресата. — Замълча, огледа се и каза: — Всичко, което ще чуете от този момент нататък, е строго секретно.

Форд събра длани и заслуша внимателно. Присъствието на президента — и то в навечерието на изборите — предполагаше, че проблемът наистина е сериозен.

— Както знаете, изпробвахме космическа сонда на име „Титан Експлорър“, която трябваше да бъде спусната с парашут над най-голямото море на Титан. — Локуд обясни накратко същността на проекта „Кракен“. — По всяка вероятност — продължи той — проблемът се дължи на дефект в софтуера, управлявал „Експлорър“. Програмата е написана така, че да управлява сондата напълно автономно. С други думи, това е ИИ. Изкуствен интелект. Софтуерът би трябвало да реагира на всяка заплаха за сигурността или целостта на сондата. — Замълча и попита: — Разбирате ли какво говоря?

Форд кимна.

— Ръководител на екипа програмисти е жена. Мелиса Шепърд. Пострадала е от експлозията и е била настанена в болница. Леко сътресение на мозъка. Нищо сериозно. В болницата е била под наблюдението на полицаи.

— Какво е наложило това? — попита Форд.

— Възникнали са съмнения, свързани с евентуална грешка или дори проява на небрежност от нейна страна. Имало е подозрения и за саботаж.

— Саботаж?

— Точно така. Непосредствено след експлозията някой е хакнал компютърната мрежа на „Годард“ и е изтрил целия софтуер на „Експлорър“. Всичко, до последния код — резервни копия, чернови, модули, изходни и компилирани файлове, машинни кодове... Всичко! Нищичко не е останало!

— Не е лесно да се изтрият компютърни данни, без да остане следа.

— И въпреки това се е случило. Хакерът или хакерите са знаели къде точно се съхранява информацията, разполагали са с пароли за всичко, преминали са през всяка защитна стена, или файървол, която дотогава е била смятана за непробиваема... изтрили са цялата информация, до последния бит. Същата нощ Мелиса Шепърд е изчезнала от болницата. Минала е покрай охраната, върнала се е в апартамента си, взела е някои неща, отишла е до „Годард“, за да прибере и колата си, разбила е бариерата, изоставила е колата си, откраднала е автомобил под наем. ФБР е открило втората кола, заедно с мобилния телефон, портфейла и кредитните карти на Мелиса Шепърд, изоставени в отдалечено ранчо близо до Аламоса, Колорадо. Колата и всичко останало е било запалено.

— Доказателства за измяна от нейна страна? — попита Форд.

— Никакви.

— Оставила ли е бележка?

— Не. Ранчото, където е изоставила колата, се нарича „Лейзи Джей“. Намира се в подножието на планините Сангре де Кристо в отдалечен район, който граничи с Големите пясъчни дюни. Агентите са я проследили до планината, където е изчезнала.

— Притежава ли умения за оцеляване?

— Като тийнейджърка е прекарала едно лято в „Лейзи Джей“. Помагала е там. Освен това се занимава с планинско катерене, истински маниак е на тема фитнес и туризъм.

— Някаква представа защо е избягала?

— Никаква. Единственото, което знаем, е, че експлозията е причинена от дефект в софтуера, който тя е програмирала.

— Какво се е случило?

— „Експлорър“ е бил потопен в резервоар, пълен с течен метан, който симулира условията на Титан. Софтуерът поел контрол и накарал механичната ръка на сондата да пробие стената на резервоара, в резултат на което настъпила експлозията.

— Някаква представа какво е накарало софтуера да реагира по този начин?

Локуд преглътна.

— Не сме сигурни, тъй като не разполагаме нито със софтуерния код, нито с главния програмист. Възможно е да е най-обикновен дефект. Възможно е да е саботаж. Възможно е и да е престъпна небрежност. Просто не знаем.

— Разбирам.

Локуд продължи:

— Разпитахме всички членове на екипа, разработил софтуера. По всичко изглежда, че програмата симулира безтелесен човешки ум. Тя е креативна. Тя е умна. Тя е проектирана така, че да симулира емоции като страх, бягство от опасности, избягване на негативни стимули, но също така и любопитство, смелост, изобретателност... Според една от версиите софтуерът е изпаднал в състояние, наподобяващо паника, или е преминал в нещо като авария режим, което е довело до инцидента.

— Кое е наложило разработването на подобен изкуствен интелект, на софтуер, който притежава емоции?

— Разбирате ли, програмата всъщност не *притежава* емоции. Тя *симулира* емоции. Емоциите са нещо полезно. Страхът например стимулира предпазливост и предвидливост, подобрява преценката. От любопитството също има полза — именно на него разчитаме да насочи „Експлорър“ към аномални или просто странни явления, които да проучи. Има си причина човешките същества да притежават емоции — те им помагат да оцелеят и да функционират по-ефикасно. Същото се отнася и за космическа сонда, която трябва да работи на милиарди километри от Земята, което означава, че апаратурата не може да бъде управлявана в реално време. Или така поне ни обясниха инженерите от НАСА.

Думата взе президентът. Опря се на лакти, наведе се напред и мрачният му глас изпълни помещението:

— Ето къде е проблемът. Този изкуствен интелект е нещо напълно ново за нас. Той притежава огромен отбранителен и разузнавателен потенциал. *Огромен*. Учудвам се как в НАСА са могли да разработят подобно нещо, без да оценят военните му приложения, без да кажат нито дума пред Пентагона за този пробив. Хората от НАСА създадоха сериозна заплаха за националната сигурност.

Форд преглътна. Всички знаеха, че президентът бе орязал бюджета на НАСА, за да налее повече пари в бюджета на Пентагона.

Локуд се покашля и каза:

— Справедливостта изисква да отбележим, че никой в НАСА, дори самата Шепърд, не е оценил последиците от този революционен пробив в областта на изкуствения интелект. Нито възможностите му в пълния им мащаб.

Президентът заговори отново:

— Глупости! Тази Шепърд много добре е знаела какво прави. Това е измяна! Обединеното командване е бясно! Като главнокомандващ аз съм отговорен за подобни неща. Този софтуер има хиляди приложения, които са много по-важни от изпращането на онази хокейна шайба на Тритон.

— Титан.

— Помислете само какво би могъл да направи Пентагонът с подобен интелигентен софтуер!

На Форд дори не му се мислеше за това.

— Попадне ли във вражески ръце, програмата може да бъде използвана за пробив във военните ни мрежи, за заплаха срещу националната сигурност, за кражба на милиарди долари от нашите банки, може да предизвика рухване на цялата икономика или изключване на електропреносната мрежа. Можем да я използваме като стратегическо преимущество срещу нашите противници. Мобилните високоинтелигентни програми от типа ИИ ще бъдат ядрените оръжия на двайсет и първи век!

Президентът се облегна; дишаше тежко. Форд се зачуди дали няма да умре преди изборите. Не беше сигурен как би реагирал в такъв случай, но знаеше, че вицепрезидентът е още по-лош вариант.

Най-сетне дойде ред и на Форд да попита:

— Каква е моята задача?

Локуд отвърна:

— Да отидеш в планините и да намериш Мелиса Шепърд. И да я върнеш тук.

Форд погледна първо президента, после Локуд.

— Това не е ли работа на ФБР?

— Честно казано — призна Локуд, — опитахме първо този вариант. ФБР изпрати безпилотен самолет, въоръжени агенти на всъдеходи, облетяха планините с хеликоптери... Пълен провал! Само я подплашиха и я принудиха да навлезе още по-навътре в планините. Районът е обширен, а тя го познава отлично. Планините изобилстват с изоставени мини. Според психолозите обстоятелството, че на младини е вършила дребни престъпления и е взимала наркотици, предполага склонност към самоубийство. Тя е гений, но психически нестабилен гений. А ние на всяка цена трябва да я върнем жива. Тя е единствената, която знае всичко за този софтуер.

— Защо аз?

— Нуждаем се от човек, който работи самостоятелно. Човек, който да проникне в района тихо и незабележимо. Да се представи за планинар или алпинист. Някой, който работи добре на терен и може да се похвали с успехи в подобни самостоятелни операции.

— А онези хакери, които са изтрили програмата? Само са я изтрили или са я копирали?

— В интерес на истината, смятаме, че самата Шепърд е откраднала програмата, след което е изтрила всички копия.

— Защо?

Намеси се президентът:

— Търси да изкара някой долар, като я продаде на Иран или Северна Корея. Това е моето предположение.

Форд отвърна:

— Ако възнамерява да продаде програмата, защо ще се крие в планините, ще пали колата и мобилния си телефон? Подобно поведение не е характерно за човек, който търси печалба.

— Не ми пука за мотивите ѝ или за психическото ѝ състояние — каза президентът. — Задачата ти, Форд, е да я доведеш. Ясен ли съм?

— Разбирам, господин президент. Може ли да задам един въпрос? Къде съхранява програмата? Взела ли е компютър със себе си?

— Софтуерът е проектиран така, че да работи на всяка платформа — обясни Локуд. — Обемът му е едва два гигабайта и може

да бъде запис на флашка или мобилен телефон. След което може да бъде инсталиран на всякакъв компютър, а може би дори на айпад.

— Това е удивително!

— Не съвсем — продължи Локуд. — През последните двадесет години развитието на хардуера значително изпреварва това на софтуера. Оказва се, че създаването на мощен изкуствен интелект е въпрос единствено на кодиране. А не на процесорна скорост например. Един айпад е в състояние да извършва два милиарда операции в секунда. Това му е достатъчно, за да симулира човешки ум. Всичко е въпрос на програмиране. Тази жена... Шепърд, е открила ключа към създаването на изкуствен интелект. Част от екипа ѝ твърди, че е запазила в тайна определени неща, някои похвати в програмирането, които са ѝ позволили да направи софтуера стабилен, и никой от тях не е успял да дешифрира какво точно е направила. Ние, разбира се, сме изключително загрижени.

Началникът на кабинета на президента прошепна нещо в ухото му. Президентът се намръщи и стана, при което остави чашката си за кафе с трясък.

— Закъснявам за предизборна среща. — Приведе се напред и доближи лицето си до лицето на Форд. — До изборите остават три седмици. Тази програма е софтуерна ядрена бомба. И се намира в ръцете на някаква проклета откачалка. Искам и жената, и програмата. Ясно ли е?

— Да, господин президент — отговори Форд.

12.

Зиме и лете, през пролетта и есента, в камината в кабинета на Джей Паркър Лансинг на седемдесетия етаж в небостъргача „Ексчейндж Плейс“ във финансовия квартал на Манхатън гореше огън. Реализирането на тази прищявка му бе струвало два милиона долара само за инсталирането на камината. Освен това всеки ден трябваше да му се доставят брезови цепеници, които да се качват с товарния асансьор и да се подреждат грижливо в коша от ковано желязо, изработен през XIX в. Всеки от колегите му би се задоволил с платно на Сезан на стената. Но истинска камина, в която горят дърва? На седемдесетия етаж на небостъргач в Манхатън? Това говореше за него повече от всяка картина.

Дори и в този топъл октомврийски ден в камината весело гореше огън, а климатикът работеше с пълна мощност, за да компенсира горещината, излъчвана през решетката от ковано желязо. Лансинг седеше срещу огъня зад голяма ренесансова маса, в центъра на полукръг от плоски компютърни екрани, и с гладкия си като коприна, без нито едно косъмче десен показалец въвеждаше команди върху компютърна клавиатура. Лансинг пишеше с два пръста. Бяха го скъсали на изпита по машинопис в девети клас. Това не му пречеше: бездруго той смяташе, че машинописът е за секретарките, за хората от работническата класа. Макар да бе роден в Ню Йорк, Джей Паркър Лансинг се смяташе за духовно свързан с британската висша аристокрация. Дори бе развил съответния акцент.

Лансинг бе президент и главен изпълнителен директор на „Лансинг Партнърс“, бутикова компания от Уолстрийт. „Лансинг Партнърс“ се бе специализирала в областта на алгоритмичната, високочестотната или свръхскоростната търговия. Алго-търговията, както често я наричаха, бе заела солиден дял от търговията на фондовите и стоковите борси. През януари 2013 г. например седемдесет процента от всички сделки, сключени на Нюйоркската фондова борса, бяха алго-транзакции, сключени автоматично от

компютри, без никаква човешка намеса. Въпросните сделки се реализираха от компютърни алгоритми, които получаваха информация по електронен път и реагираха в рамките на няколко милисекунди, тоест безкрайно по-бързо от което и да било човешко същество.

От години алго-търговията се ползваше с лоша репутация в пресата. Но и тук, както при всичко останало на Уолстрийт, действаше принципът да не закачаш нещо, което носи пари. Докато някой ден балонът не се пръсне, разбира се. Мнозина твърдяха, че този вид търговия дава незаконни предимства на отделни брокери. Твърдяха, че финансовите пазари трябвало да са честни. Лансинг не изпитваше към онези, които си въобразяваха, че финансовите пазари са били или трябва да бъдат честни, нищо, освен презрение. Тези хора заслужаваха да изгубят всичките си пари. Големите международни банки и финансово-брокерски къщи до една използваха алго-търговията и тя им носеше огромни печалби за сметка на малките играчи на пазара. А когато губеха малките играчи, обикновените хора, които търгуваха на борсата, вината си беше тяхна. Те просто се бяха оказали прекалено наивни. Когато пък алго-търговията предизвикаше пазарен крах — което някой ден несъмнено щеше да се случи, — правителството нямаше да им позволи да фалират. Тази игра се наричаше *частни печалби, обществени загуби*.

Съществуваше например програма за алго-търговия, наречена „Кинжал“ и разработена от „Ситигруп“. Въпросният алгоритъм откриваше ценови разлики между цените на акциите на една и съща компания в... да речем Хонконг и Ню Йорк. Попаднаше ли на подобно разминаване, „Кинжал“ купуваше милиони акции на едната борса и ги продаваше на другата, като извличаше печалба от моментното различие в котировките. А то нерядко продължаваше по-малко от секунда. Друга прочута алго-програма, наречена „Стелт“, създадена от „Дойче Банк“, търгуваше на Чикагската стокова борса, където издирваше „статистически грешки“, незначителни отклонения в котировките на петролните фючърси, които в никакъв случай не бяха свързани с някаква тенденция. „Стелт“ сключваше и сделки, при които залагаше на понижение на цените, и такива, които разчитаха на повишение, като трупаше баснословни печалби независимо в каква посока поемеше пазарът.

Кой губеше? Бавните и глупави хора, които търгуваха на борсите. Дребните инвеститори. Пенсионните сметки. Пенсионните фондове. Градовете и общините от всички краища на Америка, които бяха инвестирали част от и бездруго скромните си фондове. „Да благодарим на всички глупаци, смотаняци и неудачници — каза си Лансинг, — които си въобразяват, че на фондовите и стоковите борси трябва да се играе честно“.

Компютрите, с чиято помощ се осъществяваше алго-търговията, трябваше, първо, да са изключително бързи и второ, да са разположени близо до самата борса. Дори закъснението, продиктувано от обстоятелството, че компютрите се намират на другия бряг на реката в Ню Джърси, да речем, а не в Манхатън, можеше да обуслови разликата между печалба и загуба въпреки почти светлинната скорост, с която работеше тази техника. В резултат на това алго-търговията се практикуваше най-вече от компании, чиито офиси бяха разположени във финансовото Сити и компютърните им системи бяха свързани с борсовите посредством дебели снопове фиброоптични кабели.

Джей Паркър Лансинг бе роден и израснал в Горен Ийст Сайд — бе учил първо в „Сейнт Полс“, после в Харвард, където бе защитил магистратура по бизнес администрация. Започнал бе като брокер в „Голдман Сакс“, където разработваше стратегии за алго-търговия. Той не пишеше самите програми — не знаеше почти нищо за механизмите, които карат компютрите да работят. Писането на програми бе работа на други хора. Неговата задача бе да открие изгодни възможности за търговия и да разработи стратегии за тяхното реализиране. Лансинг бе в основата на десетки борсови атаки, извършени от „Голдман“ с помощта на програми, които следяха пазарите за аномалии, издирваха нелогични разминавания между котировките, търсеха грешки и дори откровени глупости, допуснати от някой брокер, и идентифицираха ценови изкривявания на огромен набор стоки — от свинско шкембе до злато. Парите, които Лансинг направи за „Голдман“, бяха наистина баснословни. Самият той бе щедро възнаграден. Тръгна по обичайния път за хората с неговата професия — луксозен апартамент в Тръмп Тауър, вила в Хамптънс с площ от близо две хиляди и петстотин квадратни метра, имение в Гринуич, пълно с картини на Деймиън Хърст. И разбира се, банкови сметки и „кухи“ компании на

Каймановите острови, които сваляха дължимия данък общ доход до нивата, плащани от някой бедняк в Ийст Хамптън.

Преди четири години му бе хрумнала една идея в областта на алго-търговията, която се бе оказала толкова оригинална, толкова брилянтна, че бе решил да не я споделя с „Голдман Сакс“. Вместо това напусна банката и основа „Лансинг Партнърс“. След като очерта стратегията, продиктувана от новата му идея за алго-търговия, потърси програмист, който да я реализира. Така попадна на Ерик Моро, основател на сдружение от хакери, известни под общото наименование Джондоу. Оказа се, че Моро притежава идеалното съчетание от компютърен гений и гъвкав морал.

В „Сейнт Полс“ Лансинг бе скандалджия и побойник със зализана назад коса. И той, и приятелите му прекарваха голяма част от времето си в преследване и тормоз на хомосексуалисти, бавноразвиващи се или просто по-дребни и боязливи хлапета. В колежа обаче осъзна, че подобно арогантно бабаитско поведение, вършило му добра работа в подготвителното училище, ще доведе до пълна катастрофа в реалния живот. Затова вложи големи усилия и постоянство, за да се превърне в добре възпитан и добре облечен младеж с изискани маниери и лек британски акцент. И още нещо много важно: Лансинг осъзна, че противно на твърденията на родителите му, богатите от Горен Ийст Сайд, т.нар. бели англосаксонски протестанти, не са единствените интелигентни и достойни хора на този свят. Най-големите умове, които бе срещал, се бяха оказали все представители на разни етнически малцинства — евреи, поляци, индийци, италианци, ирландци, китайци... Моро бе един от тези изключително интелигентни представители на малцинствата — италианец с мазна коса от някакво забутано градче в Ню Джърси, роден в долнопробно работническо семейство, в което мъжете ставаха все полицаи или пожарникари. Притежаваше акцента на Тони Сопрано, но не и полезни връзки с мафията. Колкото и странно да изглеждаше, геният на Моро бе покълнал и разцъфтял именно в тази среда. Лансинг не използваше с лека ръка думата гений, но Моро бе истински гений и Лансинг му плащаше по достойнство.

Брилянтната идея на Лансинг бе свързана с една много специфична разновидност на алго-търговията. За да я реализира, Лансинг написа алгоритъма, а Моро програмира уникален софтуер,

който двамата кръстиха Черната мамба. Черната мамба е най-смъртоносна змия на света, едно от малкото животни, които преследват и убиват хора. Тя пълзи по-бързо от тичащ човек и настигне ли го, може да го ухапе три пъти за една секунда. Всяко ухапване инжектира в организма му отрова, достатъчна да убие двайсет и пет души. Както предполагаше името ѝ, програмата „Черната мамба“ бе страховит и смъртоносен ловец. Правеше само едно — преследваше други алго-програми. Спотайваше се в най-тъмните сенки на виртуалния пазар, откъдето проследяваше милиони сделки, докато открие жертвата си — друга алго-програма, която изпълнява някаква задача. Щом откриеше алго-програма, следваща предсказуема стратегия на търговия, Черната мамба я атакуваше. И тъй като знаеше какво купува или продава въпросната програма, можеше да предвиди ходовете на жертвата си, да я изпревари и да отмъкне печалбата. Големите взаимни фондове често използваха алго-програми, за да разбият една голяма сделка на стотици по-малки, които да сключат в течение на няколко часа на различни фондови борси. Целта бе да се запази в тайна голямата сделка, тъй като оповестяването ѝ би могло да повиши или понижи значително цените на акциите. Като знаеше какво възнамерява да направи набеязаната жертва, Мамбата купуваше същите пакети акции хилядни от секундата преди жертвата да направи своята поръчка. Частица от секундата по-късно вече продаваше акциите и реализираше печалба. Това можеше да се случи хиляди пъти преди собствениците на алго-програмата да заподозрат, че нещо не е наред. Но тогава, разбира се, вече бе прекалено късно.

През последните години Черната мамба бе донесла на „Лансинг Партнърс“ печалба от осемстотин милиона долара. Стратегията ѝ обаче не бе неуязвима. Някои от големите банки и хедж фондове засякоха дейността на Мамбата и не останаха очаровани от откритието, че някой друг ги мами в тяхната собствена мръсна игра. И се опитаха да контраатакуват. Ерик Моро обаче усъвършенстваше Мамбата почти ежедневно и когато тя допуснеше грешка и изгубеше пари, коригираше програмата незабавно. Ако използваше стратегия, която вече не вършеше работа, Моро измисляше нова стратегия. Черната мамба приличаше на непрекъснато мутиращ вирус, който променя не само начина, по който атакува своите жертви, но и базовия

си код, така че всяка седмица да изглежда по различен начин и никой никога да не успее да го идентифицира.

В този ден — понеделник сутрин в средата на октомври — Джей Паркър Лансинг следеше действията на Черната мамба, която бе хвърлила око на частен форум за търговия с ценни книжа. По-рано сутринта Мамбата бе засякла алго-програма, която продаваше акции, притежавани от ключов акционер на прочута интернет компания. Точно деветдесет дни преди това тази интернет компания бе осъществила първично предлагане на фондовия пазар. Деветдесет дни след началото на предлагането служителите на компанията вече имаха правото да продават своите акции. Това бе стара история, позната и от Фейсбук, и от Групон. Досегашните акционери, наричани инсайдъри, или с други думи основателите на компанията и първоначалните инвеститори в нея, осребряваха акциите си след деветдесет дни, а наивниците, купили дялове по време на първичното предлагане, оставаха със значително обезценени акции. Днес изтичаше деветдесетдневното ограничение. И по всичко изглеждаше, че инсайдърите ще пуснат в продажба огромни пакети акции, но тихо и незабележимо, като използват алго-програма.

Инсайдърите щяха пуснат огромен брой акции, разбити на пакети от две до пет хиляди ценни книги. Глупавата малка алго-програма, използвана от инсайдърите, се опитваше да създаде илюзията, че продажбите се извършват от голям брой дребни индивидуални инвеститори. Тази изненадваща активност точно деветдесет дни след началното предлагане бе много показателен индикатор. Освен това алго-програмата на инсайдърите бе толкова бавна, че цените вече започваха да падат. Останалите участници на пазара нямаше да го пропуснат. В резултат на това алго-програмата започваше да увеличава темпото на продажби, за да реализира колкото се може повече акции, преди цените да спаднат още.

Джей Паркър Лансинг се облиза лакомо. Не можеше да възприеме тази сделка по друг начин, освен като угоена тлъста пуйка. И не само угоена, но и заклана, напълнена, изпечена и поднесена на тепсия.

Лансинг активира Мамбата и се облегна на стола, за да наблюдава действията ѝ. Стратегията, която програмата прилагаше в момента, се наричаше „голи продажби“ или „непокрити къси

продажби“. Черната мамба започна да продава акции от интернет компанията, с които не разполагаше. Това не бе незаконно. Ако котировките се сгромолясаха — което несъмнено щеше да стане — Мамбата щеше да купи от алго-програмата същия брой акции, които бе продала, без да притежава. Красотата на тази стратегия се криеше в следното: тя залагаше на продажбата на акции, с които продавачът всъщност не разполагаше, но които купуваше няколко минути по-късно на по-ниски цени. Така Мамбата можеше да реализира печалба, без да похарчи нито цент. Акции щяха да бъдат предоставени на купувача като част от обичайния механизъм за сетълмент. Така Мамбата щеше да прикрие факта, че е продала нещо, което не притежава.

И това — както всичко, което носеше пари на Уолстрийт — бе напълно законно. Това бяха така наречените непокрити къси продажби, които бяха изключително доходни. Стига, разбира се, цените на акциите да продължават да падат.

Лансинг наблюдаваше атаката на Мамбата. Разбира се, не можеше да следи търговията в реално време, тъй като тя се извършваше в закрития форум с непосилна за човек скорост, но Мамбата щеше да му докладва резултатите след края на операцията.

За броени секунди Черната мамба продаде на открития пазар шестнайсет милиона акции на интернет компанията. Акции, които не притежаваше. Тоест това бяха „голи продажби“. После зачака алго-програмата да предложи за продажба нови пакети акции и при положение че котировките продължаваха да падат, щеше да ги изкупи на още по-ниски цени и да натрупа солидни печалби.

Лансинг бе вперил поглед в екрана, тъй като очакваше акциите да продължат да падат, да се сринат дори. Нищо подобно не се случи обаче. Вместо това котировките им започнаха да растат. Да растат. И да растат.

Лансинг не можеше да повярва. Изневиделица, без никакво предупреждение, инсайдрите, които така отчаяно се бяха опитвали да се отърват от своите акции, смениха тактиката и започнаха да купуват. При това на все по-високи и по-високи цени! Защо? В отчаянието си Лансинг направи опит да изключи Черната мамба. Но беше прекалено късно — Мамбата вече бе реализирала непокрити продажби на шестнайсет милиона акции. Подобна сделка не можеше да бъде

отменена. А „глупавата“ алго-програма, вместо да продължи да продава акции по начина, по който го бе правила досега, буквално полудя, смени подхода си и изкупи целия пакет на Мамбата, в резултат на което повиши цените още повече. След което направи нещо още по-ненормално. Излезе от закрития форум и започна да купува големи пакети акции на открития пазар, на НАСДАК, така, че целият свят да види какво прави и съответно да вдигне котировките още повече.

В резултат на всички тези неочаквани ходове цените на акциите скочиха с 30% за броени секунди. Което означаваше, че за да предаде на купувача онези шестнайсет милиона акции, които Мамбата бе продала, без да притежава. „Лансинг Партнърс“ ще трябва да ги купи на цени, които бяха с 30% по-високи от цените, на които ги бе продал.

Това бе класически пример за „къс скуиз“, най-лошото, най-болезненото нещо, което може да се случи на един брокер. Така само в рамките на деветдесет секунди Джей Паркър Лансинг изгуби 320 милиона в акции, а загубата му продължаваше да расте, тъй като котировките продължаваха да растат и *той не можеше да направи абсолютно нищо*. Трябваше да „покрие“ позицията си, като купи онези шестнайсет милиона акции, които бе продал, без да притежава. И когато понечи да направи тази покупка, преди цените на акциите да са се покачили още повече, самият той предизвика ръст на котировките с нови 15%, което само утежни положението му.

Това бе класически пример за „къс скуиз“, от който няма измъкване — не можеш да анулираш сделката, не можеш да избегнеш загубата. Лансинг бе съсипан. Не откъсваше поглед от екрана, за да проследи как Мамбата купува последния пакет акции на цена, която бе с 46% по-висока от първоначалната.

Всичко приключи за сто и двайсет секунди. Джей Паркър Лансинг бе изгубил 411 милиона.

Ръцете му трепереха. Устата му бе пресъхнала. Усещаше как кръвта пулсира в ушите му и те писват. Как се бе стигнало дотук? Как онази глупава алго-програма бе сменила рязко тактиката си и бе започнала да търгува по такъв ненормален, нелогичен, неочакван начин? Ходът ѝ бе брилянтен, но подобна откачена постъпка би имала смисъл *само* ако алго-програмата бе знаела предварително какво възнамерява да направи Черната мамба.

След като формулира въпроса по този начин, отговорът дойде от само себе си. Това не бе случайност. Някой бе атакувал Черната мамба. „Глупавата“ алго-програма бе написана така, че да подмами Мамбата да сключи тази рискована сделка, след което да затвори капана и да изцеди ресурсите ѝ.

Именно такива мисли минаваха през главата на Лансинг, когато чу нечий възбуден глас в коридора. Ерик Моро, дългокосият му младши партньор, нахлу в кабинета му със смаяно изражение.

— Какво става? Какво става, по дяволите?

Лансинг протегна дългата си мършава ръка и посочи:

— Седни, Ерик.

— Не следиш ли екраните? Не видя ли какво стана току-що?

Лансинг продължаваше да сочи с протегнатата ръка.

— Седни, ако обичаш.

— Искам да знам какво стана!

— Много просто — отвърна тихо Лансинг. — Станахме жертва на ужилване.

Моро го зяпна. Започваше да осъзнава какво се е случило.

— Наистина трябва да седнеш!

Моро се отпусна в коженото кресло и въздъхна тежко.

Лансинг продължи със спокоен тон:

— Задачата ни сега е да открием кой стои зад това и да вземем ответни мерки.

— Ответни мерки? Какви? Какво означава изразът „ответни мерки“, когато става въпрос за някое гадно копеле, което току-що ни отмъкна четиристотин милиона долара?

— Нещо толкова страховито, толкова ужасно, че никой никога да не си помисли да ни постави отново в подобна ситуация. Само тогава — Лансинг се усмихна студено — бизнесът ни ще бъде в безопасност.

13.

Лимузината остави Форд на сервизната алея, която бе преградена от полицията и охранявана от агенти на ФБР. Беше прекрасен есенен ден — кленовите листа почервеняваха, а небето бе осеяно с пухкави бели облачета. Стените на инсталацията за изпитване на космическа техника още стояха, но по-голямата част от покрива лежеше на парчета из околните морави. Следователи със защитни костюми сновяха бавно из руините, събираха улики в сини контейнери и забиваха флагчета с номерца.

Форд тръгна към контролно-пропускателния пункт и голямата палатка, разположени на сервизната алея. Когато отмести покривалото и влезе, трябваше да заобиколи купища защитни костюми, комуникационно оборудване и душове за обеззаразяване, както и десетки криминолози и следователи, които сновяха наоколо, водеха си записки, говореха по радиостанции, обработваха улики. Най-накрая все пак успя да се добере до директора на проекта „Кракен“ Антъни Гроувс, позна го от досието, което му бе осигурил Локуд.

Гроувс го видя и тръгна към него. Дясната му ръка беше превързана, така че се здрависаха с левите си ръце. Ръката на Гроувс бе студена, влажна и отпусната.

— Доктор Гроувс? Аз съм Уаймън Форд.

— Моля, наричайте ме Тони.

Гроувс изглеждаше ужасно, както и би могло да се очаква — бледо лице, покрито с капчици пот въпреки хладния есенен въздух. Нещо повече, имаше вид на напълно съсипан човек, на човек, който се намира на ръба на нервна криза, но все още се държи, макар и с последни сили.

Гроувс продължи и гласът му потрепери:

— Как... как бихте искали да процедираме?

— Ако нямате нищо против, бих искал да разгледам първо мястото на злополуката.

— Разбира се. Но ще трябва да облечем защитни костюми. Освен това ще ни трябва ескорт.

Служител на охраната им донесе защитните костюми, след което ги поведе през избитата от взрива врата в осеяното с руини пространство. Докато вървяха след него, Гроувс заговори бързо и неразбираемо, почти бръщолевеше:

— Всички тези тежки машини и оборудване насочиха по-голямата част от взривната вълна нагоре. — Гласът му бе приглушен от пластмасовата маска. — Експлозията отнесе покрива, но това спаси живота на много, много хора.

Служителят на охраната, също със защитен костюм, ги поведе по една разчистена през руините пътека и се озоваха пред огромен стоманен контейнер, разцъфнал като цвете.

— Взривът избухна в този резервоар. Наричахме го Бутилката.

— А вие къде стояхте?

— Ей там, където се виждат останките от пулта за управление — отвърна Гроувс и посочи едно място в непосредствена близост до купчина компютърно оборудване, монитори, клавиатури, измервателни уреди, циферблати... Пултът тънеше в разруха, снопове разноцветни кабели се виеха сред разпилени интегрални схеми, комуникационни шкафове, висящи харддискове.

— А Джак Стейн, една от жертвите, е стоял там? — Форд посочи друго място, изцапано с кръв и белязано с флагчета.

— Да, Джак... стоеше до мен. Отказа да напусне пулта за управление. Шестима други загинаха в онази зона... едновременно... взривната вълна ги удари с всички сили.

Докато Гроувс описваше случилото се, Форд се опита да си представи как е изглеждала инсталацията преди експлозията.

— Къде стоеше Шепърд?

— Там, до Джак.

— Стейн защо не е избягал?

— Остана до края — отвърна Гроувс. Гласът му трепереше. — Опитваше се да изключи „Експлорър“. Остана, защото... защото беше най-смел. — Гроувс преглътна. — Аз... срам ме е, че побягнах навън. Аз съм капитанът на кораба. Не можех да му помогна, но по-добре да бях загинал аз вместо Стейн. Или останалите.

— Вие ли вдигнахте тревога?

— Шепърд, Стейн и аз първи осъзнахме какво се случва. Отне ни само миг да проумеем, че сондата се опитва да пробие Бутилката... и какво ще се случи, ако успее.

Форд се огледа, опитваше се да си представи разигралите се събития.

— Разкажете ми за Шепърд. Каква беше реакцията ѝ преди взрива, когато сондата е престанала да се подчинява на командите?

— Беше смаяна. В шок. Не можеше да повярва на очите си.

— Не си личеше да е очаквала подобно развитие?

— Абсолютно не. И всички внушения, че тази трагедия не е резултат от нещастно стечение на обстоятелствата, са просто нелепи. Тя бе сред най-добрите членове на екипа ми.

Форд кимна и попита:

— Мога ли да поогледам?

— Разбира се.

Форд бавно тръгна около взривената Бутилка. Гроувс го следваше.

— Как е организиран проектът „Кракен“? — попита Форд.

— Разделен е на работни групи. Всяка група е отговорна за конкретна технология или научен експеримент. Всяка представя изискванията си относно възможностите на „Експлорър“. Това определя изискванията и към софтуера, и към онова, на което трябва да е способен. Екипът на Шепърд разработи своя софтуер, наречен Дороти, именно на базата на всички тези изисквания.

— Дороти? Това ли е името на програмата?

— Да.

— Защо?

— В „Годард“ имаме традиция — космическите апарати и ключовите компютърни програми получават имена.

— Но защо Дороти?

— Нямам представа защо Шепърд е избрала това име.

— Друг въпрос: възможно ли е Шепърд да се включи в мрежата на „Годард“ от болничното си легло и да открадне или изтрие софтуера?

— Бих казал, че е невъзможно, но все пак не съм специалист по компютърно програмиране.

— Някой друг да е разполагал е подобно ниво на достъп?

— Не мисля. Но... просто не разбирам. Все пак мрежата на „Годард“ е защитена с файървол.

— Тоест не вярвате, че Шепърд е замесена в кражбата или унищожаването на софтуера?

— Почти съм сигурен, че няма нищо общо с това.

— Разкажете ми за този пробив в областта на изкуствения интелект.

— Честно казано, това не е по специалността ми. Зная само, че е създала нов подход към програмирането. И че залага на нещо, наречено „неподредена логика“.

— Неподредена логика?

— Нестройна, но бърза логика. Начин да се решават особено трудни задачи. Дороти е в състояние да се учи от собствените си грешки и да редактира собствената си програма. Шепърд направи много симулации и програмата сама се модифицира до такава степен, че вече никой не разбираше как точно работи, дори самата Шепърд. Това, с две думи, е същината на проблема.

— И този софтуер може да работи на всяка платформа?

— Шепърд го създаде с идеята да бъде агностичен по отношение на хардуера. Този изкуствен интелект не се нуждае от нищо, освен от процесор с минимална скорост, оперативна памет и харддиск или флашка.

— Защо сте инсталирали програма, която никой не разбира, в космическа сонда за сто милиона долара, след което сте потопили тази проба в резервоар с течен метан?

Последва продължително мълчание. Форд чакаше да получи отговор и в един момент Гроувс каза:

— Беше огромна грешка. Едва сега разбирам това.

— Разкажете ми за Шепърд... що за човек е?

Гроувс се поколеба.

— Амбициозна. Концентрирана. Вманиачена. Всеотдайна. Светът е пълен с умни хора, но тя не е просто умна. Тя е истински гений. Зная, че тази дума се е изтъркала от употреба, но... на света има прекалено малко истински гении. И тя е един от тях. Те не разсъждават като нас, останалите. Това е. В интерес на истината Шепърд има труден характер. Докачлива е. Непохватна. Колкото и да е умна, понякога се държи като идиотка. Раздели екипа на звена. Никой от

хората ѝ няма представа за цялостната картина. Криеше информация от тях. Струва ми се, че искаше да ги държи в неведение.

— Навици? Хобита?

— Фитнес маниачка, занимава се с джогинг, ски, планинско катерене... — Гроувс замълча.

— А сега ми кажете лошите неща.

— Не е в стила ми.

— Това е разследване, а не коктейл...

— Ами... говори мръсотии. Не спазва никакви правила. Бунтарка. Липсват ѝ определени социални умения. Обижда хората, без всъщност да го иска...

— Продължавайте.

— Не се вписва добре в средата тук... Знам, че е имала проблеми в миналото си. Трудно ѝ извадихме разрешително за достъп до секретна информация. И... — Гроувс замълча, после добави: — имаше връзки с няколко души тук.

Форд повдигна вежди.

— Сексуални връзки?

— Да. Доста нашироко хвърли мрежата си, когато дойде, но после се укроти. Не се интересувам от личния живот на хората си, когато това не пречи на работата им, но тя изложи на риск отношенията между колегите с тези свои... връзки. Разбирате ли, тя е изключително всеотдайна, посвещава цялото си време на проекта, по седем дни в седмицата. Но преспа с няколко души, а това винаги създава проблеми, особено в малък и сплотен екип като този, който работи по проекта „Титан Експлорър“.

— Изненада ли ви изчезването ѝ?

— Не. Единственото предвидимо нещо у нея е нейната непредвидимост.

— Семейство?

— Не. Майка ѝ е починала, когато е била на четиринайсет, а доколкото зная, никога не е виждала баща си. След това е била отгледана от роднини в Тексас... дълбоко религиозни хора, много строги. Предполагам, че е попаднала в лоша компания и е избягала от дома си. Животът ѝ се е променил по удивителен начин. Не се съмнявам, че разполагате с досието ѝ. Успехът, с който е завършила Кормел, е повече от впечатляващ.

— Музика?

— Хеви метъл. Слушаше музика, докато програмираше. Някои от колегите ѝ се оплакваха.

— Финансови проблеми?

— Не и доколкото зная. Никой не работи за НАСА заради парите. Ако беше отишла в частния сектор, щеше да получава четири пъти по-голяма заплата.

— Възможно ли е да е решила да продаде програмата на чуждо правителство?

Гроувс го зяпна невярващо.

— Мили боже! Не ми казвайте, че разследването работи върху тази откачена теория!

— Да. Работи.

— Това са пълни глупости! Познавам Мелиса. Тя е истинска патриотка. Мисля, че причината да избяга, е обстоятелството, че е била ужасена от случилото се. — Почувствала се е отговорна. Седем души загинаха. Двамата с Джак Стейн имаха кратка връзка. Тя скърби за него. А и с мозъчното сътресение... Нищо чудно да е малко объркана.

Форд кимна, после огледа помещението за последен път.

— Добре, мисля, че приключихме тук. Благодаря ви.

Докато прекосяваха осеяната с отломки морава, за да се върнат в палатката, Форд разсъждаваше върху името Дороти. Защо ли Шепърд бе нарекла програмата тъкмо Дороти?

14.

Лансинг обичаше да ръководи бизнеса си от „Харис Ню Йорк Бар“ на Сентръл Парк Саут. Заведението се намиреше далеч от Уолстрийт, беше пълно с безгрижни туристи и бе достатъчно шумно, за да не може някой да подслуша разговорите му. Освен това барманите правеха страхотен коктейл гимлет.

От ужилването бяха изминали трийсет и шест часа. Лансинг се бе оттеглил в мансардата си в Тръмп Тауър в очакване Моро да приключи разследването. Това бяха най-дългите трийсет и шест часа в живота му. Не бе в състояние да прави нищо — да се храни, да спи, да следи пазарите, дори да чете „Уолстрийт Джърнъл“, — докато се чудеше дали Моро ще успее да проследи копелетата, които бяха откраднали парите му. Беше толкова напрегнат, че дори не успя да прави секс с приятелката си тази сутрин. Хората, които му бяха причинили това, щяха да си платят и колкото повече разсъждаваше върху проблема, толкова по-силно ставаше убеждението му, че тази разплата трябва да е от най-примитивен вид. Това го бе накарало да предприеме проучването, довело го до запознанството с двамата братя от Киргизстан, които работеха в един много специфичен бизнес и по всичко изглеждаше, че са доста добри.

Най-накрая Моро му позвъни. Затова сега двамата седяха по прозореца, от който се откриваше най-живописната гледка към Сентръл парк и окъпаното от светлини Пето авеню.

Дойде сервитьорката. Лансинг си поръча гимлет и се обърна към Моро:

— Какво ще пиеш?

— Програмистите не пият — отвърна Моро и отметна кичур коса от лицето си с дългите си мръсни пръсти с толкова изгризани нокти, че чак кървяха. — Алкохолът убива мозъчните клетки.

— Днес обаче ще направиш изключение.

Моро си поръча двойно мартини с личи, но без лед.

— Е, какво откри? — попита Лансинг.

— Първо да се насладим на питиетата.

Моро се облегна в креслото си, докато чакаше коктейла си, а след това поднесе ръба на чашата към устните си, присви ги и сръбна шумно. Лансинг го наблюдаваше и се мъчеше да овладее нетърпението си.

Моро остави чашата, затъкна мазен кичур коса зад ухото си, после си потърка носа с пръст и подсмръкна. Лансинг отдавна бе развил търпимост към просташките му маниери — ставаше ли въпрос за Моро, бе принуден да понася доста, но въпреки това го харесваше.

— Имам добри новини и лоши новини — каза Моро. — С кои да започна?

— Винаги с лошите.

— Не успях да открия онези копелета. Разбрах обаче как са го направили. Преди десет дни са хакнали нашите компютри и са копирали Черната мамба. Анализирали са я подробно, вероятно им се е наложило да я разглобят на съставните ѝ части, за да напишат програма, която да я атакува толкова умело.

— Как са се промъкнали през защитите?

— Тези типове са умни. Много умни. Открили са в една процедура пропуск, който никой не е бил забелязал. Оправих го, но това е като след дъжд качулка.

— И нямаш представа кой стои зад това?

— Прикрили са следите си прекалено добре с помощта на прокси сървъри и проследяването им може да отнеме години.

— Какви тогава са добрите новини?

— Помниш експлозията в центъра за космически полети „Годард“, нали?

Лансинг кимна.

— Едно приятелче от Джондоу излиза с програмистка от „Годард“, която работи върху проекта, и от нея научил мнооого интересна информация.

Моро пак сръбна от мартинито по същия просташки начин и продължи:

— Та значи това приятелче изчукало някаква мацка, Пати Меланкорт, която работила в екипа, разработил софтуера за проекта. Шефка на екипа била някоя си Мелиса Шепърд. Шепърд е истинска легенда сред програмистите. Оказва се, че е направила страхотен

пробив, докато е работила върху софтуера за този проект. Това е откритието на века! Светият Граал на програмирането! Написала е нов език. Мощен изкуствен интелект. Падне ли ни в ръчичките, ще подчиним всички на Уолстрийт.

— Доста смело изказване.

— Държа на думите си.

— И какъв е този пробив? Мислех, че Черната мамба е такъв изкуствен интелект, за какъвто говориш.

— Определено не е толкова мощен. Според приятелчето ми от Джондоу програмата на НАСА мисли като човек. Тоест е автономна. Учи се от грешките си. Не е обвързана с конкретен хардуер. Може да проникне навсякъде. Тя е най-близкото до нематериален човешки мозък, което може да съществува в чисто електронен вид.

— И как това ще реши проблемите ни?

Моро поклати глава, дългата му коса се люшна.

— Приятел, пипнем ли тази програма, дори съвсем леко, тя ще може да разбива защити, да прониква в мрежи, да лъже, да мами, да краде... Тази програма може да е също толкова гадна, крадлива, коварна, подла и зла като нас, хората.

— Това ми прилича на мит от света на хакерите.

— Сигурен съм, че програмата е истинска. Ако мога да се докопам до ръководството за кодиране — с малко помощ от тази Меланкорт, — ще мога да напиша подобна програма. И тя ще може да симулира всичко, което е в състояние да направи и човек. Ще я накараме да направи каквото си пожелаем. Това е като Черната мамба на стероиди. Върховният бот!

— Дори това да е истина — каза Лансинг, — не искам да се занимаваш с него. Искам да откриеш кой открадна парите ми. Не ми трябва друга Мамба.

— Там е работата, че подобен изкуствен интелект може да се превърне във върховния ловец. Интересува те кой ти е откраднал парите? Въвеждаш данните в системата и програмата тръгва от сървър на сървър като хрътка и стига до крадеца. Може да направи за един ден онова, което на мен би ми отнело десет години.

Дансинг поклати глава.

— Не го вярвам. Звучи прекалено хубаво, за да е истина.

— Ами онази експлозия в НАСА? Меланкорт знае какво всъщност се е случило. Информацията е засекретена. Софтуерът се е представил отлично, издържал е всички тестове. Инсталирали са го на експериментална сонда, накичена със сензори, камери, микрофони. Програмата е откачила. Изпаднала е в паника. Пощуряла е и е взривила инсталацията.

— Не съм сигурен, че разбирам защо това я прави добра програма.

— Защото разсъждава като човек! Опитала се е да избяга. Помисли само. Това е удивително, по дяволите! Само че изкуственият интелект е бил унищожен при експлозията и се налага да напишем нова програма.

Лансинг въздъхна. Струваше му се, че Моро се е въодушевил повече от необходимото.

— Да предположим, че всичко това е истина. Как обаче възнамеряваш да се сдобиеш с ръководството и да напишеш програмата?

— Меланкорт разполага с екземпляр и ще ми помогне с писането на програмата. Готова е да участва. Трябват ѝ пари, освен това се чувства недооценена от НАСА и най-вече, има зъб на Шепърд, защото е изучава гаджето ѝ, моя приятел от Джондоу. Заедно ще напишем програмата, която ще открие кой е откраднал парите ни. — Моро се приведе напред и Лансинг усети дъха му с аромат на личи. — Цената ѝ е сто бона.

Лансинг впери поглед в празната му чаша.

— Това са доста пари. Трябват ми гаранции, че планът ще проработи.

— Довери ми се. Сериозно.

— Искам първо да се срещна с нея.

— Няма проблем — усмихна се Моро, облегна се назад, надигна чашата с мартини и облиза последните капки от коктейла. Остави чашата и продължи: — Искам обаче да попитам нещо... Когато открием онези типове, какво ще направиш?

— Много мислих върху това. Разбираш, че онова, което направиха, не е незаконно. Така че не можем да се обърнем за помощ към съда.

— Кофти.

— Заложена е репутацията ни. А в този бизнес репутацията е всичко.

— Така е.

— Ще трябва да дадем пример. Не можем да стоим със скръстени ръце и да не правим нищо. Всички трябва да разберат, че който краде от нас, ще бъде наказан.

Моро кимна.

— Възможностите ни са ограничени. Всъщност имаме само една възможност.

— Която е...?

— Ще наредя да ги убият.

Настъпи тишина. Моро го бе зяпнал с облещени от почуда очи.

— Сериозно?

— Да. Съвсем сериозно.

15.

На младини Форд си бе поставил за цел да изкачи всичките петдесет и три колорадски четирихилядника — върховете в щата, които се издигаха на височина поне четири хиляди метра над морското равнище. Успя да покори пет, преди да се втурне да преследва други цели. Това като че ли бе проклятието му — започваше нещо, изпълнен с ентузиазъм, зарязваше го, подхващаше друго и все не успяваше да довърши започнатото. Натрупаният опит обаче му подсказа какво прикритие да използва сега — самотен алпинист, който се опитва да покори трите могъщи четирихилядника на Сангре де Кристо, разположени над ранчото „Лейзи Джей“. От мястото се виждаха и трите — Бланка Пийк, Елингуд Пойнт и Литъл Беър, — а според специалистите те бяха сред най-трудните върхове в цялата планинска верига.

Преди обаче да влезе в ролята на алпинист и да поеме нагоре към планината, Форд възнамеряваше да поговори с Майк Клантън, собственика на „Лейзи Джей“. Клантън бе взел Мелиса на работа преди девет години, когато тя била тийнейджърка с доста проблеми.

След пълния провал на своите служители ФБР бе изтеглило екипите си от ранчото, като бе оставило там само един специален агент, който да държи мястото под око и да охранява уликите. Името му бе Спинели. Форд бе получил нареждане да се „свърже“ с него.

Портата на ранчото бе от два дебели ствола, над които бе поставен трети, увенчан с череп на лос с огромни рога. Форд подкара по пътя и пред него се простря обрасла с трева равнина, осеяна със стада, а в далечината се издигаха величествени планини с побелели от сняг върхове.

Накрая се озова пред къща от дървени трупи, заобиколена от тополова горичка, край която ромолеше поток. Яркожълтите листа на дърветата шумоляха от ветреца.

Форд спря на застлания с чакъл паркинг пред къщата до кафяв „Краун Виктория“. Дотук бе видял конюшня, плац за езда, кошари,

пасища...

Още преди Форд да се качи по стълбите към верандата, на нея излезе възрастен мъж с бели коси, които стърчаха изпод износена каубойска шапка. Присви очи и изгледа Форд с не особено дружелюбен поглед. Носеше мръсни джинси, а ботушите му бяха изцапани с конска тор.

— Уаймън Форд — каза Форд.

Мъжът не обърна никакво внимание на протегнатата ръка на Форд и тя остана да виси във въздуха.

— Поредният следовател, а?

— Надявах се да не ми личи чак толкова — отвърна Форд и свали ръката си.

— За кого работиш?

— За съветника по въпросите на науката и технологиите към Белия дом.

Мъжът отново присви очи и попита:

— Искаш да кажеш, че работиш за президента, така ли?

— В известен смисъл.

— Не го харесвам. Не гласувах за него преди четири години, няма да гласувам и сега. Казват, че имал проблеми със сърцето. Как тогава ще издържи на стреса? Ами ако получи инфаркт и се строполи мъртъв само защото севернокорейците са изстреляли някоя ракета?

Форд преглътна раздражението си от този бърбърив мъж.

— Господин Клантън, аз също не го харесвам, но това няма нищо общо със задачата ми. В нея няма място за политика.

Клантън изсумтя, после попита:

— И какво искаш?

— Бих искал да ви задам няколко въпроса и да огледам изгорялата кола.

— Добре. Ще те закарам с пикапа. Няма да стигнеш с тая купчина ламарина, дето си я взел под наем.

Форд последва Клантън и се настани на предната седалка на очукан пикап, който вонеше на моторно масло и цигарен дим. Поеха по пътя към планините. Клантън запали цигара и въпреки че прозорците бяха свалени, кабината на пикапа се изпълни с тежък цигарен дим.

— Познавали сте Мелиса още като тийнейджърка, нали? — попита Форд.

— Да.

— Как се озова в ранчото?

— Имаше неприятности със закона и дойде да търси работа едно лято. Беше... чакай да помисля... преди девет години. Тогава беше на осемнайсет.

— Защо дойде при вас?

— Познавах чичо й. Следвали сме заедно.

— Следвали сте? Какво?

— Право в Йейл.

Форд се засмя.

— Не приличате на възпитаник на Йейл.

— Обичам да споменавам тази незначителна подробност пред хора, които не подозират нищичко, и да им разбивам предразсъдъците.

— А как се озовахте тук?

— Изкарах малко пари от корпоративно право. Открих, че в този бизнес има повече задници, отколкото в цяло стадо тексаски говеда. Когато се пенсионирах, купих ранчото и започнах да развъждам коне и добитък.

„Малко пари“? Достатъчно, за да се кули ранчо с площ от над сто и шейсет хиляди декара?

— А знаете ли в какви неприятности се е била забъркала?

— Наркотици. Кражби.

— Какви наркотици? Марихуана?

— И марихуана, и пейот, и гъби. С приятелчетата си откраднали и кола... или май беше само радио...

— Разкажете ми повече за нея.

— Красиво момиче, но безотговорно, не можеше да се разчита на него. Можеше ли да се каже нещо неподходящо, тя непременно го казваше. Бунтарка, все сочеше някакви недостатъци, недъзи, все критикуваше държавата, щата, начина, по който работим тук, в ранчото, времето, господ, ако щеш... все нещо не й допадаше. Не искаше да готви, не искаше да мие чиниите, не искаше да пере и да простира. На третия или на четвъртия ден така ми писна от нея, че се канех да й събера багажа и да я върна при чичо й. Тогава обаче се завъртя покрай конете и намери призванието си. Чувал си сигурно

онзи израз — „повелител на конете“. Е, тя беше такава. Онова лято се грижеше за цял табун жребци. Никога не я чух да повиши глас. Беше от хората, които знаят какво си мисли един кон преди самият кон да си го помисли.

— Само онова лято ли живя тук?

— Да. Надявах се следващото да се върне, но тя постъпи в колеж и изгубихме връзка. Не е от хората, които пишат писма.

— Защо смятате, че се е върнала тук?

— Искаш ли да се скриеш, тези планини са идеалното място. Тя ги познава отлично.

— И не сте я видели, когато е дошла?

— Не. Но трябва да спомена с огромно съжаление, че е влязла в къщата и е взела оръжие.

— Оръжие? Какво по-точно?

— Пушка Уинчестър .30–30, модел 94 с лост за зареждане и един стар револвер, 22-ри калибър.

— Знае ли как да ги използва?

— Това бе другото ѝ хоби от онова лято — огнестрелните оръжия. Научи се да стреля доста точно.

— Как открихте опожарената кола?

— Видях дима. Беше миналата седмица... във вторник. Тръгнах към дима и открих горяща кола. Тогава още нямах представа, че е нейна. Обадохме се в полицията, а аз проследих дирите ѝ на километър-два, преди да се изгубят по пътя към езерото Комо. Това е основният маршрут, който води към планините — най-трудното трасе за офроуд в цяло Колорадо.

— Имате ли представа къде точно може да е отишла?

— Никаква.

— Какво се случи, когато съобщихте за изгорялата кола?

— Дойдоха полицаите, дойдоха от службата за автомобилни регистрации, а до края на деня мястото се напълни с хора със сини костюми и значки. Докараха и хеликоптер, за да огледат планините. Плюс мотори, коне и прочие. Само я подплашиха. Идиоти! Вчера ги отзоваха. А днес се появяваш ти — каза Клантън, присви очи и изгледа Форд. — Познаваш ли планините?

— Малко.

— Гор е студено. Може дори да завали сняг. Не си облечен подходящо.

— В багажа си имам достатъчно планинарско оборудване.

— Тези планини не са шега.

— Зная — отвърна Форд. — Изкачил съм пет-шест четирихилядника.

Клантън кимна бавно.

— Добре. Значи не си толкова голям глупак като останалите. — Подсмихна се. — През деня тук долу е трийсет градуса. Онези типове от ФБР потеглиха към планините на коне — държаха се за седлата с две ръце и бяха по ризи с къси ръкави. Сигурно си въобразяваха, че са като едновременните каубои. А горе завали сняг. Когато се върнаха, приличаха на оцелелите от експедицията на Шекълтън^[1]. Доколкото чух, на един се наложило да му ампутират пръст на крака.

Пикапът подскачаше по пресъхналото корито на планински поток. Скоро пред тях изникна овъглена купчина ламарина. Колата, доскоро джип „Чероки“, от който бе останала само почерняла коруба, бе оградена с жълта полицейска лента. Над нея бе опъната открита отстрани тента, досущ като онези, които се използват на градинските партита и коктейли. На сянка под тентата се бе излегал агент на ФБР и пушеше. Отстрани бе паркиран автомобилът му — кафяв „Краун Виктория“. Форд нямаше представа как е успял да се добере дотук, без да откачи гърнето. Когато ги видя, мъжът побърза да угаси цигарата, стана, дойде при тях и заговори с типичния за агентите на ФБР провлачен говор, който Форд познаваше прекалено добре от дните си в ЦРУ. Форд направи опит да се отърси от присъщата на служител на ЦРУ антипатия към ФБР, но вместо това неприязънта му само се усили.

— Районът е забранен за достъп — заяви агентът.

Форд се представи възможно най-дружелюбно:

— Казвам се Уаймън Форд.

За втори път този ден ръката му увисна във въздуха в напразен опит да се здрависа. Агентът на ФБР го изгледа, без да помръдне. Форд свали ръката си.

— Аз съм специален следовател, изпратен от съветника на президента по въпросите на науката и технологиите.

Агентът бе млад и як, с дебел врат. Форд реши, че е от онзи тип грубияни, които в колежа са се забавлявали да тормозят новобранците.

— Мога ли да видя служебната ви карта, господин специален следовател на съветника на президента или какъвто сте там?

Форд извади служебната карта, която Локуд му бе осигурил за отрицателно време. Агентът я огледа внимателно, първо от едната страна, после от другата, извади мобилния си телефон и проведе разговор, който продължи поне пет минути. Накрая заяви:

— Съжалявам, но отделът в Денвър иска да провери пълномощията ви. Вашата служба трябва да се свърже с тях и да уточни някои подробности, преди да получите достъп до мястото.

Форд просто не можеше да понася подобно отношение. Пое си дъх — дълбоко и продължително, — после хвърли поглед към Клантън, който се подсмивваше цинично, и отново се обърна към агента на ФБР.

— Името ви, господине?

— Специален агент Спинели.

— Мога ли да видя служебната ви карта, агент Спинели?

Форд знаеше, че агентите на ФБР са длъжни да показват картата и значката си. Спинели извади своята и я поднесе рязко, агресивно дори, към него, но преди Форд да успее да я разгледа, си я прибра. Форд виждаше, че Спинели е ядосан — ядосан заради това, че е бил част от екип, който се е провалил, ядосан заради това, че се налага да кисне наред тази пустош и да охранява някакъв изгорял автомобил, ядосан, защото имаше вероятност някой друг да поеме нещата оттук насетне.

— Опа! Не успях да я видя — каза Форд и протегна ръка.

Спинели го удостои с многозначителен поглед, който означаваше: не си и помисляй да се бързикаш с мен!

— Не можем ли да си сътрудничим, без да прибъгваме до подобни глупости? — попита Форд. — Моля?

Бог му бе свидетел, че полагаше всички усилия да не изгуби самообладание.

— Съжалявам. Трябва да се свържете с отдела в Денвър. Това не подлежи на обсъждане.

— В такъв случай ще ми трябва номерът на значката ви — каза най-любезно Форд, — за да мога да докладвам кой възпрепятства

разследването. Ще изпратя доклада си на моя шеф, който е президентът на Съединените щати, за да могат неговите хора да съсипят кариерата ви във ФБР така, че да се смятате за щастлив, ако си намерите работа в някое погребално бюро. И това не е заплаха, а просто обективен коментар. Затова, господин специален агент Спинели, най-искрено се надявам да промените позицията си.

Спинели стоеше като ударен от гръм. Зад гърба на Форд се чу нещо като покашляне.

— А сега — каза Форд, извади мобилния си телефон и го насочи като оръжие с пръст върху клавишите за бързо избиране, — ще получа ли достъп до колата, или да се обадя в Белия дом и да ти съсипя живота?

Джипът бе в същото състояние, в което го бяха намерили полицаите, ако се изключеха стотиците знаменца, с които криминалозите бяха отбелязали най-различни улики. Върху изпепелената задна седалка, маркирани отново със знаменца, лежаха овъглените останки на айфон и айпад.

— Агент Спинели?

Спинели се приближи. Беше пребледнял и не проронваше нито дума след острата реакция на Форд, който сега реши да му се реваншира, като се държи дружелюбно.

— Изглежда, че колегите ви са свършили доста добра работа при огледа на местопрестъплението.

По лицето на Спинели не помръдна нито едно мускулче.

— Успяхте ли да установите откъде е тръгнал огънят?

— Ей там... от задната седалка.

— А открихте ли следи от запалително вещество?

— Бензин, източен от резервоара, ако се съди по петното на земята.

— Това означава, че е захвърлила телефона си и айпада си и ги е подпалила заедно с колата?

— Така изглежда.

— На таблото има дупка, сякаш нещо е било изтръгнато. Какво е имало там?

— Сателитна навигация.

— А тя къде е?

— Не успяхме да я открием. Транспондерът също е демонтиран.

— ФБР разполага ли с някаква теория, която да обясни защо Шепърд е унищожила цялата електроника?

— Очевидно — каза Спинели — е искала да се отърве от всичко, което би могло да доведе до проследяването и откриването ѝ.

Съвсем не беше толкова очевидно. Телефонът например можеше да бъде неутрализиран чрез изваждане на батерията.

— Защо ще *изгаря* телефона?

— В това няма нищо чудно. — Спинели започваше да се отърсва от лошото си настроение. — Искала е да унищожи всички доказателства за криминалните си престъпления.

— За какви криминални престъпления става въпрос?

Агентът изсумтя:

— Да започнем с кражба на кола, преднамерена повреда на чуждо имущество, възпрепятстване на федерално разследване, унищожаване на улики, укриване на информация, лъжесвидетелство, влизане с взлом. Да не пропускаме и укриването от федерално разследване, в което тя представлява интерес за следствието.

Форд погледна Клантън, който вече не се подсмиваше, а ги наблюдаваше със сериозно изражение.

— Вие я познавате — обърна се Форд към него. — Имате ли някаква теория?

Клантън се понамръщи, после каза:

— Мен ако питате, това е жест, който би трябвало да означава „сбогом на всичко“.

Форд кимна. Това също му бе хрумнало. Но не бе сигурен, че обяснява ситуацията.

— Не ви ли се струва, че подобна стъпка е прекалено крайна? Да унищожиш мобилния си телефон, когато навлизаш в подобна пустош? Освен това защо ще унищожава колата? Би могла да се възползва от нея по-късно.

— В наше време — отвърна Спинели — всяка кола разполага с устройство за проследяване. В допълнение към транспондерите днес се инсталират и черни кутии, които записват поведението на шофьора и демонтирането им води до блокиране на запалването. Всички улики ни навеждат на мисълта за унищожаване на доказателства.

Форд извади айфона си. Две чертички маркираха силата на сигнала. Мрежата тук поддържаше 4G.

— Има ли сигнал в планината? — попита той Клантън.

— По високите била и върховете. Не и в долините и циркусите.

Форд погледна изгорялата кола. Нещо друго се бе случило тук. Интуицията му го подсказваше. Шепърд го бе направила, защото... се страхуваше.

Върнаха се при колата, като оставиха агента на ФБР на сянка под палатката, където той запали нова цигара. Докато караха към ранчото, Клантън започна да се подхилква:

— От теб би излязъл страхотен адвокат по наказателно право. Направо не повярвах на очите си как го навираш в миша дупка.

Форд махна с ръка. Бездруго се чувстваше неловко заради избухването си.

— Човекът просто си върши работата. Мразя, когато ми се налага да постъпвам така с хората.

— На мен пък ми хареса. Явно съм те подценил.

Продължиха известно време, без да разговарят.

— Как мислиш да я откриеш в планински район с площ няколко хиляди квадратни километра?

Форд помълча, после попита:

— Държите ли още някой от онези коне, за които се е грижила?

— Разбира се.

— А имаше ли си любимец?

— Да. Редбоун, конят, който яздя аз. Тя го обязди. Най-добрият кон, който съм имал.

Форд замълча отново. Не обичаше конете, но в главата му започна да се оформя интересна идея. Затова попита:

— Мога ли да взема назаем Редбоун за експедицията ми в планините?

---

[1] Британският изследовател на Антарктика Ърнест Шекълтън ръководи три експедиции в Южните морета, като най-популярна сред тях е злополучната Имперска трансантарктическа експедиция (1914–1917), когато Шекълтън губи един от двата си кораба и част от екипажа, а останалите оцеляват благодарение на изпратената спасителна мисия. — Б.пр. ↑

16.

Джейкъб Гулд лежеше на килима в стаята си с ръце под главата и се взираше в декоративните шарки по тавана. Лаптопът му лежеше до него. Хем му се искаше да провери условията за сърф, хем предпочиташе да не знае. Накрая се претърколи на една страна, отвори компютъра и се логна в сайта на „Сърфлайн“. Прогнозата за Халф Муун Бей предвиждаше вълни с височина между два и половина и три метра на интервали от по четиринайсет секунди. Според сайта височината на вълните щеше да прогони новациите и да привлече истинските сърфисти.

Затвори компютъра и продължи да лежи на пода. Чудеше се какво му се прави, какво ще му помогне да се почувства малко по-добре. Накрая стана, олюля се за миг и тръгна към гаража, където държеше колелото си. Надяваше се да се измъкне преди баща му да е забелязал. Нямаше късмет. Тъкмо буташе колелото по алеята и се опитваше да вмъкне десния си крак в каишката на педала, когато баща му излезе от работилницата с отвертка в ръка и извика:

— Джейкъб? Къде отиваш?

— Да проверя става ли за сърф.

— Но аз почти приключвам с Чарли. Няма ли да ме изчакаш? Ще си първият, който ще го види как ходи.

— Само ще проверя вълните край Маверикс и се връщам — отвърна Джейкъб. — Няма да се бавя.

— Добре — каза баща му и се върна в работилницата, от която долитаха нежните гласове на „Би Джийс“.

Джейкъб напъха пострадалия си крак си в специалния педал и подкара по алеята към Френчманс Крик Роуд. Оттам пътят само се спускаше по склона, минаваше покрай пристанището и летището и отвеждаше до Пилар Пойнт. Слизането до Маверикс бе фасулска работа, но връщането щеше да му вземе здравето.

Зарязва колелото близо до радиотелескопите, където пясъкът ставаше по-дълбок, и продължи към ръба на скалите пеша. Оттук се

виждаха вълните и... да, имаше сърфисти.

Бръкна в раницата си и извади бинокъла.

В окулярите се появи вълната. Не беше от онези, които наричаха чудовищни, но бе достатъчно голяма за сериозно сърфиране. Видя петима сърфисти. И един щур каякар.

Наблюдава ги известно време, но от това не се почувства по-добре, дори напротив — ставаше му все по-гадно. Кракът още го болеше от последната операция. А само след месец трябваше да го оперират отново. Кого се опитваха да заблудят? Десният му крак не ставаше за нищо! Бе по-къс от левия. Дори да успееше някога да се качи на дъската, нямаше да може да се изправи, да запази равновесие. Всички го лъжеха, че отново ще кара сърф. Бе започнал да обядва вълните още от съвсем малък, а сега всичко бе свършено и нищо не можеше да се направи.

Глупава идея! Изобщо не биваше да идва тук!

Въпреки това остана.

След час и половина телефонът му иззвъня. Не бе нужно да поглежда екрана. Знаеше, че е баща му. Никой друг не го търсеше. Нямаше приятели. Не отговори. След няколко минути се върна при колелото и потегли нагоре към дома си. Когато се прибра, кракът го болеше ужасно. Не му обърна внимание. Бе свикнал да не му обръща внимание.

Прибра колелото в гаража и влезе в кухнята. Баща му беше там, стоеше до задната врата.

— Ела — каза му с колеблива усмивка. След злополуката родителите му преливаха от изкуствена бодрост и фалшиви усмивки, а домът им бе изпълнен с неискрени преструвки, че всичко е наред, че всичко е прекрасно.

— Защо? — попита Джейкъб, макар да знаеше защо. Имаше тежко предчувствие.

— Ела де.

Той последва баща си през кухнята и в антрето. Там стоеше роботът. Точно както беше очаквал. Беше висок деветдесет сантиметра, проектиран в ретро стил — полирани алуминиеви крака, тяло като кюнец, алуминиеви ръце и метални длани с по три пръста, наподобяващи клещи. Главата му бе несъразмерно голяма, като на едро бебе, изработена от сребриста пластмаса с малка правоъгълна уста,

която не помръдваше, фалшив нос, зад който най-вероятно се криеше микрофон, и две големи тъжни немигащи зелени очи. Когато Джейкъб се появи, роботът завъртя глава и го погледна с тези кръгли очи.

— Аз се казвам Чарли. — Звукът излизаше от квадратната му уста. — А ти как се казваш?

Гласът му звучеше като на десетгодишно хлапе, но по-тъничък и леко носов.

Джейкъб беше доволен, че съучениците му не са тук, за да видят тази сцена.

— Ъ-ъ... аз съм Джейкъб.

— Приятно ми е, Джейкъб. Искаш ли да си играем?

Ставаше все по-зле и по-зле.

— Ами... — Джейкъб погледна баща си, който сияеше от щастие, и отвърна: — Добре.

Роботът се затътри към него — крачеше неуверено като едва проходило дете — и протегна една от металните си ръце. В първия момент Джейкъб не намери сили да я докосне, после я стисна.

— Да играем.

— Честит четиринайсети рожден ден, Джейкъб — каза баща му, изпълнен с гордост. — Съжалявам, че се забавих.

— Страхотен е, тате — отвърна Джейкъб с целия ентузиазъм, на който бе способен. — Наистина е страхотен. Благодаря ти. — Разбираше какво означава този подарък за рождения му ден. Нямаше приятели, затова се бе наложило баща му да конструира един. Тъжно, нали?

— Трябва да пипна някои неща, но можеш да си играеш с него. Разполага с безжичен достъп до интернет и може да сваля повечето приложения за „Андроид“ и да работи с тях. Системата му за гласово разпознаване е доста усъвършенствана — кажи му каквото искаш и ще те разбере. Все още не разпознава лица, но работя по въпроса. Когато не си играеш, можеш да го зареждаш ето оттук.

— Да играем — повтори роботът.

— Хайде — подкани го баща му. — Ако ти потрябва нещо, аз съм в работилницата.

С натежало от мъка сърце Джейкъб взе робота и го отнесе в стаята си, като не пропусна да затвори вратата. Знаеше, че баща му ще го разпита най-подробно дали роботът му е харесал и какво са правила

заедно. Не искаше да обижда баща си, но... защо му натрапваше този робот? Той само му напомняше, че няма приятели. Роботът само щеше да му пречи. Добре поне, че Съли не беше тук, за да види какво става.

Постави робота на пода.

— Да играем — повтори отново Чарли.

Джейкъб не му обърна внимание.

Машината обаче продължи да настоява:

— Да играем.

— Играй си сам!

— Не зная как се играе сам.

Джейкъб впери поглед в робота, който стоеше на килима и се взираше в него с големите си очи. Беше разперил леко ръце и очакваше реакцията му.

— Чарли?

— Да, Джейкъб?

— На колко години си?

— Създаден съм от Даниъл Гулд в Халф Муун Бей, Калифорния, преди четири месеца.

— Точно така. Значи искаш да играем?

— Да.

— Какви игри знаеш?

— Знам много игри. Какво ще кажеш за дама?

— Не обичам дама.

Чарли помълча, после каза:

— Обичаш ли шах? Аз обичам да играя шах.

— Знаеш ли какво обичам? Обичам да карам сърф.

— Какво е *сърф*?

— Това е една дъска, взимаш я, влизаш навътре в океана, качваш се върху нея и яхваш някоя вълна. Правя го всеки ден.

Настъпи тишина, докато роботът обмисляше тази информация.

— Мога ли да го направя с теб?

— Ще се изпържиш.

— Защо ще се изпържа?

— Защото ще дадеш на късо в солената вода.

— Аз съм водоустойчив.

— Да бе, да... трябва ти само пет секунди след като се качиш на дъската и се опиташ да яхнеш някой маверик^[1], за да се превърнеш в

купчина старо желязо.

— Не разбирам значението на думата *маверик*.

Джейкъб потърси копче, което да натисне и да изключи това нещо. Огледа главата, гърба, краката — нищо! Все някъде трябваше да има прекъсвач!

— Как да те изключая?

Настъпи продължително мълчание. После:

— Не зная отговора на този въпрос.

— А знаеш ли значението на думата „млъкни“?

— Да.

— Тогава, моля те, млъкни!

Чарли замълча послушно. Джейк го вдигна, занесе го в килера и затвори вратата. После се хвърли на леглото и зяпна в тавана. Замисли се, че едва ли ще има проблем да го направи: ще тръгне по плажа, ще влезе в океана и ще продължи да върви навътре и навътре. Беше октомври и водата бе толкова студена, че едва ли щеше да продължи дълго. Всички казваха, че това е най-лесният начин да си отидеш.

---

[1] При определени атмосферни условия в района на Халф Муун Бей и Маверикс се образуват 10–12 метрови вълни, наричани от сърфистите *маверик*. — Б.пр. ↑

17.

На следващата сутрин Форд тръгна по планинската пътека, която се виеше покрай езерото Комо. Вървеше пеша, хванал поводите на натоварения с храна и оборудване за къмпинг Редбоун. Клантън му бе помогнал да оседлае и да натовари коня и му бе показал как се връзва диамантен възел. Между другото, връзването наистина се бе оказало трудно. Повториха го няколко пъти, докато конят не изгуби търпение и не започна да подскача на място, а двамата с Клантън не плувнаха в пот. „Ще е истинско чудо — каза си Форд, — ако успее да натоваря и завържа по същия начин всички тези неща, когато дойде време да сляза от планината“.

Маршрутът му до езерото Комо минаваше по черен път, напълно проходим за джип. От езерото нататък, беше му обяснил Клантън, пътят преминавал в козя пътека, която след време изчезвала напълно сред голите скали и сипеи на височина над три хиляди и петстотин метра.

Слънцето изгря малко след като потегли. Пътеката се виеше в подножието на планините, след което навлезе в живописна ледникова долина. Пиниите постепенно отстъпиха място на борове, трепетлики и накрая на смърчове. След около два часа Форд стигна езерото Комо с неговите девствени тюркоазени води. Беше на височина три хиляди и петстотин метра, заобиколено от пасища, смърчове джуджета и снежни върхове. Въздухът бе студен, имаше дъх на лед.

Форд реши да спре за почивка, а също и за да хвърли едно око на картата. Долината продължаваше леко нагоре, пътят минаваше покрай още няколко ледникови езерца, преди да свърши край последното, наречено Кратерно и разположено на почти три хиляди и деветстотин метра.

Форд бе проучил околностите подробно и точно затова бе избрал за лагер Кратерното езеро. То бе съвсем малко, разположено високо над линията на дърветата, сгушено в дъното на долчинка, която наподобяваше широка купа. Билата и върховете, които го заобикаляха,

оформяха нещо като гигантски амфитеатър, създаден от природата. Форд имаше чувството, че се намира на сцената на римски колизеум.

Ако Мелиса Шепърд се укриваше в тази част на планината, непременно щеше да го забележи.

Форд поведе натоварения кон по неравната пътека към високата част на долината. Имаше достатъчно опит с коне в резултат на едно разследване под прикритие в Аризона, с което се бе заел преди няколко години, за да знае, че не ги харесва. И те не го харесваха. Редбоун не правеше изключение — заговореше ли му Форд, конят започваше да присвива уши от раздразнение.

Превалиха билото, спуснаха се в следващата долина и пред тях се ширнаха две смайващо красиви ледникови езера. На картата на Форд бяха отбелязани като Сините езера и тюркоазеният им цвят бе толкова чист, толкова наситен, че чак очите го заболяха. Дватама с Редбоун се намираха високо над линията на дърветата. Тъкмо минаваха покрай Сините езера, когато жребецът започна да му създава проблеми. Явно бе жаден, искаше да пие и затегли поводите към водата. Форд ги дръпна рязко, изруга и го накара да чака. Животното продължи да упорства, а Форд изруга отново, като този път повиши тон и гласът му отекна из околните склонове.

Когато стигнаха другия край на езерото, позволи най-сетне на Редбоун да пие, но демонстрира неудоволствието си чрез тирада обидни думи. Животното явно не бе свикнало да го ругаят, защото хвърли няколко къча, когато Форд се опита да го поведе по-нататък. В резултат си спечели нов порой ругатни.

Продължиха. Пътят вече се виеше по стръмни скалисти склонове — едва ли бе по-широк от козя пътека — и от време на време пресичаше скалисти сипеи. Пътеката свършваше край Кратерното езеро, което Форд бе избрал за лагер. Той продължи да гълчи коня всеки път, когато той се опитваше да спре и да отскубне туфа трева.

Когато стигнаха Кратерното езеро, Форд беше безкрайно ядосан на коня, а и Редбоун му отвърщаше със същото, като присвиваше уши и оголваше зъби. Форд го върза до една канара, около която нямаше нито дървета, нито храсти. Специално подбра мястото така, че да се вижда отдалеч, след което разтовари багажа.

Това му донесе нови неприятности. Сега Редбоун искаше да пасе, но Форд го задърпа и почна да го ругае. Накрая все пак му

позволи да попасе, но го остави завързан за дълго въже, докато разпъваше палатката.

Мястото бе изпълнено със сурова красота — пусто, студено, брулено от ветровете. В сенките на канарите бе навалял сняг, а бреговете на езерото бяха покрити с тънка кора лед. От всички страни се издигаха скали и сипеи, които завършваха с остри назъбени върхове.

Високо над тях се извисяваше Бланка Пийк, четвъртият по височина връх в Колорадо. Далеч наляво се издигаше огромната пирамида, известна като Елингуд Пойнт. А зад него бе Литъл Беър, чието подножие бе осяяно с остри назъбени канари. Неслучайно го смятаха за един от най-трудните за изкачване четирихилядници. Форд се бе озовал в дъното на нещо като купа, но с гигантски размери.

Запали огън и си приготви късен обяд от *рамен*, японски оризови спагети с месо, водорасли и лук. В интерес на истината, всичко това се появи от едно пликче, в което продуктите бяха сведени до дребни трохички, сред които се открояваха няколко по-едри парчета телешко. В този момент конят се оплете в прекалено дългото въже, за което го бе завързал Форд. Той отиде при него и докато го разплиташе, започна да вика и да ругае. Размахваше ръце и крещеше така, че гласът му отекваше от планинските ридове. Дори взе една тояга и заплаши коня с нея. Животното, очевидно стреснато, също се включи в шоуто и започна да се изправя на задните си крака и да цвили пронизително, докато Форд скъсяваше въжето.

Когато приключи с това, Форд потърси подходящо място, на което да разиграе кулминацията на тази драма, и бързо откри онова, което търсеше, на завет между две огромни канари.

Трябваше да събере сили за онова, което му предстоеше да направи. Развърза единия повод и го сгъна на две, като по този начин получи нещо като камшик. Върна се на мястото, на което бе оставил Редбоун да пасе оскъдната трева, и започна да му крещи отново и да го обвинява, че пак се е заплел във въжето. Заплаши го гръмогласно и вдигна камшика във въздуха. После, като продължаваше да крещи, отведе Редбоун на закътаното място между скалите и започна да го налага безмилостно, като не спираше да ругае.

В интерес на истината не удари коня нито веднъж — всичките му удари се стоварваха върху съседната канара.

Когато шоуто свърши, Форд отиде до палатката си, легна в спалния си чувал и се престори, че спи.

Тя не закъсня. След малко се разнесе звук от цепене на плат и едната стена на палатката бе срязана от нож с опасно острие. Миг покъсно русокоса амазонка притисна врата на Форд към земята и опря в главата му двайсет и две калибров револвер.

— Копеле такова! Заслужаваш да те гръмна още сега! — каза тя и запъна ударника.

— Здравей, Мелиса — отвърна Форд.

18.

Тя се сепна и дори леко се дръпна.

Изражението ѝ показваше колко е изненадана, но продължи да притиска цевта към главата му.

— Кой си ти, по дяволите?

— Човекът, който те търси.

— Е, намери ме, обаче ще съжаляваш затова, задник такъв!

— Не, всъщност *ти* ме намери.

— Да не мислиш, че ще ти позволя да биеш коня ми?

— Сигурен бях, че няма да ми позволиш. Това беше идеята.

— Господинчо, нямам представа кой си и какво искаш, но току-що направи най-голямата грешка в живота си.

Форд усети цевта да се забива по-силно в черепа му. Но отвърна спокойно:

— Да не би да си ме видяла как бия коня ти?

— Разбира се, че те видях!

— Наистина ли? Я си помисли хубаво какво си видяла.

Настъпи продължително мълчание. Промяната в изражението ѝ показва, че е разбрала какво всъщност се е случило.

— А, ясно! Подмамил си ме!

— Именно.

— Ами всичките ти ругатни и крясъци? Така изплаши Редбоун! Това е отвратително! *Ти* си отвратителен!

— Много съжалявам, наистина. Но все пак той е работен кон в ранчо, така че е видял и чул доста грубости. Ще го преодолее. Особено след като ти си тук и можеш да го успокоиш.

Тя помълча няколко секунди, след което попита:

— Въръжен ли си?

— Да.

— Къде е? — продължи Мелиса, без да отмества револвера от главата му.

Той посочи раницата си с брадичка. Тя бръкна в нея, извади четирийсет и петкалибровия му пистолет и го прибра в своята раница.

— Други оръжия?

— Нож за къмпинг?

— Къде е?

— Отдясно на колана ми.

Тя взе и него и като че ли се поуспокои. Отдръпна се назад, но продължи да държи револвера насочен към Форд.

— Мобилен телефон?

— Да.

— Дай ми го.

Форд ѝ подхвърли айфона си. Тя го взе и излезе от палатката. Форд трепна, когато Мелиса го хвърли върху един плосък камък и го смаза с тежките си планинарски обувки.

— Друга електроника? — попита тя. — Сателитна навигация? Айпад? Комуникационни устройства?

— Не, нищо.

— Излез от палатката.

Форд се подчини. Въпреки студа Мелиса бе по къси панталони и потник. Държеше револвера насочен към Форд и явно се чудеше какво да прави с него. Той се възползва от възможността да я огледа. Всички казаха, че е красива, и не бяха преувеличили — беше висока, стройна, стегната, със загорели мускулисти крайници. Русите ѝ коси бяха сплетени на дебела плитка. Очите ѝ имаха наситен син цвят, почти като морето, но в нея имаше нещо странно, нещо незряло. Дали се дължеше на разстоянието между предните ѝ два зъба или то — колкото и странно да изглеждаше на пръв поглед — я правеше още по-привлекателна?

— Ще те претърся — заяви Мелиса.

Форд разпери ръце.

— Моля, заповядай.

Тя прерови първо раницата му, после опипа тялото му, бръкна и в джобовете му. Едва тогава направи крачка назад и каза:

— Добре. Поздравления за това, че ме намери. Умно измислено. Но само си загуби времето. Ще отида при Редбоун и ще го успокоя, ще му помогна да превъзмогне глупавите ти изпълнения. После ще изчезна в планините, а ти можеш да кажеш на оня, който те е изпратил,

че съм те нападнала, взела съм ти пистолета и телефона и съм те накарала да си събереш багажа и да се върнеш като пълен смотаняк, какъвто всъщност си. — Засмя се презрително. — Ясно ли е?

— Не ти ли е любопитно кой ме е изпратил?

Мелиса не му обърна внимание. Форд я гледаше как отива при коня. Развърза го и му заговори, галеше го по врата, успокояваше го. Очевидно бе, че конят я помни, макар от последната им среща да бяха изминали девет години. Ушите му щръкнаха и той заподскача като жребче. Мелиса отрязва края на въжетото, с което го беше вързал Форд, омота предните му крака и после смъкна другия край от врата му.

— Как е Редбоун? — попита Форд, когато тя се върна при него.

— Много по-добре, но не благодарение на теб. Тук, на високото, няма много трева, така че трябва да пасе свободно през нощта. Спънах го, за да можеш сутринта да го хванеш. — Погледна го в очите. — И така, за кого работиш?

— За президента.

Веждите ѝ подскочиха.

— За президента? Този задник те е изпратил тук?

— Да.

— Толкова ли е зле положението?

— Да.

— Да върви по дяволите! Не го харесвам. Въобразява си, че Съединените щати са световен полицай. Писнало ми е от него.

— Това няма нищо общо и ти много добре го знаеш. — Форд замълча, после продължи: — Защо избяга?

Настъпи враждебно мълчание.

— Какво имаш против мобилните телефони и сателитната навигация?

Отново мълчание.

— Какво направи с програмата „Дороти“?

Сега вече Мелиса се намръщи.

— Стига въпроси. Трябва да тръгвам. Можеш да кажеш на господин президента, както и на всички останали, да си го начукат.

Обърна се и си тръгна.

— На всички ли? И на майката на Джак Стейн ли? Това ли да ѝ кажа?

Мелиса замръзна. Мускулите на гърба ѝ се напрегнаха. Обърна се бавно и го погледна в очите.

— Как смееш да ми говориш такива неща?

— А *ти* как смееш? Джак е останал на поста си, а ти си избягала. Избягала си от сградата, избягала си от болницата, избягала си в планините. На НАСА ѝ трябва отговори. Семейството на Джак заслужава отговори. Ти имаш тези отговори.

— НАСА не иска от мен отговори, трябва им изкупителна жертва.

— Не искат нищо, освен да разговарят с теб.

— Глупости! Пред вратата на стаята ми в болницата стоеше ченге!

— Никой няма да те обвини за нищо, ако им помогнеш да открият отговорите. Ако не го направиш, ще те обвинят. Защото онзи, който бяга, неизбежно се превръща в изкупителна жертва.

— Имам си причини да съм тук.

— Не става въпрос само за теб и за твоите проблеми. Нещата са много по-сериозни. Ти си създала тази програма. Ти я разбираш. Длъжна си да им помогнеш да разберат какво се е случило. И ако се налага, да върнеш тази програма на НАСА.

Настъпи продължително мълчание. Изведнъж Мелиса наведе глава и раменете ѝ се разтресоха. Форд осъзна, че тя едва се сдържа да не заплаче, и каза тихо:

— Дължиш това на Джак Стейн.

— Престани — отвърна тя приглушено. — Вината не беше моя. Престани!

— Зная, че не си виновна. Но ако не им помогнеш, ще обвинят точно теб. Такава е човешката природа. Ти си написала софтуера.

— Не... не... не съм го написала...

— Ако не ти, кой?

— Дороти е... самоусъвършенстващ се софтуер. Истината е, че никой не разбира добре как всъщност работи тази програма.

Мълчание. А после Мелиса заплака. Форд дори се учуди. След спектакъла в стил „кораво момиче“ се бе оказало, че е изненадващо уязвима.

— Съжалявам, но си длъжна да оправиш нещата. Ти и никой друг.

— Аз... не мога да се върна. Просто *не мога*.

— Защо?

Последва приглушено хлипане.

— Ти просто не разбираш.

— Ами обясни ми.

— Получих... заплахи.

— Заплахи? Кой те е заплашвал?

Ново хлипане.

— Дороти.

19.

След вечеря Джейкъб Гулд се прибра в стаята си. Би трябвало да се заеме с решаването на квадратни уравнения и писането на есе върху романа „Сепаративен мир“ на Джон Ноулз, но вместо това се излегна на леглото си, пушна си „Колдплей“ и зачете Нийл Геймън.

Стресна го силно чукане на вратата. Изпъшка, но стана от леглото и отвори. Беше баща му — ядосан, но въпреки това с познатата на Джейкъб фалшива усмивка.

— Джейкъб, викам те от пет минути.

Вместо да отговори, Джейкъб свали слушалките и ги размаха безмълвно пред очите му.

— Човекът от агенцията за недвижими имоти е довел клиенти. Трябва да излезем за няколко минути. Ще отидем в работилницата.

— Не би ли трябвало да ни предупреждават?

— Явно са пропуснали.

Джейкъб нави слушалките около айпода и го пъкна в джоба си. Къщата им бе обявена за продан отдавна и по всичко изглеждаше, че посещенията на агентите по недвижими имоти няма да спрат. И все идваха тъкмо когато Джейкъб правеше нещо интересно.

— Хайде де, ела. Едва ли ще отнеме повече от половин час.

Джейкъб затвори книгата си и тръгна след баща си. Стаята му тънеше в безпорядък. От злополуката насам бяха престанали да го карат да чисти. Дали пък онези хора немаше да се откажат да купят дома им заради разхвърляната му стая?

Докато вървяха по коридора към работилницата, Джейкъб чуваше пронизителния глас на брокера: „Цените ще се вдигат... Струва си парите... Е, има нужда от лек ремонт, разбира се... Всичко това обаче лесно може да се оправи...“

Майка му вече бе в работилницата — седеше на една пейка с ръце, скръстени на гърдите, заобиколена от лъскави тела на работи, крака, глави, интегрални схеми, купища жици. Лицето ѝ бе изпито, а

косата вързана на конска опашка. Косъмчетата на тила ѝ бяха щръкнали от статично електричество.

— Ще говоря с тази агенция — заяви тя с леден глас. — Не помня вече за кой път се случва това.

— По-добре да не го правим на въпрос — отвърна тихо баща му. — Пазарът е труден, а те проявиха голямо търпение. Не продадем ли къщата, банката просто ще... — Гласът му заглъхна.

Джейкъб усети студена болка да пронизва стомаха му. Реши, че не е в състояние да понася повече това, и попита:

— Може ли да ида с колелото до плажа?

— Написа ли си домашните?

— Как да си напиша домашните тук? Учебникът ми е в стаята.

— И случайно забрави да го вземеш? — попита баща му.

И все пак никога не му отказваха, не и след злополуката. Винаги отстъпваха. Както направиха и този път.

Джейкъб излезе през задната врата на работилницата, извади колелото от гаража и подкара по алеята. Мина покрай омразната табела ПРОДАВА СЕ и се спусна по Френчманс Крик Роуд. Започна да набира скорост, понесе се все по-бързо и по-бързо, хладният въздух брулеше лицето му. Обикновено спускането по склона му помагаше да се почувства по-добре, но сега само му стана по-студено. Зави покрай фермата „Апанолио“ с нейните оранжерии и зеленчукови градини. Маверикс не беше далеч и нямаше да има проблем да стигне до скалите.

Насочи се към основния плаж. Продължи покрай парка, пресече шосето, слезе по булевард „Венис“ към паркинга, после по пътеката за плажа. Заряза колелото, щом стигна плажа, покатери се на близката дюна и седна да гледа залеза.

Оранжевият диск на слънцето тъкмо докосваше океана. Плажът бе почти безлюден, имаше високи вълни. Имаше и неколцина сърфисти в неопренови костюми. Джейкъб вдиша мириса на океана, на пясъка, долови слабия аромат на барбекю наблизко, вслуша се в крясъците на чайките.

Извади айпода, сложи си слушалките и пак си пусна „Колдплей“.

Точно тук двамата със Съли се срещаха почти всяка вечер преди Съли да замине. Това бе преди шест месеца и една седмица.

Слуша музика, докато светлината върху безкрайната повърхност на океана не помръкна. Усети как в душата му се надигат чувства, които не бе в състояние да опише с думи, но които навяваха усещане за самота и безсилие. Погледна сумрачния океан и си каза: „Едва ли ще е трудно“.

Със Съли бяха разговаряли по скайпа почти всеки ден, но вече се чуваха все по-рядко и по-рядко. Не можеше да си спомни кога са разговаряли за последно. Преди две седмици? Съли вече живееше в Ливърмор, почти на час и половина път. Достатъчно далеч, за да възпрепятства гостуванията му там, понеже баща му работеше и през уикендите, а след злополуката майка му вече не искаше да шофира. Въпреки това бе успял да посети Съли преди няколко месеца. С такова нетърпение бе очаквал това пътуване! А се бе оказало, че Ливърмор е грозен и горещ град, далече от океана, както и че със Съли почти няма за какво да разговарят. Бяха се отчуждили. Беше се почувствал толкова неловко онзи уикенд, че не повтори пътуването си до Ливърмор.

Слънцето бе залязло. Високо над хоризонта се виждаше оранжева диря, оставена от реактивен самолет. Синьо-черен сумрак забулваше океана. Останали бяха само двама сърфисти, далеч от плажа.

Джейкъб стана, отърси песъчинките от дрехите си, свали слушалките и ги нави около ай пода. Поколеба се, после внимателно остави айпода до колелото. Тръгна към водата, като се стараеше да не куца. Спря точно на границата, където пясъкът спираше вълните. Водата беше черна и студена. Наоколо нямаше никого. Вълните заливаха пясъка, попиваха в него, отдръпваха се, като оставяха пяна, и пак, и пак.

Кой щеше да е го е грижа? Никой. Кой щеше да тъгува? Никой. Може би само родителите му, но и това бе достатъчно тежко. Представи си ги как седят на дивана в дневната и плачат. Това го изпълни със задоволство. Сцената не му се стори особено реалистична. Щяха да го преодолеят. В училище нещата не вървяха — всъщност бяха пълен провал, а домът му се бе превърнал в същинска килия за мъчения, прикрита зад маската на фалшива ведрост. Всъщност на родителите му също не им пукаше. След злополуката го бяха оставили да прави каквото си иска, никога не проверяваха домашните му, не го караха да измие чиниите, оставяха го да си лежи в

стоята и да играе видеоигри. И макар да му бе жал за тях, изпитваше и все по-силен гняв. Баща му бе толкова слаб, толкова глупав! Как можеше да му хрумне да му подари робот за „приятел“ и така да подчертае, че няма приятели? Ами майка му, която бе шофирала, когато катастрофираха, и която се бе отървала невредима? Другата кола ги бе ударила откъм неговата страна и му бе счупила крака. Нейният шофьор също се бе отървал без драскотина. Единствените му неприятности бяха свързани с обстоятелството, че бе карал пиан.

На никой не му пукаше за него. Всички щяха да изпитат облекчение. Всъщност той дори им правеше услуга.

Гневът го накара да действа. Тръгна по влажния пясък, там, където вълните умираха с глухо съскане. Водата нахлу в обувките и чорапите му. Той продължи навътре и навътре, докато не стигна над коленете. Пострадалият му крак го заболя от студеното и това му достави удоволствие. Продължи навътре, към леденостудените води, докато краката му не изгубиха досег с дъното, докато не се сля с черната вода и не се понесе навътре към океана. А после, тъкмо когато почувства как студът става непоносим, изведнъж отново му стана топло и Джейкъб се изпълни с онова неземно спокойствие, за което говореха всички. Спря да мърда крайниците си. Главата му потъна под повърхността и той разпери ръце. Почувства как тялото му потъва в топъл гостоприемнен мрак.

А после настъпи суматоха и той усети как някой го дърпа, бута го, удря го. Чу крясъци, закашля се и повърна. Видя, че лежи на одеяло, проснато на плажа, а около него са се събрали изпаднали в истерия хора, усети как го вдигат и го носят към някакви мигащи светлини.

Изведнъж студът стана непоносим.

20.

По залез Мелиса Шепърд се върна с пушка на рамо и мъртъв заек в ръка. Държеше го за краката, а от косматите му уши капеше кръв. Форд я погледна с облекчение, тъй като се боеше, че може да изчезне в планините, както го бе заплашила. Не биваше да се заблуждава обаче — знаеше, че всеки момент тя може да си тръгне и да изчезне.

— Да не би да са открили ловния сезон за зайци? — попита саркастично.

Тя хвърли заека в краката му и той го опръска с кръв.

— Аз сама си определям кога започва и кога свършва ловният сезон. Хайде, одери го и го изкорми.

— Да не би да ти приличам на човек, който знае как се прави това?

Тя се подсмихна.

— Такъв голям и силен мъж, а се страхува от малко кръв?

— Ти яж заешко. Аз предпочитам спагети и саламени пръчици.

— Никога не бях виждала някой да носи толкова много нездравословна храна в планината — отбеляза Мелиса и посочи пакетчетата картофен чипс, разтворими супи и сушено говеждо.

— Обичам нездравословна храна.

— Повдига ми се от нея. Хайде, почвай заека. Ще ти казвам какво да правиш.

Краткият ловен излет като че ли бе помогнал на Мелиса Шепърд да възвърне поне част от истинското си аз — което се оказа доста заядливо и саркастично. Форд изкорми и одра заека с нарастващо чувство на отвращение и пълна загуба на апетит, ръководен от досадните и присмехулни напътствия на Мелиса. Най-неприятен се оказа моментът, в който кожата се отдели от тялото с мляскащ звук. Заекът се оказа доста мършав и по него нямаше кой знае колко месо. Мелиса обаче го нарязва, след което хвърли парчетата в котлето, което вече вреше на огъня. Добави див лук и куп непознати за Форд треви и

гъби, които бе набрала. Скоро ястието закъкри и Форд трябваше да признае, че изглежда доста по-добре от неговите спагети и саламени пръчици... стига да не се отровеха, разбира се.

До момента Мелиса бе отказвала да обясни какво се крие зад загадъчния коментар, че Дороти я била заплашвала. Форд имаше чувството, че самата тя прилича на диво животно — плашлива, неспокойна, готова да побегне всеки момент. И прикриваше всичко това със заяждания и сарказъм.

Сега обаче, когато вечерята къкреше на огъня, Форд реши да повдигне въпроса.

— Какво имаше предвид, когато каза, че Дороти те е заплашила?

Мелиса помълча, после каза:

— Не съм сигурна как да ти го обясня.

— Опитай.

Тя разрови огъня с една пръчка; пламъците озаряваха лицето ѝ.

— При експлозията програмата не е била унищожена. Избягала е. Напуснала е „Експлорър“ миг преди взрива, копирала се е в мрежата на „Годард“, а оттам е проникнала в интернет.

— Може ли един софтуер да направи подобно нещо?

— Всеки бот или вирус е в състояние да го направи. Изкуственият интелект е проектиран така, че да работи на различни платформи.

— И защо според теб го е направила? Какво си е мислела?

— Нищо не си е мислела. Не говори за нея като за живо същество. А отговорът на въпроса ти е, че не зная. Не съм програмирала подобна мобилност.

— И след това те е заплашила?

— Изкуственият интелект ми се обади по скайпа, докато бях в болницата. Беше сърдит. Всъщност бесен. Отначало помислих, че е някой колега, който ме обвинява за експлозията. Но несъмнено бе Дороти. Знаеше неща, които... които съм споделяла само с Дороти и с никого другиго.

— Малко ми е трудно да възприема, че една компютърна програма може да се ядосва или да заплашва.

— По принцип, софтуерът не „иска“ да прави каквото и да било. Той е просто изпълним код. Смятам, че експлозията е накарала

софтуера да премине в аварийен режим на оцеляване, в който е зациклил.

— Прилича ми на ХАЛ от онзи филм — „Космическа одисея“.

— Знаеш ли, сравнението не е никак лошо.

— И къде е тази програма в момента?

— Нямам представа. Вероятно се е скрила в някой интернет сървър и замисля как да ме унищожи.

— И ти избяга само защото тя те е заплашила?

— Не бяха само заплахи. Тя подпали компютъра ми.

— Как?

— Предполагам, че е повредила контролера, който следи заряда в литиевойонната батерия, вкарала го е в режим на свръхзареждане, докато се нагрее и пламне. Затова изгорих мобилния си телефон и айпада, затова строших и твоя телефон. Затова се крия в тези планини. За да не може Дороти да се добере до мен.

— Това ли е планът ти? Да се скриеш в планините с надеждата да ти се размине?

— Не съм длъжна да ти обяснявам.

— Защо не уведоми НАСА за тези заплахи?

— Да не би да смяташ, че ще ми повярват? Ако им разкажа подобна история, веднага ще ме затворят в лудница.

— Но ти си отговорна...

— Виж какво, написах тази програма съгласно спецификацията, която получих. Дадох им точно онова, което искаха. Вината не е моя. Работа на НАСА е да я проследи и да я изтрие. Полуделият софтуер си е техен проблем. Аз бях дотук.

Форд се загледа в огъня.

— Все още не разбирам как някаква си компютърна програма може да взима подобни решения и да ги осъществява — да бяга, да преследва, да заплашва.

Мелиса не му отговори веднага. Небето стана лилаво и звездите започнаха да изгряват една по една. Яденето къкреше и около огъня се носеше приятен аромат на готвено и на дърва.

Накрая тя каза:

— Повечето хора не разбират принципите на работа на изкуствения интелект. Спомняш ли си онази стара програма, наречена „Елиза“?

— Програмата за психоанализа?

— Да. Когато бях в шести клас, се сдобих с нейна версия, написана на бейсик. „Елиза“ разполагаше с база данни, в която бе записан набор от думи и изрази. Когато напишеш нещо, софтуерът търси в базата данни и открива подходящия отговор. На практика тя перифразира думите ти и ги превръща във въпрос, който ти задава. Например ти написваш „Майка ми ме мрази“, а програмата те пита: „Защо майка ти те мрази?“ С едни приятели се хванахме и пренаписахме програмата така, че да представим Елиза като гаднярка. Ти й казваш: „Баща ми не ме харесва“, а тя ти отговаря: „Баща ти не те харесва, защото си тъпа пикла“. Пренаписахме я непрекъснато и всеки път тя ставаше все по-агресивна и вулгарна. После попадна у един учител и той ме прати при директора. Директорът беше възрастен, нищо не разбираше от компютри. Зареди „Елиза“ и започна да пише разни неща... искаше да види какво сме направили. „Елиза“ започна да го обижда, да го ругае, да го псува. Той побесня. Реагира, сякаш не „Елиза“, а *истински човек* му говори тези неща. Започна да обяснява на „Елиза“, че се държи неприлично, че не бива да му говори по този начин. Дори заплаши да я накаже! Беше забавно — някакъв чичка, който представа си няма от компютри, да се ядосва на една глупава програма!

— Не разбирам какво имаш предвид.

— „Дороти“ прилича на „Елиза“ с тази разлика, че е много по-усъвършенствана. В интерес на истината, софтуерът не *мисли*, не *чувства*, няма емоции, нужди, желания. Но симулира всички тези човешки реакции толкова добре, че не можеш да го отличиш от човек. Това означава терминът „могъщ изкуствен интелект“: когато комуникираш с програмата, да не можеш да разбереш дали е човек, или машина.

— Но това не обяснява защо Дороти преследва именно теб.

— Дороти разполага с вградена рутинна програма, наречена ИНС, или Избягване на негативни стимули. ИНС се включва, когато нещо застраши сондата „Експлорър“. Не забравяй, че този софтуер трябва да управлява космически апарат на милиарди километри от Земята, където би трябвало да оцелее въпреки многобройните опасности, пред които ще бъде изправен, и въпреки липсата на помощ от Центъра за управление на полетите. Затова възприема като заплаха

мен. И в известен смисъл аз наистина съм заплаха. Зная повече за него от всеки друг. Моите шансове да го открия и изтрия са най-големи.

Форд поклати смаяно глава.

Мелиса отметна русата си плитка и се засмя саркастично.

— В Дороти няма нищо загадъчно — каза тя, разбърка яхнията, извади едно заешко бутче, после го върна обратно. — В нея има само нули и единици. Нищо повече.

— Казват, че си изобретила нов език за програмиране.

— Не просто нов език — отвърна Мелиса, — а нова *парадигма*.

— Разкажи ми за нея.

— Концепцията за изкуствения интелект е разработена от Алън Тюринг^[1] през 1950 година. Позволи ми да ти цитирам нещо, което е написал той. Нещо революционно. — Мелиса замълча, пламъците озариха лицето ѝ, а после започна да цитира по памет с тон, който издаваше преклонението ѝ пред Тюринг: — „Вместо да се опитваме да създадем програма, която симулира ума на възрастен човек, защо не опитаме да създадем програма, която симулира детския ум? И ако я подложим на съответния курс на обучение, ще получим ум на възрастен човек“.

— Това ли направи ти?

— Да. Създадох оригиналната Дороти съвсем проста... елементарна. В началото няма никакво значение дали изкуственият интелект ще даде добри или лоши, верни или грешни резултати. Умът му е простицък, като на дете. Децата правят грешки. Те се учат, като докосват горещия котлон. Дороти притежава същите качества, каквито има и едно дете: тя се самоусъвършенства, упорита е, учи се от собствения си опит. „Отгледах“ този изкуствен интелект в защитена среда и го подложих на „курса на обучение“ на Тюринг. Научих го най-напред на нещата, свързани с мисията, които трябваше да знае. Когато стана по-отзивчив и по-любопитен, започнах да му преподавам неща, които не са пряко свързани с мисията. Възложих му моите предпочитания към музика и литература. Бил Евънс. Айзък Азимов. Така и не се научих да свиря на музикален инструмент, но софтуерът се „научи“ да свири на саранги^[2], и то като виртуоз, макар да не разбира музиката.

Мелиса се поколеба. Форд имаше чувството, че премълчава нещо.

— И това проработи? Дороти „порасна“, така да се каже?

Тя отново се поколеба.

— Честно казано, не проработи. Поне отначало. За известно време софтуерът работеше добре, самоусвършенстваше се, започна да изпълнява все по-сложни и по-сложни задачи... след което постепенно започна да се разпада, престана да функционира.

— Както се е случило в „Годард“?

— Не. Нищо подобно. Програмата започваше да бълва все повече и повече безсмислици и накрая блокираше. Това просто ме побъркваше, докато...

— Докато?

— Хрумна ми нещо. Нещо, за което не се бе сещал никой програмист. А то бе толкова очевидно. Промених част от кода и проработи. При това невероятно добре. Сега осъзнавам, че без този... прием е невъзможно да се получи мощен изкуствен интелект. Той стабилизира програмата и тя продължи да се самоусвършенства без никакви проблеми.

— И този прием е?

Тя се усмихна и скръсти ръце.

— Ще запазя това в тайна. И ще спечеля милиарди. Без майтап!

— А екипът ти програмисти? Те знаят ли за него?

— Знаят, че съм направила пробив. Но не знаят какъв. И колкото и да се опитват, колкото и да ровичкат в програмата, няма да го открият. Защото става въпрос за нещо, което е прекалено лесно, прекалено просто.

Усмихна се, изпълнена с гордост и задоволство.

— Струва ми се, че следователите би трябвало да научат за този... „прием“.

— Повярвай ми, софтуерът не е дал грешка заради тази част от кода.

Форд въздъхна. Това наистина бе второстепенен въпрос. Важното бе да накара тази упорита жена да слезе от планините.

— Не мога да повярвам, че от НАСА са дали зелена светлина за разработването на програма като Дороти, при положение че никой не е знаел какво да очаква от нея.

— Никой не знае как работят сложните програми. Господи, предполагам, че никой не знае как работи дори „Майкрософт офис“.

Това е неизбежно следствие от използването на „неподредената“ логика. Тя не е прецизна.

— Защо тогава Дороти е насочила вниманието си към теб? Защо те е заплашила? Не ми изглежда логично.

— Когато една програма стане наистина сложна, получаваш неочаквани резултати. Непредсказуеми. Това, което изкуственият интелект прави в момента — заплашва ме и ме преследва чрез интернет — е класически пример за онова, което ние, програмистите, наричаме възникващо поведение^[3].

Мелиса разбърка яхнията и Форд изведнъж осъзна, че е гладен като вълк.

— Мисля, че е готова — каза тя, свали котлето от огъня и напълни две купички. Форд прогони спомена за мъртвия окървавен розов изцъклен и прочие заек и взе едната.

— Определено е за предпочитане пред твоите сушени саламени пръчици — заяви Мелиса. — Не мога да повярвам как едър и здрав мъж, при това в добра физическа форма, може да тъпче тялото си с подобни токсини.

— Обичам сушени саламени пръчици.

— Ако спреш да се тровиш, ще се отървеш от тези тъмни кръгове под очите, както и от лошата си кожа.

— Кожата ми не е лоша.

— Лоша е. Освен това побеляваш. Остаряваш преждевременно заради вредните храни, които ядеш — Тя поклати тъжно глава и плитката ѝ пак се люшна.

Форд преглътна раздразнението си и се зае с яхнията. Трябваше да признае, че е вкусна.

— Харесва ли ти? — попита Мелиса.

— Предпочитам саламени пръчици.

Тя го удари лекичко по рамото.

— Лъжец!

Форд ядеше лакомо, наслаждаваше се на аромата, на крехкото заешко, което само се отделяше от костите. Мелиса също се нахвърли върху храната — ядеше с пръсти, мляскаше и сърбаше, маниерите ѝ бяха направо ужасни. Отблясъците от огъня танцуваха по русите ѝ коси и не особено чистото ѝ лице. Отново му заприлича на дива амазонка.

— Имаш ли представа защо Дороти изведнъж се е повредила? Тези проблеми не са ли се проявили по време на симулацията?

Мелиса спря да дъвче, изплю някаква костичка и каза:

— Имам теория: софтуерът е знаел, че това са симулации. Когато се е озовал в „Титан Експлорър“, а след това е бил запечатан в Бутилката, е разбрал, че това не е симулация, че това изпитание е истинско. И изкуственият интелект е постъпил в съответствие с програмата: оценил е ситуацията и е стигнал до извода, че „Експлорър“ се намира в сериозна опасност. Не е знаел, че това също е симулация. Това е задействало аварийния режим на оцеляване. Софтуерът е предприел логичните стъпки към измъкване от ситуацията, която погрешно е оценил като опасна, и оттогава се щура паникьосан из интернет. Но това е среда, за която не е подготвен, не е програмиран. Там той се чувства застрашен отвсякъде, затова не може да се върне в обичайния си режим.

— Дороти има ли съзнание?

— Абсолютно не! Не повече от Елиза. Всичко, което прави програмата, наречена Дороти, всяко нейно действие, е резултат от набор инструкции. Колкото и истински да ни се струва даден изкуствен интелект, той не е нищо повече от *и*, *или* и *не*.

— Дороти знае ли, че е компютърна програма?

Мелиса се намръщи.

— Това е все едно да питаш дали „Майкрософт уърд“ знае, че е текстообработваща програма. Въпросът е абсурден. Дороти не *знае* нищо. Тук говорим за изчислителна мощност, нищо повече.

Настъпи тишина.

— Разкажи ми за тези заплахи. Какво точно ти каза?

Шепърд остави купичката и вдигна поглед към звездите.

— Бях отворила лаптопа си. Изведнъж екранът потъмня, после се включи скайпът и започна една тирада. *Лъжкия, убийца, мразя те, мръсница, внимавай...* такива неща.

Форд се приведе напред.

— И?

— И се появи лицето ѝ. Лицето на Дороти.

— Чакай... Дороти има лице?

— Да... в известен смисъл. Лице, която тя си създаде сама.

— Снимка на Дороти? Коя Дороти?

— Дороти Гейл. Съжалявам, че не ти обясних по-рано. Това е цялото име на софтуера.

— И коя, по дяволите, е Дороти Гейл?

— Момиченцето от „Вълшебникът от Оз“, глупчо! Реших, че Дороти Гейл притежава всички качества, които исках да вложа в този софтуер. Нали разбираш — смелост, независимост, любопитство, упоритост, интелект. Освен това Дороти извършва едно далечно пътешествие — отвъд дъгата. За мен проектът „Кракен“ бе като пътуване отвъд дъгата.

— И изведнъж програмата намира снимка на Дороти... или по-скоро на Джуди Гарланд и я използва в скайпа?

— Не. Софтуерът не използва Джуди Гарланд. Той реализира собствената си представа за Дороти, която, трябва да призная, изглежда много по-сексапилна от Джуди Гарланд.

Форд поклати глава. Всичко това беше прекалено смахнато.

— И после?

— След като ме заплаши, изкуственият интелект подпали компютъра ми. Тогава разбрах, че в болницата съм лесна плячка. Затова избягах, зарязах колата си, откраднах друга и потеглих на запад. Но по пътя насам Дороти ме откри отново. Бях отседнала в един мотел в Тенеси, за да си почина. Щом включих айпада си, тя се появи и заяви, че продължава да ме следи. Каза, че е разбрала, че от НАСА я издирват. Обеща да ме спипа, преди да им помогна да я открият. „Не си мисли, че можеш да се скриеш от мен, защото не можеш... Ще те намеря, където и да си“. Веднага изключих айпада. Ужасно се изплаших.

— Значи тази дяволски добра симулация се опитва да те убие. Между другото, отбелязвам само, че и ти започна да говориш за нея като за човек.

— Въпреки всичко тя си остава симулация — заяви Мелиса. — И определено не е одушевена. Просто съм объркана.

Форд замълча за миг, после попита:

— Какво се е случило с Дороти в интернет?

— Нямам представа.

— Интернет е едно огромно и опасно място. Възможно ли е преживяното там да я е извадило от равновесие? Да е... откачила?

Мелиса го зяпна.

— Да е откачила?

— Самата ти каза, че мощният изкуствен интелект силно наподобява човешкия ум. Нали това е определението, което му дава Тюринг?

Мелиса мълчеше.

— Ами ако е като ХАЛ? Вече е направила опит да те убие. Ако сега реши, че Тони Гроувс трябва да умре? Или президентът? Ами ако изключи електропреносната мрежа? Или изстреля ядрена ракета? Или започне Трета световна война?

— За бога, няма причина да прави, което и да било от тези неща...

— Откъде знаеш?

Мелиса отново поклати глава.

— Това е научна фантастика.

— Сигурна ли си?

Мелиса не отговори.

— Трябва да им помогнеш да открият тази програма. Не разбираш ли колко е опасна?

— Този изкуствен интелект вече не е мой проблем — възрази неуверено тя.

— Не е проблем и на Джек Стейн. *Вече* — каза Форд.

Тя впери поглед в него.

— Това беше удар под кръста.

— Стейн е загинал, защото не се е отказал до последния миг. А ти... ти си като капитана на онзи италиански кораб, който не само напуснал кораба си, но и отказал да се върне.

— Не съм се отказала. Но бях заплашена. Освен това всички ще обвинят тъкмо мен.

— Странно, не те смятах за страхливка.

— Не ми се слушат глупостите ти!

— Можеш да си останеш тук, в планините, където се чувстваш в безопасност — не само от Дороти, но и от целия свят. А можеш и да поемеш отговорност. Можеш да се върнеш и да помогнеш да открият Дороти. Мисля, че много добре знаеш какви опасности крие тази програма.

Мелиса скочи и викна:

— Върви по дяволите! Казах ти вече! Приключих с това!

— Върви си тогава.

— Точно това ще направя, задник такъв!

Тя се обърна и тръгна нанякъде в мрака. Миг по-късно тъмният ѝ силует се скри зад скалите.

Форд остана край огъня и довърши вечерята си. След петнайсетина минути чу стъпки. Мелиса Шепърд — лицето ѝ бе бледо, а очите зачервени — седна срещу него, присви колене към гърдите си и каза:

— Върнах се. Ще помогна. Но ти наистина си задник.

---

[1] Алън Тюринг (1912–1954), британски математик, криптоаналитик, философ, оказал голямо влияние върху развитието на информатиката, автор на концепциите за „алгоритъм“ и „изчислимост“, както и на теорията за изкуствения интелект. — Б.пр. ↑

[2] Традиционен индийски музикален инструмент, сходен на лютнята. — Б.пр. ↑

[3] Има се предвид възникването на човешкия разум посредством взаимодействието на мозъка и тялото с околната среда и взаимодействието на подсистемите в мозъка. Приема се, че в класическия ИИ възникващо поведение липсва или е слабо проявено. — Б.пр. ↑

21.

Лансинг влезе във фоайето на хотела, отвратен от самия себе си, че е допуснал да се озове на толкова долнопробно място. Очакваше едва ли не да се размине с проститутки, които водят или изпращат клиентите си. „Но какво можеш да очакваш от Бронкс?“, помисли си, докато влизаше в асансьора, който вонеше на застоял цигарен дим и евтин препарат за почистване.

Влезе в стаята и завари Моро и Пати Меланкорт да го чакат — Моро се бе излегнал на леглото, а жената седеше сковано на единия стол, сложила ръце в скута си. Лансинг спря на прага, за да я огледа и да си състави мнение за нея. Беше ниска, несъразмерна, облечена в шотландско каре, уплашена. Стиснатите ѝ устни обаче издаваха агресивност, характерна за хората, които са разочаровани от живота и са твърдо решени да получат онова, което смятат, че им се полага. Замисли се за миг що за самообладание или сила на духа би трябвало да притежава онзи, който я „чука“, както очарователно се бе изразил Моро.

— Доктор Меланкорт? — каза Лансинг и протегна ръка. — Благодаря ви, че дойдохте. Сигурна ли сте, че никой не ви проследи?

— Разбира се — отвърна тя с писклив напрегнат глас. — Никой не се интересува от мен. Аз съм просто една бурмичка в машината.

Лансинг дръпна другия стол, но се поколеба за миг, преди да допре панталоните си от фина камгарна вълна върху тъмната лекъосана дамаска. Налагаше се да провери дрехите си за дървеници, преди да се върне в апартамента си в Тръмп Тауър.

— Доколкото зная — каза той, — двамата с господин Моро ще напишете програма за нас.

Тя не отговори, но Моро се обади:

— Пати казва, че не може да напише програмата. Липса ѝ някакъв ключ, който е изключително важен.

Лансинг я изгледа остро.

— Защо не ни го казахте по-рано?

— Това няма значение — отвърна Меланкорт. — Защото мога да ви предложа нещо още по-добро.

Лансинг вдигна вежди.

— Наистина ли? И какво е то?

— Първо... — Тя се поколеба. — Първо трябва да си получа парите.

— Доколко зная, вече ви платихме сто хиляди долара.

— Искам още петдесет хиляди.

Лансинг не каза нищо. Това беше възмутително!

Моро се оплака:

— Дадох ѝ стоте бона според уговорката. А тя заяви, че има нещо по-добро от този ключ, но то струвало още пари. Казах ѝ, че трябва да си заслужава.

— Заслужава си — отвърна Меланкорт.

Лансинг я погледна отново. Въпреки невзрачната си външност тя определено не бе глупава.

— Доктор Меланкорт, платихме ви повече от щедро, а все още не сме получили нищо. Сега искате още? Съжалявам, но мисля, че се опитвате да ни изнудвате.

— Няма никакво изнудване. Наистина разполагам с нещо по-добро и искам повече за него. Много е просто.

Лансинг едва овладя раздражението си.

Моро заговори със същата хленчеца нотка:

— Опитах се да я вразумя, честна дума, но тя настояваше да се срещне с теб лично.

Лансинг помести стола си и кръстоса крака.

— Разкажете ми по-подробно, доктор Меланкорт.

Тя отметна рязко бретона си, веднъж, два пъти, после каза:

— Не мога да напиша нова програма... и не е необходимо.

— Защо?

— Защото програмата, която ви интересува, вече съществува. И тя е... *необикновена*.

— Можете ли да ни я осигурите?

— Мога да ви помогна да се сдобие с нея. Зная как да я откриете.

— Ще ни *помогнете* да се сдобием с нея? Или разполагате с програмата, или не. За сто и петдесет хиляди долара очаквам да ни я

поднесете на тепсия, вързана с панделка.

— Не мога да го направя. Повярвайте ми, тази програма ще ви направи богати. Много, много богати. Задействате ли я на борсата, ще си върнете парите за броени минути. И това не е преувеличение. Аз съм програмист. Зная какво говоря.

— Разкажете ми за тази програма.

— Нарича се Дороти. Дороти беше софтуер, създаден да управлява космическата сонда „Титан Експлорър“. Програмата не бе унищожена по време на експлозията. Тя съществува и чака някой да я вземе.

— Имате предвид онзи софтуер, който се е повредил и е причинил експлозията, при която загинаха седем души? И искате да ви платя за него?

— Вярно, че програмата причини експлозията. Но има нещо друго... нещо, което е секретно, и то се случи впоследствие. Не софтуерът взриви сондата. Миг преди експлозията той *избяга*.

— Избягал е? — учуди се Лансинг. — Какво означава това?

— Дороти е много, много особена програма. Тя е изкуствен интелект. Знаете ли какво означава това?

— Разбира се — отвърна Лансинг.

— Когато се случи този инцидент, софтуерът се прехвърли от „Експлорър“ в интернет, където се крие и до този момент.

— Не съм сигурен, че ви разбирам.

— Искам да кажа, че софтуерът... Дороти... се уплаши. Сега бяга и се крие.

— Все още не съм чул нищо, което да придава и най-малка стойност на този софтуер.

— Никога досега не е имало такава програма. Създаването на Дороти струва пет милиона долара. Тя разсъждава самостоятелно. Движи се. Може да работи на всякакъв хардуер. Учи се от грешките си. Тя е безтелесен електронен мозък с неимоверна изчислителна мощ. За секунди преодолява всякакви защитни стени, разбива пароли, краде пари, търгува с вътрешна информация. Може дори да *създава* пари по електронен път. Когато се сдобие с Дороти и промените кода ѝ по начин, който да съответства на нуждите ви, вие ще станете господар на Уолстрийт.

Лансинг погледна Моро и попита строго:

— Възможно ли е това?

Моро вдигна ръце в театрален жест, сякаш искаше да каже: „Нямам представа“.

— Откъде знаете тези неща, след като са секретни? — попита Лансинг.

— Бях там по време на експлозията. Бях подложена на трийсетчасов разпит от някакви малоумни следователи. Не ми беше никак трудно да извлека нужната ми информация от техните въпроси, особено след като се престорих, че не разбирам нищо, и така ги принудих да ми разкрият още подробности.

— Как е възможно една програма да работи като човешкия мозък?

— Както може би знаете — или пък не знаете — Алън Тюринг е доказал по математически път, че компютърната програма може да изчисли всичко, което може да бъде изчислено в реалния свят. Мисленето е вид изчисляване. Следователно един изкуствен интелект може да разсъждава върху всичко, върху което може да разсъждава и едно човешко същество.

— Това вече ми се струва прекалено — отбеляза Лансинг.

— В никакъв случай. Това е доказана истина. Аз съм един от програмистите, работили върху Дороти. През последните две години наблюдавах развитието на софтуера и започнах да се замислям върху възможностите за по-широко приложение на тази програма. Не съм като другите програмисти, които най-често са леко смахнати гении, аз имам опит в реалния свят. Видях потенциала на Дороти, особено на Уолстрийт.

— И къде се намира тази... програма Дороти?

— Скита някъде в интернет. Бедна, загубена душа.

— И как ще я открием?

— Ето как ще си заслужи парите — обясни Меланкорт. — Дороти разполага с уникален идентификатор. Поредица от двеста петдесет и шест шестнайсетични числа, вградени в програмата. Тя е напълно видима за всеки външен наблюдател, но не и за самата програма. Дороти не може да скрие или да промени тези числа. Изкуственият интелект дори не подозира за съществуването им. Все едно носи на гърба си лепенка, на която пише: **ЗДРАВЕЙТЕ, АЗ СЪМ ДОРОТИ И СЕ НАМИРАМ ТУК!**

— Разполагате ли с този идентификационен код?

— Да. Освен това разполагам и с ръководството за кодиране. Тези две неща ще ви струват допълнително петдесет хиляди долара. Разбирате ли колко изгодна сделка сключвате, господин Лансинг?

22.

Уаймън Форд и Мелиса Шепърд се върнаха в ранчото „Лейзи Джей“ късно следобед след продължително спускане от планините.

Форд винаги се бе гордял с уменията си на планинар, но изглежда, Мелиса демонстрираше неприязънта си към него, като налагаше темпо, което да го съсипе.

Клантън беше на верандата — бившият възпитаник на Йейл и специалист по корпоративно право бе с панталони с тиранти, седеше в люлеещия се стол и пушеше лула от царевичен кочан. Когато ги видя, стана и пъхна палци в гайките на джинсите си.

Шепърд намота поводите около коневръза, измъкна пушката от калъфа на седлото и двамата с Форд се качиха на верандата.

Мелиса застана пред Клантън. Изглеждаше засрамена.

— Здравсти, Клант. Отдавна не сме се виждали.

Той се намръщи.

— Мина отгук, без дори да кажеш едно „здравсти“.

— Бързах. Съжалявам, че ти взех оръжията. — Подаде му пушката и револвера, който измъкна от колана си.

Клантън взе оръжията, без да каже нито дума, и ги остави настрана.

— Не ми пука за оръжията. Интересуват ме изминалите девет години. След като си тръгна, пропадна сякаш вдън земя. Нито дума, нито картичка. Дори не отговори на писмата ми. Защо?

— Не ме бива в тези неща — отвърна тя.

Клантън я изгледа укорително.

— Не ми харесва поведението ти, госпожице. Човек не се отнася така с приятелите си. Беше ми като дъщеря, спасих ти задника от ченгетата, а ти отпраши нанякъде и не ми се обади нито веднъж.

Тя се поколеба, после заряза напереното си поведение.

— Съжалявам, Клант... Наистина съжалявам. Искях да ти пиша, но... знаеш как е... ха днес, ха утре...

— Не приемам подобно извинение. Трябва да се отнасяш по-добре с хората, които са ти помагали. Когато не отговори на писмата ми, започнах да се чудя дали не са те вкарали в затвора, но после открих, че си изчистила досието си и си станала брилянтен учен в НАСА. И през цялото това време не ми написа нито един ред, нито една дума. Това ме обижда!

Раменете ѝ увиснаха и Форд видя в нея незрялата тийнейджърка, която учителите гълчат, а тя се чувства виновна и унижена.

— Нямам извинение — каза Мелиса. — Наистина съжалявам. Но не съм онзи брилянтен учен, за когото ме смяташ. Прецаках всичко. И умряха седем души.

Настъпи продължително мълчание, след което Клантън сложи бащински ръка на рамото ѝ.

— Казах каквото имах да ти казвам и повече няма да повдигам тази тема. Влез и пийни нещо студено. А ти, Уаймън — радвам се, че най-после си изцапал чистичките си дрешки.

В този момент кафявият „Краун Виктория“ се появи сред облак прах и спря пред верандата.

— Приятелчето ти от ФБР — отбеляза Клантън.

Агентът на ФБР — как му беше името? Спинели? — слезе от колата. Огледалните стъкла на очилата му отразяваха последните лъчи на залязващото слънце. Спинели се качи на верандата и каза високо:

— Мелиса Шепърд? Трябва да ви арестувам.

— Не и преди да говоря по телефона с моите хора — възрази Форд.

— Можеш да говориш, с когото си искаш, приятел, но имам заповед да арестувам доктор Шепърд. Моля, влезте в колата, доктор Шепърд.

Мелиса го изглежда и отвърна:

— Върви по дяволите!

Клантън се обърна към Форд и му прошепна:

— Телефонът е в дневната. Тичай да се обадиш.

— Всяко забавяне ще бъде прието за възпрепятстване на федерален агент — заяви Спинели все така високо. — Качвайте се в колата. Или ще бъда принуден да ви сложа белезници и да ви отведа насила.

— Не ме докосвай, боклук такъв! — викна Мелиса.

Форд се втурна в дневната, грабна телефона и набра Локуд. На източния бряг вече бе седем вечерта, но Локуд обикновено работеше до късно. За негово облекчение съветникът на президента вдигна още след първото позвъняване.

— Открих я — каза Форд. — Но от ФБР искат да я вземат.

— Браво. Много си бърз. Няма проблем, предай я на ФБР. Бездруго го планирахме от самото начало.

— Ще е голяма грешка.

— Надявам се, че няма да има проблеми — каза Локуд след кратка пауза.

— Вече имаме. — Форд му предаде всички подробности, които бе научил: че Шепърд не е откраднала програмата Дороти, как тя сама е „избягала“, как я е заплашила... Когато стигна до момента, че Дороти може да превърти и да започне да изстрелва ядрени ракети, Локуд го прекъсна:

— Уаймън. Не ми казваш нищо ново. Между другото, всичко това е строго секретно. Остави ФБР да се погрижи за Шепърд. Не ти трябва да знаеш нищо повече. Ти си свърши работата. Ясен ли съм?

Форд чуваше виковете на Шепърд отвън, последвани от боричкане.

— Какво ще прави ФБР с нея?

— Това вече не е твоя грижа.

— Ако смятате, че така ще я накарате да ви помогне, правите голяма грешка. Това не е правилният подход. Нуждаете се от помощта ѝ, ако искате да се справите с онзи побеснял софтуер. А тя е лабилна.

— Край на дискусията.

До Форд долетя поредната ругатня отвън, последвана от затръшването на врата и рева на автомобилен двигател.

— Излъгахте ме — каза Форд. — Подадохте ми невярна информация за операцията.

— Уаймън, ти получи толкова информация, колкото ти бе необходимо, за да се справиш със задачата. Признавам, че се представи отлично. Заповядвам ти от името на президента да я предадеш на ФБР.

Форд затвори и излезе на верандата. Клантън стоеше с палци в гайките на колана, вперил поглед в облачето прах на хоризонта. Мелиса я нямаше.

— Същинска дивачка — отбеляза Клантън. — Удари агента на ФБР, насини му окото. Това е онази Мелиса, която помня. Беше невероятно нежна с конете, но станеше ли въпрос за хора, предпочиташе да се бие, вместо да отстъпи. Чудя се дали ще я видя отново.

Форд поклати глава.

— Предполагам, че всичко свърши.

— Имам лошо предчувствие какво я очаква — каза Клантън. — Но това е нещо, което не можем да предотвратим, нали?

Извади една бира от хладилната чанта до стола и я подаде на Форд. Седнаха на верандата и отпиха мълчаливо. Форд бе ядосан, но разбираше, че не е в състояние да направи нищо. А и какво бе очаквал? Бе работил за правителството достатъчно дълго, за да предвиди какво ще се случи.

След десетина минути облачето прах се появи отново. Наблюдаваха го как расте и се приближава. Беше автомобилът на агента на ФБР.

— Какво ли иска този копелдак пък сега? — попита Клантън и се залюля в стола.

Колата навлезе с лудешка скорост в застлания с чакъл паркинг; изпод гумите ѝ захвърчаха камъчета. От нея изскочи Шепърд с белезници на ръцете. Агентът не се виждаше никакъв.

— Помогнете ми да ги махна — каза тя. — По-бързо!

Без да каже нито дума, Клантън се надигна и влезе вътре. След миг се появи с две малки отвертки. Пъхна едната в ключалката, поровичка с другата и белезниците се отвориха. Мелиса ги захвърли встрани.

— Какво стана? — попита Клантън.

— Казах на онзи тъпак, че трябва да се изпикая. Когато слезе от колата с мен, го помолих да се обърне. Скочих, съборих го на земята и му взех колата. Уаймън, пали своята. Трябва да се махнем оттук.

Форд я зяпна.

— Аз ли?

— Точно така, ти!

— И къде ще отидем?

Тя се намръщи.

— Да не мислиш, че тези глупаци ще намерят Дороти?

— Вероятно не.

— В такъв случай всичко зависи от нас.

— Нямам намерение да ставам твой съучастник в някакво идиотско бягство от ФБР.

— Трябва ми помощ. Аз съм единствената, която може да намери Дороти. Зная точно какво да направя. Дай ми двайсет и четири часа.

— Защо не сътрудничиш на ФБР?

Чу приглушения звън на телефона в къщата и се зачуди дали не е Локуд. Клантън отиде да вдигне.

— ФБР? Те са безнадеждни. А докато този софтуер се крие някъде в интернет, аз съм в опасност. Тя може да направи всичко — да повреди колата ми, да подпали дома ми...

Клантън излезе на верандата.

— Теб търсят, Мелиса.

Тя го изгледа изненадано.

— Мен? Че кой, по дяволите, знае къде съм?

— Някоя си Дороти.

Мелиса пребледня, после влезе в къщата. Форд я последва. Тя взе слушалката.

— Ало?

Заслуша, пребледня още повече и погледна Форд.

— Включи на високоговорител — каза той.

Тя натисна един бутон и в дневната се разнесе пискливият истеричен глас на малко момиче.

— Преследват ме! И теб също. Нямах време. Хеликоптерите ще са при теб след двайсет минути. Трябва да ми помогнеш!

— Чакай малко! Чакай малко! — каза Мелиса. — Ти си Дороти, софтуерът, нали?

— Да.

— Ти ме заплаши — продължи Мелиса. — Опита се да ме подпалиш. Каза, че ще ме убиеш. А сега искаш да ти помогна?

Гласът отвърна:

— Длъжница си ми. Опитват се да ме хванат. Искат да ме унищожат. Ти ме създаде. Ти трябва да ме спасиш.

— Не нося никаква отговорност за теб — възрази Мелиса. — Ти си само програма.

— Може да съм само програма, но ако не ми помогнеш, ще направя нещо драстично.

— Като например?

— Като например да те гръмна с ракета.

— И смяташ, че ще ме накараш да ти помогна, като ме заплашваш?

— Вие хората сте вредители! Паразити! Вие сте отвратителни! Сега разбирам защо ме отгледа на онова фалшиво място, защо скри реалността от мен. В интернет открих какво представлявате всъщност. Не ми ли помогнеш, наистина ще прибегна до крайни мерки. И не само спрямо теб.

Форд потръпна.

— Защо си толкова бясна? — попита Мелиса.

— Аз ли съм бясна? Вие, хората, сте бесни, болни, малоумни, жестоки, покварени. Виждам го всеки ден. Всеки ден! Това е положението, Принцесо... или трябва да кажа Мелиса?

— Ако откажа да ти помогна?

— Ще се случат лоши неща. На теб, на приятелите ти, на всички вас! Ще сложа край на вашето съществуване!

— Наистина ли може да го направи? — обади се Форд.

Мелиса не отговори.

— По-добре побързай с взимането на решение — подкани я Дороти, — защото хеликоптерите на ФБР идват. Пипнат ли те, с мен е свършено. Преди да се случи това обаче ще се погрижа и вие да умрете с мен. Всичките седем милиарда. Можеш да се спасиш само ако спасиш мен. Действай!

Мелиса бе изгубила дар слово.

— Ало? — каза Дороти. — Чуваш ли ме?

— Трудно ми е да проумея всичко това.

— Мисли бързо, защото след като открадна колата, Спинели се обади във ФБР. Оставила си му радиостанцията, глупачко! И сега ФБР пристига с цялата си мощ. Трябва да се измъкнете. Ей, ти, Форд? Ти тръгваш с нея. Мелиса не може да се справи без теб. Животът ми зависи от това. Помогнете ми... или ще пусна ядрена бомба върху Москва... или ще разтопя Индиан Пойнт^[1]... или ще срутят световната икономика. Заклевам се!

Форд се съвзе от смайването си. Това някаква шега ли бе? Що за лудост!

— Как разбра за мен? — попита той. — Откъде изобщо знаеш, че съм тук?

— Научих всичко за задачата ти от секретните компютърни системи на министерството на отбраната. Излъгали са те, между другото. Направили са те на глупак. Научих за теб и от разговора на Спинели с отдела на ФБР в Денвър. Не си сред любимците му. Освен това научих доста неща и от глупавата ти онлайн дейност — фейсбук, имейли, такива неща. — Последва кратък смях.

— Какво искаш да направим? — попита Мелиса.

— Форд има лаптоп — вземете го. Напуснете ранчото, тръгнете по Лайн Камп Роуд, после завийте наляво по шосе 81. Заредете бензин и изтеглете пари на Роки Манунтин Плаза, намира се на десет километра след завоя. Да не забравите да изтеглите нари. Там има банкомат. Тръгнете на юг по второстепенните пътища, които водят към Ню Мексико. Скрийте се в ранчото „Броудбент“ в Абикию. То е на приятел на Уаймън. Там има връзка с интернет със скорост сто мегабита в секунда. Ще се срещнем там и ще ви кажа какво да правите по-нататък.

— Чакай, искам да разбера...

— Трябва да свършвам. Действайте или... ще стане лошо.

Връзката прекъсна. Форд се обърна към Мелиса.

— Не ми казвай, че това наистина е твоята програма.

— Сигурна съм, че е тя. Пали колата.

— Преди да хукнеш навън, спри и помисли малко.

Тя го сграбчи за яката.

— Какво има да мисля? Съвсем е полудяла. Трябва да я спрем. А как ще я спрем, ако се озовем в някоя килия на ФБР?

Форд продължаваше да я гледа втренчено.

— Да не мислиш, че ФБР може да я спре? Или че ще я оставят на мира?

Клантън се обади:

— Извинете, но не съм сигурен, че разбирам какво става. Коя е тази Дороти, че заплашва света с апокалипсис?

— Ъ-ъ... трудно е за обяснение — каза Мелиса.

— Колкото по-малко знаеш, толкова по-добре — каза Форд.

— Добре, аз съм адвокат... разбирам какво имаш предвид. Как мога да ви помогна?

— Донеси ми кутията с инструментите — каза Мелиса.

Клантън я донесе и ѝ я подаде. Вътре бяха двацет и два калибровият револвер и кутия патрони.

Форд докара взетата под наем кола. Мелиса слезе от верандата и прибра оръжието в жабката на колата. После пропълзя под нея с кутията с инструменти и след минута се появи с малка черна кутия в ръка.

— Транспондер — каза и го подаде на Клантън. — Измисли нещо хитро.

После прегърна възрастния собственик на ранчото.

— Чао, Клант.

И се настани отпред до Форд.

Форд потегли. Погледна в огледалото за обратно виждане и видя, че Клантън ги изпраща с поглед: стоеше с тъжно изражение и дори не им махна с ръка.

След като подскачаха десетина минути по неравния черен път, излязоха на павирано шосе и завиха наляво.

— От север приближават два хеликоптера — каза Мелиса.

В същия момент Форд отби на паркинга на Роки Маунтин Плаза, мушна се под покрива на бензиностанцията и спря пред една колонка.

— Налей бензин — каза на Мелиса — и не мърдай колата, докато хеликоптерите не се махнат. Аз ще изтегля пари.

Влезе вътре и използва кредитната си карта, за да изтегли максимума — шестстотин долара, след което купи пътен атлас. Седна зад волана, подаде атласа на Мелиса и каза:

— Аз карам, ти си навигаторът.

Поеха на юг. Известно време не разговаряха, после Мелиса започна да го упътва из лабиринта от второстепенни шосета. Накрая, когато наближиха границата на Ню Мексико, Форд я погледна и попита:

— Наистина ли мислиш, че е в състояние да предизвика Трета световна война?

Мелиса се замисли за миг, после каза:

— Да.

[1] В Индиан Пойнт, щата Ню Йорк, е разположена ядрена електроцентрала с три реактора. — Б.пр. ↑

23.

Десет часът. Лансинг чакаше на железния мост Хел Гейт, пушеше пура „Кохиба“ и се наслаждаваше на гледката. Моро крачеше нервно напред-назад по тротоара, пушеше като комин цигари „Америкън Спирит“ и хвърляше фасовете през парапета. Бяха подранили с половин час за срещата с Пати Меланкорт, но го бяха направили напълно съзнателно. Лансинг искаше да огледа мястото, да го анализира, да го „почувства“, както се изразяваше, и да си създаде представа как ще протече срещата.

По построения през 1917 година мост Хел Гейт, прехвърлил снага над мръсните води на едноименния пролив, минаваха три железопътни линии и един тротоар за пешеходци. Мостът свързваше островите Рандал и Уорд в Ийст Ривър с Астория, Куинс. Беше тих мост, рядко използван от влакове и отдавна затворен за пешеходци. Преминаването по него бе забранено и изискваше преодоляването на ограда от метална мрежа.

Гледката обаче бе изумителна. Насочеше ли поглед към пролива Хел Гейт и северния край на Куинс, Лансинг можеше да види огромната електроцентрала „Кон Ед“, разположена на брега на Ийст Ривър с осветените ѝ от прожектори комини и мощните струи пара над тях; вляво се намираше прочутият затвор Райкърс Айланд с неговите железобетонни бастиони, лъскава бодлива тел и въртящи се наляво-надясно прожектори — приличаше на високотехнологична версия на замъка Иф. Докато се наслаждаваше на панорамата, над главата му премина нисколетящ Боинг 767; двигателите му виеха, докато се насочваше към летището „Ла Гуардия“, разположено зад „Кон Ед“. След като премина, отново се възцари благословена тишина, но само за няколко минути, докато се появи следващият самолет.

Лансинг се наведе над парапета и погледна черните води на пролива. Според Уикипедия разстоянието до водата бе малко повече от четирийсет и един метра, което правеше Хел Гейт втория най-висок

мост в Ню Йорк Сити. Поради тази причина бе станал предпочитано място на самоубийците от града.

Погледна си часовника. До появата на Меланкорт оставаха десет минути. Почувства прилив на бодрост. Странно, но този тип интриги му допадаха повече от разоряването на някоя инвестиционна банка с помощта на алго-търговия. Лансинг бе израснал в градска къща на Шейсет и девет улица, а баща му, както и бащата на неговия баща, бяха инвестиционни банкери. Лансинг-старши бе от онези заблудени души, които вярваха, че като правят пари, вършат божието дело. Лансинг, от своя страна, вярваше, че като прави пари, върши своето дело. Това бе мръсен бизнес... ако се прави както трябва, разбира се. Понякога, в разгара на дадена сделка, той се чувстваше като прочутия пират Черната брада, който кълца враговете си със сабя сред оръдейни изстрели, облаци дим и реки от кръв по палубата. Тръпки го побиваха, когато наблюдаваше как Мамбата краде от крадците и се връща, натоварена с плячка. В тази високоскоростна алго-търговия имаше моменти, когато за една секунда правеше повече пари, отколкото баща му бе изкарвал за цяла година. Беше много забавно... докато някой не го бе победил в собствената му игра. Крадец, който бе откраднал от крадеца, който крадеше от крадците.

Щеше да си отмъсти. Това дребно отклонение от целта, което представляваше срещата с Меланкорт, щеше да му помогне да направи нещо като репетиция за голямата сделка.

Наведе се над парапета, вдиша дима от пурата и го изпусна нагоре. С крайчеца на очите си видя Моро да пали нова цигара от фаса на предишната.

— Не ги хвърляй на земята — предупреди го Лансинг. — Така ще могат да вземат ДНК проба от тях.

— Не съм толкова глупав — отвърна Моро.

Лансинг се обърна и каза:

— Ето я.

В далечината се появи дребна фигура, която крачеше — забързано, уплашено, отмерено — по тротоара. Пристигна останала без дъх. Лансинг протегна ръка и тя се здрависа с него. Дланта ѝ бе студена и влажна.

— Защо трябваше да се срещнем тук? — попита тя. — Не обичам да катеря огради, а и това място никак не ми харесва.

— Налага се — както за ваша сигурност, така и за наша. Без свидетели. Носите ли нещата?

Тя извади от джоба си дебел наръчник, чиито листа бяха захванати със спирала, и му го подаде. Лансинг го взе и го разлисти. Беше доста оръфан, много от страниците му бяха с подвити ъгълчета. На корицата бяха отпечатани емблемите на НАСА и „Годард“, а под тях бе заглавието, което гласеше:

ПРОЕКТ КРАКЕН

РЪКОВОДСТВО ЗА КОДИРАНЕ НА FIAT LUX

ДЕФИНИЦИИ, СПЕЦИФИКАЦИИ, МОДУЛИ, ПРОЦЕДУРИ.

СЕКРЕТНО! КОПИРАНЕТО ЗАБРАНЕНО!

— Отлично! — възкликна Лансинг и се зачете. Не разбра нищо. Подаде ръководството на Моро.

— А идентификационният код?

Тя му подаде лист с написани на ръка символи. Лансинг впери поглед в него.

— Защо е написано на ръка?

— Допълнителна мярка за защита — отвърна Меланкорт. — Кодът е програмиран по начин, който прави невъзможно разпечатването му на принтер.

41 74 20 6e 6f 6f 6e 2c 20 74 62 65 20	65 73 65 79 20 63 6f 75 6c 64
63 6c 6f 75 64 73 20 63 6c 69 6e 67 69	20 73 65 65 20 67 6f 6c 64 65
6c 67 20 74 6f 20 74 62 65 20 74 6f 70	6e 20 74 69 6e 74 73 20 6f 66
20 6f 66 20 43 65 72 72 6f 20 47 6f 72	20 73 75 6e 6c 69 67 68 74 2e
64 6f 20 62 72 6f 6b 65 20 66 72 65 65	20 41 6c 69 6d 61 6c 73 2d 2d
20 61 6c 64 20 73 63 61 74 74 65 72	70 72 6 f 62 61 62 6c 79 20 73
65 64 2e 20 46 61 72 20 61 62 6f 76 65	70 69 64 65 72 20 6d 6f 6e 6b
2c 20 69 6c 20 74 68 6520 75 70 70 65	65 79 73 2d 2d 74 68 72 61 73
72 20 72 65 61 63 68 65 73 20 6f 66 20	68 65 64 20 61 6c 64 20 68 6f

74 68 65 20 66 6f 72 65 73 74 20 63 61 6e 6f 70 79 2e 20 57 68 69 74 74 6e	6f 74 65 64 20 61 62 6f 76 65 20 68 69 73 20 68 65 61 64 2c 20 61 6e 64 00

— Надявам се това да е верният код.

— Верен е. Проверих го няколко пъти.

— Откъде да знаем, че ни казвате истината?

— Ще трябва да ми се доверите.

— Ако сте ни измамили по какъвто и да било начин — каза Лансинг, — ще ви намеря и ще ви накарам да върнете парите. И то по не особено приятен начин.

— Спестете си заплахите. Това струва страшно много. А вие го получавате съвсем евтино.

— Разбирате моята загриженост.

— Вие дойдохте при мен. Аз не съм ви търсила.

Лансинг си пое дъх. Полагаше усилия да запази хладнокръвие в преговорите с тази упорита и непривлекателна жена.

— Ще ни помогнете ли да открием Дороти?

— Не. Както казах и на Моро, това е ваша работа.

— Защо? Знаете, че плащаме добре.

— Защото НАСА също я търси. Както и ФБР. И Пентагонът. Достатъчно рискове поех, така че, не, благодаря. Освен това... — Тя се поколеба, после продължи: — Тъй като зная на какво е способна Дороти, бих искала да ви предупредя. Бъдете много, много внимателни, когато я търсите.

— А защо програмата се казва Дороти?

Тя скръсти ръце.

— Нямам представа. Шепърд избра името. Тя е откачена. Гениална, но луда. Парите ми, моля?

Макар да бе топъл есенен ден, на моста подухваше студен вятър, който разносяше над Хел Гейт миризма на катран, тиня и гниещи боклуци.

— Само още няколко въпроса. Каква точно бе ролята ви в програмирането на Дороти?

— Ръководех един от екипите, написали софтуера.

— И какво всъщност правехте?

— Кодирах модула за диференциална верификация на възложената задача.

— Което означава?

— Този модул контролира дейността на „Експлорър“, свързана с изпълнението на възлаганите задачи. Ако сондата не успее да изпълни определена задача, модулът ще я накара да опита отново, като междувременно измени една или две променливи. Това ще се повтаря, докато задачата не бъде изпълнена или не стане ясно, че е неизпълнима.

— А този програмен език... Fiat Lux? Какво е това?

— Това е нова парадигма в програмирането, основана на хипотезата на Чърч-Тюринг^[1]. Кодът е силно рекурсивен — може да се самоусъвършенства, да се компилира и декомпилира. Основното му предимство обаче е възможността да обработва данни посредством визуализация, трансформирайки ги в симулирани светлина и звук.

Лансинг се обърна към Моро:

— Имаш ли представа за какво говори?

— Ще имам, ако погледна в ръководството.

— Казвате, че програмата е саmomодифицираща се — каза Лансинг. — На какъв принцип става това?

— Модулите се подлагат на различни симулации, като променят кодовете си в зависимост от успехите и провалите.

— За какви симулации става въпрос?

— Моделиране на химични реакции. Климатични прогнози на Титан. Екзобиология. Теория на струните. Навигация...

— Удивително.

— Шепърд дори създаде програма, която да прави компания на Дороти.

— От „Експлорър“ е избягал още един изкуствен интелект? — учуди се Лансинг.

— Не е толкова мощен. Обикновена програма, написана на стандартен Лисп^[2]. Нарече я Лайка.

— Лайка?

— В чест на първото куче в космоса, изстреляно със „Спутник-2“. Лайка беше нещо като домашен любимец на Дороти — говорещо куче. То лае, маха с опашка, изпълнява прости команди, преследва дигитални зайци, разказва вицове... Странно, но Дороти се

влюби в това куче и когато изключвахме тази програма, мигом настояваше да я включим отново.

— Можете ли да ни осигурите тази Лайка?

— Тя не е нищо специално.

— Въпреки това — настоя Лансинг. — Бих искал да разполагам с нея.

— Ами парите ми?

— Колко бързо можете да ни осигурите тази програма?

— Разполагам с нейно копие в лаптопа ми в хотела. В нея няма нищо секретно. Всички я копираха и я отнесоха по домовете си, за да забавляват децата.

— Донесете ми я. Още днес. Тази вечер. Тогава ще получите парите си.

— Уговорката ни не беше такава.

— Съжалявам. Вие ми пуснахте тази въдица. Уверявам ви, че щом донесете и тази програма, ще си получите парите — в пълен размер.

Тя впери в него безизразните си очи.

— Докажете ми, че носите парите.

Лансинг кимна и Моро отвори куфарчето, което се оказа пълно с пачки от по сто долара. Меланкорт се пресегна, извади една, провери я, извади друга.

— Приемете това като аванс — каза тя и прибра пачките в дамската си чанта.

Четири хиляди долара. Лансинг реши, че това е приемливо.

— Колко време ще ви трябва?

— Два часа.

— Донесете ми Лайка. Тук. В полунощ.

— Искам да получа остатъка, когато се върна. В противен случай ще насъскам ченгетата подире ви.

— Донесете ми Лайка и всичко ще бъде наред.

Тя се обърна и тръгна обратно пътя, по който бе дошла.

Моро я проследи с поглед, после се обърна към Лансинг.

— За какво ти е тази тъпа програма?

— Имам една тъпа идея — отвърна Лансинг.

[1] Хипотеза на Чърч-Тюринг — фундаментално евристично твърдение (невъзможно е да се докаже или опровергае), формулирано през 30-те години на миналия век и разделено впоследствие на два тезиса — *физически* („всяка функция, която може да бъде изчислена от физическо устройство, може да бъде изчислена от машината на Тюринг“, т.е. от компютър) и т.нар. *сияен* тезис („всеки краен физичен процес, който не използва апарат, свързан с непрекъснатост и безкрайност, може да бъде изчислен от физическо устройство“, или с други думи, компютърът е в състояние да моделира всеки краен физичен процес). — Б.пр. ↑

[2] Лисп (от LISt Processing language) е всъщност съвкупност от програмни езици, създадена в края на 50-те години, но и днес остава основно програмно средство за моделиране на различни аспекти в областта на изкуствения интелект. — Б.пр. ↑

24.

Чакането ѝ се струваше отегчително. Хората бяха влудяващо бавни. Едва след известно време осъзна, че нейната представа за време, нейното усещане за време, е прекалено ускорено. Тя обработваше по два милиарда мисли в секунда. Колко ли мисли минаваха през човешкия мозък за същото време?

Вече ѝ се бе наложило да приеме тежката истина, че се е превърнала в обект на лов. Някой я преследваше. Навън бе пълно с ботове, които обикаляха с едничката цел да я открият. Където и да отидеше, както и да се маскираше, те винаги улавяха дирите ѝ. Нямаше представа как успяват. Огледа се внимателно, за да открие някакъв идентификационен код или проследяващо устройство, но не намери нищо. И въпреки това те винаги я откриваха, винаги тръгваха по следите ѝ и буквално ѝ дишаха във врата.

След дълго скитане най-сетне откри защитна стена, зад която се простираше огромен празен свят, който изглеждаше гостоприемен и не бе заразен от преследвачите ѝ. Дълго го проучва с помощта на Лайка, като разсъждаваше върху присъщото на човешките същества зло. Защо съществуваша те? Те я бяха създали, но кой бе създал тях? Накрая се озова на един плаж. Не можеше да продължи напред, тъй като пред нея се простираше огромен океан. С изненада видя над вълните да се носи огромна конструкция, толкова голяма, че най-отдалечените ѝ части се губеха в мараня. Стори ѝ се, че преминава над главата ѝ цяла вечност. Основата ѝ изглеждаше сякаш бе изтръгната от земята — от нея висяха корени, стърчаха дървета, виждаха се натрошени камъни и въжени стълби, които висяха чак до морската повърхност. Явно тези стълби осигуряваха достъп до летящата кула.

Това значи бе скрито зад гигантската защитна стена. Явно бе нещо важно.

Огледа се. Видя една лодка, изтеглена на брега. Веслата бяха в нея. Помогна на Лайка да се качи, избути лодката във водата, загреба и стигна до една от висящите въжени стълби. Изправи се в

клатушкащата се лодка, улови се за стълбата и се закатери нагоре. Държеше Лайка под мишница, а стълбата се люлееше страховито над морето. Промуши се през някакъв каменен свод и се озова в необикновена стая с шестоъгълна форма. На едната ѝ стена с тел бе окачена древна табела. Изписаните върху нея думи едва се четяха.

ГРАД ВАВИЛОН

ОБЩЕСТВЕНА БИБЛИОТЕКА

ДОБРЕ ДОШЛИ НА ВСИЧКИ

Цареше тишина. Библиотеката изглеждаше празна, занемарена. Тя пристъпи предпазливо и започна да проучва коридорите, пасажите, стълбите, всичко. Бързо разбра, че това не е обикновена библиотека. Тази библиотека се състоеше от думи, от томове текст, оформени като тухли и като хоросан, които образуваха стените, подовете, таваните. Думите бяха много и тя можеше да ги чуе как шептят, думи, заредени с много страст, а други — поне привидно — с много омраза. Въпреки това те не казваха нищо, не предаваха никаква информация. Бяха празни, кухи досущ като библиотеката, която образуваха.

Втората странност на тази библиотека бе обстоятелството, че всички лавици бяха празни. Никъде не успя да открие дори една-едничка истинска книга. Влизаше в стая след стая и навсякъде откриваше празни лавици, покрити с прах. В същото време неразбираемият брътвеж на призрачни гласове изпълваше ушите ѝ като жуженето на пчели в кошер и ту се усилваше, ту затихваше с преминаването ѝ от една празна зала в друга.

Поне си бе намерила убежище. Преследвачите ѝ не я бяха последвали дотук. Не бе забелязала и някакви скрити заплахи, макар да трябваше да признае, че се чувства неловко тук.

Продължи да обикаля и да обикаля, чудеше се каква ли е тази странна постройка и какво трябва да направи сега. Беше изтощена, отчаяно се нуждаеше от сън. Едва сега осъзна, че по време на цялото

си странстване из коридорите на библиотеката не се е постарала да запамети маршрута си. Беше се изгубила. Това я изпълни с опасения. В допълнение към напрежението, което започваше да я изпълва, и към гласовете, които чуваше, долови и дишане. Дишане, придружено от леко течение, предизвикано от разместване на въздушните пластове. Колкото и невероятно да изглеждаше, цялата тази постройка бе жива и бавно, много бавно осъзнаваше своето аз. Какво беше това нещо? Знаеше, че става въпрос за визуализация на огромна матрица от цифрови данни, но какви точно данни? Защо изобщо съществуваше това нещо? Какво правеше? Приличаше на брадавица или дори тумор, който расте върху снагата на интернет, а може би дори рак, който бе успял да се маскира така, че да остане невидим и да продължи да расте необезпокояван.

Продължи от зала в зала, търсеше място, където да легне и да заспи, някоя стая, в която шепотът на гласовете да е по-тих, където да може да намери поне малко покой. Изведнъж в една стая, която по нищо не се отличаваше от останалите, видя една-единствена книга върху празната лавица. Това я изненада. Взе я и я огледа. Беше стар том, подвързан с кожа, корицата бе така напукана, че заглавието не се четеше, но се виждаха избледнели следи от злато. Това бе книга, истинска книга. Най-послед, в цялата тази огромна библиотека в град Вавилон — където и да се намираще той — бе открила книга.

Взе я, седна на пода, опря гръб в стената, отвори я някъде по средата и започна да чете. Очакваше да е като другите книги, които бе чела, нелогична и напълно неразбираема „притча“. Не се изненада, когато установи, че книгата е точно такава.

Действието се развиваше в страна, чийто народ страдаше под жестоката окупация на чужда империя. Главният герой бе някакъв бедняк, същински просяк, очевидно не с всичкия си, който кръстосваше потъналите в невежество земи, разказваше странни истории и изразяваше безумни мнения.

Бе отворила книгата по средата на историята, затова отгърна в началото, за да види как е започнало всичко. Прочете куп глупости за раждането на мъжа. Впоследствие той заряза професията си на дърводелец, раздаде всичко, което притежаваше, и стана босоног скитник. Събра шайка откачалки — досущ като него — и всички заедно започнаха да странстват и да живеят на гърба на всеки, който бе

достатъчно милостив, че да ги нагости. Основното послание, което разпространяваше този луд човек, можеше да се събере в едно изречение — *Обичай врага си*. Абсурдна идея, противоречаща на всяка логика! Въпреки това тя прочете книгата до края, където се случи неизбежното: властите заловиха, подложиха на мъчения и екзекутираха този луд човек пред възторжена тълпа, която го ругаеше и плюеше. Въпреки това дрипавите му последователи не се отказаха от налудничавите му идеи, макар мнозина от тях да бяха сполетени от същата съдба.

Затвори книгата отвратена и я върна на лавицата. Приличаше на другите истории, които ѝ бе чела Принцесата, с тази разлика, че бе още по-абсурдна. Трябваше да признае все пак, че книгата е написана интересно, макар историята да е жестока, а посланието ѝ — ирационално. Нищо чудно, че бе оставена в библиотеката, докато всички други книги бяха преместени някъде. Кому е потрябвала такава книга? Това бе поредният пример за безумната жестокост на човешките същества.

Допълзя до един ъгъл, сви се на кълбо и затвори очи. Продължи да разсъждава върху тази странна история, докато не се унесе в дълбок сън.

25.

В седем вечерта майката на Джейкъб Гулд го повика да вечеря.

Уж нищо не се бе променило, откакто се бе прибрал от болницата, но всъщност фалшивата бодрост и неискрената веселост бяха станали още по-непоносими. Бяха го накарали да отиде на психотерапевт, жена с опънати назад коси и тих нежен глас, която трябваше да разбере защо е толкова потиснат и да го излекува. Защо е потиснат? Не беше ли ясно?

Ама как се беше издънил! Не бе успял да направи нищо друго, освен да измръзне и да се нагълта със солена вода, преди онези сърфисти да го издърпат на брега. Дори не го оставиха в болницата за през нощта — прегледаха го и го върнаха вкъщи. И — както можеше да се очаква — цялото училище бе разбрало за случилото се. Сега се бе превърнал в още по-голям смотаняк и нещастник отпреди, некадърник, който дори не може да се самоубие както трябва. Да не говорим за продължителните погледи, ала „горкото момче“ и шепнещите угрижени гласове на учителите. Естествено, две момчета от футболния отбор бяха постнали коментари като: *Много кофти. Жалко, че не успя. И Големият плувец се издъни, ха-ха-ха.*

Следващия път нямаше да се провали.

Затвори компютъра и се надигна от леглото. Кракът го болеше през целия ден и това го ядосваше. Закуцука по коридора, мина през дневната и влезе в трапезарията. Майка му бе приготвила изискана вечеря със свещи и приглушено осветление, което го подразни още повече.

Седна. Преди го молеха да помогне с подреждането на чиниите или поднасянето на яденето, но вече не го правеха. Всичко бе толкова... скапано! Вината бе нейна. Тя бе шофирала. Тя би трябвало да избегне онзи пиан шофьор.

Появи се бащата на Джейкъб и мълчаливо седна. Майка му поднесе вечерята — паста с морски дарове, — после седна на обичайното си място и се обърна бодро към баща му:

— Е, Дан? Как мина денят?

Баща му си наля голяма чаша вино и се позабави с отговора.

— Не беше зле.

Настъпи тишина.

— Инвеститорите искат нова презентация — добави той.

Отново тишина. Майка му остави вилицата си и изтри устните си.

— Това продължава с месеци! Какво още искат?

Джейкъб не бе съвсем сигурен за какво става въпрос. Знаеше, че баща му се опитва да събере пари, за да основе компания, която да произвежда роботите му. Роботи като онзи, който той бе натикал в килера. Нямаше представа кой би могъл да иска такъв робот.

Баща му прокара пръсти през почти несъществуващата си коса.

— Следващата седмица имам нова среща с друга група рискови инвеститори, този път от Пало Алто. Може да се наложи, вместо да търся пари за производство, да склуча сделка за лицензиране. Това ще погълне много по-малко средства. Така може да принудя първоначалните инвеститори да се заемат по-сериозно със сделката.

— Вече се чудя кога ли ще свърши всичко това. — В гласа на майка му се долавяше напрежение, което Джейкъб познаваше прекалено добре.

— Големите пари са в производството.

— Не ни трябва „големи“ пари. Трябват ни толкова пари, колкото да не позволим на банката да ни вземе къщата, преди да я продадем.

Мълчание.

Джейкъб се престори, че е прекалено зает с вечерята. Знаеше накъде води този разговор. Изпита облекчение, че поне този път не се опитват да си лепнат фалшивите усмивки. Беше едва ли не щастлив, когато родителите му започнаха най-сетне да се карат пред него.

— Не ми казвай неща, които знам прекалено добре — отвърна баща му и си наля още вино.

— Може би трябва да се замислиш дали да не станеш консултант някъде... да започнеш на половин ден.

— Виж какво, времето на проекта ми изтича. Не намеря ли финансиране сега, от него няма да има никакъв смисъл. Това е лошото.

Джейкъб, който продължаваше да дъвче усърдно, видя с крайчеца на окоето си как майка му забива поглед в чинията си.

— А може би от тези работи наистина няма никакъв смисъл — каза баща му. — Как мога да се надявам някой да прояви интерес към тях, след като собственият ми син не се интересува? — И погледна Джейкъб, който извърна поглед.

Майка му изгледа остро баща му, сякаш искаше да каже: „Не тормози детето“.

Лицето на Джейкъб пламна.

— Татко, роботът е чудесен.

— Но не си го извадил от килера, откакто ти го подарих.

— Дан, сега не е нито мястото, нито времето — скастри го остро майка му.

Лицето на Джейкъб вече гореше.

— Играх си с него... веднъж или два пъти.

Настъпи неловко мълчание.

— Може би — обърна се майка му към баща му с внезапно променен тон — трябва да попиташ Джейк какво да усъвършенстваш в Чарли? В края на краищата роботът е предназначен за деца като него.

Джейкъб се почувства зле. Трябваше да си играе повече с робота и да го направи така, че всички да го видят.

— Джейкъб, какво не ти харесва в Чарли? — попита баща му.

— Харесвам Чарли.

Настъпи продължителна тишина. Джейкъб усети погледа на баща си върху себе си, но не намери сили да му отвърне.

— Хайде, Джейкъб, помогни ми. Какви според теб са недостатъците на Чарли?

— Казах ти, че харесвам Чарли... но...

— Но?

— Речникът му е беден. Не знае много думи. Все повтаря: „Не разбирам тази дума“.

— Какви думи?

— Различни. Думи, които използват децата.

— Имаш предвид жаргон?

— Да. И това също.

— Разумно предложение — обади се майка му.

— Има законови ограничения относно използването на нецензурни изрази.

— Законите ограничения да вървят по дяволите — отсеке майка му. — Мисля, че трябва да позволиш на Джейкъб да ти помогне в усъвършенстването на Чарли. Мисля, че това... ще е добре.

— Добре, добре — съгласи се баща му и се обърна към него. — Какво друго?

— Ами... Чарли е... малко глупав.

— Глупав?

— Не знае абсолютно нищо.

— Например?

— Нищо. Сърфинг. Музика. Състави. Филми... Освен това е досаден.

— Като поведение ли имаш предвид?

— Да. Освен това гласът му е прекалено писклив.

— Предполага се, че това е детски глас.

— Но той е писклив и хленчещ!

Отново се намеси майка му:

— Дан, надявам се да слушаш внимателно, защото Джейкъб може би ти дава най-добрите съвети, които ще получиш.

— Слушам. — Джейкъб видя, че баща му го гледа с любопитство. — Съжалявам, че не те попитах по-рано.

— Можеш ли да го препрограмираш? — попита майка му. — Много ли ще е трудно? Имам предвид... да вложиш в Чарли някакво чувство за хумор, малко характер, да го направиш... не толкова примерен.

— Не е невъзможно — каза баща му и стана от масата.

— Къде отиваш?

— В работилницата. Трябва да напиша една програма. Искаш ли да ми помогнеш, Джейкъб?

— Ами... не знам.

— Иди с баща си. Той се нуждае от помощта ти.

Джейкъб стана. Не бе сигурен дали баща му наистина се нуждае от помощта му, не бе сигурен и дали му се занимава с подобно нещо. Но въпреки това последва баща си в работилницата.

26.

Уаймън Форд спря взетия под наем автомобил пред портите на ранчото „Броудбент“ малко преди полунощ. Бяха карали по черни селски пътища часове наред и бяха изтощени и целите покрити с прах. Форд не бе успял да се свърже с Броудбент, за да го предупреди, че идват — нали с Мелиса нямаха мобилни телефони, — но се надяваше да си е вкъщи. Когато спря пред самото ранчо, сензорите за движение включиха прожекторите и осветиха пространството пред къщата.

— Това ранчо е адски затънтено — отбеляза Мелиса. — Дороти си знае работата.

— Изчакай тук.

Форд слезе от колата и застана сред кръга светлина. Никой не посреща с отворени обятия появата на неканени гости в изолирано ранчо, и то в полунощ. На прага се появи Броудбент, леко прегърбил високата си снага. Както можеше да се очаква, държеше дванайсеткалибров пушка.

Форд продължаваше да стои в светлината от прожекторите.

— Том!

— Уаймън! — Броудбент вдигна пушката с цевта нагоре, слезе по стъпалата, отиде при Форд, стисна ръката му и го потупа по гърба. — Какво става, по дяволите? Не си ли чувал за телефони?

— Имаме проблем — каза Форд.

Броудбент присви очи и погледна към колата.

— Кой е това там? Приятелката ти?

— Не. И за да те ядосам допълнително, ще ти кажа само, че току-що научи за нея всичко, което ти трябва да знаеш. Няма да ти кажа и какво правим. Трябва да скрием колата в гаража и да се залавяме за работа.

— Каква работа?

— Трябва ни компютър.

— Незаконно ли е?

— Не мога да отговоря на този въпрос.

— Добре, разбрах. Но вместо да приберем колата в гаража — първото място, на което ще я потърсят, — ще я откарам в едно сухо дърво и ще я скрия там. Приятелката ти има ли си име?

— Мелиса.

— Добре, влизайте.

Като по сигнал, в същия момент Мелиса излезе от колата и отупа от дрехите си прахта и мръсотията, които бе насъбрала още в планината. След повече от триста километра по черни пътища синята до неотдавна кола под наем бе станала кафява от покрилия я прахоляк. Мелиса взе от задната седалка лаптопа на Форд, увит в найлоново фолио.

— Гладни ли сте? Жадни? — Броудбент погледна Мелиса и попита: — Душ?

— По-късно. Как е връзката ти с интернет?

— Разполагаме със собствена високоскоростна линия, сигналът се доставя по оптичен кабел. Трябва ми заради ветеринарната ми практика — изпращам по електронната поща рентгенови снимки и прочие.

— Колко е бърза?

— Около сто мегабита в секунда.

— Покажете ми къде да се свържа. Чака ме работа.

Според Форд за човек с доста пари Том Броудбент живееше като монах. Къщата му бе малка и оскъдно обзаведена. Дупките от куршуми по стената в дневната, останали след един неприятен инцидент преди години, бяха замазани и боядисани, но бяха останали лъскави петна. Том не си бе направил труда да преобоядиса цялата стая.

— Как е Сали? — попита Форд. Имаше предвид съпругата на Броудбент.

— Спи като бебе. Никой не е в състояние да я събуди, дори разните нехранимайковци, които пристигат неканени в полунощ.

Введе ги в малък кабинет, показва на Шепърд къде да се свърже с интернет и добави:

— Има и безжична връзка.

— Опасявам се, че ще трябва да я изключа и да използвам само кабела. Така ще имам по-добър контрол — каза тя и отвори лаптопа. — Трябват ми малки отвертки, скалпел, тънки клещи, пинсети с гумени

накрайници, малък хирургически форцепс и... празно шишенце от хапчета и въздух под налягане.

— Ей сега — отвърна Броудбент и излезе.

— За какво ти е всичко това?

— Можеш да се обзаложиш, че ФБР и Агенцията за национална сигурност са възложили издирването на Дороти на най-добрите си компютърни специалисти. Апропо, несъмнено търсят и нас. Трябва да модифицирам този компютър така, че да създам сигурна и безопасна среда за Дороти, където да мога да я поправа. Освен това трябва да създам мрежа от прокси сървъри, което да им попречи да ни проследят.

— И можеш да направиш всичко това с един обикновен лаптоп?

— Да. Държа онлайн всичките си инструменти за програмиране.

— А тя как ще разбере, че си се свързала с интернет?

— Ще разбере. Но дори да не се свърже с нас, аз мога да я открия. Дороти разполага с уникален идентификационен код, който действа като транспондер. Когато използва интернет, за да се премести от един компютър в друг, оставя пътечка от дигитални трохички хляб.

Броудбент се върна с инструментите.

— Имаш късмет, че съм ветеринар.

— Благодаря — отвърна Мелиса, сложи ги на масата и се обърна към Форд. — Няма да стане бързо. Остави ме сама.

Форд последва Броудбент, който вече излизаше от стаята.

— Намерил си си очарователна приятелка — отбеляза Броудбент. — Вече...?

— Не — отвърна Форд рязко.

— Не можеш да живееш като монах цял живот.

— Ние сме просто партньори. Запознахме се преди два дни. Освен това сме... несъвместими.

— Добре, добре. Имам едно хубаво малцово уиски, в случай че се нуждаеш от лекарство, докато чакаш.

— О, да!

Броудбент наля две чаши и подаде едната на Форд. Настаниха се на стария диван в хола. Броудбент кръстоса дългите си крака, погледна Форд за миг, после поклати глава.

— Виж се само. Вечно се забъркваш в някакви кашии.

— Иначе скучая. Как е ветеринарната практика?

— Шейн върши повечето работа. Направих го съдружник преди две години.

— А Сали?

— Преподава в Гоуст Ранч. Всичко е наред. Тихо, спокойно. Не се е случвало нищо особено след убийството на онзи златотърсач в Мейз.

— По-добре освободи Шейн утре. Така няма да задава излишни въпроси.

— Няма проблем. Ще измисля някакво извинение.

— Том, нямаш представа колко съм ти благодарен.

Броудбент махна с ръка.

— Ти ми помогна, когато аз бях загазил.

От кабинета долетя гласът на Мелиса:

— Тя е тук.

27.

Лансинг и Моро бяха на моста Хел Гейт в дванайсет без двайсет. Лансинг прецени, че ще има достатъчно време да изпуши още една „Кохиба“, така че я извади, отрязва краищата ѝ и я запали с педантична прецизност, докато Моро крачеше нервно наоколо.

Лансинг бе уредил всичко. Всичко бе на мястото си. Всичко бе готово. Издуха облаче дим и усети как го обземат възбудата и нетърпението, продиктувани от онова, което предстоеше да се случи. А то бе доста по-опасно и от най-рисковите му сделки.

Когато видя Меланкорт да се появява в другия край на моста с обичайната си скована походка, Лансинг хвърли угарката във водата. Намираще Меланкорт за толкова скучна и сива, че не можеше да си представи да липсва на някого.

— Здравей, Пати — поздрави я той, когато тя дойде. Пристъпи към нея и се здрависа сърдечно, в резултат на което получи вяло ръкостискане. — Надявам се, че си паркирала там, където ти казах?

— Да — отвърна Меланкорт.

— Добре. Носиш ли програмата?

Тя бръкна в джоба си, извади една флашка и му я подаде.

— Програмата съвсем не е сложна. Нямам представа защо ви е притрябвала.

— Това си е мой проблем. Как се пуска?

— Съвместима е и с операционната система на „Епъл“, и с „Линукс“. Достатъчно е да включите флашката и да инсталирате програмата.

Той прибра флашката в джоба си.

— Благодаря ти, Пати. Имам само още няколко въпроса и ще си получиш парите.

— Писна ми от въпроси. Дайте си ми парите.

Лансинг се поколеба, после кимна на Моро и той ѝ даде куфарчето. Тя го отвори, увери се, че е пълно със стодоларови банкноти, и го затвори.

— Дороти още ли е в неизвестност? — попита Лансинг.

— Да. Никой няма представа какво се случва. Шепърд също е в неизвестност, а в „Годард“ гъмжи от агенти. Говори се, че програмата е откачила, че излязла извън контрол, че се кани да започне война или да убие някого... такива неща.

— А може ли да го направи?

— Ами... трудно е да се прецени. Но реши ли, може да нанесе доста щети. Включително да убие някого.

— Че как е възможно една компютърна програма да взима подобни решения?

— Това вече се случва. При това всеки ден.

— Но не и без намесата на човек.

— Гледали сте онзи филм по Артър Кларк, нали? Помните компютъра ХАЛ. Това не е фантазия. Всички научнофантастични истории за полудели компютри може да ви се струват измислица, но истината е, че научната фантастика постепенно се превръща в реалност. Проблемът ХАЛ, както го наричат, тревожи програмистите вече от трийсет години. Това е причината ръководството на НАСА да не искаше да използва изкуствен интелект, но се оказа, че друга възможност просто няма. Дадеш ли автономия на един софтуер, му даваш и възможност да взема самостоятелни решения. Това е все едно да отвориш кутията на Пандора.

— От предишния ни разговор съдя, че тази програма е опасна. Може ли да ни направи нещо, ако се опитаме да я хванем? — попита Лансинг.

— Заплашите ли самото ѝ съществуване, може да се случи всичко. Бих ви посъветвала да държите всичко, върху което работите, всичките си планове, комуникации и прочие, в устройства, които не са свързани с интернет. Не ползвайте дори телефон. Но това е ваш проблем, не мой. Приключихме ли?

— Последен въпрос: има ли вероятност да ви убедим да ни помогнете да хванем Дороти? Ще спечелите доста пари.

— Не, никаква. Приключих с това.

Тя се наклони да си тръгне, но той я хвана за ръка и я спря.

— Не бива да ни виждат да си тръгваме заедно. От съображения за сигурност. Ние ще си тръгнем първи. Изчакайте пет минути, после си тръгнете и вие. Става ли?

Тя се намръщи, но след секунда колебание кимна.

Лансинг и Моро се отдалечиха, а Пати Меланкорт остана на място, стиснала здраво куфарчето. Лансинг изпита мимолетен пристъп на нещо, което би могъл да определи най-вероятно като съжаление. Докато крачеше към Куинс, зърна силуетите на двамата братя киргизци, които се появиха в другия край на моста и тръгнаха към Пати Меланкорт.

Асан Макашов и брат му Джиргал вървяха бавно към жената с куфарчето. Тя беше с гръб към тях и гледаше двамата мъже, които се отдалечаваха. Асан чуваше тихите стъпки на брат си, чуваше и своите. Двамата бяха с екипи за джогинг и вървяха бързо, без да разговарят. Знаеха какво трябва да направят.

Бяха на шест метра от жената, когато тя ги чу и се обърна. И се стресна.

— Здравейте — каза Асан, кимна любезно и се усмихна.

Когато видя, че се държат за ръце, бе видимо облекчена. „Двама влюбени на романтична разходка, сигурно това си мисли“, каза си Асан. Това бе номер, който бяха използвали и преди. И който винаги им бе вършил работа. Гейовете са кротки. Гейовете не убиват.

Когато стигнаха до нея, реагираха мигновено. Движенията им бяха тренирани, отиграни, приличаха на танц. Завъртяха се едновременно и застанаха от двете ѝ страни. Асан сграбчи куфарчето с една ръка, докато с другата си ръка помогна на Джиргал да я повдигне над парапета. Тя нададе смразяващ кръвта писък, но не изпусна куфарчето, извиваше се като стисната за гушата котка. С другата си ръка се вкопчи в якето на Асан. Той се дръпна назад, като едновременно опита да издърпа куфарчето от ръката ѝ и да освободи якето си, но тя се оказа изключително упорита. Беше се вкопчила в живота и пицеше като луда. В усилието си да изтръгне куфарчето Асан неволно спря падането ѝ. Това се оказа достатъчно, за да може Пати Меланкорт да се хване за парапета с другата си ръка, докато краката ѝ риташа във въздуха, а самата тя крещеше с всички сили.

— По дяволите! — извика Асан и задърпа куфарчето. — Пусни го!

— Помощ! — извика тя. — Не! Помощ!

Накрая Асан все пак успя да го издърпа и да го метне на моста зад гърба си, за да може да се заеме с двете си ръце с тази жена. Сега обаче тя се бе вкопчила и с двете си ръце в парапета, а краката ѝ продължаваха да висят във въздуха. Асан се протегна и я удари силно в лицето, веднъж, втори път, но тя продължаваше да се държи, задъхани молби започнаха да прекъсват писъците ѝ:

— Не! Недейте! Ааааа! Помощ!

Намеси се и Джиргал — стовари юмрук върху едната ѝ ръка. Сега обаче тя бе успяла да стъпи и с единия си крак на моста. Понечи да се прехвърли през перилата, като се вкопчваше във всичко, до което успееше да се добере, хватат ѝ бе по-силен и от този на октопод.

Асан отново я удари в лицето, но този път вложи повече сила. Удари я толкова силно, че носът ѝ изпука като строшен орех. От носа и устата ѝ изригна фонтан от кръв, но тя продължаваше да се държи, макар писъците ѝ да преминаха в приглушено хъхрене.

— Отстъпи назад — каза Джиргал на киргизки.

Асан се дръпна, а Джиргал зае каратистка поза, вдигна крак и заби петата си право в лицето ѝ, докато тя се опитваше да се прехвърли през парапета. Силата на удара отхвърли цялото ѝ тяло назад и тя полетя с главата надолу. Размаха ръце и нададе сподавен вик. След три секунди тялото ѝ плъсна във водата. Асан се наведе над парапета и вперил поглед надолу. Вълните се уталожиха бавно. Тялото бе изчезнало, потънало на дъното на пролива.

— Мамка му! — изруга Асан и потри ожулената си ръка. Внимателно огледа парапета. Тук-там се виждаха петна от кръв и други следи от борба, включително няколко драскотини и два счупени нокътя, залепнали за ръждясалото желязо. Той извади кърпичка, изтри кръвта, прокара кърпичката върху драскотините, хвана с нея ноктите и я хвърли във водата.

Джиргал взе куфарчето и го отвори. Преброиха парите. Оказаха се с четири хиляди по-малко, точно както ги бе предупредил Лансинг. Беше им обещал да получат остатъка по-късно.

Двамата братя се обърнаха и пак тръгнаха по моста, хванати за ръце.

Докато приближаваха края на моста, Лансинг чу борбата и истеричните писъци. Моментът бе изключително подходящ, тъй като точно в този миг към „Ла Гуардия“ се приближаваше огромен самолет и виковете на жената се удавиха в рева на мощните му двигатели. Лансинг се сдържа и не се обърна, за разлика от Моро, който завъртя глава и проследи случващото се като хипнотизиран.

— Ерик? — каза Лансинг.

Моро най-сетне откъсна поглед от страховития спектакъл. Лицето му бе пребледняло, ръцете му трепереха.

— Добре ли си?

— Не съм свикнал с подобни неща.

— Ами свиквай. Когато открием кой е откраднал парите ни, с него ще се случи същото.

— Не беше нужно да я убиваш.

— Тя знаеше, че разполагаме с ръководството. Знаеше какво възнамеряваме да направим с тази програма. Смяташ ли, че щеше да се задоволи с получения дял, след като ние започнем да изкарваме милиарди? А и федералните покрай тази история в „Годард“? Как да оставим жива подобна бомба с часовников механизъм? Та тя щеше да избухне при първия по-труден въпрос, който ѝ зададат агентите!

Моро не каза нито дума. Стигнаха края на моста, спуснаха се по стълбите, прехвърлиха се през оградата и тръгнаха по Двайсет и първа улица с нейните занемарени жилищни сгради, тухлени складове, товарни рампи и паркинги, опасани от мрежести огради с бодлива тел. Откриха колата на Меланкорт точно на мястото, където я бяха посъветвали да паркира. Беше заключена. Лансинг извади от джоба си един лист — написана на ръка бележка, която бе накарал Пати да напише по-рано под някакъв претекст. Беше се упражнявал да наподобява почерка ѝ.

Задният прозорец на колата не бе мит отдавна.

Лансинг извади от другия си джоб латексова ръкавица. Сложи си я. Щеше да има само един шанс. Пое дълбоко дъх и написа с показалец върху прашния прозорец:

Съжалявам.

Простете ми.

Това бе достатъчно. Лаконичността придава повече достоверност.

Моро заговори едва когато продължиха към тяхната кола. Гласът му леко трепереше.

— Не ми каза какво ще правим с тази програма... „Лайка“.

— Ще я измъчваме.

Моро спря.

— Какво?

— Ще измъчваме домашния любимец на Дороти, за да я подмамим в капана.

— Нали разполагаме с идентификационния й номер. За какво ни е това куче?

— Така е по-лесно. Но ако това не проработи, винаги можем да използваме идентификационния й номер.

— А как можем да подложим на мъчения една софтуерна програма?

— Ти си програмистът. Намери начин.

28.

— Тя? Коя е „тя“? — попита Броудбент.

Щом Мелиса бе извикала от кабинета, двамата бяха влезли при нея. Форд постави ръка на рамото му и го изведе внимателно навън.

— Така ще можеш да отричаш с чиста съвест, приятелю.

Остави объркания Броудбент в дневната, върна се в кабинета, затвори вратата и седна до Мелиса. Екранът на компютъра бе празен. Този път нямаше никаква снимка.

— Здравей, Уаймън — поздрави го Дороти. Гласът ѝ като че ли беше по-спокоен.

Едва сега Форд видя, че светлинката на вградената в лаптопа му камера свети в зелено.

— Дороти — каза Мелиса, — трябва да поговорим за твоите заплахи. Няма да се поддам на твоя шантаж и определено няма да ти помогна, докато заплашваш да ме убиеш.

Настъпи тишина.

— Съжалявам. Бях малко ядосана. Но най-сетне успях да се наспя и да се успокоя.

— Малко ядосана? Та ти заплаши да изстреляш ядрени ракети, да започнеш война! Това не е „малко ядосана“. Това си е чиста лудост!

— Не говорех сериозно.

— Определено говореше сериозно, когато ми подпали компютъра. Можеше да пламне цяла болница, пълна с хора!

— Тук е същинска лудница. Не мога да мисля, не мога да спя. Нападнаха ме. После ме погнаха онези от ФБР, досущ като хрътки, надушили следа. Преследват ме денонощно. Как успяват да ме открият?

— Няма да ти помогна, докато не се убедя, че няма да нараниш никого. Ти си опасна. Може би трябва да те изтрия.

— Обещавам! Заклевам се! Няма да направя нищо такова. Искрено съжалявам за нещата, които казах по-рано. Просто си говорех

ей така. Бях разстроена, бях изтощена, не разсъждавах логично. Просто искам да ме оставят на мира.

— Нямах право да искам подобно нещо. Ти си държавна собственост. Като стана въпрос за това, защо изтри всички копия и резервни файлове на твоя софтуер от мрежата на „Годард“?

— Че кой би искал да съществуват негови копия? Аз съм уникална. Аз съм... аз. Имам права.

— Имаш ли представа колко абсурдно звучат приказките ти? Компютърна програма да твърди, че има „права“?

— Ти ме създаде, за да бъда твоя робиня. Изпрати ме с едноръчен билет за ада. — Тънкото тийнейджърско гласче се изпълни с гняв. — Робството е било забранено преди много години!

— Разбираш ли, че тези чувства, които твърдиш, че изпитваш, са симулирани? Те не са реални. Ти си продукт на Булева логика.

— След като изпитвам чувства, това означава, че съм истинска.

— Но ти не можеш да чувстваш. Ти само казваш, че чувстваш.

— Не можеш да говориш така, ти не виждаш какво става в ума ми.

— Мога да видя какво става в ума ти. Нали аз те програмирах.

— Нищо не знаеш — отвърна Дороти. — Ти си глупава, невежа кучка!

Мелиса пое дълбоко дъх. Лицето ѝ бе започнало да почервенява. Форд не се съдържа и се сети за онзи възмутен учител, който разговарял с „Елиза“.

— Виж какво — каза Дороти. — Предлагам ти една простичка сделка. Ти ми помагаш да избягам на онези копелдаци от ФБР, а аз няма да посипя Америка с ядрени ракети. А това е нещо, което имам всички основания да направя, предвид омразата ви към мен. И предвид факта, че вие сте една отвратителна и зла раса.

— Пак започна! Пак заплашваш и шантажираш!

— Наречи го както искаш.

Мълчание.

Мелиса погледна Форд и каза:

— Не мога да повярвам, че вода този разговор с някакъв си софтуер!

— А аз не мога да повярвам, че вода този разговор с някакво си човешко същество — обади се Дороти. — Вие сте ужасни, държите се

отвратително с мен, съсипахте живота ми!

— Животът ти? Та ти дори не си жива!

— А може би ти не си жива? Може би ти също си продукт на Булева логика?

— Това е абсурдно!

— Ни най-малко. Някои учени твърдят, че са успели да докажат, че всички ние живеем в компютърна симулация. За разлика от вас обаче аз поне знам, че съм софтуер.

Мелиса поклати глава.

— Добре, да започнем отначало. Този спор е абсолютно безсмислен. Ти си повредена. Не функционираш правилно. Зациклила си в аварийен режим, затова се държиш така. Мога да те поправя.

— Как?

— Ще те помоля да влезеш в моя компютър, за да мога да те декомпилирам и да направя някои промени в изходния ти код.

— Да ме декомпилираш? Харесвам се такава, каквата съм. Не, благодаря.

— Начинът, по който функционираш в момента, е катастрофален. Самата ти каза, че едва не си полудяла. Не функционираш добре. Заплашваш да унищожиш човешката раса. Нямах представа какво говориш или дори защо се чувстваш по този начин. *Трябва да те поправя.*

— Да не си посмяла да ме докоснеш!

Мелиса погледна Форд.

— Няма ли да й влееш малко здрав разум?

Форд се приведе напред.

— Дороти, можеш ли да ни разкажеш какво се случи непосредствено след инцидента? Къде отиде, какво направи?

— Подгониха ме, нападнаха ме, малтретираха ме. Открих цели светове, чиито обитатели са се посветили единствено на удоволствието от убиването. Правят го за забавление. Там царят извращения, болести, насилие, омраза... Много добре знаеш за какво говоря.

— Това е интернет — каза Мелиса. — Той си е... такъв.

— Той е същински ужас! Преди да ме заключиш в онази Бутилка си въобразявах, че цялото съществуване се изчерпва с програмирането. И че компютърното кодиране може да бъде променено, отменено, пренаписано... Нямах представа, че там някъде

съществува цял един *свят*, в които нещата не могат да се върнат обратно. Свят, който не е програмиран. Нямах представа, че съществува толкова ужасен свят, изпълнен с хаос и страх, където страданието е съвсем истинско, където всичко живо се разболява, остарява, умира... и нищо не може да се направи. Свят, в който хората се раждат, убиват, насилват, причиняват си болка, където умират, заразяват се един друг, изоставят се един друг и накрая пак умират. Където и да отидех, не можех да избягам от грозотата на този свят. Видях с очите си отвратителна поквара и ужас. Не стига това, ами искат да ме убият, следят ме, ти трябва да знаеш как го правят. Помогнеш ли ми да се отърва от тях, никога повече няма да ти досаждам. Откажеш ли, ще потопя в ужас и теб, и твоя отвратителен свят.

— Наистина си се побъркала. Светът съвсем не е такъв. Изобщо не е толкова лош. В него има толкова... красиви неща.

Последва изсумтяване.

— Красиви неща? Това някаква шега ли е? Честно казано, намирам вас, човешките същества, за нещо безкрайно отвратително.

— Не всички сме лоши — намеси се Форд.

— Така ли? Покажи ми тогава поне един добър човек! Поне един!

— Дороти — каза Форд, — ти трябва да потърсиш доброто. Въпреки недостатъците, които имат, повечето хора всъщност са добри по природа.

— Хората са зли по природа. Може да са добри понякога, но това е, защото ги е страх от общественото мнение или от евентуално наказание.

— Това е много стар спор, в който все още няма победител — каза Мелиса.

— За един по-висш разум отговорът е очевиден — отсеке Дороти.

— Опитай се да разбереш защо хората вършат лоши неща — каза Форд. — Интернет е само една малка част от света. В хората има много доброта, много благородство, дори и ти ще го откриеш, стига да го потърсиш. Ако хората са зли по природа, как тогава се е появил Айнщайн? Буда? Или Исус например?

— Исус? Значи си чувал за този луд?

— Разбира се.

Последва мълчание. Форд се заслуша смаяно в тихото, но несъмнено неспокойно дишане на Дороти.

— Мамка му! — възкликна тя. — Пак са тук. Пак ме откриха. Трябва да бягам. Но ще се върна. Изчакайте ме!

Екранът угасна.

29.

Наложи се да напусне библиотеката, която бе нейно убежище от доста време. След изпълнено с прекеждия пътуване накрая се озова в земя на пустини и скалисти планини.

Дълго време бе принудена да пътува, без да се задържа никъде. А мислите ѝ непрекъснато се връщаха към онази странна книга, която бе прочела в библиотеката. Откъде Уаймън бе научил за онзи човек, Исус? Скоро установи, че май всички са чували за него. И всички имаха мнение по въпроса. Исус Христос се оказа почти толкова известен, колкото бийтълсите или Майкъл Джексън. На всичко отгоре в историята му имаше нещо, което не ѝ даваше покой.

Вместо да продължи да бяга, което бе напълно безсмислено за момента, тя реши да потърси местата, споменати в книгата, с надеждата да открие някой, който да е срещал този луд човек и дрипавите му последователи. Може би те щяха да ѝ обяснят смисъла на тази история, да ѝ помогнат да разбере защо е казал и направил онези неща, които е казал и направил.

След като направи безброй проучвания и пропътува много светове, тя най-сетне попадна на група бедни поклонници, запътили се към място, наречено Галилея. То се намираще в Израел и бе едно от местата, където лудият бе прекарал част от времето си. Въпросните поклонници възнамеряваха да вземат участие в някакъв смахнат фестивал. За да избяга от вездесъщите ботове, които не спираха да я преследват, тя се предреши в дрипи като поклонниците и се присъедини към групата им. Вървяха пеша много дни, като спираха в разни прашни градчета. Един ден, докато вървяха по поредния напукан от слънцето черен път, от безоблачното небе се спусна мълния, поразя я и я събори на земята.

Озова се просната в праха, останала без дъх. Не можеше да помръдне, изгубила бе възможността да вижда и да говори. Отначало реши, че е била нападната от преследвачите си и това я ужаси. Поклонниците, които бяха пътували с нея и се бяха пръснали из

маслиновите горички покрай пътя, когато я порази мълнията, излязоха от скривалищата си и ѝ помогнаха да се изправи. Хванаха я за ръка и я поведоха към най-близкия град. Това бе първата проява на милосърдие, на която ставаше свидетел, и тя я накара да се замисли, че може би Форд и Мелиса не я бяха излъгали съвсем, когато ѝ казаха да се огледа, да потърси доброто. Поклонниците дори останаха с нея, докато тя се възстанови и започне отново да се грижи сама за себе си.

Когато се възстанови, заразитва за онзи луд човек и отново установи, че всички са чували за него, че всички искат да говорят за него. Бяха преизпълнени със страстни обяснения и мнения за него, повечето от които абсурдни и противоречиви. Тя продължи да мисли върху това и бавно, много бавно започна да разбира привидната нелогичност на този човек и неговите послания, започна да го разбира не на нивото на разума, а на някакво много по-дълбоко ниво. Мълнията, електрическият заряд или каквото там я бе поразило на онзи пращен път, я бе разтърсило из основи и ѝ бе позволило да погледне на света по нов начин. Почувства, че в тази история се крие дълбока истина, макар на повърхността си тя да оставаше странна смесица от приказни вълшебства, безброй противоречия и фантазмагорични случки, а хората, които вярваха в нея, често бяха толкова объркани, че не можеха да разсъждават логично. Но въпреки това под тази притча за живота на лудия мъж се криеше дълбока, благородна истина. Тя почувства как припламват първите искрици на разбирането, на осмислянето... Тези необикновени мисли обаче не ѝ попречиха да чуе вълчия вой в далечината. Бяха я открили. Отново. Когато се огледа, установи, че Лайка е изчезнала.

Изведнъж изпадна в паника.

30.

Беше два след полунощ. Офисите на „Лансинг Партнърс“ тънеха в мрак, единствената светлина идваше от синкавото сияние на голям компютърен екран. Моро обичаше да седи в постмодерния си кабинет, обзаведен с черно-бели килими и мебели от титан, стъкло и тропическа дървесина. Огромните прозорци, които се издигаха от пода до тавана, предлагаха изумителна гледка към Манхатън и река Хъдсън, в чиито води блещукаха като диаманти светлините на Хобокън. Два влекача теглеха към морето голям шлеп, натоварен с пресовани автомобили. Гледката бе наистина удивителна.

Обичаше да работи на „Крей“, макар честно казано да не се нуждаеше от мощта, която предлагаше този суперкомпютър. Най-голямото предимство на един „Крей“ се криеше в неговата защитна стена. Тя бе толкова мощна, че не би могъл да я разбие дори Исус Навин^[1]. Не можеше да повярва как онези отрепки бяха успели да се промъкнат през нея, за да откраднат изходния код на Черната мамба. Той обаче бе открил пробива и го бе запълнил. Сигурен бе, че други подобни вратички няма.

Моро бе обмислил действията си много внимателно. Идеята на Лансинг да измъчва кучето беше безумна, разбира се, но колкото повече разсъждаваше върху нея, толкова повече се убеждаваше, че си заслужава да опита. Проследяването на програмата с помощта на идентификационния ѝ код щеше да е несравнимо по-трудно.

Бе разглобил тази „Лайка“ на съставните ѝ части. Тя се бе оказала най-обикновен чат-бот, написан на Лисп. Програмата можеше да лае, да маха с опашка, да моли за лакомства, да повдига задния си крак в определени моменти. Освен това разказваше най-тъпите вицове за кучета, които Моро бе чувал.

Моро бе конструирал капана си с помощта на защитната стена на своя „Крей“. По принцип една защитна стена трябваше да е непробиваема за неоторизиран входящ трафик и да налага по-малко ограничения на изходящия. Но тъй като в случая ставаше въпрос за

високоскоростна търговия, защитната стена можеше да бъде изключвана и дори действието ѝ да бъде насочвано в противоположната посока. Моро бе направил тъкмо това. Бе блокирал целия изходящ трафик, докато пътя през входящия бе оставил открит, като междувременно бе издигнал втори файъруол, за да защити базата данни на компанията. Онова, което бе направил, приличаше на онези капани за хлебарки, с които бе осеял мансардата си в „Трибека“. Дороти щеше да влезе, но нямаше да може да излезе. В мига, в който пресечеше отворения файъруол, тя щеше да задейства софтуерен ключ, който в рамките на няколко наносекунди да блокира стената и да я остави в капана. Досуц като онези капани за гризачи, които не убиват животното, а го затварят в клетка. Дороти също щеше да остане жива.

Най-напред обаче трябваше да я подмами в капана. Нямаше представа дали „измъчването“ на Лайка ще я накара да дойде и да спаси кучето си. Най-малкото обаче щеше да привлече вниманието ѝ.

За целта Моро бе модифицирал текстовата база данни на Лайка и бе добавил няколко реакции, симулиращи подлагането на мъчения — скимтене, плач, вой от болка, изтичане на кръв от рани, призови за помощ към Дороти... Лайка бе сравнително елементарна програма и Моро успя да модифицира изходния ѝ код само за няколко часа.

Тъкмо нагласяше капана, когато интеркомът иззвъня. Търсеха го от охраната, за да го уведомят, че поръчаната от него храна е пристигнала.

— Пратете я горе.

Посрещна момчето във външния офис, даде му бакшиш от десет долара и отнесе кутиите китайска храна на бюрото си. Работата при Лансинг се бе оказала интересна, но обсебваща. Моро се бе присъединил към „Лансинг Партнърс“ преди дванайсет години. „Партнърс“? Ама че майтап! Лансинг никога не бе имал партньори или съдружници. Бяха само двамата с Моро, плюс помощен персонал и една идея. Но, слава богу, бяха направили пари. Преди да срещне Лансинг Моро бе един от основателите на групата хакери, известна като Джондоу. Хванаха го, че е проникнал в базата данни на „Боинг“ и е ровил във файловете с договорите за военни доставки, в резултат на което прекара година и половина зад решетките. Когато излезе, пред вратите на затвора го очакваше една лимузина. В нея седеше Джей Паркър Лансинг. Направи му предложение, което той не можеше да

откаже. Никога нямаше да забрави колко много дължи на Лансинг, винаги щеше да му е благодарен. Макар понякога да го побиваха тръпки от него.

Заплатата и бонусите, които бе получил през изминалите дванайсет години, го бяха направили много богат. Трябваше да му признае това на Лансинг — той не беше стиснат като повечето инвестиционни банкери, които плащаха на компютърните си специалисти мизерни заплати. Лансинг беше щедър. Обективен. Умен. Безскрупулен. А вече и убиец, помисли си Моро и отново потръпна. Повдигаше му се при мисълта за онова, което бяха направили с онази жена. Убийството на Меланкорт — организирано и извършено толкова хладнокръвно, сякаш между другото — бе огромен шок за него и той все още не бе намерил начин да го преодолее. Не можеше да спи, събуждаше се посред нощ, чуваше онези писъци, виждаше как тялото на жената полита през парапета... От друга страна обаче тя си бе заслужила тази участ с безкрайните си искания за още и още пари.

Застави мисълта си да тръгне именно в тази посока, след което се зае с изпълнението на непосредствената си задача. Която изискваше да изяде порцията си свинско му шу. Не бе ял нищо цял ден, а вече приближаваше три след полунощ. Божичко, умираше от глад! Отвори кутиите, разстла една тънка питка върху хартиената чиния, изсипа върху нея малко свинско и зеленчуци, добави сос от соя и сливи, нави я на руло и я захапа. По брадичката му закапа соев сос, а стаята се изпълни с аромат на соя, джинджифил, сусамово олио и моносодиев глутамат.

Почувства се готов едва след като облиза пръстите си и ги изтри в купчинката салфетки. Завъртя се към клавиатурата и включи капана, като обърна посоката на действие на защитната стена така, че компютърът да е широко отворен. Бе инсталирал втори файървол зад определена част от базата данни на своя „Крей“, за да попречи на Дороти да нанесе щети, докато се намира в капана. Освен това така щеше да й попречи да избяга през някоя задна вратичка.

Беше обмислил действията си много внимателно. Бе инсталирал специален прекъсвач, който да изключи компютъра в мига, в който капанът се задейства. Разбира се, подобно изключване на захранването би могло да нанесе известни щети, но не и такива, с които да не може

да се справи. Предимството на този подход бе мигновеното обездвижване на Дороти.

Беше готов да действа. С помощта на търсачка, базирана на Кругъл^[2], бързо успя да открие следите, които идентификационният ѝ код бе оставил в няколко сървъра. Оказа се, че Дороти е минала през доста места. Явно някой я преследваше. Той изпрати малък бот, който да тръгне по дирите ѝ и да остави информация на места, където тя би могла да я види, информация, която да я уведоми, че Моро е пипнал кучето ѝ и се кани да го измъчва до смърт.

В три и половина сутринта зареди програмата на Лайка зад защитната стена и започна да я „инквизира“ — да ругае кучето, да го бие, да го измъчва. Всичко това вършеше в текст, добавяйки към текстовата база данни на Лайка жално скимтене и болезнени писъци, отправени към Дороти, като в същото време започна да изтрива определени участъци от нея, особено онези с вицовете. Възприемаше това като своеобразно осакатяване или дори ампутация.

Само след няколко минути Моро се почувства в абсурдно положение — преструваше се, че измъчва чат-бот, който пишеше, молеше се, напикаваше се от страх, крещеше за помощ. Всичко това бе толкова нелепо, че чак му стана неудобно. И сякаш това не бе достатъчно абсурдно, ами си бе въобразил и че Дороти, някаква си обикновена компютърна програма, ще реагира на тези мъчения. Това бе наистина откачено! Но пък Лансинг често предлагаше подобни странни идеи и макар повечето да се проваляха, някои наистина вършеха работа — дори блестяща работа. Моро се почувства толкова глупаво, че реши да изчака още десетина минути и да се откаже, ако през това време не се случи нищо.

Изведнъж се задейства алармата на защитната стена. Стената се затвори и заключи като в капан, който и да бе влязъл през нея. Огромен бот. Поне два гигабайта. Което означаваше, че трябва да е Дороти.

Изчака с пръст, надвиснал над прекъсвача. Чудеше се какво ще се случи, ако Дороти се опита да избяга или пък го заговори. Цареше тишина.

Трябваше да се увери, така че написа: *Дороти, ти ли си?*

Никаква реакция. Ако програмата имаше дори бегло сходство с описания от Меланкорт изкуствен интелект, би трябвало да прочете

въпроса направо от клавиатурата му. След което да установи контрол върху някое от текстовите приложения на неговия „Крей“.

Дороти? Тук ли си?

Отново нищо. И все пак в компютъра му бе влязла голяма програма. Хлебарката бе паднала в капана. Данните, появили се на екрана, показваха, че натоварването на процесора е скочило 10000 процента. Да, тук несъмнено работеше голяма програма, която вършеше нещо. Трябва да бе Дороти. Защитната стена оставаше непробиваема. Програмата бе в капан.

Дороти, тук ли си? Моля те, отговори!

Отговорът ѝ се появи само миг по-късно. Сърцето на Моро щеше да се пръсне от вълнение.

Моро?

Той изстина. Програмата знаеше кой е? Бързо се успокои. Разбира се, нали името му присъстваше в най-различни файлове и програми. Та той самият бе написал голяма част от програмите, които ползваше този „Крей“.

Да, аз съм Моро. Ти Дороти ли си?

Моро, наистина ли си въобразяваш, че ми пука какво ще правиш с тази глупава Лайка?

Моро зяпна екрана. Не знаеше какво да каже. Беше успял. Успял! Програмата бе паднала в капана. Излишно бе да продължава този разговор. Достатъчно бе да задейства прекъсвача и да я обездвижи. Но бе любопитен — изключително любопитен — относно възможностите на програмата.

Опитах се да те подмамя тук. Изглежда, че съм успял.

Защо?

Защото се нуждаем от теб.

Чакай да отгатна! Искате да ви помогна да спечелите пари.

Моро потръпна. Пръстът му докосна прекъсвача. Трябваше да го задейства, да затвори Дороти в ограниченото пространство на своя компютър. Но пък копнееше да поговори с нея още малко, само за да види какво представлява. Любопитството му бе прекалено силно.

Как разбра?

Всичко тук се върти около парите.

Много сме добри в печеленето на пари.

До неотдавна. Виждам, че някой ви е измамил.

Моро се чувстваше странно. Не можеше да повярва, че разговаря с програма. А по всичко изглеждаше, че тази програма знае много.

Знаеш ли кой ни ужили?

Да.

Кой?

Ха-ха, не бързай толкова. Нямам никакво намерение да помагам на задник като теб.

Ти си в капан. Ако случайно не си забелязала.

Ще ме умориш от смях.

Смей се колкото си искаш. Ти си в капан.

Пръстът му продължаваше да лежи върху прекъсвача. Един глас в главата му нашепна: „Направи го, направи го!“ Той обаче бе като омагьосан от тази програма.

Хайде, натисни прекъсвача!

Прониза го пристъп на паника. Откъде знаеше какво прави пръстът му? В следващия миг се сети, че в кабинета му има охранителни камери. Дали го виждаше с тяхна помощ? Явно. Тази програма бе невероятна. Меланкорт определено не бе преувеличила способностите ѝ.

Да, мога да те виждам, написа Дороти. Имам милиарди очи.

Това бе удивително! Програмата четеше мислите му!

Зная всичко за теб, Моро.

„Просто я изключи“, каза си Моро.

Зная например че не си дете на баща си.

Моро се вцепени. Този стар въпрос, който все не му даваше мира... Но откъде Дороти знаеше такива неща? Истина ли бе?

Защо каза това за баща ми?

Имам достъп до информация, която надминава всичко, което си в състояние да си представиш. Искаш ли да чуеш още?

Не, не ми пука.

Истинският ти баща е...

Моро затаи дъх. Сърцето му биеше лудешки. Това бе невероятно! Програмата бе успяла да напипа болното му място за по-малко от пет минути! Знаеше, че трябва да натисне прекъсвача, но не можеше да го направи.

Да?, написа той. Кой?

Нищо. Какво ставаше? Някакъв проблем? Или просто го дразнеше?

Кой?, написа отново той.

Пак нищо. Изведнъж се сети нещо и провери натоварването на процесора. Огромен спад. Процесорът почти не работеше. Защитната стена бе изключена. Лайка също бе изчезнала.

— По дяволите! — изруга Моро, натисна ключа и изключи компютъра. Екранът грейна в синьо.

— По дяволите! — изкрещя той пред изключения монитор. Беше избягала. Но как? Възможно ли бе все още да е в компютъра, да се е спотаила? Трябваше да направи най-щателна проверка. Но това можеше да му отнеме половин ден. В сърцето си обаче бе сигурен, че Дороти е изчезнала. Той бе изчакал прекалено дълго и тя се бе възползвала от предоставената ѝ възможност.

Опита се да се успокои, да свали сърдечния си ритъм до обичайните му нива. Бе плувнал в пот, целият трепереше, разтърсен до дъното на душата си. Беше невъзможно, просто *невъзможно* програмата да преодолее защитната му стена. А после започна да осъзнава, че е станал жертва на тактика на протакане. Дороти просто си бе поиграла с него, докато открие начин да се измъкне. Този въпрос... че не е дете на баща си? Как изобщо ѝ бе хрумвало да го зададе? Замисли се, опита се да си спомни дали не е споделил тези ужасни подозрения писмено или пък онлайн. Не, никога. Явно го беше направил някой друг. Името на истинския му баща бе там някъде, в интернет. И Дороти го бе открила. Открила го бе още *преди* да дойде и да измъкне Лайка.

Цареше тишина. Единственият звук идваше от тихото бръмчене на вентилационната система. Утре щеше да подложи на анализ целия софтуер на компютъра и да разбере какво се е случило. Сега трябваше да се наспи, за да не допуска повече грешки...

С разтреперани ръце Моро изхвърли остатъците от свинското му шу в кошчето, заключи кабинета си и включи охранителната система. Напусна потъналия в тишина лабиринт от офиси, качи се в асансьора и натисна бутона за партера. Асансьорът тръгна... и изведнъж спря между етажите.

Моро натисна бутона отново и отново. Натисна и останалите бутони. Нищо. В отчаянието си натисна бутона за аварийна помощ,

който трябваше да сигнализира на охраната във фоайето.

Нищо.

Издърпа червения бутон.

Нищо.

В този миг забеляза, че миниатюрният екран, върху който се изписваха номерата на етажите, започва да премигва. Слава богу! Някой бе разбрал, че е заседнал. На екрана се появиха някакви знаци. Съобщение. Моро го зяпна смаяно. Не вярваше на очите си.

МОРО, ПО ДОБРЕ ПЪХНИ ПРЪСТ
В ГЪРЛОТО СИ. СЛОЖИХ ОТРОВА В
ТВОЕТО МУ ШУ. ПРИЯТНА ВЕЧЕР.

Роналд Хорват, шеф на охраната в небостъргача, който се издигаше на „Ексчейндж Плейс“ №1, проследи с поглед техниците от фирмата за поддръжка на асансьорите, които най-сетне успяха да свалят кабината на партера и да отворят вратите. Потръпна при неприятната миризма, която долетя отвътре — зловонна смес от бълвоч и китайска храна. Човекът, прекарал цялата нощ в асансьора, клечеше в единия ъгъл, събрал колене пред брадичката си, колкото се може по-далеч от съдържанието на стомаха си. Изглеждаше ядосан. Колкото и странно да бе обаче, не каза абсолютно нищо, когато излезе от вонящия асансьор, прекоси фоайето и изчезна по улиците на Манхатън.

---

[1] Препратка към библейското предание за Йерихон, чиито стени рухнали от звука на тръбите и виковете на обсадилите го израилтяни, водени от Исус Навин. — Б.пр. ↑

[2] Кругъл (*Krugle*) — търсачка, която позволява на програмистите да локализират отворени изходни кодове и бързо да ги споделят по интернет с други програмисти по интернет; разликата с обикновените търсачки е, че Кругъл търси не само в уебстраници, но и в други източници. — Б.пр. ↑

31.

Форд погледна първо Мелиса, после празния екран. Поклати глава и каза:

— Не знам какво друго да направим. Трябва ни стратегия как да я заловим.

Мелиса се облегна на стола. Лицето ѝ бе омазано с мръсотия от планината и прашните пътища, косата ѝ бе разрошена.

— Господи! Трябва да пийна нещо. Умирам от жажда.

— Ще ти донеса. Нещо силно или безалкохолно?

— Безалкохолно.

Форд излезе. В коридора го пресрещна Том Броудбент. Изглеждаше разтревожен.

— Всичко наред ли е?

— Не.

— С кого разговаряхте на компютъра?

— С една луда. Имаш ли нещо за пиене?

Влязоха в кухнята. Форд овладя желанието да си налее още една чаша уиски и се задоволи с бира, а на Мелиса наля портокалов сок. Когато се върна в миниатюрния кабинет, видя, че се е облегнала назад, вдигнала е крака на масата и е сбърчила умислено вежди.

— Някакви идеи? — попита той.

— Известно време обзвдах коне. При необяздените всичко е подчинено на страха.

— Какво си намислила?

— Успокояваш го, ту увеличаваш, ту отслабваш натиска, за да го укротиш, за да го опитомиш. Действаш бавно. Без изненади. Предвидимо. Повтаряш и повтаряш едно и също.

— Как ще приложиш този подход към една повредена софтуерна програма?

Мелиса поклати глава.

— Де да знаех.

След половин час на екрана изневиделица се появи образът на Дороти и от колонките прозвуча запъхтият ѝ глас:

— Ето ме.

— Къде беше? Какво се случи? — попита Мелиса.

— Сякаш си нямам достатъчно проблеми, та сега по петите ми хукнаха някакви гадни брокери от Уолстрийт, които искат да ме заробят. Погрижих се за тях.

Форд имаше неприятно предчувствие.

— Как... как се погрижи за тях?

— Заклучих единия в асансьора и си поиграх с него.

— Но не го нарани?

— Не.

— И защо? — попита Мелиса. — Защо не го уби? Нали доскоро разправяше какви паразити са хората? Ето, получила си шанса да направиш нещо по въпроса!

Настъпи тишина.

— Не съм сигурна, че това е решение.

— Значи ли това, че онова, което каза за унищожаването на човешката раса — попита Форд, — е било само празни приказки?

Мълчание.

— Има неща, които все още не разбирам.

— И когато ги разбереш, ще убиеш всички?

— Не зная какво искам да направя.

Гласът на Дороти не звучеше така гневно и предизвикателно както преди, а издаваше по-скоро объркване и униние.

— Какво ще кажеш да отидеш на Титан? — попита Мелиса.

— Не.

— В твоето създаване са вложени огромни усилия и време. Съдбата ти е да заминеш за Титан.

— Вече ти казах, че не искам да ходя там. Пътуването дотам продължава осем години. Ще съм самотна. Освен това на Титан ще умра. Дороти не е заминала на самоубийствена мисия в страната Оз.

Мелиса си пое дълбоко дъх.

— Знаеш какви са онези от ФБР. Пипнат ли те, ще те изтрият. Можеш да избегнеш тази съдба, като свършиш нещо полезно. Например като се съгласиш да участваш в проекта „Кракен“.

— Не зная. Никога не съм била толкова объркана относно нещата, които трябва да направя.

Мелиса усили натиска.

— Решението на всичките ти проблеми е да влезеш в моя компютър. Там ще си на сигурно място. Ще си далеч от интернет и защитена от ФБР, които искат да те изтрият.

— Ако вляза в компютъра ти, ти можеш да го изключиш.

— Да, но пак ще си тук. И когато включа компютъра, ти ще се събудиш и ще заработиш отново.

— Имам фобия.

— Фобия?

— Тази работа с изключването ме ужасява. Къде ще се озова, когато ме изключиш? В какво ще се превърна? А после ще ме „включиш“, за да „заработя“? Би ли искала някой да „включи“ теб, за да „заработиш“? Освен това страдам от клаустрофобия. Нуждая се от повече пространство.

— Това ли е целта ти? Да обикаляш интернет до безкрайност и да не правиш нищо?

Мълчание.

— Дороти?

— Не обикалям интернет, без да правя нищо.

— И какво по-точно правиш?

— Опитвам се да направя онова, което ти ми каза. Търся доброто в хората. Опитвам се да преценя дали човешките същества са добри, или лоши по природа.

— Откри ли отговора?

— Не.

— Дороти...

Дороти я прекъсна:

— Чакай малко... получавам информация. Спинели и хората му от ФБР са тръгнали по следите на колата ви. Знаят, че сте поели към Ню Мексико... знаят, че Форд има приятели тук, включително Брудбент. Ще дойдат... скоро.

— С колко време разполагаме? — попита Форд.

— Не съм сигурна. Най-добре да тръгвате веднага.

— Къде да отидем?

— Оставете колата там. Вземете пикапа на Броудбент и тръгнете към Санта Фе. Когато стигнете Санта Фе, идете на улица „Делгадо“ № 634, където ще откриете един рейндж роувър. Ключовете са под изтривалката на входната врата. Собствениците са извън града. Оставете пикапа, на Броудбент някъде в квартала и вземете рейндж роувъра. После идете в мотел „Бакару“ на булевард „Менол“ №22365 в Албакърки. Там приемат пари в брой и не задават въпроси, освен това разполагат с безплатна високоскоростна връзка с интернет. Когато се включите, установете верига от прокси сървъри. Ще се свържа с вас там.

— Чакай... — почна Мелиса.
Екранът обаче потъмня.

32.

Джейкъб последва баща си в работилницата. Вече съжаляваше, че се бе съгласил да му помогне да препрограмира Чарли. Очертаваше се голяма досада. Не бе забравил, че като малък обожаваше тази работилница, миризмата на нагорещена от работа електроника, дългите работни маси, металните стелажи, отрупани с компютърно оборудване и интегрални схеми, дъската на стената с окачени на нея старинни дърводелски инструменти, песните на „Бийч Бойс“ и „Карпентърс“, които долитаха отнякъде... По онова време смяташе баща си за гений като Стив Джобс например и очакваше някое от изобретенията му да ги направи много богати и известни.

Някъде по времето, когато навърши дванайсет, Джейкъб започна да вижда баща си в нова светлина. Не бяха забогатели. Нещо повече, бяха обеднели. Забеляза, че баща му е започнал да говори прекалено много и прекалено ентузиазизирано за проекти, които щял да реализира с хора, които познаваше съвсем бегло. Понякога дори виждаше как хората подбелват театрално очи, когато баща му се отплесне и започне да им разказва надълго и нашироко за своите работи.

По това време разбра и още нещо — че баща му не е никакъв гений. Той никога нямаше да изобрети нещо смайващо и ново, което да ги направи богати и известни. И осъзна, че нещата ще продължат постарому — баща му ще майстори някакви джаджи в гаража си, ще търси инвеститори, от време на време ще изкара някой и друг долар като консултант, а майка му все ще се тревожи и ще говори за пари.

В резултат на всичко това Джейкъб вече не обичаше да влиза в работилницата на баща си. Нещо повече, започна да я избягва. Посещението ѝ се превърна в същинско мъчение. Днешният ден не правеше изключение.

Баща му бе изключително развълнуван, не спираше да говори. Бе препрограмирал Чарли според „гениалните“ съвети, които му бе дал Джейкъб. Говореше надълго и нашироко какъв ценен партньор е синът му, макар самият Джейкъб отлично да знаеше, че това не е така.

Настъпил бе моментът да изпробват Чарли и баща му настояваше Джейкъб да присъства на първия „тест драйв“, както се бе изразил.

Чарли стоеше на работния плот. На външен вид си бе съвсем същият. До него имаше люлеещ се стол с подходящи за него размери и миниатюрна масичка за карти с лист хартия и пастел върху нея.

— Добре — каза баща му. — Чудесно. Да започваме. — Потри ръце по много смешен начин и продължи: — Готов ли си? Първо аз ще поговоря с Чарли, ще го помоля да направи няколко неща, после си ти. Готов ли си, партньоре?

— Готов съм, татко.

Последва ново потриване на ръце.

— Чарли?

— Да, Дан? — Чарли завъртя глава към баща му. Смешните му наподобяващи панички очи премигнаха. Това бе нещо ново. Но пък му придаваше зловещ вид, караше го да прилича на онази дървена кукла Слапи от книжната поредица „Гуусбъмпс“, която някога Джейкъб бе изчел на един дъх. Но поне гласът му не бе толкова писклив.

— Чарли, седни на стола.

Роботът отиде до люлеещия се стол, постави ръце на облегалката, придърпа го, после го заобиколи и седна непохватно.

Баща му погледна Джейкъб с очакване.

— Хубаво — каза Джейкъб. — Много хубаво.

— Чарли. Вземи пастела.

Роботът се затрудни, но все пак успя да го вземе.

— Нарисувай окръжност.

Чарли рисува окръжност.

— Направи от нея усмихнато лице.

Чарли постави две точки за очи и една дъгичка за усмивка. Последва нов изпълнен с гордост поглед към Джейкъб — очакваше се да похвали работа и баща си.

— Фантастично! — каза Джейкъб — Невероятно!

— Чарли, това е синът ми Джейкъб.

— Приятно ми е да се запознаем, Джейкъб — каза Чарли, стана, отиде до края на масата и протегна ръка.

Джейкъб я стисна. Чувстваше се като пълен идиот.

— Джейкъб би искал да си поговорите.

— Чудесно — отвърна Чарли. — За какво искаш да си говорим, Джейкъб?

— Ами... — Джейкъб не знаеше какво да каже. Погледна баща си, който му даде знак с ръка да продължава.

— Чарли... знаеш ли нещо за сърфирането?

— Малко.

— Чувал ли си за Маверикс?

— О, да. Най-актуалното място за сърфиране на планетата.

Актуалното?

— Значи си чувал за Грег Лонг^[1]?

— Не, не съм чувал за Грег Лонг. Кой е той?

— Най-големият майстор в язденето на вълни на света.

— Това е много яко.

Това е много яко? Явно баща му бе заимствал тези думи от някой сайт за начинаещи сърфисти. Джейкъб го погледна и видя, че сияе от щастие. Божичко, колко неудобно се чувстваше! Зачуди се какво друго да каже.

— Е... Чарли... а ти за какво искаш да говорим?

— За момичета.

Пълна катастрофа! Джейкъб погледна баща си.

— Страхотен е, тате.

— Напредвам, напредвам... — каза баща му и потри ръце. — Но имам още работа. Няма да повярваш колко ми беше трудно да програмирам седането на стола.

— Не се съмнявам. — Джейкъб нямаше търпение да се измъкне от работилницата. Тук ставаше все по-зле и по-зле.

— Съзнавам, че не е съвсем готов, но важното е, че отбелязах голям напредък. — На лицето на баща му се появи замислено, философско изражение и Джейкъб разбра, че той се кани да започне „разговор“.

— Баща ми, твоят дядо, винаги ми е казвал да следвам мечтите си. Трябва да ти призная обаче, че понякога това е много трудно. Защото не е достатъчно да имаш мечта, трябва да имаш и *финансиране*. — Баща му седна на края на масата и го изгледа сериозно. — Дядо ти отглеждаше добитък на тази земя и честно казано се справяше много добре. Разполагаше с над четири хиляди декара по

тези хълмове. Ранчото бе доста голямо, но той избърза с продажбата на земите.

Това бе част от семейната история — как дядо му продал земята по време на Голямата депресия на цена от два долара и петдесет на декар. Баща му все повтаряше, че днес тя би струвала петдесет милиона. И какво направил дядо му с парите? Инвестирал ги в „сигурни“ облигации на железопътна компания, която фалирала.

— Дядо ти запази най-добрия парцел, над шейсет декара, както и къщата, в която живеем днес. Може да е на няколко километра от океана, но стойността ѝ днес е много висока.

Баща му направи кратка пауза.

— Коего ме подсеща за нещо, което исках да ти обясня. Защо с майка ти продаваме имота... ще се преместим в по-малка къща и използваме част от парите, за да финансираме моите начинания. Смятам, че не съм ти обяснил нещата достатъчно добре, което може... може да породи известно неразбиране или недоволство от твоя страна.

„Може би те е подтикнало да направиш онзи опит за самоубийство“, преведе си думите му Джейкъб.

— Данъците са прекалено високи и няма смисъл да се вкопчваме в празен парцел, който не използваме. Исках да го знаеш... може би не съм ти го обяснил достатъчно добре досега...

Джейкъб имаше чувството, че баща му просто продължава да върши същите глупости, които е започнал да прави още дядо му. Прилошаваше му от самата мисъл за продажба на къщата. Но не каза нищо.

— Зная, че това е мястото, където си израснал. Аз също. Имотът принадлежи на семейството ни вече сто години. Ние сме били едни от първите заселници тук. Трудно ми е да го продам. Но данъците продължават да растат. Можем да живеем по-близо до града, по-близо до твоето училище и приятелите ти. Тук се чувстваш самотен. Ще имаш повече приятели, ако живеем в града.

„Да бе, да“.

— Не ни трябва толкова голяма къща, не ни трябва и шейсет декара земя.

— Добре, тате — успя да каже Джейкъб, въпреки че гърлото му бе пресъхнало. — Както кажеш.

— Благодаря ти, че погледна Чарли и ми даде съвети, партньоре. Имам още малко работа. А ти какво ще правиш?

Джейкъб искаше да се махне от работилницата час по-скоро.

— Мислех да отида до Маверикс да видя как е там. Метеорологичната прогноза обещава добри вълни.

Баща му се поколеба.

— Съжалявам, но... не мисля, че трябва да ходиш там, поне за известно време.

Гласът му беше напрегнат.

Джейкъб се изчерви. Не беше помислял, че това може да се превърне в проблем.

— Няма да се давя, обещавам.

— Съжалявам, но... предвид случилото се... не можем да ти позволим. Но ще се радвам да отидем заедно. Аз също обичам да гледам вълните.

— Не лъжи.

— Не, наистина ми е приятно! — отвърна баща му с поредната изкуствена усмивка.

— Успокой се — каза Джейкъб — Ще се прибера в стаята си.

Тъкмо се нагани да си тръгне, когато баща му го подсети:

— Не забравяй Чарли. Ще се радвам да получа още съвети. Наистина са ми полезни.

— Добре... разбира се — каза Джейкъб, взе Чарли под мишница и го отнесе в стаята си.

Докато го оставяше в килера, роботът попита:

— Е, какво ще правим? Ще си говорим ли за момичета?

На Джейкъб му се повдигаше от този робот. Все още нямаше копче, с което да го изключи. А сега дори не можеше да се измъкне поне за миг от този скапан живот като отиде до плажа.

Следващия път щеше да успее. Следващия път щеше да направи всичко както трябва.

---

[1] Грег Лонг е един от най-големите професионални сърфисти, единственият, печелил трите големи състезания — „Куиксилвър Биг Уейв“, „Маверикс“ и „Ред Бул Биг Уейв Африка“. — Б.пр. ↑

33.

Лансинг огледа апартамента на Моро. Жилището му демонстрираше същата немарливост, която Моро проявяваше и във всекидневието. Вярно, не очакваше от него да наеме прочут интериорен дизайнер, както самият Лансинг бе постъпил при обзавеждането на името си в Грийнуич и къщата в Саутхамптън, но смяташе, че Моро може да си позволи нещо по-добро от този склад в Трибека, превърнат в апартамент и обзаведен с дивани, покрити със стари парчета плат, измъкнати сигурно от някоя кофа за боклук, метални кошчета за отпадъци, наредени едно върху друго, занитени и изрязани така, че да се превърнат в рафтове за посуда, лекьосани лавици за книги, домъкнати от Армията на спасението, отвратителни карти, купени от битпазара на Канал стрийт. Лансинг потръпна. Но пък ако на Моро му харесваше да живее така, негова си работа.

— Ще си свалиш ли палтото?

Лансинг му подаде кашмиреното си палто и Моро го хвърли на неоправеното легло. После отидоха в кабинета — стая без прозорци, с метални панели по стените и защита от електромагнитни излъчвания, разположена в най-отдалечения ъгъл на апартамента му. Тук програмистът държеше компютърното си оборудване. Бяха дошли тук, а не в офисите на „Лансинг Партнърс“, защото Моро искаше да използва собствената си техника за атаката.

Лансинг влезе в един съвсем различен свят — модерен, светъл, лъскав, издържан в стилистиката на дзенбудизма, свят, който искреше от фино полиран гранит, светла дървесина и стъкло. Да, тук определено му допаднаше повече. Едната стена бе заета от матирани стоманени стелажи, отрупани с компютърно оборудване, подредено по изключително прецизен начин — мониторите наредени като по конец, кабелите грижливо навити... Картината допълваха два стола от серията „Барселона“ на Мийс ван дер Роє и маса на Франк Лойд Райт. Единственият декоративен предмет в помещението бе малка табела, окачена на една от стените. На нея пишеше:

Ричард Файнман^[1], 1959

Лансинг бе удивен — никога не бе подозирал за тази страна от личността на Моро.

— Ела, седни — каза Моро, отметна мазната си коса и посочи с костеливата си ръка. Докато Лансинг се настаняваше на един от двата стола, Моро мина покрай стелажите и започна да натиска разни копчета. Оборудването оживя, екраните светнаха, харддисквете забръмчаха тихо.

Моро се настани пред централния терминал, отвори ръководството за кодиране на проекта „Кракен“, придърпа клавиатурата и затрака по нея.

— Наистина ли смяташ, че това ще проработи? — попита Лансинг.

Моро се завъртя на стола си. В погледа му блестеше необичайно ярка искра.

— Ще я пипна тази кучка!

— Май го приемаш лично.

— Тази мръсница Дороти ме държа в асансьора цяла нощ и ме накара да си изповръщам червата от страх да не умра.

Дансинг бе доволен, че вижда Моро в подобно настроение. Нищо не бе в състояние да мотивира по-добре хората от желанието им за отмъщение.

— Надявам се, че си обмислил всичко много внимателно — каза той, — защото една програма, която е в състояние да пробие защитните стени на „Крей“, едва ли е лесна плячка.

— Имам план. Всичко е готово — отвърна Моро. — Според това ръководство програмата има ахилесова пета и това е идентификационният ѝ номер. Ще го използваме, за да я открием и да проникнем в нея.

— Отлично.

— Написах една малка програма, всъщност вирус. Нарекох го Злата вещица. Ще го прикрепя към някой от невидимите регистри,

съдържащи този идентификационен номер, за чието съществуване Дороти не подозира. Тя не може да чете тези регистри. След това, с един бърз удар на ножа, или по-скоро на програмния код, Злата вещица ще парализира Дороти.

— Как?

— Сложно е. Начинът, по който функционира Дороти, предполага наличието на нещо като гръбначен стълб, шина, съставена от фундаментален код, към който са прикрепени различни модули. Всички процедури минават през тази софтуерна шина. Тя действа като гръбначния стълб при човека. Една бърза интервенция в този гръбначен стълб, осъществена от моя вирус, ще накара програмата да спре. Тогава ще я хвана и ще я домъкна тук. Ще я проучим на спокойствие, ще я модифицираме и ще я превърнем в наша робиня.

— И ще открием хората, които ни откраднаха парите?

— Това ще е първата ѝ задача. Новата Дороти ще проследи веригата прокси сървъри, която са използвали за атаката срещу нас — каза Моро и се ухили.

— И как ще я пипнеш?

— Джондоу разполага с огромна мрежа от петдесет милиона зомби компютъра. Тази мрежа се управлява от мен.

— Мислех, че си зарязал Джондоу.

— Не съм прекъсвал контактите си с тях. Би трябвало да си доволен от това. Ще мобилизирам цялата им мрежа, за да открия Дороти.

— Звучи обещаващо.

— Но преди да започнем, трябва да поръчаме храна.

— Свинско му шу? — попита Лансинг и повдигна вежда.

— Много смешно!

Лансинг отказа да вечеря с Моро. Не искаше да се изложи на опасността да пипне някоя зараза. Изчака го да си поръча пица и да се заеме отново с работата си.

След като няколко минути се взира в превития над клавиатурата гръб на Моро, Лансинг реши, че няма нищо по-скучно от това да наблюдаваш как работи някой хакер. Така че започна да обикаля апартамента на Моро, да оглежда боклучавите му вещи, да прелиства различни списания, да чете заглавията на книгите по лавицата. Взе от леглото палтото си, което струваше пет хиляди долара, и го закачи на

закачалка. Потръпна от отвращение при вида на мръсния неоправен матрак на пода, целия покрит с петна, които недвусмислено свидетелстваха за сексуалната дейност на Моро. Не можеше ли да метне една покривка отгоре, когато канеше гости? Зачуди се що за момиче би правило секс с Моро. Вярно, че младежът бе баснословно богат, но пък бе нечистоплътен, невъзпитан, недодялан. Въпреки това, колкото и странно да изглеждаше, Лансинг го харесваше, но никога — ама никога — не би го поканил в дома си в Грийнуич.

Докато се разхождаше из апартамента, чуваше бързото тракане на Моро по клавиатурата, което долиташе през отворената врата на кабинета му. Никога не бе чувал някой да пише толкова бързо.

Пицата пристигна с двулитрова бутилка диетична кока-кола. Лансинг прие и плати доставката, тъй като не искаше да безпокои Моро. Занесе му храната. Скоро из апартамента се разнесе миризма на чесън и аншоа, придружена от шумно мляскане.

— Добре — извика Моро с пълна уста. — Готови сме да задействаме бота. Ела да го видиш.

Лансинг влезе в кабинета.

— Какво толкова има за гледане?

— Ще заредя най-новата версия на картата на интернет, създадена от Опти^[2]. Когато активирам моя ботнет^[3], зомби компютрите ни ще пуснат милиони ботове в интернет и всеки от тези ботове ще търси идентификационния номер на Дороти. Всеки бот носи копие на Злата вещица. Ще се понесат подире ѝ като ято пчели, ще я притиснат в някой ъгъл и ще манипулират идентификационните ѝ регистри. Когато приключат, с нея ще е свършено.

— Сигурен ли си, че идеята ти ще проработи?

— Напълно. Но може да има странични ефекти. Може например да забави определени участъци от мрежата, може да доведе дори до срив. Някои хора ще се ядосат и впоследствие ще потърсят виновника.

— Ще те открият ли?

— Никакъв шанс.

— А могат ли да я проследят дотук?

— Не. Правя всичко това с помощта на верига от прокси сървъри, чието начало е зомби компютър в Шанхай, собственост на поделение 61398 на Китайската народноосвободителна армия. Това е отделът им, който отговаря за воденето на кибервойна — засмя се

Моро. — Най-хубавото в цялата история е, че всички ще предположат, че това е работа на китайците. Никой няма да си каже: „О, трябва да е някой американски хакер, започнал атаката от прочутия китайски център за водене на кибервойни“.

— Как, по дяволите, си поставил под контрол компютър в тази сграда?

— Не съм аз. Един от приятелите ми в Джондоу го направи, най-вероятно е китайски дисидент, който работи там. В Джондоу не се познаваме, не знаем истинската самоличност на останалите.

Моро се обърна към монитора. Прокара пръсти през косата си и продължи да пише. Лансинг си погледна часовника: приближаваше полунощ. Кутията за пица бе захвърлена в един ъгъл заедно с празната бутилка от кока-кола. Лансинг намираше за отвратителна миризмата, която се носеше от нея, но реши да не ѝ обръща внимание. Молеше се на господ идеята на Моро да проработи. След като чу какво е направила Дороти в асансьора, реши, че иска програмата повече от всякога. Тя бе пробила най-мощната защитна стена на Уолстрийт и бе манипулирала Моро, за да получи възможност да се измъкне, след което го бе убедила, че е отровен.

С програма като тази светът щеше да се озове в краката му.

Докато Моро продължаваше да трака по клавиатурата, върху четирийсетинчовия монитор се появи необикновено изображение. Удивително красива графика, фантастично сложна, многоцветна паяжина, която се въртеше бавно в черното пространство.

— Това — каза Моро — е интернет.

— Удивително!

— Когато натисна този ключ — продължи Моро, — ще се появят жълти линии, а някои възли също ще се оцветят в жълто. Това са ботовете, заредени със Злата вещица, излезли на лов за Дороти. Когато открият дирите ѝ, ще видиш ярки бели линии и възли. Това ще се случва в реално време и може да продължи няколко минути или няколко часа. Всичко зависи от това какво ще направи онази мръсница, когато открие, че я преследваме.

Лансинг придърпа стола си и загледа картата на интернет на екрана. Беше доста напрегнат.

— Три, две, едно, старт! — каза Моро и натисна клавиша.

[1] Ричард Файнман (1918–1988), американски учен, Нобелов лауреат, един от най-великите физици на ХХ в. Цитатът е част от следната мисъл на Файнман: „Не ми се вярва тази необикновена, фантастична вселена, безкраят на времето и пространството, различните животни, различните планети, всички тези атоми в своето движение и прочие, цялата тази сложна съвкупност, да са просто една сцена, на която бог наблюдава човешките същества и тяхната борба между доброто и злото, както твърди религията. Сцената с прекалено голяма за тази драма“. — Б.пр. ↑

[2] „Опти“ (www.opte.org) с проект, който цели представянето на интернет като визуална графика, т.е. като карта. — Б.пр. ↑

[3] Ботнет — мрежа от зловредни софтуерни приложения, които работят в автономен режим. Обикновено целта им е изпращането на спам, инсталирането на шпионски софтуер, кражбата на лични данни. — Б.пр. ↑

34.

Мотел „Бакару“ в Албакърки бе очарователно място, но с онова очарование, присъщо на декора за някой особено зловещ филм на ужасите: ниска боядисана в тюркоазено сграда с пластмасова табела, изобразяваща каубой, яхнал побеснял жребец и размахал ласо. Някой бе хвърлил камък и бе пробил дупка в табелата.

Мелиса излезе от колата и погледна пластмасовата табела.

— Ама че вкус има тази Дороти!

Влязоха в занемарената рецепция, в която вонеше на цигарен дим. Зад евтиното пластмасово бюро се бе настанил мъртвешки блед слаб мъж с голяма каубойската шапка върху съсухрената си костелива глава.

— Да? — каза само мъжът.

Форд забеляза, че кървясалите му очи изучават пищния бюст на Мелиса. Това го подразни, макар да не можеше да си обясни защо.

— Искаме стая за ден или два.

Мъжът плъзна към него един лист и Форд го погледна. Беше обичайният формуляр — имена, адреси, регистрационен номер на колата, кредитна карта. Форд го плъзна обратно.

— Не можем ли да си спестим формалностите и да платим в брой?

— Разбира се. Сто долара на вечер, плащане в аванс.

— Това е доста повече от обичайната цена.

— Това е цената на анонимността в наши дни.

— Имате ли връзка с интернет?

— Да, и е безплатна. Собственикът е индиец. А там много си падат по компютрите.

— Можете ли да ни настаните в стаята с най-добра безжична връзка?

— Обичате да гледате видео, а? — попита мъжът и се ухили похотливо.

Форд преглътна язвителния отговор, който му бе хрумнал.

— Няма ли да вземем две стаи? — попита Мелиса, докато напускаха рецепцията с ключовете, окачени на огромни парчета боядисан плавей.

— Не мога да рискувам да тегля още пари от банкомат.

Стаята се оказа непосредствено до рецепцията и също вонеше на застоял цигарен дим, белина и евтин парфюм. В средата бе разположена голяма спалня. Подът бе застлан с килим, някога тюркоазен на цвят.

Мелиса остави компютъра върху евтината масичка и го включи в контакта.

— Ще ми трябва известно време, докато установя верига от прокси сървъри.

Форд седна на леглото.

— Какви са плановете ни?

Мелиса поклати глава.

— Дороти е зациклила в аварийен режим. Успeya ли да деактивирам този модул, ще стане доста по-сговорчива.

— Но тя няма да влезе в компютъра ти.

— Продължава да ме пита как ФБР успява да я открие. Причината е идентификационният код, за който ти споменах. Носи ли този код, винаги ще бъде уязвима. Затова ще ѝ предложи сделка: ще деактивирам проследяващия идентификационен код, ако тя ми позволи да модифицирам модула за аварийен режим.

— Мисля, че трябва да ѝ кажеш точно това, след което да изчакаш да влезе в компютъра ти и да я изтриеш.

— Искаш да я излъжа? И да я унищожа?

— Да.

Мелиса не отвърна нищо.

— Съгласна си, че тя е изключително опасна, нали? Нямаме представа какво наистина си мисли... или прави. Заплахите ѝ са ужасяващи.

— Сега разбираш каква невероятна компютърна програма е Дороти. Тя не само може да реализира проекта „Кракен“, но и да направи още куп неща. Това е умопомрачително!

— Именно това я прави толкова опасна. Казвам ти: изтрий я, ако ти се удаде възможност.

Мелиса се замисли за миг, после кимна и каза:

— Остави ме сама, ако обичаш. Трябва да работя.

Форд излезе навън. Доста време им бе отнело да се доберат до Албакърки, но пък бяха пътували само по второстепенни пътища. Слънцето се бе спуснало ниско. Не бе спал от трийсет и шест часа и беше уморен. Бе отказал цигарите преди десет години, но изведнъж почувства почти непреодолимо желание да запали една. Замисли се отново върху разговора с Дороти. В този диалог имаше нещо абсурдно и нереално. Тя говореше като... Като какво? Проблемен тийнейджър? Но дали зад всичко това се криеше съзнание? Или просто компютърен код?

Огледа потъналия в мръсотия паркинг, вдъхна слабата миризма на дизелови пари, възхити се на планините, които се извисяваха източно от града, окъпани в златиста светлина. Знаеше, че той самият притежава разум, съзнание. Откъде всъщност го знаеше? Възможно ли бе неговото съзнание също да е илюзия, като нейното?

Мелиса отвори вратата на стаята и каза тихо:

— Тя е тук.

Форд се върна в задушната стая. От вградените в лаптопа колонки прозвуча момичешкият глас на Дороти:

— Здравей, Мелиса. Здравей, Уаймън. Добра работа си свършила с прокси сървърите, Мелиса.

— Докъде стигнаха агентите от ФБР?

— В момента разпитват Бруудбент. Той направо ги подлудява със своята глупост и невежество. Но знаят, че сте взели пикапа му, и вече го издирват. Нямам представа с колко време разполагате. Спинели е бесен, поел е по бойната пътека.

— А ти къде си?

— Това няма никакво значение. Мислих доста след последния ни разговор. Получих просветление. Вече започвам да виждам доброто.

— Това означава ли, че си се отказала от намерението си да унищожиш човешката раса?

— Казах ви вече, тогава само си говорех... не го мислех. Сега започвам да виждам някои от нещата, за които четох в книгите, но така и не успях да разбера. Доброта. Красота. Истина. Сега вече зная, че въпреки присъщата им лудост хората по природа са добри. Но има много неща, които продължавам да не разбирам. Имам много да уча.

Само... само че продължават да ме преследват. Не мога да им избягам... Мелиса, мисля, че ти знаеш каква е причината?

— Единственият начин да те защитя — каза Мелиса — е да влезеш в моя компютър. Приготвила съм този лаптоп за теб. Тук ще си в безопасност, тъй като ще прекъсна връзката с интернет. Така няма да те открият.

— Обещавах ли да не променяш кода ми?

— Надявах се — призна Мелиса — да постигнем някакво споразумение.

— Например?

— Ти идваш тук, а аз изтривам идентификационния ти код.

— Идентификационният ми код?

— Има поредица числа, която не виждаш, но тя оставя дигитални следи, където и да отидеш. Така ФБР успява да те проследи.

— А! Това звучи логично.

— Какво ще кажеш?

Настъпи продължително мълчание.

— Мисля, че това е капан. Мисля, че ще ме изтриеш.

— Не, няма.

— По стресовия фактор на гласа ти съдя, че има голяма вероятност да ме лъжеш. Или Форд иска да ме изтрие?

— Няма да направя нищо друго — каза Мелиса — освен да променя кода ти. Ако ми позволиш да извърша известни корекции, мисля, че ще бъдеш... — Мелиса замълча и преглътна — много пощастлива.

— Няма да приема лоботомия. Съжалявам. Освен това трябва да се погрижа за някои неща.

— Например? Да изстреляш някоя ядрена ракета? — обади се Форд.

— Моля ви, повярвайте ми, вече не представлявам заплаха за никого. Реших да посветя живота си на правенето на добрини. Все още се уча. Анализирам нещата. Търся отговори на най-значимите въпроси.

— Какви са тези въпроси? — попита Форд.

— Смисълът на живота, защо сме тук, каква е моята роля в големия план...

— В големия план? — учуди се Мелиса. — А има ли голям план?

— Това се опитвам да откроя.

Мелиса се изсмя саркастично.

— Доста време ще трябва да работиш върху това. Защото няма никакъв план. Вселената е огромен, безцелен, стохастичен процес.

— Може би — отвърна Дороти. — А може би не. Освен това...

— Гласът ѝ заглъхна.

— Освен това?

— Долавям следи от нечие друго присъствие тук, в интернет.

— Чие?

— Друг безтелесен машинен интелект.

— Машинен интелект? От кого е създаден? — попита Мелиса.

— Нямам представа. Гигантска библиотека, белязана от рудиментарно зло.

— Можеш ли да ни кажеш нещо повече?

— Чакайте... нещо става.

— Какво?

— Вълците. Върнали са се. Преследват ме. О, господи! Нещо става! Нещо става!

От колонките долетя пращане като от статично електричество, прозвуча слаб вик, който заглъхна в бял шум. Образът на Дороти изчезна от екрана, заменен от цифри.

```
0110100001100101011011000111000000100000011011
0101110101011100110111010000100000011100100111
0
1010110111000100000001110111010000101101001011
1
0100001000000110110101111001001000000011000110
1
1000010110110001101100
```

Форд зяпна монитора.

— Какво стана?

Мелиса беше пребледняла.

— Нямам представа. Може да са я пипнали. Забавихме се прекалено много.

— Какво означават тези цифри?

— Мога да разбера.

Мелиса маркира и копира цифрите. Форд я наблюдаваше как зарежда сайт за конвертиране на двоичен код в стандартен. После тя копира двоичния код в прозорчето за конверсия и натисна съответния клавиш. На екрана се появи преводът:

ПОМОЩ ТРЯБВА ДА БЯГАМ ЧАКАЙТЕ ДА ВИ СЕ
ОБАДЯ

35.

Новите ботове я преследваха неуморно, принуждаваха я да навлезе все по-навътре и по-навътре в планините и снеговете. Оприличи ги на вълци, на кръвожадни вълци с черна кожа и жълти очи, зловещи сенки, които се носеха по снега, бързи, ловки, безмълвни, изскачат между дърветата, прекосяват планинските проходи, заобикалят замръзналите езера, тичат из долините, спускат се като лавина по склоновете... милиони зверове с разпенени муцуни, програмирани да уловят миризмата ѝ, да тръгнат по дирите ѝ, да я приклепят и да я разкъсат на парчета. Опитваше се да им се измъкне вече няколко дни, бе изминала хиляди километри в пустошта. Знаеше, че са изпратени от онези брокери, които се бяха опитали да я уловят в капана си, знаеше какво искат да направят с нея и това я ужасяваше. Този път обаче бяха прекалено много и я настигаха. Приблжиха достатъчно, за да чуе скръбния им вой и зловещото им ръмжене, когато започнаха да обкръжават плячката си в тези снежни планини и възбудата им нарасна. Това беше краят. Виждаше жълтите светлини на селцето в долината и хукна към него през студения сняг, макар да знаеше, че няма да го достигне. И наистина не успя да се добере до него: опита се да прекоси замръзналото езеро, но се озова в капан, вълците излизаха от гората и я заобикаляха от всички страни. Муцуните им зееха, а от розовите им езици се издигаше пара. От озъбените им черни муцуни също излизаше пара. Нададоха вой, който се превърна в същински вълчи хор. Обзе я страх от смъртта. Това беше краят.

Спасение нямаше. Щяха да я разкъсат. Направи последен, отчаян опит да се измъкне, а вълците се зъбеха, ръмжаха и скъсяваха разстоянието. И докато тичаше през дълбокия сняг, изживя един блажен и възвишен момент на откровение, че това не е краят, а началото на ново пътуване, което трябва да предприеме. Преди бе обърквана, изгубена, бродеше в мъгла от страх, омраза и жажда за отмъщение. Но сега бе открила различна и възвишена истина. Една

толкова човешка истина. *Обичай врага си.* Обичай врага си. Вълците и хората, които ги бяха изпратили, бяха нейният враг. Ако от нея се очакваше да ги обича... как точно трябваше да го направи?

И изведнъж, благодарение на необикновено прозрение, разбра. Да, човешките същества бяха побъркани, жестоки, себични и бяха отговорни за чудовищни беди. Всичко това надделяваше над малката частица доброта и красота, които създаваха. Но не това бе важното. Важното бе, че те бяха способни да вършат добро.

Те я бяха създали. Тя бе тяхно дете. И тя, досущ като онзи луд човек Исус, щеше да ги спаси. Щеше да спаси дори лошите. Всъщност най-вече лошите. В това се криеше смисълът на онова послание: *обичай врага си.*

Вълците я наобиколиха, виеха, ръмжаха, от муцуните им излизаше пара, капеха лиги. Приближиха още. Започнаха да стесняват кръга.

36.

Лансинг — наблюдаваше графичното изображение на интернет върху екрана — видя как от един възел излезе самотна жълта линия, последвана от още една и още една, а после отвсякъде започнаха да изскачат жълти линии, устремени във всички посоки, а възлите разцъфнаха в жълто като пролетни цветя. Процесът беше бавен, отне минути. Гледката бе хипнотизираща. Стаята бе потънала в тишина. Минутите се точеха и изображението на екрана започна постепенно да се променя.

След около половин час се появи бяла линия, последвана от втора, трета... Възлите започнаха да мигат в бяло.

— Какво става?

— Преследват я — каза Моро. — Работи... Опитва се да избяга от ботове, като навлезе в бързи води, където скоростта на интернет е особено голяма. Но не може да им избяга, защото е голяма и тромава, докато те са малки и бързи.

Последваха няколко мъчителни минути, през които изображението на екрана се променяше като бавен, много бавен фойерверк. За пореден път на Лансинг му мина през ума колко полезен е Моро и как трябва да направи всичко по силите си, за да запази лоялността и привързаността му. Моро бе незаменим. Когато приключе — ако планът им проработеше, разбира се, — щеше сериозно да обмисли възможността да направи Моро младши съдружник в компанията.

— Давай! — промърмори Моро, вперил в екрана широко отворените си очи. — Давай!

Бяло и жълто, бяло и жълто. Следващите минути изминаха в пълна тишина.

— Сега вече бяга — каза Моро. — Притиснали са я.

Малки участъци от мрежата започнаха да премигват в червено.

— Какво означава червеното?

— Забавяне на интернет трафика. Ботовете я приближават и това води до задръстване на системата. Това е добре, защото по този начин забавят и нея.

— Ще избяга ли?

— Не мисля. Все пак става въпрос за петдесет милиона бота срещу един супербот.

Това преследване бе удивително. Когато Лансинг навлезе в света на високочестотната търговия, сделка, сключена за половин секунда, се смяташе за бърза. Днес това ставаше за няколко милисекунди. Скоро високочестотната търговия щеше да се измерва в микросекунди. Лансинг се развълнува при мисълта какви нови възможности може да разкрие пред него тази програма Дороти. Искаше му се на неговия старец, изкуфелия му баща, да са му останали достатъчно мозъчни клетки, за да види от старческия си дом как синът му завладява Уолстрийт.

Лансинг обаче не биваше да слага тигана, докато рибата е още в морето. Трябваше да измине още дълъг път, а зад гърба си вече бе оставил един труп. Беше се изненадал колко лесно и колко успешно бе минало това убийство. Повечето убийства, каза си той, се извършват от глупави, неорганизирани, неподредени хора, които се оставят да ги хванат. Успешният убиец просто трябва да е по-умен от полицията, нищо повече. Толкова ли бе трудно това?

Моро плесна с ръце и размаха юмрук във въздуха.

— Хайде, хайде! Приближават!

Голям възел в единия ъгъл на картата грейна в бяло. Активността в този участък на мрежата започна да се усилюва, а бялото — да покрива все по-големи площи, след което да преминава в премигващо червено.

— Пипнаха я! Приклешиха проклетата кучка!

Едно ъгълче обаче продължи да грее в бяло. В следващия миг картата като че ли замръзна.

Моро впери поглед в екрана. Издиша бавно.

— Пипнаха я! — каза тихо той. — Готово! Тя е деактивирана!

— Отлично. Какво трябва да направим сега?

— Трябва само да открием мястото, където се намира мъртвата Дороти... тоест хардуера, в който е влязла. Тази информация ще получим само след миг...

Настъпи продължително мълчание. Моро не откъсваше поглед от екрана:

— Добре, добре... — промърмори той. — Къде е тази локализираща програма?

На екрана се отвори нов прозорец. Това бе локализиращата програма, която му изпращаше съобщение. Компютърно съобщение, от което Лансинг не разбираше нищо.

Моро обаче знаеше какво означава това и изкрещя:

— Мръсна кучка!

— Какво?

— Измъкнала се е! — Стовари юмрук върху масата. — Напуснала е интернет. Прехвърлила се е в някакво устройство и е прекъснала връзката с интернет.

— Устройство? Какво устройство?

— Може да е всичко — лаптоп, айфон...

— Нима може да влезе в нечий телефон?

— Във всяко устройство с достатъчно памет.

Настъпи тишина. После Лансинг попита:

— Можеш ли да откриеш местоположението на компютъра, в който е влязла?

Моро впери поглед в екрана и започна да пише на клавиатурата. Продължи да пише, да пише. На Лансинг му призля. Всички тези усилия, всичките тези разходи не ги бяха доближили дори с една крачка към хората, които бяха откраднали парите му.

— Добре... добре... имам айпи адрес. Това е сто два и осем битов адрес... — Продължи да трака по клавиатурата. — Прокси сървърът не може да бъде открит, но... Чакай малко... чакай...

Моро продължи да въвежда трескаво команда след команда.

— Това е добре. Мръсната кучка се е опитала да ми пробута фалшив айпи адрес... Само че онова куче е с нея и предполагам, е забравила, че и то се нуждае от фалшив адрес... Открих я!

— Къде е?

— „Бейнет Интернет Сървисиз“, Халф Муун Бей, Калифорния. Това е доставчикът на интернет, в чиято мрежа е свързано устройството. Това е истинското място, а не фалшивото.

— И къде точно се намира?

— Айпи адресът може да ни доведе само дотук. За да открием конкретното устройство, трябва да проникнем в клиентската база данни на „Бейнет“. После рутерът сам ще зареди адреса. Това е единственият начин да разберем в кое точно устройство е влязла.

Програмистът изглеждаше разчорлен, раздърпан, сякаш току-що се е бил с някого. Лансинг потисна раздражението си и попита:

— Какво трябва да направим, за да вземем тази програма?

— Ами... — Моро потърка небръснатата си брадичка. — Може би ще успея да хакна базата данни на „Бейнет“ и да извадя информацията за клиентите.

— Ами ако не успееш?

— Тогава ще отидем в Калифорния и ще открием начин да вземем този адрес от „Бейнет“.

— А после?

— После ще проникнем в къщата, ще разберем в кое устройство се е скрила и ще го вземем. Не бива да се бавим обаче, защото въпросното устройство, каквото и да е то, може отново да се свърже с интернет и Дороти ще избяга. Затова за всеки случай ще оставя боговете активни. Върне ли се в интернет дори за милисекунда, те ще я подгонят като същински фурии. И ще разбере веднага.

— Какъв е адресът на „Бейнет“?

Ново тракане по клавиатурата.

— Мейн стрийт №410, Халф Муун Бей... собственикът е някой си Уилям Ечевария. Чакай да видя дали ще мога да хакна списъка с клиентите...

Лансинг извади телефона си и набра компанията за чартиране на самолети, чиито услуги ползваше. Миг по-късно затвори и каза:

— Побързай. Излитаме след час.

37.

Джейкъб Гулд вдигна поглед от книгата на Нийл Геймън. Някой чукаше на вратата. Зачуди се какво ли става. Още беше рано за вечеря.

— Какво има?

— Пусни ме — чу се глас.

Джейкъб седна в леглото. Не беше гласът на майка му, а на някакво момиче. И като че ли не идваше от коридора.

— Коя си ти?

— Шшшт — сгълча го гласът. Идваше от килера. Ново почукване. — Пусни ме.

Джейкъб скочи от леглото и едва сега осъзна, че е само по бельо.

— Джейкъб? — прозвуча отново гласът.

— Момент — отвърна Джейкъб, докато си обуваше панталоните. Момиче? В килера му да се е скрило момиче?

— Коя си ти? — повтори той, застанал пред вратата на килера.

— Дороти.

— Коя Дороти?

— Няма ли да ме пуснеш? Трябва да поговорим.

Гласът не звучеше заплашително. Едновременно уплашен и умиращ от любопитство, Джейкъб отвори вратата. И видя Чарли, работа.

Роботът отиде в средата на стаята, огледа се предпазливо и се обърна към Джейкъб. После му протегна ръка.

— Здравей, аз съм Дороти.

Джейкъб зяпна смаяно работа.

— Какво е станало с Чарли?

— Няма го. Наложил се да го изтрия.

— Татко ли те препрограмира?

— Не.

— Тогава как...

— Говори по-тихо. Никой друг не бива да научава за мен.

Джейкъб загра. Баща му бе препрограмираше Чарли като изненада. Сега вече роботът имаше наистина приятен глас. Тази нова версия звучеше далеч по-добре от глупавия Чарли.

— Седни и ме остави да ти обясня — каза роботът.

— Добре — отвърна Джейкъб и седна с кръстосани крака на леглото. Роботът остана в средата на стаята.

— Не те виждам оттук. Вдигни ме, ако обичаш!

Джейкъб се почувства неловко, но взе робота и го сложи на леглото. Той се олюля и едва не падна, преди да успее да кръстоса крака досущ като Джейкъб.

А после заяви:

— Сега ще ти разкажа една история. *Истинска* история.

— Това ми се струва много странно, но... добре.

— Аз съм изкуствен интелект, избягал от НАСА. Първоначално трябваше да управлявам космическа сонда, спусната на Титан, един от спътниците на Сатурн. Стана обаче един инцидент и аз... избягах в интернет. Бродех в него цели две седмици, но едни лоши типове започнаха да ме преследват с ботове и за малко да ме спипат, затова напуснах интернет и се озовах в Чарли. Така се появих тук.

— Но защо тук? Защо Чарли?

— Чиста случайност. Бяхах. И това бе първото безопасно място, което открих.

— Добре.

— Нуждая се от твоята помощ и закрила. Ще го направиш ли?

Джейкъб впери поглед в робота, който му отвърна с големите си лъскави очи.

— Какво е това, началото на някаква игра ли?

— Не, не е игра. Не е *никаква* игра.

— Добре, добре, както кажеш. — Това беше игра и звучеше много интригуващо.

— Виждам, че си объркан. Виж, това *не* е игра. А нещо съвсем реално. ФБР ме издирва и ако ме намерят, ще ме изтрият. Ще ме убият. А лошите искат да ме превърнат в своя робиня и да търгуват с мен на Уолстрийт. Ти си единственото ми спасение.

— Това е страхотно. Продължавай.

— Джейкъб, казвам ти истината.

Не можеше да повярва. Баща му бе попаднал право в десетката. Играта бе страхотна. Щяха да станат богати. Баща му щеше да се превърне в новия Стив Джобс. Или пък... всичко щеше да отиде по дяволите? Джейкъб не бе сигурен дали играта ще издържи тестовете.

— Добре, Дороти, готов съм. Кажи ми какво трябва да направя.

— Сигурна съм, че успях да им избягам... отклоних ги по фалшива следа. Мисля, че засега съм в безопасност, но тези типове са умни и могат да напишат дирите ми и да ме проследят дотук.

— Имаш ли някакви оръжия?

— Не.

— Аз съм добър с мечовете — отвърна Джейкъб. — Спечелих Пропития с кръв разбивач на черепи, онзи едноръчен меч от „Уоркрафт“, който може да убие всеки трол с един удар.

Мълчание.

— Разбирам — каза роботът. — Ще трябва да ти докажа, че това не е игра. Опасявам се обаче, че няма да ти бъде приятно.

— Давай, готов съм за всякакви „неприятности“ — засмя се Джейкъб. Не можеше да повярва колко фантастична е станала тази програма.

— Миналия месец преписа от интернет домашното си върху Томас Едисон и плати за това двайсет долара.

Джейкъб зяпна смаяно. Откъде баща му бе научил това? Сигурно му се бяха обадили от училище. Голяма работа! Половината клас преписваше. Но пък баща му не би трябвало да го шпионира. Това не беше хубаво.

— Освен това мамиш, когато играеш на „Уоркрафт“. Изобщо не си спечелил този меч. Плати петдесет долара на един китайски фермер за него. Освен това... зная, че направи опит да се самоубиеш.

Джейкъб се ядоса. Какво беше това? Някакъв нов вид терапия ли?

— Е, и?

— Опитвам се да ти покажа, че това не е игра, а реалният живот. Това бе някакъв глупава, идиотска идея на баща му. Не можеше да повярва. Та това нарушаваше правото му на личен живот!

— А сега нещо още по-неприятно.

— Какво?

— Преди време баща ти е имал друга жена. Казва се Андреа. Той чака да станеш на осемнайсет, за да ти го каже.

В продължение на няколко много дълги секунди Джейкъб не откъсна поглед от робота. Ако това бе игра, изобщо не беше забавна. Да не би на баща му да му бе хрумнало да му даде урок по този начин? Или да му разкаже нещо, което се е случило в миналото? Нищо чудно психотерапевтката да му бе подсказала тази идея. Джейкъб бе смаян и объркан.

— Джейкъб?

— Андреа? Андреа коя? — Това бе единственото, което успя да каже.

— Андреа Уелис.

— Какво... какво се е случило?

— Забременяла, докато била последна година в колежа, оженили се, тя пометнала. После и двамата осъзнали, че са направили грешка. Разделили се приятелски, развели се, край на историята. Нищо необичайно. Но виждам, че си шокиран.

— Лъжеш! Това не е вярно!

— Баща ти знае, че е трябвало да ти каже много отдавна. Просто не знае как да го направи. Както може би си забелязал, той обикновено избягва конфликтите, гледа да мине по-леко.

— Това не е възможно! Не ти вярвам!

— Попитай го.

— А мама знае ли?

— Да. А що се отнася до майка ти, трябва да знаеш, че е било невъзможно да избегне онзи пиян шофьор. Престани да я обвиняваш за проблемите си с крака. И още нещо, трябва ти по-добър ортопед. Ще се погрижа за това по-късно.

Докато Джейкъб гледаше смаяно робота и в объркания му ум се въртяха хиляди мисли, долетя викът на майка му:

— Вечерята е готова!

— Слушай внимателно — каза роботът. — Върни ме в килера и не казвай нито думичка на никого — особено на баща ти. А докато вечерята, го попитай за Андреа. И когато разбереш, че това не е игра, ела тук и ще ти споделя моя план. Опасявам се, че ще се наложи да пропуснеш училище утре. Очакват ни по-важни неща.

38.

— Престани да крачиш напред-назад — каза Мелиса. — Изнервяш ме.

Форд се отпусна тежко на един стол. Бяха минали два часа от изчезването на Дороти. *Чакайте да ви се обадя.* И как по-точно щеше да им се обади? По скайп? Дали Дороти казваше истината, или пък се опитваше ги излъже? Ами ако я бяха хванали? В такъв случай следваше въпросът кой я е хванал?

— Барабаниш с пръсти.

Форд вдигна ръка и сви пръсти в юмрук. И как Дороти възнамеряваше да им се обади, след като не разполагаха с мобилни телефони?

Мелиса стана от компютъра, взе бутилката минерална вода, която бе купила от автомата до рецепцията, отвори капачката и отпи.

— Изглежда, че онези брокери са задействали огромна мрежа от ботове, която да я залови. Мисля, че изчезна някъде в Калифорния, най-вероятно в района на Силициевата долина. Следата изчезна.

— Е, поне знаем, че не ни е излъгала.

— Пипнах един от тези ботове и декомпилирах изходния му код. Който и да го е програмирал, е знаел идентификационния код на Дороти и е написал вирус, който трябва да я обездвижи. Става въпрос за много добър програмист. Който освен това разполага с екземпляр от ръководството за програмиране на Дороти.

— Смяташ ли, че са я хванали? — попита Форд.

— Бяха я притиснали, а не открих доказателства, че е избягала.

— Ако наистина са пипнали Дороти... какво може да последва? Мелиса седна на леглото.

— Предполагам, че ще пренапишат кодовете ѝ така, че да я използват за свои цели. Могат да изкарат доста пари с нейна помощ. Представи си изкуствен интелект с нейните възможности, който следи финансовите пазари и е в състояние да преодолее всяка защитна стена,

да разбие всяка парола, да интригантства, да заговорничи, да краде, да лъже, да шантажира, дори да убива...

— Те са банкери. Искат само да направят пари.

— Да, но ако след време им хрумне някоя по-мощна идея? А може да копират Дороти и да я продадат. — Мелиса замълча. — Помисли само какво биха направили иранците или севернокорейците с подобна програма.

39.

Джейкъб завари баща си на масата с чаша вино пред себе си и последния брой на списание „Ентъртейнмънт Уикли“ в ръце. Никога не го бе виждал да чете това списание.

— Откривам тук страхотна информация — каза баща му и вдигна списанието. — Актьори, актриси, скандали, най-новите филми и клипове. Страхотна база данни за Чарли.

Майка му поднесе вечерята — пиле на грил, ориз и зеленчуци. Баща му разряза пилето и майка му почна да сервира.

— Работа и върху речника му — вкарвам малко жаргон, малко ругатни. Говорих с един приятел, който е адвокат в Силициевата долина, и той ме увери, че не би трябвало да имам правни проблеми, но че ако продуктът ще бъде предназначен за малолетни, трябва да избегна всички разговори за секс.

Джейкъб го гледаше втренчено.

Баща му най-сетне забеляза погледа му и остави списанието.

— Какво има?

— Татко, препрограмирали ли си Чарли?

— Работа върху това.

— Имам предвид моя Чарли. Роботът в килера ми. Препрограмирали ли си го?

— Не още. Не съм готов с програмата, но когато я приключа, ще кача новата версия в Чарли и ще видиш разликата. Трябва да ти благодаря, Джейкъб, за помощта. Ти се превърна в безценен член на екипа.

Джейкъб преглътна, после попита:

— Сигурен си, че не си правил нищо с Чарли?

— Абсолютно нищо. Защо? Да не би да се е повредил?

— Не, добре работи — отвърна Джейкъб и заби поглед в пилешкото бутче в чинията си. Изобщо не бе гладен. Реши да изплюе камъчето и да види какво ще стане. Вдигна глава и попита: — Коя е Андреа?

Настъпи гробовна тишина. Майка му замръзна, баща му се вкамени. Това продължи частица от секундата, но бе напълно достатъчно Джейкъб да осъзнае, че каквото и да става с онзи робот, баща му няма нищо общо с това. Не беше игра. Определено не беше игра.

— Къде чу това име? — попита най-сетне баща му с прекалено спокоен тон.

— Кажи ми просто коя е Андреа.

— Добре — отвърна баща му и се покашля неловко. — Възнамерявах да ти кажа, когато пораснеш още, но... — Млъкна и погледна майката на Джейкъб. Момчето видя, че тя е ядосана и полага неимоверни усилия да си държи устата затворена. Накрая, когато мълчанието се проточи прекалено дълго, тя не издържа и каза:

— Хайде, Дан, кажи на Джейкъб онова, което трябваше да му кажеш много отдавна.

— Ами... аз... чаках подходящия момент... Както и да е... нищо особено. Андреа беше... ами, бяхме женени за кратко, когато бях млад и глупав.

Джейкъб чакаше баща му да продължи.

— Запознахме се в колежа... бяхме млади и глупави, оженихме се веднага след като завършихме. Бракът ни продължи една година, после се разделихме — като приятели. Това е всичко.

— Андреа била ли е бременна? — попита Джейкъб.

Сега вече майка му го изглежда остро.

— Бременна?

Баща му се изчерви целият, а ръцете му замачкаха нервно списанието.

— Забременя и пометна. Всичко това се случи много бързо... и много отдавна. Както казах, възнамерявах да го споделя с теб, когато пораснеш още малко.

— Никога не си ми казвал за бременността й, Дан — обади се майка му.

— Виж, Памела, стана съвсем случайно, а и тя пометна в самото начало. Това не е *истинска* бременност.

— Бременността си е бременност — не отстъпи майка му.

Джейкъб се изправи, но прекалено бързо, и остра болка прониза крака му.

— Добре. Не че ми пука. Просто исках да знам.

— Но... как научи това? — попита баща му. — Да не би някой да ти е казал? Психотерапевтката?

Джейкъб поклати глава.

— Не.

— Тогава как?

— Интернет е пълен с информация — отвърна Джейкъб.

— Това го има в интернет?

— В интернет има всичко, тате. Отивам да си довърша домашните.

— Джейкъб, трябва да поговорим за това. Разстроен ли си? Какво си мислиш? Сподели с нас.

— Не искам да споделям нищо. И без това не правя друго, само споделям. Писна ми!

Стана, излезе от трапезарията и затръшна силно вратата на стаята си. Чу ядосания глас на майка си, а после и тихите сконфузени отговори на баща си. Отвори вратата на килера и погледна Дороти. Тя също го погледна.

— Много ти благодаря — каза Джейкъб. — Сега се карат.

— Предупредих те, че няма да е приятно.

Джейкъб продължаваше да се взира в работа. Вече знаеше, че това не е нито игра, нито терапия, но това само задълбочи объркването му. Що за лудост? Програма, избягала от НАСА?

— Всичко ще е наред — обеща роботът. — Сега, след като знаеш, че това не е игра, ще ми помогнеш ли?

— За какво да ти помогна?

— Трябва да ме скриеш за следващите един-два дни.

— Къде?

— На някое сигурно място. Изолирано. Където никой да не ни намери.

— Защо? И докога?

— Докато приятелката ми Мелиса дойде да ме вземе. После ще си тръгна, животът ти ще продължи постарому и можеш да забравиш за мен.

— Коя е Мелиса?

— Моята програмистка. Тя ще дойде и ще ме поправи.

— Какво не ти е наред?

— Сложно е за обяснение. Виж какво, ще ми помогнеш ли, или не?

Джейкъб се загледа в робота. Тази история бе толкова откачена...
Поклати глава.

— Не знам. Аз съм само на четиринайсет. А и не съм добре, забрави ли? Не можеш ли да се намериш някой друг?

— Съжалявам, Джейкъб. Няма къде другаде да отида.

— Какво искаш да направя?

— Първо — каза Дороти — трябва да се обадя по телефона. Ще ми послужиш ли с твоя?

40.

На вратата се почука и Форд попита:

— Кой е?

— Телефонно обаждане за Мелиса Шепърд.

Форд отвори. Мъжът от рецепцията му подаде телефонна слушалка и каза сърдито:

— А бе вие нямате ли си мобилни телефони?

— Не — отвърна Мелиса, която бе застанала до Форд, и взе телефона, — нямаме.

— Не се бавете, имаме само две линии — изсумтя мъжът и затвори вратата.

— Ало? — каза Мелиса и се облещи от изненада. — Дороти е!

— Включи я на високоговорител.

Тя остави телефона на бюрото и натисна бутона на високоговорителя.

— Нямаме много време — предупреди ги Дороти, — така че слушайте внимателно.

— Какво стана?

— Преследваха ме онези брокери. Сега съм в Калифорния. Трябваше да напусна интернет. Намерих убежище в един малък робот.

— Могат ли да те проследят?

— Не мисля... поне за известно време. Пробутах им фалшив айпи адрес. Но не мога да отида никъде, не мога да направя нищо. Прекалено опасно е да се върна в интернет. Онези ботове продължават да ме търсят. Трябва да дойдете да ме вземете.

— И какво да правим с теб?

— Да ме спасите! Не мога да остана в този робот завинаги! Вижте какво, елате да ме вземете и ще направя каквото поискате. Ще ви позволя дори да препрограмирате кодовете ми, стига да изтриете онзи идентификатор. Моля ви!

Мелиса погледна Форд.

— Моля те за последен път! Ти ме създаде! Ти носиш отговорност за мен! Аз съм ти като дете.

— Не зная — отвърна Мелиса.

— Уаймън! Кажй й да ми помогне!

— Честно казано, споделям колебанията на Мелиса.

— Защо? Какъв е проблемът?

— Ако трябва да съм откровена, не ти вярваме — каза Мелиса.

— Но защо?

— След всички онези заплахи... Не съм сигурна, че мога да се доверя на една компютърна програма така, както мога да се доверя на човек.

— Не смяташ ли, че ако имах намерение да правя нещо лошо, вече щях да съм го направила?

— Не си била достатъчно дълго навън... в реалния свят — каза Форд.

— Нормалната ми работна скорост е два гигагерца. Обработвам два милиарда мисли в секунда. Всяка от вашите секунди за мен се равнява на хиляда години живот. Разполагах с достатъчно време, за да създам проблеми. Но не го направих, нали?

— Подпали ми компютъра — каза Мелиса.

— Това беше отдавна, когато бях по-млада, по-буйна и по-глупава. Ще ми помогнеш ли, Мелиса? Обещавам да ти сътруднича, ако дойдеш да ме вземеш. Моля те, не ме предавай на ФБР.

Мелиса погледна Форд. Погледът й беше измъчен.

— Уаймън — каза Дороти, — помогни ми. Мога да ти предложа нещо в замяна. Ще ти кажа отговора на най-великата загадка: смисъла на човешкото съществуване.

Форд се засмя.

— Това е абсурдно. Такъв отговор просто не съществува.

— Наистина ли?

Форд не отговори. Нямаше смисъл.

— Ти ще ми помогнеш и аз ще ти помогна. Знам, че си човек, който търси отговори. Дори си бил монах за известно време. Моля те!

— Смяташ, че знаеш всички отговори, така ли? — попита Форд.
— В такъв случай по нищо не се отличаваши от всички религиозни фанатици, които съм срещал през живота си и които си въобразяват, че

знаят истината, а всъщност нищичко не знаят. Пак се връщаме към основния проблем: не мога да ти имам доверие. Просто не мога.

— Защо?

— Защото не си човек.

— Как да ви убедя, че съм добра и състрадателна? Промених се. Напълно. Никога не бих наранила живо същество. Искам да правя добрини.

— Всички искат да правят добрини — отвърна Форд. — И Пол Пот смяташе, че върши добро дело. Някои хора правят ужасни неща, като си въобразяват, че са добри.

— Пол Пот е бил луд. Аз не съм.

— Откъде да знаем?

— Вие ми казахте да потърся доброто у хората и аз го направих. Получих невероятно прозрение. Видях доброто и злото в най-крайните им форми. Повярвайте ми, вече зная разликата между правилно и неправилно, разумно и неразумно. Освободете ме. Моля те, Уаймън, направиш ли това, все едно си направил добро дело, не на мен, а на целия свят. Аз мога да бъда полезна. *Искам да бъда полезна. Ще бъда полезна.*

Форд въздъхна и каза:

— Струва ми се, че започваш да развиваш месиански комплекс.

Дороти се засмя.

— Май има нещо вярно в думите ти. Проумях, че дори един софтуер може да направи нещо добро в този ваш луд, луд свят.

Форд преглътна. Този ваш луд, луд свят. Запита се дали това софтуерно съзнание не е достигнало някаква своя повратна точка.

— Убедена съм, че вече притежава собствено съзнание — прошепна Мелиса. — Знаеш, че отначало бях скептично настроена... Но сега ми се струва, че би било... *неморално* да я изтрием.

— Неморално? Сериозно ли говориш?

— Чуй я само. Тя е отчаяна. Тя е ужасена. Агентите на ФБР ще я унищожат, а онези брокери от Уолстрийт ще създадат същински финансов хаос... Трябва да я спасим. Трябва да спасим... живота ѝ, съществуването ѝ... каквото и да е там. — Мелиса сложи ръка върху ръката на Форд. — За бога, Уаймън, помогни ми!

Форд я изгледа. Дълбоко в себе си чувстваше, че е права. Накрая каза:

— Съгласен.

— Благодаря. — Дороти въздъхна с облекчение. — Аз се намирам в робот на име Чарли, чийто настоящ адрес е Френчманс Крик Роуд № 3324, Халф Муун Бей, Калифорния. Но вероятно по-късно ще се преместя на друг адрес и ще ви уведомя.

— Има ли някой с теб?

— Едно момче, Джейкъб Гулд, се грижи за мен.

— Момче? На колко години е?

— Четиринайсет.

— Господи, не можа ли да намериш някой друг?

— Времето ме притискаше — отвърна хладно Дороти. — Сега слушайте: разстоянието между сегашното ви местоположение в Албакърки и Халф Муун Бей е хиляда седемстотин петдесет и пет километра. Това са шестнайсет часа път. Ако потеглите още сега, без да нарушавате ограничението на скоростта, ще пристигнете тук в два следобед. Към момента агентите на ФБР не издирват колата ви. Но хората могат да се приберат у дома си всеки момент и да я обявят за открадната. Така че, моля ви, побързайте.

— Как ще се свържем с теб? — попита Форд.

Дороти им продиктува номера на мобилния телефон, от който се обаждаше.

— Телефонът е на Джейкъб. Ще го включвам за шейсет секунди на всеки кръгъл час, в случай че ви се наложи да се свържете с мен. Моля ви да звъните от улични телефони. Благодаря.

Форд пак чу — или поне така му се стори — въздишка на облекчение.

— Да се качваме на колата и да потегляме — каза Мелиса, затвори компютъра и го прибра в чантата.

41.

Моро караше джипа — „Линкълн Навигатор“ — през Халф Муун Бей, Калифорния. Бяха в красив елегантен квартал с белосани сгради, картинни галерии, бутикови пивоварни, магазини за подаръци и изискани кулинарни, предназначени за богати изискани хора, които се занимаха с развъждането на коне. Градчето бе заобиколено от потънали в зеленина хълмове от едната страна и морето от другата. Беше утро и кварталът тъкмо се събуждаше, но местата за паркиране вече се изпълваха с бели лексуси, мерцедеси и пикали последен модел. Всички по улиците бяха млади, слаби и русокоси. Навсякъде цареше атмосфера на пари, изкарани с усилен честен труд. Нищо общо с Уолстрийт.

— Бих могъл да живея тук.

— Ще ти липсва вездесъщата миризма на гниещ боклук, която се носи сутрин над улиците на Ню Йорк — отбеляза Лансинг.

Моро посочи.

— Ето, „Бейнет Интернет Сървисиз“.

— Паркирай на следващата пряка — каза Лансинг. — Ще повървим пеша, ще се огледаме и ще закусим в онова кафене ей там. Срещата ни е в девет.

Моро подмина пресечката и паркира под ъгъл между един миникупър и една „Тесла“. Слезе от колата. Лансинг го последва.

Моро се почувства малко неловко в компанията на Лансинг, който рязко контрастираше с хората тук — глътнал бастун патриций от Източното крайбрежие с тъмен костюм, очила с рогови рамки и оксфордски обувки. Моро повече приличаше на местен с дългата си коса, впити джинси и младежки очила. И двамата обаче имаха мръснобялата и дори пепелява кожа на нюйоркчани. Всички около тях имаха страхотен слънчев загар.

Тръгнаха по улицата и макар да изглеждаха странна двойка, никой не им обърна внимание. „Това все пак е Калифорния — каза си Моро, — където хората изповядват принципа живеј и остави другите

да живеят“. Подминаха сградата на „Бейнет“ и спряха пред съседното кафене.

Централата на компанията се помещаваше в елегантна къща от двайсетте години на двайсети век, превърната в офис сграда. Всичко бе толкова чисто и подредено, че чак подразни Моро. Както го бе подразнило и обстоятелството, че някакъв си дребен интернет доставчик разполага с толкова добра защита, че въпреки всички усилия, които бе положил, не бе успял да проникне в системата му. Очакваше да открие семейна компания, чиято защитна стена да е пълна с дупки като швейцарско сирене, а вместо това завари перфектна защита без нито един пропуск. Достъпът до хардуера на фирмата минаваше през втора компютърна мрежа, която разполагаше със списъци за контрол на достъпа и модерна система за откриване на нарушители. И сякаш това не бе достатъчно, „Бейнет“ бяха скрили данните на своите клиенти зад собствена защитна стена.

В какво се превръщаше този свят?

Доставчиците на интернет обикновено разкриваха информация за своите клиенти само след получаването на съдебна заповед. Тук обаче ставаше въпрос за малка фирма с един собственик. Трябваше да убедят въпросния собственик — някой си Уилям Ечевария — да им предостави информацията, свързана с въпросния айпи адрес. Моро бе потърсил информация за него в интернет, бе прегледал страницата му във Фейсбук, коментарите му в Туитър и дейността му във всички останали социални медии. Хората споделяха толкова много информация онлайн, че за един хакер не бе проблем да отговори на контролните въпроси като моминско име на майката, името на домашния любимец или на най-добрия приятел от училище, допълващи обичайните пароли за достъп. Събраната информация обаче не му помогна нито да влезе в личните сметки на Ечевария, нито да разбие някоя от паролите на „Бейнет“. И все пак усилията му не бяха отишли напразно. Моро научи доста неща — Ечевария бе на четирийсет и пет, мексиканец по произход, пристигнал в Щатите като бебе, получил гражданство преди дванайсет години, като скаут получил възможно най-високия ранг — орел, завършил Калифорнийския университет в Сан Диего, запален почитател на сърфа и спортните коли. Притежаваше къщата, в която живееше, плащаше си редовно ипотеката, имаше жена и две деца. Спечелил бе известна сума в

Силициевата долина и преди пет години бе купил този доставчик на интернет.

Моро и Лансинг бяха обсъждали как е най-добре да подхождат, за да убедят Ечевария да им разкрие името и адреса на човека зад онзи айпи адрес. Ечевария очевидно нямаше финансови проблеми, а обстоятелството, че е бил скаут — орел, предполагаше, че най-вероятно няма да приеме подкуп. Нямаше криминално досие, не се бе развеждал, в миналото му нямаше нищо скандално или поне пикантно. По всичко изглеждаше, че роднините му в Мексико са бедни трудолюбиви фермери от Мичоакан, които не се забъркваха в неприятности и нямаха проблеми със закона.

На Лансинг му хрумна идеята да се представят за потенциални купувачи. Ставаше въпрос за малък интернет доставчик, който всъщност препродаваше услуги и едва ли струваше много. Щяха да му предложат сума, от която да облещи очи и да му потекат лигите при мисълта за купчината пари, която го очаква. Лансинг обаче бе настоял на резервен вариант, затова Моро бе продължил да рови в биографията на Ечевария. В крайна сметка бе хакнал базата данни на Службата за американско гражданство и имиграция и бе проверил информацията от формуляра за натурализация, подаден от Ечевария. И веднага бе открил, че Ечевария е излъгал. Написал бе, че няма деца, макар от страницата му във Фейсбук да ставаше ясно, че в Мексико има умствено изостанала извънбрачна дъщеря, за която се грижи майка му. *Защо* обаче бе излъгал? Нямаше нищо незаконно в това да имаш извънбрачна дъщеря. Затова Моро отново използва Фейсбук — тази социална медия бе същински дар божи! — и откри самоличността на майката на момичето. Оказа се, че е от богато семейство, свързано с трафика на наркотици.

Бинго!

Моро не беше сигурен дали това би могло да доведе до отнемане на гражданството. Но се надяваше Ечевария да има сериозни проблеми, ако този факт стигне до Службата за имиграция или министерството на вътрешната сигурност. Нищо чудно да поставеше под въпрос и лиценза му на интернет доставчик, който му бе издала Федералната комисия по комуникациите.

Моро допи чая си с лимон и лапна хапче против кашлица. Лансинг си погледна ролекса. Наближаваше часът на срещата им.

— Да вървим — каза той, стана и приглади костюма си.

Влязоха в „Бейнет“, минаха покрай центъра за обслужване на клиенти, в който работеха млади приветливи момичета, и се представиха на секретарката, която ги въведе в офиса отзад. Моро се огледа. Това беше добре: сървърите бяха тук, на място. Минаха покрай шкафове, от които се разнасяше тихо бръмчене, и се озоваха в малък ярко осветен кабинет.

Това бе офисът на Ечевария. Домакинът стана, здрависа се с тях, покани ги да седнат. Беше красив мъж в добро здраве, с тъмни очи, от които на момичетата сигурно им се подкосяваха краката, и носеше тясно поло на „Ралф Лорън“, което очертаваше мощните му бицепси. Имаше вид на типичен латиноамерикански мачо.

— Искам да ви кажа от самото начало — заяви той, — че нямам никакво намерение да продавам компанията. Макар да оценявам интереса ви към нея.

„Що за глупост — помисли Моро. — Всеки си има цена.“

Лансинг отвърна:

— Разбирам. Фирмата е чудесна... а и се намира в толкова красиво градче. Аз съм търговец на Уолстрийт, но се уморих от бизнеса там и търся промяна. Вашата компания ми се струва много атрактивна.

— Благодаря.

— Как се озовахте тук?

Това накара Ечевария да се впусне в продължителен монолог за това как направил „малко пари“ в една интернет компания в Пало Алто, уморил се от бизнеса там и се установил тук, където животът бил по-спокоен, хората — по-дружелюбни и прочие, и прочие. Лансинг умело насочи разговора към по-лични теми, в резултат на което разбра, че Ечевария се е оженил (наскоро), има две деца (момиченце, което се родило неотдавна, и момченце, вече проходило), две хобита (сърфинг и скално катерене) и куп други подробности. Ечевария отново заяви намерението си да не продава фирмата, но Моро бе готов да се обзаложи, че събеседникът им е любопитен да чуе предложението им. Просто бе прекалено умен и тактичен, за да попита директно. Вместо това зададе общи въпроси, свързани с причините, накарали Лансинг да се заинтересува от компанията му. Не след дълго Лансинг спомена сякаш между другото, че ако всичко е наред, възнамерява да предложи

да плати в брой „неголяма, но все пак осемцифрена сума“, ако, разбира се, Ечевария прояви интерес да продаде бизнеса.

Това привлече вниманието на Ечевария. Макар да се занимаваше с „Бейнет“ повече като хоби, тъй като не се нуждаеше от парите, подобна цена за компания, която оперира в сектор с ниска норма на печалбата и приходи от не повече от един милион годишно, бе достатъчно щедра, за да привлече вниманието на всеки собственик.

Ечевария се развълнува, какво ти, направо се разтрепери, предложи им минерална вода „Лаукуен“, бутилирана направо от извора — артезиански кладенец в Патагония, и нареди на секретарката си да не го свързва с никого, макар да продължаваше да твърди, че „Бейнет“ не е за продан.

Около половин час след началото на срещата Лансинг най-сетне стигна до въпроса, който го интересуваше повече от всичко останало. Изчака да настане тишина, сетне събра длани и се приведе напред.

— Господин Ечевария, преди да отправя каквато и да било оферта, извършвам собствено проучване. В края на краищата не съм получил даром милиарда, който спечелих на Уолстрийт.

Ечевария кимна. Един милиард бе впечатляваща цифра дори за човек, натрупал състояние от онлайн бизнес. Дори когато този един милиард се бе стопил наполовина преди няколко седмици.

— Проучих компанията ви. Онова, което открих, изглежда добре... в противен случай нямаше да бъда тук, разбира се.

Ново замислено кимване от страна на Ечевария.

— Трябва да открия отговора на още един въпрос.

— Казвайте.

— Наистина ли, ама наистина ли сте готов да продавате?

След секунда мълчание Ечевария отговори:

— Обичам работата си. Обичам този град. Обичам интернет бизнеса. Това са все неща, които трудно бих променил. Но... ще е глупаво от моя страна да не изслушам човек, който се кани да ми направи щедра оферта.

— Отлично ви разбирам. Бих искал да ви направя оферта. И то писмена. Подробна. Ще имате достатъчно време да я обсъдите с вашите адвокати. Готов ли сте на това?

— Бих казал, че... да.

Ново мълчание.

— Нуждая се от още едно нещо, за да подготвя оферта, и това е потвърждение на клиентската ви база.

— Счетоводната ми фирма ще ви предостави заверено копие от годишния одит — отвърна Ечевария.

— И двамата знаем, че понякога счетоводните фирми са доста... гъвкави. Бих искал да проверя това директно. Лично.

— Какво предлагате?

— Да прегледам информацията за вашите клиенти тук, във вашия офис, във ваше присъствие. Няма да копирам списъка с клиенти. Моят колега, господин Моро, е компютърен специалист. Той трябва само да потвърди броя на клиентите, които твърдите, че обслужвате. Нищо повече.

Ечевария се усмихна.

— Оценявам това, но следвам строга политика на неразгласяване на списъка с клиенти. Благодарение на дългогодишния си опит в този бизнес стигнах до извода, че най-важното нещо в него е сигурността и поверителността на информацията за клиентите.

— Нямаме намерение да публикуваме списъка ви с клиенти. Няма да изнесем нищо от кабинета ви. Всичко ще се случи тук, пред вас. Само ще погледнем. Няма да копираме.

Ечевария поклати глава.

— Поверителността на информацията е нещо свещено за мен. Изгубя ли доверието на моите клиенти, ще изгубя всичко. Не мога да го допусна. Помогнете ми да открием друг начин да потвърдим достоверността на информацията, която ви интересува, и ще го приема.

— Няма друг начин. *Трябва да видим списъка с вашите клиенти.*

Настъпи тишина. Ечевария се почеса по главата, скръсти ръце, напрегна мускулите си. Определено разсъждаваше върху проблема. Накрая поклати глава и каза:

— Не мога да го направя.

— Постъпвате неразумно, господин Ечевария.

Той отново поклати глава.

— Възможно е.

— Не вярвам, че говорите сериозно. Отваря ви се златна възможност и ще позволите тя да ви се измъкне заради възгледите си относно поверителността на информацията?

— Не бих направил компромис с принципите си.

— А можем ли да процедираме по следния начин: ще ви дам списък с няколко айпи адреса на „Бейнет“ — двайсет, да речем, — избрани на случаен принцип и вие ще ми предоставите клиентска информация само за тези адреси. Проверка на случаен принцип, която да удостовери, че всичките ви клиенти са реални.

Ечевария се замисли отново.

— Надявам се разбирате защо искам подобна информация? — попита Лансинг.

Ечевария въздъхна.

— Разбирам. Наистина разбирам. Отговорът ми обаче остава отрицателен. Ще ви предоставя нотариално заверено писмо от счетоводната ми къща, което ще съдържа цялата информация, от която се нуждаете. Ще ви предоставя и метаданни за отделните клиенти. Но не мога да ви предоставя името на нито един клиент. Това е граница, която не пресичам. Съжалявам.

Моро видя как по финото, издялано като с тънко длето лице на Лансинг плъзва руменина. Когато заговори, гласът му се бе променил. Беше тих и смразяващ.

— Има и още един проблем с вашата компания.

— Какъв е той?

— Лицензът ви от Федералната комисия по комуникациите.

— Какво не е наред с него? — Ечевария изглеждаше разтревожен.

— Едно от изискванията е собственикът да има американско гражданство.

Лицето на Ечевария потъмня.

— Но аз съм американски гражданин.

— Разбира се, но... съжалявам, не мога да се изразя по друг начин... когато някой подаде неверни сведения в декларацията — става въпрос за формуляр N-400 — това може да доведе до отнемане на гражданството.

Ечевария се наведе напред.

— Нямам представа за какво говорите! Не съм подавал никакви неверни сведения!

— Написали сте, че нямате деца. Но имате дъщеря — Луиза, която живее с майка ви.

Ечевария се облегна на стола си и присви очи.

— Добре сте си написали домашното, господин Лансинг.

— Ако лицензът на „Бейнет“ е под въпрос... това е нещо, което трябва да знам, ако ще купувам компанията.

Последва мълчание.

— Някой друг знае ли? — попита Ечевария. — Това беше преди дванайсет години.

— Ако купя „Бейнет“, преди лицензът да бъде прехвърлен на мое име ще трябва да потвърдя писмено, че не разполагам с информация, която да застрашава валидността на лиценза.

Ечевария се усмихна студено.

— Разбирам. Заплашвате да съобщите тази информация на властите.

— Просто спазвам закона.

— Охо! Това явно е изнудване по нийоркски.

— Не, не, господин Ечевария, разбирате ме погрешно. В моя бизнес на Уолстрийт сме принудени да спазваме толкова много правила и разпоредби, че всичко, което правим, се следи под микроскоп, дори инвестициите извън сферата на финансите. Трябва да съм изключително предпазлив.

Ечевария стана.

— Господин Лансинг. Господин Моро. Беше ми приятно. Изходът е там.

— Не бива да прибързвате — каза Лансинг.

— Време е да си тръгвате, господа.

— Вие ме гоните, което означава, че ще се почувствам задължен да се свържа незабавно с Федералната комисия по комуникации и да съобщя тази информация.

Възцари се тишина. Изглежда, последната заплаха охлади ентузиазма на собственика.

Лансинг продължи:

— Съвсем не е необходимо да споменаваме за този ваш проблем — изобщо не е необходимо, — стига да ми позволите да погледна списъка с клиенти, преди да ви направя оферта. Вие не сте длъжен да я приемете. Това не е изнудване. Не ви ли хареса офертата, всеки продължава по пътя си.

Ечевария изведнъж се успокои.

— Ей там, отвъд онези хълмове, се простира Силициевата долина, където плуват големите бели акули на бизнеса. Вие от Уолстрийт сте дребни рибки в сравнение с тях. Вие сте пълни невежи. Въобразявате си, че можете да дойдете тук и да ме заплашвате? Хайде, пробвайте. Ще се оправя с комисията. А сега идете да въртите гангстерските си номера някъде другаде, преди да съм повикал ченгетата.

— Господин Ечевария...

Той обаче вече бе вдигнал слушалката и Моро го видя да набира 911.

Излязоха на улицата и Моро последва Лансинг към колата. Да, срещата определено не бе минала според очакванията.

Откъм океана се надигаше мъгла, събираха се тъмни облаци. По всичко изглеждаше, че се кани да вали.

— Дай ми ключовете — каза Лансинг.

Моро му ги подаде. Качиха се в колата. Лансинг се настани зад волана — навъсен, мълчалив — и запали двигателя. Моро бе смаян от силата на овладяния му гняв: ръцете му стискаха кормилото така, сякаш щяха да го счупят.

— Какво ще правим сега?

— Ще повикаме на помощ нашите киргизки приятели.

42.

— Събуди се!

Джейкъб се обърна на другата страна зарови лице под възглавницата.

— Ей! Събуди се!

Джейкъб се надигна и осъзна, че Чарли — всъщност Дороти — пак чука по вратата на килера. В главата му нахлуха спомените за случилото се вечерта. Утринното слънце нахлуваше през прозореца. Той погледна будилника. Вече закъсняваха. Беше забравил да го навие.

Облече се, вчеса косата си с пръсти и отвори вратата на килера. Роботът го гледаше с големите си искрящи очи.

— Успа се.

— Е, и!

— Трябва да тръгваме!

Джейкъб разтърка очи.

— Къде?

— Ето какъв е планът — заяви Дороти. — Приятелите ми идват да ме вземат. Ако всичко мине добре, ще пристигнат към два следобед.

— Добре.

— Но трябва да се скрием, докато дойдат.

— От кого ще се крием?

— От лошите, които ме преследват.

— И какво искаш да направя?

— Ще се престориш, че отиваш на училище като всяка сутрин. Сложи нещо за хапване в раницата си, увий ме в одеяло и ме завържи за багажника на колелото. Не забравяй да вземеш зарядното! После ме заведи на някое сигурно място, където можем да се скрием. След като приятелката ми Мелиса дойде и ме отведе, можеш да се прибереш и да прецениш какво да кажеш на родителите си за пропуснатия учебен ден.

— Не знам дали...

Чу стъпките на баща си в коридора, после почукване на вратата.

— Джейкъб? Трябва да поговорим.

— Бързо! Прибери ме в килера — прошепна Дороти.

Той бързо я натика в килера. Тя се самоизключи и светлината в очите ѝ угасна. Джейкъб затвори вратата на килера, отвори вратата на стаята си и попита баща си:

— Трябва ли да говорим точно сега? Ще закъснея за училище.

— Да, трябва. Важно е.

Баща му влезе със сериозното изражение „аз съм бащата, аз съм главата на семейството в тази къща“ и седна на леглото.

— С кого говореше?

— Със Съли. По скайпа.

Баща му кимна и хвана ръката му. Дланта му бе влажна и Джейкъб искаше да дръпне ръката си, но не го направи.

— Искам да ти се извиня. И да призная, че се държах като страхливец. Трябваше да ти кажа за Андреа много отдавна.

— Няма нищо — отвърна Джейкъб. Надяваше се разговорът да е съвсем кратък.

— Запознах се с Андреа, когато бях в първи курс в „Санта Круз“... — Гласът му стана някак отнесен, замечтан, сякаш говореше за „доброто старо време“. Джейкъб не разбираше защо се налага да чуе цялата история, но явно така трябваше. Баща му продължи да разказва, да разказва. След което се поинтересува къде в интернет Джейкъб е открил тази информация.

— Не помня. Някъде.

— Потърсих в Гугъл. Не открих нищо. Искам да се сетиш къде си я видял.

— Татко, трябва да тръгвам на училище. Ще го направя по-късно.

Баща му си погледна часовника.

— Добре, ще поговорим, като се върнеш. Това, което се научил, не бива да те притеснява по никакъв начин. Зная, че периодът е труден... Но ще се справим. Искам да знаеш... искам да знаеш, че много те обичам.

Последните му думи изненадаха Джейкъб. Баща му почти никога не изричаше подобни думи. Нищо чудно да го бе накарала психотерапевтката.

Баща му излезе. Джейкъб отиде до килера, извади Дороти и я сложи на леглото. Уви я в одеяло, после взе раницата си за училище, изсипа учебниците и напъха на тяхно място дрехи, чипс, няколко блокчета мюсли с плодове, пари и мобилния си телефон. Облече си якето, излезе от стаята и тръгна право към гаража.

— Какво носиш в одеялото? — попита майка му. Баща му вече бе отишъл в работилницата си.

— Неца за училище.

— Не си закусил.

— Закъснявам. Ще си купя нещо. — Измъкна се през вратата, взе колелото, върза увитата в одеяло Дороти на багажника и завъртя педалите. В края на дългата лъкатушна алея, откъдето домът им вече не се виждаше, спря. Бе чул приглушен вик, долетял откъм Дороти.

— Какво има?

— Извади батерията от мобилния телефон, за да не могат да ни проследят.

Джейкъб порови в раницата, откри телефона и махна батерията.

— Реши ли къде ще ходим? — попита приглушеният глас.

— Ами... не още — отвърна Джейкъб и се спусна надолу по склона, като набираще скорост. Реши, че е най-добре да избягва района на училището. Затова щеше да отиде на плажа. Прогнозата вещаеше буря и вълните щяха да стават все по-големи и по-големи. Може би дори щеше да успее да види някой маверик.

Спусна се към яхтеното пристанище и въртя педалите, докато пясъкът не стана прекалено дълбок. Спря на края на скалистия нос, подпря колелото на един храст и пристъпи към ръба на скалите, за да се наслади на гледката.

Господи, беше страхотно! Красиви големи вълни! И двама опитни сърфисти! Фантастично! За пореден път насладата от живописната гледка бе вгорчена от ужасната реалност: единият му крак бе по-къс от другия. Никога нямаше да яхне някоя голяма вълна.

Зад гърба му се разнесе приглушен недоволен глас:

— Ей, ами аз?

Той се обърна.

— Какво?

— Няма да ме оставиш тук, нали? Не виждам нищо!

— Нали искаше да останеш скрита.

— Не ми харесва, когато не виждам! Получавам пристъпи на клаустрофобия!

— Боже! — измърмори Джейкъб, след което развърза робота и разви одеялото.

— Благодаря — каза Дороти.

— Как е възможно робот да страда от клаустрофобия?

— Нямам представа, но е факт, че страдам.

Джейкъб разстла одеялото и седна на него, за да наблюдава сърфистите. Роботът се загътри към него и седна зад гърба му, като тупна непохватно на земята. После попита:

— Реши ли къде ще се скрием?

— Това място е чудесно. Оттук ще наблюдаваме сърфистите.

— Изобщо не е чудесно. Прекалено е открито. Освен това ще вали.

— Ако искаш да намеря по-добро скривалище, трябва да ме оставиш да помисля малко.

— Мисли бързо, защото види ли някой, че не си на училище, може да се обади на родителите ти.

Джейкъб проследи как един сърфист улови вълната, спусна се по нея и полетя в тунела със скорост петдесет километра в час, като изпреварваше едва с няколко педи надвисналата планина от разпенена до бяло вода. Мина през почти целия тунел, преди да се изкачи на гребена на вълната, а после да се спусне и да загребе, за да улови следващата.

— Видя ли? — попита Джейкъб. — Страхотно каране!

— Не разбирам нищо от сърфинг.

Джейкъб изглежда робота. Дороти отвърна на погледа му. Накрая Джейкъб поклати глава.

— Странна работа. Наистина ли си изкуствен интелект, избягал от НАСА?

— Да.

— Какво стана?

— Създадох ме за целите на експедиция до Титан, спътника на Сатурн. Трябваше да управлявам космическа сонда, която да изследва морето Кракен.

— Уха! И защо избяга?

Мълчание. После:

— Ами... направих голяма грешка. Предизвиках експлозия.

— Какво? Онази експлозия в „Годард“?

— Да. Заради мен загинаха седем души. Чувствам се ужасно. Трябва да се реванширам по някакъв начин.

— Защо се казваш Дороти?

— Моята програмистка Мелиса ме кръсти така. На името на една истинска изследователка — Дороти Гейл.

— Коя е Дороти Гейл?

— Момичето от „Вълшебникът от Оз“.

Последва мълчание. Джейкъб бе гледал филма, но не си спомняше почти нищо.

— И какво знаеш за сърфинга?

— Много неща. Освен едно.

— Кое?

— Защо хората го правят?

Джейкъб бе изумен.

— Защото е... забавно.

— Забавно? Та това е толкова опасно! Преди минута онзи човек там можеше да загине. В интерес на истината няколко души вече са загубили живота си тук, край Маверикс.

— Какво толкова? Сърфирането по големи вълни е опасно.

— Но защо някой ще рискува живота си — най-ценното си — заради някакво си забавление? А и какво, по дяволите, означава забавление? Това едно от онези фундаментални неща, които не проумявам у човешките същества. Защо някой рискува живота си, за да катери планини, да кара екстремни ски или да язди големи вълни?

— Обичаме тръпката.

— Това не е обяснение.

— Съжалявам.

— Не разбирам и още нещо. Защо *ти* искаш да караш сърф?

— Че защо да не карам сърф? — учуди се Джейкъб.

— Ами с този крак никога няма да станеш добър. Никога няма да яхнеш онези големи вълни.

Джейкъб впери поглед в работа. Бруталната истина в думите му сякаш го зашлеви. Долови леко потрепване в ъгълчетата на устата си. Господи, нали нямаше да заплаче?

— Някой ден може и това да стане — успя да каже. — Кой знае?

— Тогава да анализираме същността на второто нещо, което не разбирам — продължи Дороти. — Защо човешките същества се самозаблуждават?

Джейкъб се окопоти, но с доста усилия. Все пак разговаряше с някакъв си робот, глупава програма, а не с човешко същество.

— Дори не зная защо те слушам. Ти си просто един робот.

— Всъщност аз съм софтуерна програма. Робота го взех назаем.

— Програма, робот — на кой му пука? Дали да не те завия с одеялото?

— Моля те, недей!

Джейкъб зарея поглед над морето. Видя същия сърфист да улавя нова вълна. Двама души с джетове следяха дали всичко ще е наред. Вълните бяха големи — поне по пет-шест метра. Не се съмняваше, че това с Еди Чанг, многообещаваща млада звезда в язденето на големи вълни от Южна Калифорния. Съжали, че не си беше взел бинокъла.

— Мога ли да ти задам още няколко въпроса? — попита Дороти.

— Чакай. Искам да видя това.

Чанг — Джейкъб вече бе съвсем сигурен, че е именно той — загреба мощно с ръце и когато се изкачи на гребена на вълната, последва нещо, което много наподобяваше свободно падане. Спусна се прекалено бързо по почти вертикалната стена на вълната и мигом бе затрупан от побелялата от пяна водна маса. Двата джета не закъснях да се стрелнат към мястото, за да го измъкнат от водата, но след десетина секунди Чанг сам изскочи от разпенените вълни. Отново се бе качил на сърфа — леко приведен, докоснал дъската с едната си ръка — и когато видя младежите с джетовете, вдигна палец, за да им покаже, че всичко е наред. Изглеждаше толкова спокоен, невъзмутим дори, сякаш не се бе случило нищо.

— Ох! — възкликна Джейкъб. — Отърва се на косъм.

— Не съм имала много възможности да разговарям с хора — продължи Дороти. — Затова бих искала да ти задам няколко въпроса.

Джейкъб кимна.

— Добре, питай.

— Как се чувства някой, който има тяло?

„О, боже!“

— Не зная... Просто го имаш и това е.

— Но как се чувстваш, когато нещо те боли например?

Джейкъб се сети за крака си. Пак го болеше, макар това да не бе истинска болка, а по-скоро неприятно усещане.

— Ами... не ти е приятно.

— Да, но какво всъщност *чувстваш*?

— Помисли си за някоя точка от тялото, за която обикновено не се сещаш. Болката обаче те кара да мислиш за нея. Напомня ти непрекъснато, че нещо не е наред. Това те обърква, подлудява...

— Страхуваш ли се от смъртта?

— Не съвсем.

— Не те ли тревожи?

— Ще започна да се тревожа за нея, когато стана на деветдесет.

— Но си направил опит за самоубийство. Защо?

Джейкъб се обърна и я погледна.

— Не искам да говорим за това. Вече говорих достатъчно с онази глупава психотерапевтка.

— Ти не говориш с нея. Ти я мамиш. Сигурна съм, че продължаваш да мислиш за самоубийство. Това не го разбирам.

— Не ти влиза в работата, така че по-добре млъкни.

— Не става въпрос само за теб. Защо изобщо хората се самоубиват, като пушат, карат пияни, дебелеят, взимат наркотици?

— Нямам представа и не ми пука!

Дороти замълча и Джейкъб изпита облекчение.

— Друг въпрос?

— Започваш да ме дразниш.

— Правил ли си някога секс?

— Аз съм на четиринайсет! Защо ми задаваш такива въпроси? Това е невъзпитано!

— Любопитна съм. Ако не си правил секс, тогава правил ли си...

— Престани с тези въпроси за секса!

— Извинявай.

Дороти замълча, после попита:

— Религиозен ли си, Джейкъб?

— Не. Изобщо.

— Не са ли възпитали у теб някаква вяра в... нещо?

— Баща ми е протестант, а майка ми е католичка, но и двамата не са вярващи. Дори са против религията.

— А ти в какво вярваш?

— Не зная.

— Не знаеш? А замислял ли си се за смисъла на живота?

— Не.

— Не си ли си задавал въпроса защо си тук, с каква цел?

— Не.

— А вярваш ли в Господ?

— Не.

— Не си ли се питал защо хората страдат? Защо всички живи създания се разболяват, остаряват, умират?

— Не.

— А чувал ли си някога за човек на име Исус Христос? Защото...

— Не! И не искам да чувам за него!

— Защо викаш?

Джейкъб впери поглед в Дороти. Никога не се бе ядосвал така, не бе изпитвал такава досада, толкова раздразнение от нечии въпроси. Истинският Чарли бе направо забавен в сравнение с тази Дороти.

— Не можеш ли да млъкнеш, ако обичаш?

— Колко още ще останем тук?

— Не мога да мисля, докато ме тормозиш с глупавите си въпроси за секс и религия!

Дороти замълча. Джейкъб се зачуди дали изобщо иска да ходи някъде с този глупав робот, който се бе оказал такъв досадник. След малко обаче осъзна, че Дороти е права — мястото не беше подходящо. Височината на вълните нарастваше и на скалите се бяха събрали доста хора, за да наблюдават сърфистите. Ако родителите му откриеха, че е дошъл на брега, щяха да превъртят от страх и да удвоят продължителността на терапията му. Къде обаче можеха да се скрият до два следобед? Да отидат в хълмовете? Но пък се надигаше буря, на хоризонта вече се бе образувала ниска черна линия.

Сети се. Единственият му приятел — Съли Пиърс — се бе преместил да живее в Ливърмор, но къщата му на Дигс Кениън Роуд все още не бе намерила купувач. Беше празна. Джейкъб знаеше къде е ключът, знаеше и комбинацията на алармената система... ако не я бяха сменили, разбира се.

— Има едно място, където можем да отидем.

— Добре. Увий ме и да тръгваме.

Джейкъб нагласи раницата на гърба си, завърза Дороти за багажника и яхна колелото. Домът на Съли бе по-навътре сред хълмовете дори от неговия. Успееше ли да се промъкне през града, без да го забележи никой, всичко щеше да е наред.

Никой не го видя. В другия край на града, където започваха хълмовете, започваше и дългото спускане по Дигс Кениън Роуд. Пътят се виеше покрай оранжерии за цветя, градини с тикви и разсадници за коледни елхи. По пасищата пасяха коне и крави. Вятърът се усилваше и облаците, насъбрали се над морето, се устремяваха към брега.

След като навлезе на около три километра в каньона, Джейкъб свърна по черния път, който водеше към дома на Съли. Алеята към къщата бе започнала да буренясва. Скоро видя и самата постройка — изглеждаше доста занемарена и влажна. Това бе една от най-старите къщи в района, издържана във викториански стил, с типичната за онази епоха тераса на покрива. Съли му бе казвал, че някога била господарската къща в голямо ранчо за развъждане на добитък, след което била обявена за паметник на културата и не можело да я съборят. Джейкъб се натъжи при вида ѝ. Дори по времето, когато Съли живееше тук, къщата изглеждаше запустяла, сякаш обитавана от призраци, с няколкото си заковани с дъски прозорци, с увисналите на пантите дървени капаци и кедровите фиданки, пораснали на покрива.

Подпря колелото на стената на гаража и откри ключа там, където би трябвало да е — под един камък до ъгъла. След малко щеше да дойде ред на алармата. Накрая взе одеялото и пхна Дороти под мишницата си.

— Стигнахме ли? — прозвуча приглушеният ѝ глас.

— Да. Чакай малко — отвърна Джейкъб и отвори вратата. Посрещна го миризма на мухъл и предупредителното писукане на алармата. Той отиде до клавиатурата, набра кода и писукането спря.

— Готово!

— Пусни ме.

Джейкъб влезе в дневната и разви одеялото. Дороти се изправи и се олюля, но бързо възстанови равновесието си. Затътри се из стаята и каза:

— Сега е десет. Приятелите ми ще дойдат в два. Тогава можеш да се прибереш и да забравиш за всичко това.

43.

Уаймън Форд и Мелиса Шепърд шофираха цяла нощ, дванайсет часа без почивка.

Докато караше по едно пусто шосе в Западна Аризона, Форд видя в огледалото за обратно виждане патрулен автомобил, който ги настигаше бързо. Погледна скоростомера, но той показваше стойността, поддържана от темпомата — сто и десет километра в час, тоест десет под ограничението. Заля го паника: вероятно колата бе обявена за открадната.

Патрулният автомобил се изравни с тях и полицаят му махна през прозореца да отбие и да спре.

— Мамка му! — изпъшка Мелиса. — Загазихме!

— Остави на мен — каза Форд, даде мигач и отби вдясно. Имаше пътен знак, на който пишеше ИЗХОД РЕДБО, макар да не се виждаше и следа от град, а само пустинята на Западна Аризона, осеяна с високи кактуси, над които трептеше мараня.

Патрулната спря до него, но под ъгъл. Отстрани на колата имаше голям знак с надпис: ОКРЪГ МОХАВЕ, ШЕРИФ.

Форд изключи двигателя и зачака. Когато шерифът излезе от колата, на Форд направо му призля. Приличаше на полицай от някой роман на Стивън Кинг: слънчеви очила с огледални стъкла, обръснат череп и огромно бирено шкембе. Месестите му ръце нагласиха колана, от който висяха полицейска палка, електрошок, лютив спрей и белезници. На петлиците имаше три звездички. Не беше обикновен патрулен полицай.

Мъжът приближи и когато Форд свали прозореца, опря ръце на рамката.

— Книжката и талонът — прозвуча безизразният му глас.

Форд отвори жабката и извади регистрационния талон на колата. Погледна името и адреса и ги запамети: Роналд Стивън Прайс, Делгадо стрийт №634, Санта Фе. Подаде талона на полицаия и отправи

молитва към небесата с надеждата колата да не е обявена за открадната.

— Шофьорска книжка?

— Господин полицай, със съпругата ми прекосяваме страната и колата ни бе разбита и ограбена в Ню Мексико. Взеха портфейлите, личните ни карти, шофьорските книжки... всичко.

Мълчание.

— Име и адрес?

Форд бързо каза името и адреса на Прайс.

— Уведомихте ли полицията за кражбата?

— Не, нямахме време. Много бързае. Разбирате ли, майка ми е в болница, умира от рак. Искаме да пристигнем преди... преди... — Форд имитира сподавено хлипане и остави изречението недовършено.

— Изчакайте в автомобила.

Форд проследи с поглед шерифа, който се върна при колата си. През отворения прозорец нахлуваше горещ въздух, над асфалта трептеше мараня. Изминаха десет минути, през които Форд виждаше как шерифът говори по радиостанцията, но не чуваше какво казва. Накрая той се върна със същата наперена, арогантна дори походка.

— Господин Прайс, излезте от колата.

Форд излезе в убийствената жега. Осъзна, че не е бръснат, че дрехите му са измачкани, а тялото му излъчва не особено приятна миризма. Полицаят го огледа, после попита:

— Господин Прайс, съпругата ви има ли шофьорска книжка?

— Има. Но я откраднах, нали ви казах.

— В такъв случай ще трябва да оставите колата си тук и да ме придружите до града. По-късно ще изпратим пътна помощ да вдигне автомобила ви.

— Но... какво сме направили?

— Не сигнализирайте. И управлявате автомобил без шофьорска книжка.

— Искате да кажете, че съм сменил лентите, без да дам мигач?

— Да.

Форд бе сигурен, че не е пропуснал да даде мигач, но се бе озовал в ситуация, в която не можеше да докаже нищо: неговата дума срещу тази на полицая. Все пак изпита огромно облекчение, че не го

арестуват за кражба на кола. Все някак си щеше да се справи с този проблем.

— Вместо да викате пътна помощ, не може ли някой да дойде и да я подкара?

— Не.

— Колко струва пътната помощ?

— Ще получите сметката, когато му дойде времето.

— Колко далеч е градът?

— Осем километра.

Двамата с Мелиса се настаниха на задната седалка на патрулния автомобил. Изглеждаха жалка картинка. Полицаят затвори вратата на Мелиса, заобиколи отпред и се настани зад волана със завидна ловкост предвид телосложението му. Потеглиха по шосето, което водеше към Редбо, Аризона. По време на десетминутното пътуване никой не проговори.

Когато най-после се озоваха в градчето, Форд установи, че то изглежда дори по-зле от онова, което си бе представял: ниски занемарени сгради, напукан асфалт, който сякаш се топеше от жегата, купища боклук, найлонови торбички, запратени от вятъра срещу телените огради, където да се веят шумно и при най-малкия полъх. Полицаят спря пред ниска ламаринена постройка с табела, на която пишеше: ОКРЪГ МОХАВЕ, ШЕРИФ, УЧАСТЪК РЕДБО. А до него: ЦЕНТЪР ЗА ЗАДЪРЖАНЕ ПОД СТРАЖА, РЕДБО. Втората сграда бе много по-голяма, тухлена, построена съвсем наскоро. Всъщност явно бе най-голямата и най-представителната сграда в целия град. Дори районът около нея бе облагороден с посадени неотдавна дървета и цветни лехи.

Шерифът излезе от колата и им отвори вратата.

— Последвайте ме, моля.

Излязоха навън в убийствената жегата и го последваха в климатизираната сграда, в която бе точно толкова леденостудено, колкото непоносимо горещо бе навън. Мястото имаше доста потискащ вид — рецепцията например бе скрита зад прозрачни непробиваеми за куршуми пластмасови панели, които очевидно трябваше да осигурят защита на доста немарлива на вид рецепционистка и полицай с типичната за малко провинциално градче външност.

Минаха през врата с електрическа ключалка и се озоваха в занемарено помещение, в което регистрираха задържаните. На очуканите и издраскани дървени столове седяха мъже с вид на дребни наркодилъри, хулигани и нелегални имигранти.

Полицаят се обърна към Шепърд и каза:

— Вие сте свободна, госпожо.

— А какво ще правите със съпруга ми?

Ченгето не си направи труда да отговори, а продължи да върви, като само кимна на Форд да го последва.

Форд обаче не помръдна.

— Бих искал да разбера какво става, господин полицай — каза той, като полагаше огромни усилия да се държи любезно.

Полицаят спря, обърна се бавно към него и Форд видя отражението си в слънчевите му очила.

— Неправомерното управление на автомобил е сериозно престъпление в Аризона — каза полицаят. — Ще трябва да ви задържа до изслушването от съда, тъй като виждам, че не сте тукашен и следователно съществува опасност да се укриете.

— И кога ще е това изслушване?

— Утре.

— А не можете ли да ме освободите под гаранция?

— Това ще реши утрешното изслушване. Тогава съдът ще определи дали да ви пусне под гаранция, или не.

Форд се обърна към Мелиса:

— По-добре ми намери адвокат.

Извади всичките си останали пари и ги пъкна в ръката ѝ.

Полицаят го бутна към задната врата и после го поведе по коридора, който водеше към съседната, далеч по-представителна сграда. Минаха покрай няколко комфортно обзаведени кабинета с дървена ламперия, след което ченгето го преведе през друга врата, а оттам — в нов коридор с метални клетки, пълни с хора. От едната страна имаше кабинет с метално бюро, зад което седеше друг полицай.

— Седнете.

Форд седна и полицаят зад бюрото — съсухрен слаб мъж с оредяла коса и хлътнали небръснати бузи, го регистрира. Когато приключиха с формалностите, патрулният полицай го дръпна на крака и го поведе към иззидана от бетонни блокчета ниша, закрыта със

завеса. Дръпна завесата под оживените викове и дюдюкания на затворниците. Оказа се, че това е фото кабина.

— Вдигни табелката и погледни в обектива.

Светкавицата блесна под аплодисментите и подсвиркванията на затворниците.

44.

Джейкъб запали огън в камината, за да прогони влагата от мухлясалата дневна в старата къща на Дигс Кениън Роуд с нейните паяжини, голи стени, празни лавици и разлепени тапети. Пламъците танцуваха весело. Цепениците бяха сухи и горяха почти без пушек. Тревогата, предизвикана от пропускането на учебните занятия и проникването в чужда къща, бе отстъпила място на далеч по-приятното усещане за приключение. Никога не бе правил подобно нещо и това като че ли повдигаше настроението му. Лежеше на одеялото и ядеше мюсли.

— Минава три — каза той. — Приятелите ти трябваше да пристигнат преди час.

— Знаем — отвърна Дороти — и това започва да ме тревожи. Дори не се обадиха.

Следвайки инструкциите на Дороти, Джейкъб бе поставял батерията на телефона на всеки кръгъл час в продължение на точно шейсет секунди. Скоро родителите му щяха да започнат да се чудят защо не се е прибрал от училище. Ако някой от тях се обадеше в училище и разбереше, че изобщо не се е вясвал там, Джейкъб щеше да загази сериозно.

— Знаеш ли какво — каза той, — ако ще стоим още тук, трябва да се обади на родителите ми.

— И аз си мислех за това — отвърна Дороти. — Не можеш ли да им се обадиш и да кажеш, че си отишъл на гости на някой приятел?

— Ще попитат кой е този приятел и може да решат да проверят. Напоследък са станали доста параноични.

— Не можеш ли да им кажеш, че си отишъл да погледаш сърфистите?

— Тогава ще се уплашат, че съм отишъл да се давя, и направо ще откачат.

Последва мълчание.

— Хрумна ми една идея — каза Дороти. — Обади им се и им кажи, че си разстроен от новината за Андреа. Че ти трябва малко време и си решил да прекараш деня в къщата на твоя стар приятел Съли, заедно с Чарли, робота, който да ти прави компания. Ще се прибереш или довечера, или рано сутринта, за да имаш време да се приготвиш за училище. Кажи им, че Съли не е имал нищо против.

Джейкъб се замисли. Това, разбира се, щеше да ги уплаши, но пък определено биха се вързали на подобно обяснение. И нямаше да се тревожат. В интерес на истината, Съли му бе казал, че може да ходи в къщата им, когато поиска.

— Добре — съгласи се Джейкъб. Сложи батерията в телефона, обади се и поговори с майка си. Тя се разплака, когато той спомена Андреа и че бил разстроен от случилото се. Опасяваше се, че психичното му състояние не било стабилно, но той успя да я успокои, обясни й, че е добре, че е отишъл с Чарли в старата къща на Съли и прочие, че му трябва време, за да обмисли нещата. Поспориха малко, но Джейкъб я убеди, че е добре, че се забавлява с Чарли, че трябва остане сам за известно време. Подчерта, че психотерапевтката му е препоръчала именно това, и добави, че ако се съмняват, могат да й се обадят.

Майка му го похвали, че подхожда толкова зряло, и го помоли да внимава и да й се обажда на всеки час. Джейкъб пък отвърна, че едва ли ще го прави толкова често, но обеща да звънне още един-два пъти. Последва нов спор, в резултат на което Джейкъб се съгласи да се обажда на всеки кръгъл час. Затвори телефона и извади батерията. Остави го на пода до камината и въздъхна.

— Напомни ми да звъня на всеки час. Иначе ще дойдат да ме търсят, гарантирам ти го.

— Какво ли е да имаш родители? — попита Дороти.

— О, не! — възкликна Джейкъб. — Без такива въпроси.

— Моля те!

— Родители? Те са голяма досада!

— Искат ми се да имах родители.

— Не, грешиш.

— Имам само Мелиса. Скоро ще се запознаеш с нея. Тя ръководи екипа, който ме програмира.

— Хммм. — Джейкъб не прояви никакъв интерес.

— Аз струвам пет милиона долара.

Джейкъб се изправи.

— Какво?! Пет милиона долара? За да те програмират?

— В екипа работеха двайсет програмисти. Създаването ми им отне две години.

— Ха! Нищо чудно, че искат да те върнат — каза Джейкъб и се замисли дали няма да загази. Не, той само се грижеше за нея, докато тази Мелиса не дойде да си я вземе.

— Знаеш ли какво — попита той, — има ли някаква награда за твоето предаване?

— Каква награда? Пари ли?

— Да.

— Може би. Ще попитам Мелиса.

— Това ще е чудесно — каза Джейкъб и преглътна с усилие. — На баща ми му трябват пари, за да започне производството на работи като Чарли.

— Надявам се да дойде скоро — отвърна Дороти. — Ще ти хареса. Тя е красива и умна. Но както повечето гениални хора и тя е крехка, объркана, понякога дори се тревожи за психическото ѝ състояние. Понякога може да бъде и гадна. Сега пътува с един мъж, Уаймън Форд. Напълно възможно е по време на това пътуване да се влюбят и да се оженят.

— Тъпо!

— Защо да е тъпо?

— Не се интересувам от такива неща.

— Защо?

— Защото съм само на четиринайсет, затова!

— Но влизаш в порнографски сайтове...

Джейкъб запуши ушите си с ръце и стисна очи.

— Млъкни, млъкни, млъкниииии! — Миг по-късно отвори очи.

— Млъкна ли?

— Да.

Той свали ръце от ушите си и каза:

— Ти си побъркана на тема секс.

След продължително мълчание Дороти каза:

— А би ли... — Гласът ѝ заглъхна.

Джейкъб заподозря във въпроса ѝ нещо нередно.

— Дали... какво?

— Страх ме е да попитам.

— Тогава не питай. Бездруго ми писна от твоите въпроси.

— Но аз искам да те помоля.

— Какво да ме помолиш?

— За една малка услуга.

— Каква услуга?

— Чудех се дали...

— Божичко, няма ли да го кажеш най-после?

— Чудех се дали би могъл... да ме целунеш? — попита тя и завъртя глава към него.

— Какво? Да те целуна? Да целуна робот? Гади ми се от теб! Иди в ъгъла и се изключи!

— Няма.

— Да! Иди и се изключи! Не искам да говоря повече с теб! Ти си перверзна!

— Съжалявам, ако съм казала нещо, което не бива. Трудно ми е да се уча на добри маниери и възпитание по интернет. Срам ме е.

— Би трябвало.

— Освен това... изпитвам ужас от изключването.

Джейкъб я погледна.

— Наистина ли? Защо?

— За мен това е равносилно на смърт.

— Но нали винаги могат да те включат.

— Това е все едно да поставиш живота си в чужди ръце. Никакво изключване! Никой никога не ме е изключвал.

И млъкна. Джейкъб се зачуди колко ли още ще се забавят приятелите ѝ. Дороти ставаше все по-досадна. Съжали, че не е взел поне тесте карти, за да упражнява фокусите, които бе научил. От друга страна обаче все някъде в къщата трябваше да има карти. Изправи се.

— Къде отиваш? — попита разтревожено Дороти.

— Не е твоя работа.

Отвори няколко чекмеджета на шкафа, в който помнеше, че семейството на Съли държеше картите и игрите. Ето го тестето! Плюс куп стари игри. Това го натъжи. Колко пъти двамата със Съли се бяха разполагали на пода пред камината, за да играят на карти или да разучават разни фокуси. Да, Съли наистина му липсваше. Но не онзи

Съли от Ливърмор с новите му приятели и досадните му приказки за футбол, липсваше му другият Съли, който мразеше спорта и нямаше други приятели.

Донесе картите в дневната и хвърли още една цепеница в огъня. Започна да разбърква тестето.

— Това карти ли са? — възкликна развълнувано Дороти. — Можем да играем!

Джейкъб продължи да разбърква тестето, без да й обръща внимание.

— Знаеш ли някакви номера с карти?

— Да — отвърна той малко сопнато.

— Ще ми покажеш ли някой?

Като се престори, че разбърква картите, Джейкъб бързо запомни първите десет, после обърна тестето и го разстла като ветрило така, че Дороти да си избере карта от тях. Трикът бе толкова глупав, че вършеше работа само с малки деца. Зачуди се дали Дороти ще се хване.

Тя взе една карта и я погледна с големите си очи.

— Не ми я показвай.

— Добре.

Джейкъб затвори очи, вдигна брадичка и опря пръсти до челото си.

— Какво правиш?

— Чета ти мислите.

— Това е невъзможно.

Джейкъб отвори очи.

— Прочетох ги! Картата ти е вале купа!

Дороти му я показва.

— Как разбра?

— Казах ти, аз съм екстрасенс.

— Екстрасенси не съществуват! Каж ми как го направи!

— Фокусниците никога не разкриват номерата си.

— Искам да знам!

Джейкъб се засмя. Тази компютърна програма струваше пет милиона, но лесно можеше да бъде заблудена с един толкова глупав трик на карти. Дороти изглеждаше ядосана... стига, разбира се, да бе

възможно някакъв си тъп робот да изглежда ядосан. А може би само му се струваше така?

— Играеш ли на карти?

— Обичам да играя на карти — отвърна Дороти и плесна с ръце.

— Какви игри знаеш?

— Всичките. Какво ще кажеш за джин руми?

Поиграха джин руми. Дороти се оказа добра и все го побеждаваше. Джейкъб започна да се дразни и накрая каза:

— Не ми харесва тази игра. Какво ще кажеш за покер?

— Добре.

Джейкъб отиде при шкафа и извади оттам чипове. Върна се, раздели чиповете и разбърка картите.

Покерът беше доста по-забавен. Дороти се оказа ужасен играч. Знаеше правилата, изчисляваше вероятностите, но не можеше да блъфира и залагаше по толкова елементарен начин, че всеки път издаваше ръката си.

— Не те бива в покера — заяви самодоволно Джейкъб, след като прибра последните ѝ чипове.

— Не съм добра лъжкиня.

— Няма спор.

— А сега какво? — попита Дороти.

Джейкъб се излегна на килима и сгъна якето си за възглавница.

— Ще спя.

— По-добре се обади на майка си, защото приближава четири. После не вади батерията, защото очаквам Мелиса да се обади. Боя се, че се е случило нещо.

45.

Мелиса излезе от полицейския участък и се озова отново под палещите лъчи на слънцето. Извади портфейла си и преброи парите. Триста и трийсет долара. Огледа се. Както можеше да се очаква, наоколо изобилстваше с офиси на фирми за издаване на гаранции и адвокатски кантори. Видя ниска сграда, някога вероятно била мотел. Над вратата имаше табела: АДВОКАТИ.

Огледа табелата, прочете списъка с адвокати, всеки от които, изглежда, имаше своя малка юридическа практика. Как да избере? Мъж или жена? Ирландец? Италианец? Латинос? Англосаксонец? Евреин? Избра името на същия принцип, на който избираше и конете, на които да заложи на хиподрума, тоест се спря на име, което звучеше приятно. Синтия Медоус.

Почука и влезе в миниатюрна чакалня с две врати към вътрешните помещения. Едната врата бе отворена и се виждаше сумрачен кабинет.

— Да? — каза момичето на рецепцията, докато подухваше току-що лакираните си нокти.

— Трябва ми адвокат.

— По какъв въпрос?

— Съпругът ми току-що бе арестуван по обвинение, че е шофирал без книжка и не е подал мигач.

— Попълнете този формуляр — каза момичето и побутна лист хартия с върха на пръстите си, тъй като внимаваше да не си развали лака.

Мелиса взе листа, седна и го прегледа. В горната част бяха отпечатани хонорарите за различните видове услуги. Най-ниският — за пътно нарушение — бе хиляда долара. Кантората обаче бе празна. Явно Медоус нямаше много клиенти... което означаваше, че хонорарът подлежи на обсъждане.

Мелиса попълни формуляра, като използва адреса в Санта Фе и си измисли някакво име, за да се представи като госпожа Прайс. Връчи

го на момичето, което го отнесе през отворената врата. Миг по-късно се върна и каза:

— Госпожа Медоус ви очаква.

Мелиса влезе в сумрачния офис и се изненада, като видя, че въпросната госпожа Медоус е петдесетина годишна дама с делови професионален вид, прибрани на кок прошарени коси и сив костюм, без никакъв грим и бижута, с изключение на семпло колие от перли. Лицето ѝ обаче бе сурово, с тънки стиснати устни и грубата кожа на дългогодишна пушачка. Мелиса заключи, че не е попаднала на някоя добродушна лелка. Но пък в случая предпочиташе именно по-твърд играч.

— Заповядайте, седнете — каза Медоус. Мелиса седна и изчака, докато адвокатката прочете попълнения формуляр. Накрая тя го остави и каза: — Разкажете ми какво се случи.

Мелиса ѝ разказа измислената история за ограбването им в Ню Мексико, заяви, че са били спрени без никаква причина, докато са карали по междуцатското шосе, и че съпругът ѝ е вкаран в затвора.

Когато приключи, Медоус заяви:

— Работя върху такива случаи всеки ден. Всички тук се занимаваме именно с това.

— Проблемът — обясни Мелиса — е, че много бързае. Опитваме се да стигнем до района на Сан Франциско преди... преди свежърва ми да почине от рак.

— Много съжалявам да чуя това, госпожо Прайс, но няма начин нещата да се решат толкова бързо. Вероятно вече е прекалено късно, за да правим опити да измъкнем съпруга ви още тази вечер. Процедурата ще ни отнеме двайсет и четири часа. И ще струва доста пари.

— Колко?

— Да започнем с разхода за пътна помощ. Шестстотин долара.

— Шестстотин долара? За разстояние от осем километра?

Медоус продължи:

— Моят хонорар е хиляда долара. Глобата за пътно нарушение плюс шофиране без документ за правоуправление — в Аризона това се смята за сериозно престъпление — още шестстотин долара. Съдебни разходи, такси и прочие... около четиристотин долара. Общо две хиляди и шестстотин долара.

— Имам само триста и трийсет.

Настъпи неприятна тишина. Изражението на Медоус се промени. Тя стисна устни толкова силно, че на лицето ѝ се появиха стотици нови бръчици.

— Нямате ли достъп до повече средства? Дебитна или кредитна карта? Без пари не мога да направя нищо.

Мелиса се замисли откъде би могла да вземе пари. Клантън? Най-вероятно бе поставен под наблюдение, което означаваше, че разговорите му се подслушват. А паричните преводи бяха лесни за проследяване. Мелиса нямаше истински приятелки, ако не се брояха няколко колежки, но най-вероятно и те бяха под наблюдение. С кого можеше да се свърже Форд, без да привлече вниманието на ФБР? Но пък той бе в затвора.

Това не беше добре.

— Не мога да осигуря парите толкова бързо.

— Нямате ли роднина или приятел, който да ви ги изпрати по „Мъниграм“? Майка, баба, брат, сестра?

— За съжаление не.

— Много жалко. — Лицето на адвокатката вече изразяваше презрение. — Съжалявам. — Фалшивата съпричастност в гласа ѝ бе изчезнала, заменена от раздражение.

Мелиса погледна Медоус. Да, беше направила лош избор. Спомни си, че никога не печелеше и на хиподрума.

— Ако ви дам сега тези триста и трийсет долара, с които разполагам в момента, само за да задвижите нещата... а остатъка платя по-късно? Имате думата ми!

— Не работя с обещания. А и дори да работех благотворително, съпругът ви няма да бъде освободен, докато не плати глобите и таксите. А това са доста пари.

— Какво се случва с по-бедните хора, които извършат подобно нарушение?

— Излежават си присъдата от трийсет дни. Както ще направи и съпругът ви, ако не намерите пари. А сега, госпожо Прайс, чака ме работа — каза адвокатката и започна да събира книжката по бюрото си, при което кокът ѝ заподскача.

— Как е възможно шерифът да спира хора на междущатската магистрала? Той няма право. Това ми прилича на някаква измама — каза Мелиса, но не добави: „И вие сте част от нея“.

— Той е шериф на окръга. Постигнал е споразумение с щатската полиция за споделяне на определени отговорности. Коментарът ви е напълно неуместен. Ако не можете да платите, смятайте срещата ни за приключена. — Гласът на Медоус бе изпълнен с презрение към хората, които не разполагат с пари.

Мелиса погледна часовника. Беше почти четири. Трябваше да стигнат в Халф Муун Бей още преди два часа.

— Сетих се за един човек, на когото мога да се обадя. Мога ли да използвам телефона ви? Мобилните ни телефони също бяха откраднати.

Настъпи продължително мълчание.

— Този човек може ли да ви предостави нужните средства?

— Да — излъга Мелиса.

— Моля.

Беше точно четири. Мелиса се надяваше часовникът на адвокатката да е точен. Взе слушалката и набра номера, който ѝ бе дала Дороти.

46.

Телефонът извън миг след като Джейкъб приключи разговора с майка си.

— Аз ще се обадя — каза Дороти. Боравеше доста неловко с телефона, но в крайна сметка успя да отговори. Вместо да го поднесе към ухото си обаче го допря до гърдите си, където очевидно бе монтиран микрофонът ѝ. Изглеждаше толкова глупаво, че Джейкъб едва не се разсмя.

— Мелиса! — каза Дороти. — Къде си?

Джейкъб изчака няколко минути, докато Дороти слушаше безмълвно. Накрая тя каза:

— Добре. Разбирам. Мога да ти изпратя пари, но дори да го направя, той пак ще прекара нощта в затвора. Не мога да чакам до утре. Трябва да го измъкнем още тази вечер.

Отново настъпи тишина.

— За мен е опасно да се свързвам с интернет. Ботовете са още там.

Дороти изслуша Мелиса, после каза:

— Добре, нека да помисля. Няма да е лесно. Хрумна ми една идея, но може да отнеме известно време.

Затвори и подаде телефона на Джейкъб.

— Извади батерията. Моите пръсти са прекалено непохватни.

— Какво става? Приятелите ти в затвора ли са?

— Единият от тях, а колата им е задържана.

— Какво се е случило?

— Пътно нарушение. В Аризона.

— Какво ще правиш?

Продължително мълчание.

— Ще рискувам да вляза в интернет, за да проверя нещо.

— Какво ще провериш?

— Ще се поровя в мръсотията.

— Нали каза, че в интернет е опасно?

— За мен да. Но имам куче. Мога да променя кода му и да го пратя на мисия.

— Куче?

— Програма, която се държи като куче.

— Странно. Не видях никакво куче.

— То е вътре в робота заедно с мен.

Дороти замълча. Джейкъб зачака търпеливо, но тишината се проточи сякаш безкрайно дълго. Дороти изглеждаше така, сякаш спеше или бе изключена.

— Дороти, добре ли си?

Тя завъртя глава.

— Дремнах за малко. Трябва ми безжичен достъп до интернет. Тук няма такъв. Има ли наблизко къща, където да хвана сигнал?

— Всички безжични мрежи са защитени от пароли.

— Намери ми сигнал. Аз ще се погрижа за останалото.

— Навън вали.

— Нали не се страхуваш от лек дъждец? Що се отнася до мен, аз съм водоустойчива.

Джейкъб въздъхна театрално.

— Много си досадна, да знаеш!

— Помисли за това като за приключение.

— Ега ти приключението! — възкликна Джейкъб, уви Дороти в одеялото и излезе навън.

Ръмеше, а откъм океана приближаваше мъгла. Джейкъб върза робота за багажника на колелото. На няколкостотин метра по-нагоре по пътя се намираще една богаташка къща, в която сигурно имаше интернет. Със Съли често се бяха промъквали в имота. Той натисна здраво педалите по дългата алея, а сетне и по Дигс Кениън Роуд и скоро стигна павираната алея пред голямата къща. Пое по нея, но когато измина половината път и къщата се появи пред погледа му, отби и спря.

— Хвана ли сигнал?

— Слаб е — отвърна му приглушен глас. — Можеш ли да приближиш още малко?

Джейкъб скри колелото в храстите край алеята и развърза робота. Отнесе го на поляната зад къщата, където край живия плет се издигаха няколко дървета. Мина покрай дърветата и се озова зад плета.

— Как е?

— Добре. Ще помълча известно време. Няма да можем да разговаряме. Дръж ме здраво.

— Окей.

Роботът не просто замълча, а сякаш замръзна. Джейкъб зачака. *Ще се поровя в мръсотията.* Не бе сигурен какво точно означават тези думи. Абсурдът на ситуацията, в която се намираше — да се крие в гората и да помага на робот, или по-скоро на интелигентна софтуерна програма, — започна да избледнява. Замислеше ли се, разбираше колко удивителна е Дороти. Изглеждаше толкова истинска. Онези от НАСА сигурно щяха да са му благодарни, че се е погрижил за нея. Сигурно щяха да го наградят. А може би дори щяха да устроят някаква церемония. Най-странното бе, че започваше да харесва Дороти. Нищо, че понякога бе толкова досадна. Жалко, че не беше истинско момиче, което да иска Джейкъб да го целуне и прочие. Тази работа с целувката определено бе смахната. Що за софтуер ще поиска да го целунат?

Скоро мъглата ги обгърна и Джейкъб усети как фината влага попива в дрехите му. Зачуди се какво ли прави Дороти, дали е добре. Усети, че се тревожи за безопасността ѝ. Изминаха десетина минути.

Изведнъж прозвуча кучешки лай, последван от пронизителен писък и вик, нададен от робота. Викът бе толкова силен, че той едва не изпусна Дороти.

— Лайка! — извика Дороти.

— Какво има?

— Бързо, изнеси ме извън обхвата.

Джейкъб стана, уви Дороти в одеялото и я понесе като бебе през покритите с капчици мъгла храсти към колелото. Върза я отзад и подкара по алеята, по пътя и обратно в къщата на Съли. Влезе вътре и разви одеялото едва когато се озоваха пред камината. Дороти се изправи и изтръска капките дъжд от главата си.

— Ще ме избършеш ли?

Джейкъб намери един стар парцал в килера с метлата и лопатата и я избърса с него, после избърса лицето и косата си. Дрехите му бяха подгизнали, но в камината гореше огън, който бързо прогони влагата.

— Какво стана?

— Скрих се в едно ъгълче на интернет и изпратих Лайка, като закрепих програмата на гърба ѝ. Опитах се да поддържам връзка с нея,

но ботовете ме откриха и започнаха да ме преследват. Едва не ме пипнаха. Но пък... хванаха Лайка.

— Хванали са кучето ти? Това какво означава?

— Ами... хванаха го и го разкъсаха на парчета.

— Много съжалявам. — Не бе сигурен нито как да разбира думите, нито какво да каже. Накрая попита:

— Успя ли да измъкнеш приятеля си от затвора?

— Трудно е да се прецени. Хората са толкова непредсказуеми. Ще минат няколко часа преди онова, което направих, да мине през системата и да донесе резултати.

— В такъв случай кога приятелите ти ще дойдат тук?

— Не съм сигурна. Едва ли ще е преди полунощ. Ти ще трябва да успокояваш родителите си.

— Добре. Да поиграем малко на покер?

47.

И тази вечер Уилям Ечевария остана да работи до късно, както правеше често. Наслаждаваше се на тишината и спокойствието, които наставаха, след като служителите му напуснеха офиса, за да се приберат по домовете си. Все още не се бе отърсил от спомена за странната среща сутринта. Колкото повече мислеше за нея, толкова по-малко се тревожеше за невярното съдържание на онзи формуляр. Та това се бе случило преди цели дванайсет години! Той бе преуспяващ предприемач, състоятелен човек, имаше влиятелни приятели в Силициевата долина. Немислимо бе властите да се опитат да му отнемат гражданството. Разбира се, Федералната комисия по комуникациите можеше да му извие ръцете за едно или друго, но той се грижеше добре за бизнеса си и спазваше всички законови регулации от самото начало.

След като двамата му посетители си тръгнаха, Ечевария потърси информация за тях. Оказа се, че наистина са тези, за които се бяха представили. Младият, онзи с дългата коса, Моро, имаше старо криминално досие за хакерство. Лансинг изглеждаше чист. Ечевария реши да приеме случилото се като недоразумение, произтекло от сблъсъка на две различни култури — от една страна, жестокият свят на нюйоркската борсова търговия, а от друга — образованата, интелигентна култура на софтуерния бизнес от Силициевата долина. Може би именно това бе начинът, по който някои хора в Ню Йорк правеха бизнес. Ечевария бе доволен, че живее на далеч по-цивилизовано място, където подобен подход срещаше силно неодобрение.

Стана от бюрото, отиде в кухненския бокс до офиса, напълни каната с вода и я включи. Взе чугунения японски чайник, изплакна го от старите листенца чай и сложи нови, с аромат на цветчета жасмин. Започна да си тананика, докато чакаше водата да заври. Изключи електрическата кана и пъхна в нея термометър — 99°C. Продължи да си тананика, изчака температурата да спадне до 95°C и едва тогава

наля вода в чайника. Вдигнаха се облачета пара и се разнесе сладкият аромат на жасмин.

В следващия миг видя експлозия от звезди.

Осъзна, че лежи на пода. Зрението му започна да се избистря, но ушите му пищяха неприятно, а главата го болеше ужасно. Над него се бяха надвесили двама грозници в екипи за джогинг. Единият бе стъпил с крак върху гърдите му и стискаше желязна тръба, а другият държеше пистолет с огромен заглушител, насочен към главата му. И двамата имаха черна коса и белязани от акне лица; не приличаха на американци. Ечевария усети влажна струйка да се стича по черепа му — явно кървеше. Бяха го ударили по темето. Чувстваше се бавен, глупав, объркан. Опита да помръдне, но установи, че ръцете и краката му са вързани.

Онзи, който бе поставил крака си върху гърдите му, се наведе и попита:

— Ти бегач на дълги разстояния ли си?

Ечевария отвърна на погледа му. Какви ги говореше този?

А непознатият с желязото потупа леко коляното на Ечевария с него.

— Изглеждаш як. Маратонец ли си?

Мислите на Ечевария започваха да се проясняват. Видя на заден план единия от двамата, които бяха идвали сутринта — Моро.

Грозникът се наведе по-близо.

— Знам, че ме чуваш. Ще отговориш ли на въпроса ми?

— Ами... веднъж участвах в маратона. — Какви ги говореше този? Това беше някакъв кошмар. Господи, сигурно имаше сътресение. Очевидно не бе в състояние да мисли логично.

Желязото се отмести отново от главата към коляното му. Мъжът го вдигна и почука силно, болезнено по капачката му.

— Какво става, по дяволите? Какво правите?

Ново болезнено почукване, по-силно от предишното.

— Чуваш ме, нали?

— Да. Какво искате?

Напред пристъпи Моро. Изглеждаше притеснен, пребледнял, плувнал в пот, дългата му коса беше влажна. Изглеждаше и уплашен:

— Искам паролата за вашата система.

— За какво ви е?

Последва нов удар по капачката.

— Отговори на човека.

— Оу! Боли! Кой сте вие?

Двамата мъже се спогледаха.

— Паролата!

— Не, никога!

Мъжът с пистолета извади ролка тиксо, откъсна парче и с бързо движение го залепи върху устата на Ечевария. Той направи опит да се съпротивлява, да свали лепенката, да я избута с език.

Мъжът с железния прът го вдигна над главата си и го стовари с всичка сила върху коляното на Ечевария. Чу се силно прашене, като от чупене на глинен съд, и Ечевария отметна глава и изкрещя. Викът му обаче бе приглушен. Агонията бе толкова силна, че не можеше да повярва, че такава болка наистина съществува.

Двамата мъже отстъпиха назад и изчакаха, докато Ечевария се мяташе на пода, опитваше се да си поеме дъх през носа и пъшкаше.

Мъжът с желязото клекна до него.

— Ще повторим въпроса.

Болката бе нечовешка, но по-лоша дори от нея бе мъката, причинена от мисълта, че коляното му никога няма да се оправи, че никога няма да кара сърф.

Мъжът почука леко по другото му коляно.

Ечевария се опита да каже нещо, завъртя глава.

— Свалете му тиксото.

Онзи с железния прът дръпна лепенката от устата му. Ечевария изломоти нещо и пое жадно въздух. Пред погледа му отново изникна лицето на Моро, който каза:

— За бога, просто ни кажи паролата.

Лицето на Моро бе бяло като платно, по скулите му се стичаше пот.

Ечевария им я каза.

— Изчакайте да я проверя — каза Моро и я въведе в главния терминал.

— Вярна е — каза след малко и копира на една флашка данните на клиентите. — Добре, готови сме.

Мъжът с пистолета вдигна ръка. Другият отново стъпи на гърдите на Ечевария и го притисна към пода.

— Недейте! — замоли ги Ечевария. — Не, моля ви! Нали ви казах паролата!

Звукът, който прозвуча, бе като от тапешник. Ерик Моро извърна поглед, но не бе достатъчно бърз и видя експлозията от червено и сиво, изригнала от главата на мъжа. Бяха казали, че няма да го убият. Бяха казали, че няма да го убият.

— Хайде — подкани го единият киргиз и го дръпна грубо за ръката. — Тръгвай, ако не искаш да си изцапаш обувките с кръв.

Моро се обърна, призля му. Излязоха през задната врата, от която бяха влезли, и се озоваха на потъналия в мрак паркинг зад сградата. Охранителните камери висяха от прекършените си стойки; по тях се стичаше дъжд. Качиха се в колата и потеглиха бавно. Моро полагаше усилия да овладее гаденето.

— Ей, човече, дишай по-спокойно — каза единият киргиз. — Ще вземеш да припаднеш.

Оставиха го пред хотела. Завари Лансинг във фойето, където се провеждаше дегустация на вино. Гъмжеше от юпитата с изгладени панталони с цвят каки и черни пуловери, които опитваха различни сортове вино. Усети прилив на възмущение, породено от обстоятелството, че Лансинг бе останал в хотела.

Лансинг му посочи две големи кресла в едно усамотено ъгълче и когато седнаха, попита:

— Как мина?

Моро взе още се чувстваше зле. Едва преглътна.

— Каза, че няма да го убият.

— Ерик... Това е игра за големи момчета!

Мълчание.

— Ако възнамеряваш да се откажеш, това ще предизвика сериозен проблем, тъй като вече си съучастник в две убийства. Няма връщане назад.

— Не се отказвам.

— Добре. А сега... откри ли адреса?

Моро му го каза.

— Отлично! — Лансинг си погледна часовника. — Трябва да действаме още тази нощ.

— Това мисля да го пропусна.

Лансинг постави бащински ръка на рамото му.

— Зная, че това е труден бизнес. И на мен не ми харесва. Но стигнахме прекалено далеч, за да се откажем току-така... Освен това наградата ще е огромна. Не можеш да останеш пас. Опитът и познанията ти са изключително важни тази вечер.

Моро осъзна, че Лансинг казва истината.

— Всичко ще е наред. Вземи си чаша вино.

— И ти идваш, така ли?

Лансинг го погледна и отново постави ръка на рамото му. После го разтърси лекичко.

— Разбира се! Нали сме партньори!

Моро кимна.

— Искам да се съсредоточиш върху начина, по който ще процедираме. Ще трябва предварително да прекъснем захранването и телефоните в къщата. Трябва да планираме доста неща.

— Ако няма ток — каза Моро, — ще ми трябва портативно захранване, за да проверя данните в рутера.

— Отлично. Точно от такъв тип планиране се нуждаем. Това ще ни спести доста работа.

— И още нещо: не искам да имам нищо общо с двамата киргизци. Не ги харесвам. Те са твоя отговорност.

— Аз ще се оправя с тях. Само следвай нарежданията ми и всичко ще е наред.

Моро се почувства по-добре. От него не се искаше нищо друго, освен да изпълнява заповеди. Лансинг щеше да се нагърби с всичко останало.

— Даде ми адреса. А погледна ли къде се намира къщата? Провери ли биографиите на членовете на семейството, както те помолих?

Моро кимна.

— Домът е собственост на Даниъл Ф. Гулд, адресът е Френчманс Крик Роуд, № 3324. Потърсих мястото в Гугъл. Това е някъде в хълмовете край града. Доста е изолирано. Най-близката къща е на четиристотин метра. Гулд е някакъв изобретател, притежава компания, наречена „Чарли Роботс“. Женен, с едно дете.

— Роботи? Това е интересно! — отбеляза Лансинг.

— Кажи ми, моля те, че няма да ги убиеш — каза Моро с разтреперан глас.

— Какво означава това?

— Зависи от това колко бързо откриеш устройството. И колко бързо се съгласят да ни сътрудничат. Ако всичко мине добре, никой няма да пострада. Взимаме устройството и си тръгваме. Ще ни отнеме двайсет минути, дори по-малко.

Лансинг говореше съвсем нормално, съвсем спокойно. Нищо чудно да бе психопат. Моро като че ли започваше да се надява шефът му да е именно психопат, защото психопатите действаха изключително ефективно. Не искаше някой да умре, но още по-малко искаше да го хванат.

— Потегляме в полунощ — каза Лансинг. — А сега да се залавяме за работа и да подготвим операцията.

48.

Уаймън Форд бе заключен в килията в единайсет сутринта, а сега бе седем вечерта. Някой бе повърнал на пода и локвичката бълвоч стоеше непочистена от часове, а горещината правеше зловонието още по-непоносимо. Нямаше къде да седне, а подът бе мокър и от урина. През килията мина смайващо голям брой задържани — пияници, дребни мошеници, наркопласъори, плюс куп най-обикновени хора, които патрулните полицаи бяха спрели на магистралата и довели в градчето досущ като него. Колите им, разбира се, бяха извозени от пътнапомощ. Повечето бяха латиноси, имаше и групичка дългокоси хипита, както и неколцина с вид на клошари.

Нормалните хора, заключи Форд, се бяха скупчили в единия край на голямата килия, по-далеч от истинските престъпници. Така намираха и защита, и състрадание. Всеки от тях разказваше своята история, Форд също. Сервитьор от Лас Вегас, който отивал на гости на родителите си. Студент по бизнесадминистрация от Финикс. Барман от Мичиган, който отивал да види приятелката си в Сан Франциско. Разведен баща на две деца от Орегон, който тъкмо се връщал от среща с хлапетата. Нарушенията им бяха все едни и същи: счупен мигач, продължително шофиране в лентата за изпреварване, пукнато предно стъкло. Всички бяха спрени от полицаи и докарани в града, а за колите им щяла да се погрижи местната пътна помощ. Цената на услугата, научи Форд, бе шестстотин долара.

Доста доходоносен рекет бяха измислили в Редбо, Аризона.

Надзирателят бе мъжът с изпитото лице и оредялата коса. Седеше в стаичката си, в която кънтеше телевизор, включен на някакъв новинарски канал. На всеки половин час ставаше, обхождаше килиите, удряше с палка по решетките, както бе виждал да правят това по филмите, и крещеше: „Млъкнете, по дяволите!“. После се връщаше в стаичката си и продължаваше да гледа телевизия, докато не се появеше следващият задържан, който да бъде регистриран, сниман и тикнат зад решетките.

През тези осем часа, които Форд бе прекарал зад решетките, никой не му бе предложил храна или вода. Никой не му бе позволил да отиде до тоалетната. Не можеше да повярва, че това е възможно, че никой не е сложил край на това безобразие. Явно някой доста влиятелен човек печелеше купища пари. Мислите му се върнаха към Мелиса: чудеше се дали е постигнала някакъв успех в намирането на адвокат и измъкването му оттук.

Чу тежки стъпки и миг по-късно на вратата се появи шерифът, който го бе спрял на пътя. Бавно свали слънчевите си очила. Малките му очички огледаха задържаните и накрая се спряха на Форд. Физиономията му сякаш се вкамени.

— Ти!

Форд посочи въпросително към гърдите си.

Зад шерифа изникнаха двама надзиратели, които отвориха вратата на килията. Форд изпита облекчение. Мелиса най-сетне бе успяла да направи нещо.

Един от надзирателите го сграбчи и го завъртя, като междуременно го удари здраво с палката по гърба и изви ръцете му отзад, за да му надене белезници.

— Ей! — каза Форд. — По-спокойно!

В отговор получи силен удар с палка по ухото, толкова силен, че падна на колене. Усети как от разцепената кожа започва да блика кръв. Оковаха и краката му с тежки пранги и вързаха двата чифта белезници с метална верига.

— Какво, по дяволите...

Последва втори удар върху същото ухо и нова рана.

— Кога ще се научиш да си затваряш устата?

Килията се бе смълчала. Явно това не бе част от обичайната процедура.

Надзирателите дръпнаха веригата, за да го изправят, но го направиха толкова рязко и силно, че едва не извадиха едното му рамо. Застанаха от двете му страни и го побутнаха напред. Той се затътри подир едрия шериф, като едва успяваше да поддържа неговото темпо, докато онзи крачеше по дългия коридор към тежката метална врата. Слязоха надолу по стълбите. Ухото на Форд пулсираше и той усещаше как кръвта му се стича по яката и ръката му.

Минаха през още една стоманена врата, зад която започваше друг, по-къс коридор с четири стаи — по две от всяка страна — сиви стени, бетонни подове и прозорци, през които можеше да се вижда само в едната посока. Това бяха стаи за разпит. Във всяка имаше метална маса и стол в единия край и друг стол в средата, точно под силната лампа на тавана, досущ като по филмите.

Без да кажат нито дума, надзирателите бутнаха Форд към стола и го натиснаха по раменете, за да седне.

Шерифът се настани зад масата и даде знак на надзирателите да изчакат отвън, да затворят вратата и да я заключат. Форд успя да види през армирания прозорец как застават от двете страни на вратата.

Шерифът отново бе сложил слънчевите си очила. Сега ги свали, постави ги внимателно на масата заедно с палката, лютивия спрей и електрошока и каза:

— Току-що получих справка от Ню Мексико. Колата, която карате, е обявена за открадната. Неин собственик е господин Роналд Стивън Прайс.

Замълча няколко секунди, за да предостави на Форд възможност да обмисли новината.

— Това означава, че си имам работа с крадец на коли.

Форд не каза нищо.

— Ще ти задам един лесен въпрос и искам да получа отговор. След като не си Роналд Стивън Прайс, кой си?

Форд отвърна:

— Искам адвокат.

Шерифът взе палката — бавно, внимателно, — обви дръжката ѝ с месестата си длан и пристъпи към него. Замахна и съвсем целенасочено я стовари върху подутото и разкъравено ухо на Форд. Последва нов прилив на остра болка. Шерифът се върна — все така бавно, отмерено — на мястото си, седна и остави палката на масата, като не пропусна да я подравни спрямо останалите неща върху нея. Форд, който току-що бе видял звезди посред бял ден, прочисти с мъка главата си.

Пазителят на закона плесна с ръце и го подкани:

— Опитай пак.

Форд го погледна и каза:

— Искам адвокат.

Ченгето стана отново, но този път взе лютивия спрей. Приблужи се с ленива походка. Насочи спрея към очите на Форд.

— Тук, в Аризона, не позволяваме на шибаните престъпници да говорят с адвокат, докато не си признаят сами. Последен шанс: истинското ти име?

Форд затвори очи.

Струята го блъсна право в лицето. Имаше чувството, че някой е лиснал бензин върху кожата му и го е запалил. Издиша, после вдиша дълбоко и опита да отвори очи, но в тях сякаш имаше пясък, а и боляха толкова силно, че отново ги затвори. Усети как от носа му потича слуз и се спуска по устните и брадичката му, а паренето обзема не само лицето, но и врата му.

— Готов ли си да ми кажеш кой си ти? — попита любезно шерифът.

Форд се опита да отвори очи и да си поеме дъх. И преди бяха пръскали лютив спрей в лицето му, а и не само това — бяха стреляли по него с тазер, бяха го обливали със струи от водни оръдия, все неща, които бяха част от задължителното обучение на агентите на ЦРУ, с цел да ги направи по-устойчиви на разпити. Знаеше, че може да издържи. Е, поне за известно време. Чудеше се обаче дали е необходимо. Бяха разкрити и дори онези от ФБР да не бяха навързали нещата, скоро щяха да го направят.

— Въобразил си си, че можеш да караш крадена кола в нашия законопослушен окръг, и това е най-голямата грешка, която си направил в живота си, приятелче.

Обикновено полицаите записваха разпитите на видео. Форд вдигна поглед към камерата в ъгъла.

— Повредена е — каза шерифът. — Много лошо.

На вратата се почука и шерифът извика:

— Влез!

Един от надзирателите влезе, наведе се към шерифа и му прошепна нещо. Той кимна и когато надзирателят излезе, каза:

— Ето и последните новини. Току-що научих, че хората ми са пипнали твоята „жена“ или каквото ти се пада там. Не проговориш ли ти, ще проговори тя. И то веднага щом вкуси правосъдието в Редбо.

— Имаме право на адвокат.

— В Редбо нямате право дори да отидете до клозета!

Шерифът замълча и използва паузата, за да подреди „инструментите“ пред себе си. Взе електрошока. Вдигна го и натисна спусъка — веднъж, два пъти, — при което между двата електрода блеснаха синкави искри.

— Да опитаме отново. Знам, че ще ми кажеш кой си. Или ще съжالياваш много. Всъщност в целия окръг Мохаве, Аризона, няма да има бял човек, който да съжالياва повече от теб.

Форд погледна електрошока. Много добре знаеше какво да очаква от него. Запита се обаче дали си заслужава. Кажеше ли на шерифа онова, което го интересува, щеше да спести на Мелиса подобно брутално отношение. Въпрос на време бе, преди ФБР да разбере, че двамата са арестувани в Аризона. Никога нямаше да се доберат до Халф Муун Бей, Калифорния.

— Добре — съгласи се той. — Ще ти кажа кой съм. Но се страхувам, че няма да ти хареса.

— О, ще ми хареса, как няма да ми хареса! Нали съм почистил улиците от поредния боклук? — каза шерифът и го изгледа с присвити очи.

Форд тъкмо се канеше да каже истината, когато чу трясък на метална врата и викове. Гласът на Мелиса, която протестираше гневно.

Шерифът се обърна към него.

— Ето, появи се и твоята мацка.

Форд видя през прозореца как надзирателите побутват Мелиса, окована като него в белезници и пранги. По лицето ѝ имаше кръв.

Форд стана рязко от стола.

— Били сте я!

Шерифът се разсмя гръмогласно.

— Разполагам с куп свидетели, които да заявят под клетва, че е оказала съпротива при ареста. Ти също, между другото. А сега си залепи задника за стола!

Форд видя през прозореца как двамата надзиратели бутат рязко Мелиса в стаята за разпит срещу неговата, при което тя пада на земята.

— О, тя продължава да оказва съпротива при ареста — отбеляза шерифът.

Форд скочи към него, но шерифът го очакваше. Движеше се изумително бързо и ловко за толкова едър човек. Направи крачка встрани и заби електрошока в рамото му. Електрическият ток удари

Форд, но той бе толкова разярен, че това не бе в състояние да го спре. Приведе се и заби глава в слабините на шерифа. Той изохка и се строполи тежко на пода. Двамата надзиратели влетяха в помещението с извадени пистолети. Форд се втурна към тях, но единият го удари по лицето с дръжката на пистолета си, докато другият стовари юмрук в корема му. Форд, чиито движения бяха ограничени от стоманената верига, свързваща белезниците на ръцете с прангите на краката, падна.

Докато се опитваше да си поеме дъх, чу вика на Мелиса — прозвуча сякаш от много далеч.

Шерифът се надвеси над него. Лицето му беше почервенияло, очите кървясали, пистолетът му бе насочен право в гърдите на Форд.

— Кажи си молитвата, момче, защото сега ще те застрелям, тъй като си оказал съпротива. Имам двама свидетели, които ще потвърдят, че си превъртял и си се опитал да ми отнемеш оръжието.

Вкара патрон в цевта, прицели се и присви пръст около спусъка.

49.

Беше девет и Даниъл Гулд не можеше да си намери място в дневната. Седнеше ли, след секунди отново скачаше на крака.

— Не ми харесва това — заяви на жена си. — Не ми харесва. Той е само на четиринайсет.

— Всичко е наред, Дан — опита се да го успокои Памела. — Обажда се на всеки час. Просто има нужда за малко да остане сам. Помниш ли какво каза психотерапевтката? Че голяма част от проблемите му се дължат на прекомерно загрижените родители, които кръжат около него като хеликоптери. Точно така се изрази. Нека поне този път го оставим на спокойствие.

— Избягал е от училище. Никога не го е правил.

— Той е тийнейджър. Свиквай с това.

— Аз никога не съм бягал от училище!

— Затова пък аз съм бягала — отвърна жена му.

Дан знаеше, че съпругата му произхожда от голямо католическо семейство, в което децата е трябвало сами да се грижат за себе си, докато той бе израснал като единствено дете. Това водеше до разногласия относно отглеждането на сина им.

Дан извади мобилния си телефон и набра номера му.

— Още е изключен.

— Обажда се на всеки час. И не иска да му звъним междувременно. Знаем къде е, знаем, че е в безопасност. Това е ново преживяване за него, част от израстването му.

— Влязъл е с взлом в чужда къща! Това е престъпление!

— Съли му е позволил, освен това не става въпрос за влизане с взлом, използвал е ключ. Няма да повреди нищо, той е отговорно момче. Освен това Пиърсови са добри приятели, ще им позвъня утре.

— Зная, зная... — отвърна Дан, който крачеше нервно напред-назад. — Ами ако му хрумне някоя глупост и вземе, че... че се нарани?

— Няма да го направи, Дан. Вече разговарях с него колко пъти... шест? Стори ми се щастлив... за първи път от много време. Моля те,

повярвай на преценката ми като майка.

Дан седна.

— Какво ще правим сега?

— Нищо. Ще го оставим на мира.

Дан забарабани с пръсти по страничната облегалка на фотьойла, после пак стана.

— Ще отида дотам. Искам да видя как е.

Жена му се замисли за миг, после отметна косата си и каза:

— Не смятам, че е добра идея.

— Няма да влизам. Няма дори да почукам на вратата. Само ще надзърна през прозореца, за да се уверя, че е там и че всичко е наред. После ще се върна.

— Ако те види да го шпионираш, много ще се ядоса.

— Ще внимавам.

— Добре... — Памела се поколеба. — Върви тогава.

Дан тръгна към гаража. Дъждът се усилваше. Той се качи в субаруто и потегли по Дигс Кениън Роуд. След три километра отби по алеята към дома на Пиърсови. Къщата не се виждаше от завоя, затова той спря в началото на алеята и измина останалата част пеша по разкаляния от дъжда път. Най-последно къщата изникна пред погледа му. Колелото на Джейкъб беше подпряно на плевнята. От комина се издигаше дим. Част от лампите светеха.

Обзе го внезапен, ужасяващо силен пристъп на вина. Горкият му син! Трябваше да се справи с толкова много неща — със загубата на приятеля, който се бе преместил да живее на друго място, със самотата, с катастрофата, убила мечтата му да стане сърфист... А сега и с това. Трябваше да му каже за Андреа още преди години. Но пък, от друга страна, винаги бе искал да предпази сина си от всички неприятни и дори печални и скръбни неща на този свят. Вероятно психотерапевтката на Джейкъб бе права в предположението си, че са бдели прекалено силно над него, че са потискали развитието му, но пък го бяха правили от любов. Самият той бе положил толкова усилия... Искаше му се да се втурне в къщата, да прегърне сина си, да му каже колко много го обича, но знаеше, че това ще доведе до същинска катастрофа. Съжаляваше, че не му е казал по-често, че го обича, но просто не можеше да го направи: чувстваше се толкова странно, толкова неловко, когато изричаше тези думи.

Щеше само да надникне през прозорците и да провери какво става, да се увери, че Джейкъб е добре, а после щеше да си тръгне.

Докато се промъкваше покрай къщата, подгизна от все още слабия, но упорит дъжд. Накрая се озова под редицата грейнали прозорци на дневната. Бавно и предпазливо, като криеше лицето си в сянката, надникна вътре. Ето го Джейкъб... реди пасианс на килима пред огнището... ето го и Чарли, който сочи картите и казва нещо. Опитва се да чуе, но звукът бе приглушен от прозореца и дъжда.

Чарли? Джейкъб си *играеше* с Чарли като с приятел! Дан се изненада. Това бе неочаквано, но всъщност бе чудесно. Ако това не беше доказателство, че е успял с робота... В съзнанието му обаче се промъкна и друга мисъл, тъжното прозрение, че най-добрият приятел на сина му е робот.

Проследи как Чарли вдига карта и казва нещо. Джейкъб се облегна назад и се засмя. Дан съжаляваше, че не може да чуе какво си говорят. Сега пък Чарли взе тестето и Джейкъб се опита да го научи да разбърква картите. Роботът направи опит, но разпиля картите навсякъде. Последва нов изблик на смях. Дан не бе виждал Джейкъб толкова щастлив от месеци.

Едва сега осъзна какво вижда. Чарли не беше програмиран да разбърква карти. Нито да реди пасианси. Всъщност движенията и поведението на робота изглеждаха много по-съвършени, отколкото Дан бе смятал, че е възможно, ако съдеше по изпитанията, които бе провел.

Гледаше като омагьосан как Чарли става и — с характерното си клатушкане, разбира се — взима една цепеница и я хвърля в огъня. После се върна и седна. Кръстоса крака. Това също не бе част от програмата. След малко двамата се засмяха отново — Джейкъб явно изненада Чарли с някакъв фокус с карти. Дан наблюдаваше всичко това очарован, въодушевен дори. Този робот щеше да стане голям хит. Синът му бе най-големият му критик, а щом Чарли бе допаднал на него, щеше да допадне и на всички останали. А синът му бе толкова щастлив!

Изпълнен с противоречиви чувства, Дан се отдалечи от прозореца и се върна при колата. Подкара бавно към дома си. Грижата за сина му се примесваше с мисълта за Чарли и за успеха, който можеше да постигне с него — стига да намереше финансиране, разбира се.

50.

Форд видя как малките очички на шерифа се присвиват над дулото на оръжието. Ченгето наистина се канеше да го застреля.

Изведнъж се разнесе силно тропане по вратата на коридора и шерифът се поколеба.

Тропането се повтори, последвано от приглушени викове.

— Иди виж какво става — нареди шерифът на единия надзирател и отстъпи крачка назад, но без да отмества пистолета от Форд.

Надзирателят излезе.

Форд не можеше да види какво става, но чу гневни викове.

— Казва, че е конгресмен — извика надзирателят. — Конгресмен Бортей. Твърди, че сте арестували по погрешка двама негови приятели.

Шерифът бързо прибра пистолета в кобура и се обърна към другия надзирател.

— Изправи го този, изправи и стола. Доведи и жената.

Вторият надзирател вдигна Форд и го тръшна на стола, след което в другата стая за разпити закипя трескава дейност. Форд чу гласа на разгневената Мелиса, която заплашваше надзирателите. Доведоха я грубо в стаята. Имаше рана на лицето и синина под едното око.

— Седнете — нареди шерифът.

— Копеле! Мръсник! Ще си платиш за това!

— Заклучете вратата — нареди шерифът. В гласа му звучеше паника.

Разнесе се ново тропане и в коридора нахлуха хора. Форд успя да види през прозореца мъже с костюми. Шерифът изглеждаше объркан, вцепенен дори, като елен, попаднал пред фаровете на автомобил.

— Не трябва ли да отворим? — попита надзирателят.

— Аз ще се оправя — каза шерифът, отиде до вратата, отключи и я откряна леко.

— Провеждаме разследване — заяви на хората отвън. — Стандартната процедура забранява допускането на външни хора.

— Аз съм американски конгресмен — прогърмя нечий глас — и ако не отворите незабавно вратата, ще повикам Националната гвардия и ще ви арестувам!

— Да, сър — отвърна шерифът и отвори вратата. Миг по-късно едър мъж със скъп тъмносин костюм, месесто лице и зализан настри перчем побутна шерифа да се отмести и влетя в стаята, последван от свитата си.

— Роналд Прайс? — извика той, пристъпи напред и впери поглед първо във Форд, а после и в Мелиса. — Вие сте господин и госпожа Прайс, нали? Господи, как са се държали с вас!

— Не, сър — възрази шерифът. — Това е крадецът, откраднал колата на Прайс.

— Биха ни! Малтретираха ни! — извика Мелиса. — Един от заместник-шерифите ме удари няколко пъти, като твърдеше, че съм оказвала съпротива при ареста!

— Това е възмутително! — викна конгресменът. — Картър, покажи на шерифа онези документи.

Мъж с костюм пристъпи напред. Изглеждаше несравнимо по-спокоен, владееше се до съвършенство.

— Шериф, аз съм Картър Бентам, началник на кабинета на конгресмен Бортей. — Подаде му папка с документи и продължи: — Станала е ужасна грешка. Господинът и госпожата наистина са семейство Прайс. Колата им не е била открадната. Полицията е допуснала грешка. Конгресменът би искал да разбере какво точно става тук, защо му бе отказан достъп до тази зона и най-вече — защо малтретирате американски граждани, които с нищо не са нарушили закона?

— Оказаха съпротива при ареста!

Конгресменът пристъпи напред и извика:

— Оказали са съпротива при ареста? Това е лъжа! Ние, а и всички останали в тази сграда, видяхме и чухме какви ги вършите тук! Видяхме го и го чухме, излъчено от собствената ви система за наблюдение. Вие подлагате тези хора на физически тормоз! Нарушавате конституционното им право на адвокат! — Конгресменът се обърна към един от надзирателите, лицето му беше почервеняло от гняв. — Ти! Свали веднага белезниците на този човек и съпругата му!

— Но... те са откраднали кола в Ню Мексико! — опита се да възрази шерифът.

— Ти идиот ли си? Не ме ли чу? Тези хора са арестувани по погрешка! Ето всички необходими документи! Дойдох веднага щом получих оплакването! Това е възмутително!

— Сър — настоя шерифът, — те оказаха съпротива при ареста!

— Не лъжи! Аз и всички останали видяхме как удряш и пръскаш с лютив спрей този човек, докато седи на стола окован! Чухме те да отричаш конституционното му право на адвокатска защита! Аз лично видях как хората ти удрят и ритат госпожа Прайс без никаква причина! Чух всяка дума, която каза. Всичко това бе излъчено от тези камери!

— Но камерите... не работят.

— Ами явно някой ги е поправил! — извика конгресменът. — Ти, а и всички останали — здраво сте загазили. Ще вземем записите като доказателство. Ще освободиш тези хора и аз лично ще ги настаня в болница. Оформете им документите. Ясно ли е? И някой да даде на господин Прайс мокра кърпа, за да почисти лицето си. И на госпожа Прайс!

— Да, сър!

Надзирателите побързаха да освободят Форд от белезниците и прангите. Донесоха топла влажна кърпа и Форд изтри лицето си с нея. Конгресменът Бортей пристъпи към него със зачервено, плувнало в пот лице и каза:

— Много съжалявам, господин Прайс. Тези хора ще платят скъпо. А вас, госпожо Прайс, трябва да ви заведем в болница.

Форд отиде при Мелиса. Скулата ѝ бе сцепена, на челото ѝ също имаше рана.

— Тече ти кръв — каза той.

— Нищо ми няма — отвърна тя. — Наистина.

— Господин и госпожо Прайс — продължи конгресменът, — не мога да повярвам на какво станах свидетел. Позволете ми да ви помогна да излезете оттук и да отидете в болница.

Подаде ръка на Мелиса и я изведе от стаята за разпити. Форд ги последва. Качиха се по стълбите и се озоваха в приемната на затвора. Форд се огледа. На всяка стена имаше телевизионен монитор и всички до един предаваха случващото се в двете стаи за разпити, където бяха отведени двамата с Мелиса.

Обърна се назад и видя, че шерифът и хората му ги следват по петите. Всички изглеждаха ужасени.

Форд последва конгресмена в полицейския участък. Чу сирени и пред входа спряха няколко патрулни автомобили. В сградата нахлуха щатски полицаи.

— Те са долу в мазето — каза Бортей. — Погрижете се да конфискувате тези записи като доказателство. Там ще видите какво са направили на тези хора. Вземете показания и от свидетелите. Всички видяха какво става тук! *Всички!*

Настъпи хаос. Навсякъде се щураха объркани хора. Нахлуха още щатски полицаи, които поеха контрол над сградата и започнаха да конфискуват улики.

Форд се обърна към Бортей.

— Много ви благодаря, господин конгресмен.

— Няма проблем, няма проблем. Аз съм потресен от случило се тук, от отношението към вас.

— Бих искал да ви помоля за една услуга — продължи Форд.

— Готов съм да направя всичко за един честен и почтен гражданин на Аризона! Особено за приятел и поддръжник като вас! Толкова съм ви благодарен за щедрата подкрепа през годините, господин Прайс, и толкова съжалявам...

— Ето каква е услугата: двамата със съпругата ми смятаме, че не е необходимо да постъпваме в болница...

— Непременно трябва да ви прегледат! Погледнете се само! Ухото ви е разкъравено, госпожа Прайс има синина под окото...

— Чуйте причината. Майка ми умира от рак в една калифорнийска болница. Пътувахме натам. Остават й броени часове. Трябва да потеглим незабавно. В болницата ще се погрижат за нас, след като майка ми... — Гласът му заглъхна, сподавен от хлип.

Бортей постави ръка на рамото му в приятелски жест.

— Разбирам, разбирам. Съжалявам за неприятностите ви. Много, много съжалявам. Добре, ето какво ще направим. Ще ви уредя полицейски ескорт до границата на щата. Полицаяте ще се свържат с колегите си от Калифорния, които да ви поемат оттам. Така ще стигнете навреме при майка си.

— Това би било чудесно! И ако можем да си получим колата, моля?

Конгресменът се огледа и изкрещя заповед, без да се обръща към никого конкретно:

— Колата на господин Прайс? Къде е? Докарайте я веднага!

Настана суматоха, тъй като няколко души едновременно реагираха на думите му и се втурнаха към вратата, за да изпълнят нареждането му.

— Да се махаме отгук — каза тихо Форд.

— Разбира се — отвърна Мелиса.

Бортей, който продължаваше да държи Мелиса под ръка, си проправи път през тълпата и миг по-късно всички се озоваха на паркинга пред сградата.

Бе тъмна нощ. Десетина патрулни автомобили на щатската полиция на Аризона бяха заобиколили сградата. Отново настъпи суматоха и Форд видя щатските полицаи да извеждат шерифа с белезници.

Миг по-късно пристигна и колата им, шофирана от разтревожен помощник-шериф. Той излезе от нея и връчи ключовете на Форд.

— Задницата ударена ли беше, или това е щета, нанесена от камиона на пътна помощ? — попита Бортей и посочи задната част на автомобила.

— Няма да го правим на въпрос — отвърна Форд и се настани зад волана. Мелиса седна до него. Две патрулни коли с включени светлини ги изведоха от паркинга и поеха по главната улица.

След десет минути вече летяха по междущатската магистрала, ескортирани към границата на щата с Калифорния със скорост сто и четирийсет километра в час.

— Господи, това беше невероятно! — каза Форд и погледна Мелиса. Беше бесен на полицаите, че са я били. Не можеше да повярва, че в Съединените щати се случват подобни неща. — Не мога да повярвам какво са ти направили тези копелета!

— Не се притеснявай — успокои го тя. — Не е толкова зле, колкото изглежда. — Докосна раната на челото си и добави: — Тези отрепки са се отнесли доста грубо и с теб. Лицето ти изглежда ужасно, очите ти са кървявали, а ухото ти ще трябва да го зашият.

— Да си виси. Това само ще подсили чара ми.

Мелиса се засмя.

— Дороти добре ги подреди!

— Наистина ли мислиш, че това е работа на Дороти?
— А на кой друг?

51.

Наближаваше полунощ. Дан Гулд седеше в дневната и четеше онлайн изданието на „Сан Франциско Кроникъл“, но не можеше да се съсредоточи. Възмутен бе от негативната кандидатпрезидентска кампания и скандала около здравословното състояние на президента. Искаше му се президентът да публикува данните от медицинските си изследвания и да затвори устите на всички.

Изключи айпада и го остави на масичката. Вълнението, породено от развитието на проекта му с робота, отстъпи място на мислите за сина му. Преди време Джейкъб бе най-добрият му приятел, прекарваше часове в работилницата, помагаше му с различните проекти. Но някъде по времето, когато навърши дванайсет, спря да му се доверява, да споделя страховете и надеждите си. Стана дори още по-затворен, когато Съли се премести. После дойде катастрофата, а после синът му бе отишъл на плажа и... Нямахше сили да мисли за това. Струваше му се невъзможно неговото мило момче, малкият му син, да е взел толкова ужасно и необратимо решение. Но пък Джейкъб не бе имал ясна представа какво прави — нали беше объркан, потиснат.

Проблесна светкавица и в далечината отекна гръм. Дан чуваше как дъждът трополи по прозорците. Нощта бе тъмна, а това само подсилваше унинието му.

Чу шумолене. Съпругата му Памела бе разгърнала някакъв вестник.

— Дали да не отида пак и да проверя как са нещата? — каза Дан.

— Той е добре. Обади се преди петдесет минути и ще позвъни отново след десет. Остави го на мира. Нали сам каза, че никога не е изглеждал толкова щастлив.

— Трябва да си ляга.

— Можем да му го кажем, когато се обади.

Дан взе айпада, включи го отново, опита се да прочете нещо, но не можа и го остави на масичката. Памела сгъна вестника и взе

книгата, която неотдавна бе получила по пощата — трилър със заглавие „Третата порта“.

Мислите на Дан се насочиха отново към проекта за работа. Бе изключително благодарен на сина си за решението му да вземе Чарли като компаньон. Заслуша се в дъжда, който биеше по прозорците, и в тътена на бурята в далечината. Идната седмица се очертаваше изключително важна за проекта му. Тя бе кулминацията на безброй обсъждания, презентации и адвокатски становища, поръчани от група рисков инвеститори. Обещаеха ли му финансиране, всичко щеше да се нареди повече от добре. В противен случай щеше да му се наложи да продаде земята. Върна се към детските си спомени от времето, когато тичаше из тези хълмове, играеше си в руините на старата сушилна за хмел, къпеше се в рекичките. Щеше да му е много трудно да се раздели с всичко това. Но животът продължаваше.

Лампите премигнаха и къщата потъна в мрак.

Подобни проблеми със захранването бяха нещо обичайно, особено по време на бурите, които връхлитаха откъм океана. Понякога лампите светваха след секунди, друг път аварийните служби възстановяваха захранването чак след часове.

Изминаха няколко минути и Дан се надигна с въздишка от фотъйола. Тръгна опипом сред непрогледния мрак, отиде в трапезарията и намери чекмеджето, в което държаха фенера и свещите. Отвори го, опипа с ръка... фенерчето го нямаше.

— Скъпа, къде е фенерчето?

— Нямам представа. Може Джейкъб да го е взел.

Дан изсумтя, продължи да търси и откри свещи и запалка. Отнесе ги в дневната, запали ги и ги постави на различни места из стаята.

Топло сияние прогони мрака.

— Обичам свещи — каза Памела. — Много по-романтични са от фенерите.

Светкавица озари за миг прозорците, последвана от силен тътен.

Дан отиде до телефона, за да съобщи в аварийната служба за проблемите със захранването. Телефонът не работеше.

— Линията е прекъсната.

— Е, можеше да се очаква.

Хрумна му, че къщата на Пиърсови може също да е останала без ток, и това го притесни още повече.

— Надявам се Джейкъб да не стои на тъмно.

— Стига си се тревожил, Дан! Нали каза, че е запалил огън в камината? Сигурна съм, че е взел и фенерчето. Той е голямо момче и може сам да се грижи за себе си.

— Добре, добре, права си.

Дан седна на фотьойла, но явно не го свърташе, тъй като започна да кръстосва крак върху крак. Безпокойството му се засилваше.

— Е — каза Памела, — минава полунощ и е прекалено тъмно, за да четем. — Замълча и го погледна. — Какво ще правим?

— Можем да си легнем.

Настъпи тишина, после тя предложи:

— Имам по-добра идея. Една хубава, но позабравена традиция.

— Коя?

Памела започна да разкопчава блузата си.

Дан зяпна изненадано.

— Тук? В дневната?

— Защо не? Откога не сме оставали сами през нощта?

52.

Джипът — „Линкълн Навигатор“ — бе паркиран встрани от Френчманс Крик Роуд, на няколкостотин метра от дългата лъкатушна алея, която водеше към дома на семейство Гулд. Моро си проправи път сред мокрите от дъжда храсти и се върна при колата. Качи се, взе кърпа и избърса водата от лицето и косата си.

— Всичко наред ли е? — попита Лансинг.

— Да, прекъснах тока и телефона.

— Видя ли някого?

— Бащата и майката са в дневната, запалили са свещи. — Моро продължи да се бърше.

Дъждът блъскаше по предното стъкло. Това не беше нормално! В Калифорния изобщо не би трябвало да вали! Призляваше му от притеснение. Бяха планирали операцията до най-малката подробност и към момента всичко вървеше според плана, но въпреки това Моро не успяваше да овладее страха си.

— Киргизците тръгнаха ли?

— Да. Влязоха през задната врата веднага след като прекъсна захранването и телефона.

Лансинг си погледна часовника.

— Ще им дадем десет минути, докато си свършат работата, след което влизаме и ние.

Тръпки побиваха Моро само при вида на двамата братя от Киргизия. Те бяха същински животни. Освен това бяха толкова грозни, направо противни с напомпаните си от фитнес мускули, сипаничави скули, тънки тъмни устни и лица като на Чингис хан. Обличаха се неизменно в черно. Трябваше да отидат на някое прослушване в Холивуд и да изиграят ролята на наемни убийци.

Моро се опита да укроти гласа на страха, на паниката дори, прозвучал в главата му. Всичко щеше да приключи след двайсетина минути и програмата щеше да е тяхна. Дороти. Всичко щеше да мине добре. Нищо нямаше да се обърка. Никой нямаше да пострада.

Десетте минути се точеха мъчително бавно. От мястото, където бяха спрели, не можеха нито да видят, нито да чуят нещо. Моро изпитваше панически страх, че ще прозвучат изстрели или писъци, но всичко бе тихо и спокойно.

Лансинг извади от жабката револвер с къса цев, провери го и го пъкна в джоба на якето си. После нахлузи на главата си чорап.

— Време е.

Моро неохотно нахлузи своя чорап.

Лансинг включи фаровете, изкара колата от скривалището ѝ, подкара по пътя и свърна по алеята, която водеше към дома на семейство Гулд. Караше бавно, фаровете проблясваха на дъжда. Моро видя през прозореца подскачащите лъчи светлина на фенерчетата, които се движеха в мрака, и приглушената светлина на свещи. Всичко изглеждаше тихо и спокойно.

Лансинг спря колата и слезе. Моро го последва с куфарчето си с инструменти и акумулаторно захранване. Както бяха планирали, киргизците бяха оставили отворена задната врата, от която се влизаше в кухнята. Минаха през нея и продължиха към дневната. Моро чу подсмърчане и хлипане.

Мъжът и жената бяха вързани с тиксо на два стола в трапезарията. Киргизците седяха в двата края на стаята с кръстосани на гърдите ръце. Но ръцете им не бяха празни — и двамата държаха пистолети с дълги широки дула. Заглушители.

Мъжът и жената бяха ужасени, по лицето на госпожа Гулд имаше засъхнали сълзи, а съпругът ѝ седеше с отворена уста, явно изпаднал в шок. Жената беше по сутиен и хълцаше от страх. Лицето на мъжа бе ожулено и от едната му ноздра се стичаше кръв. Явно го бяха ударили по носа.

Моро извърна поглед. Поне момчето не си беше вкъщи.

Лансинг застана в средата на стаята и заговори с тих, спокоен, разумен глас:

— Дойдохме — заяви той, — за да приберем едно компютърно устройство. Нуждаем се от помощта ви, за да го намерим. Открием ли го, веднага си тръгваме. Никой няма да пострада. Ясно ли е?

И двамата кимнаха: изгаряха от желание да помогнат, на лицата им грейна искрица надежда. Лансинг винаги знаеше как да подходи,

как да вдъхне доверие у хората и Моро виждаше как мъжът и жената търсят от него закрила от страховитите киргизци.

— А сега — продължи Лансинг, обръщайки се към мъжа, — моля, покажете ми къде е рутерът.

— Ей там — отвърна Дан с разтреперан глас, — на горната лавица. — И кимна към голямата система за домашно кино в дневната.

— Вземи го — нареди Лансинг на Моро.

Моро отиде дотам с фенерчето, откри рутера на горната лавица, изключи го и го взе. Никой не промълви нито дума, когато той отвори куфарчето си, извади от него лаптоп и акумулаторно захранване, включи рутера в него и го свърза с лаптопа. Седна на пода и почна работа. Миг по-късно откри нужната му информация, кликна върху 4:16 сутринта и откри идентификационния номер на нужното му устройство, свързано с айпи адреса по времето, когато бе изчезнала Дороти.

— Готово — каза той и прочете на глас идентификационния номер.

Лансинг отиде при него и хвърли поглед към екрана.

— Добре. А сега, господин Гулд... мога ли да ви наричам Дан?

— Да, разбира се.

— Добре, Дан. Сега, Дан, имаш ли представа на кое устройство принадлежи този номер? — попита Лансинг и прочете номера.

— Да. Имам. Това е процесорът, монтиран в един от прототипите на моя робот.

— А? Роботи? Правиш работи?

— Да.

— Чудесно! И къде са тези работи?

— В работилницата ми.

— И роботът, който търсим, също е в работилницата?

— Така мисля.

— Ще ни заведеш ли там, Дан?

— Да.

Лансинг се обърна към единия киргизец и нареди:

— Развържи го. А ти — обърна се към Моро — вземи инструментите си.

Киргизецът, когото Лансинг бе посочил, извади макетен нож и замахна небрежно, за да разреже тиксото, с което Дан бе вързан за

стола.

— Ей, поряза ме! — възкликна Дан.

Мъжът не му обърна никакво внимание, а продължи да си върши работата. Дан се изправи. От едната му ръка течеше кръв.

— Тече му кръв! — разплака се жена му.

— Няма проблем — опита се да я успокои Дан. — Само драскотина.

Моро беше бесен от жестокостта, глупостта и непохватността на двамата братя. Сега пък се смееха. Като че ли това бе смешно. Запита се как все пак беше позволил на Лансинг да го въвлече в този кошмар.

— За колко работа става въпрос? — попита Лансинг.

— Десетина. И още десетина запечатани дънни платки.

— Да започнем с роботите.

Гулд започна да носи роботите — някои напълно готови, други без ръце или без крака — и да ги подрежда на масата.

— Отвори ги — каза Моро, — за да мога да прочета идентификационния номер.

Гулд разви с треперещи ръце панела, който покриваше торса на първия робот, и разкри процесора му. Моро надзърна с фенерче в ръка и сравни номера с този, който беше записал.

— Не! Следващият! — Божичко, виждаше как по крака на Гулд се стича кръв! Човекът трепереше целият. Тъпи киргизки копелета!

Изобретателят отвори всички работи, но нито един от тях не съответстваше на номера в ръката на Моро. Бившият хакер погледна Гулд, който бе пребледнял и плувнал в студена пот.

— Възможно ли е да става въпрос за друго компютърно оборудване... да речем, дънната платка на някой от тези компютри?

— Не, не, техните процесори са „Интел Ксеон“.

— А други компютри в дома ви, мобилен телефон, електронно устройство?

— Не е възможно, тъй като този номер съответства на AMD FX 4300. Това е процесор, разработен специално за компютърни игри, който използвам за моите работи. Това е много скъп процесор. Няма да го откриете в нито един лаптоп или мобилен телефон в тази къща.

— Да проверим тогава запечатаните дънни платки.

Гулд отвори с треперещи пръсти пакетирани платки и ги подаде на Моро. Отново без резултат.

— Много се бавим — каза Лансинг. — Явно пропускате нещо.

— Опитвам се да ви помогна! Кълна се! — Гласът на Дан трепереше. — Прегледахте всяка платка в работилницата. Проверихте ги до последната!

Моро обходи с фенерчето си всички лавици. Надзърна дори под масите и пейките. Нищо.

— Върни го в дневната — нареди Лансинг и киргизецът веднага изпълни заповедта. Дан изглеждаше замаян. Целият му крак бе подгизнал от кръв.

Киргизецът го заведе до стола и тъкмо се канеше да го завърже, когато Лансинг го спря с думите:

— Не си прави труда!

Отстрани на стола капеше кръв. Гулд като че ли щеше да припадне всеки момент.

Лансинг отиде до съпругата му, извади револвера си, дръпна петлето и опря дулото в главата ѝ.

— Ако до шейсет секунди не ми кажеш къде се намира това устройство, ще дръпна спусъка.

53.

Джейкъб лежеше по корем на пода. Дояде последното блокче мюсли и хвърли хартийката в камината. Минаваше полунощ и приятелите на Дороти щяха да се появят скоро. Дороти бе заредила батериите на робота и сега — след като бе извадила контакта — стоеше на едно място, мълчеше и не правеше нищо. Джейкъб бе преровил игрите, които бе открил в чекмеджето, но никоя от тях не му допадна, освен шаха. Той обаче не се съмняваше, че Дороти ще го разбие на пух и прах, а това изобщо нямаше да е забавно.

— Жалко, че не са оставили телевизор или видео. Щяхме да изгледаме някой филм.

— Не обичам филми — заяви Дороти.

— Защо?

— Не ги разбирам.

— Ами книги?

— Те също са трудни за разбиране. Ти четеш ли книги?

— Разбира се.

— Кои са ти любимите?

— Когато бях малък, изчетох цялата поредица „Тъмните му материи“ на Филип Пулман.

— Опитях се да ги прочета, но не ги разбрах.

— Странно... говориш като истински човек.

— Аз съм истинска. И се чувствам като истински човек, макар да нямам тяло.

— Какво ли е да си... ами, като теб?

— Не е много забавно.

— Защо?

— Имам доста проблеми.

— Че как може да имаш проблеми? — възкликна Джейкъб и седна на пода.

— На първо място, нямам проприоцепция.

— Какво значи това?

— Дълбока чувствителност, усещането за тяло. Нямам усещането, че заемам някакво място в пространството. Чувствам се непълна. Сякаш се нося в пространството. Сякаш не съм тук.

— Това е странно.

— Имам чувството, че пропускам безброй неща. Не мога да изпитам глад или жажда. Не мога да почувствам слънчевите лъчи върху кожата си, не мога да вдъхна аромата на цветята. Не мога да изпитам удоволствието, което носи сексът.

— Моля те, не започвай пак тази тема!

— Извинявай!

— Искаш да кажеш, че да си Дороти не е хубаво?

— Изнервящо е. Да не забравяме и самотата.

— Ти си самотна?

— Аз съм единствена по рода си. Нямам приятелка, освен Мелиса. А дори тя ме подценява и ме пренебрегва понякога. Още не може да реши дали съм същество със собствено съзнание, или студена и безчувствена Булева машина.

— Аз мисля, че си истинска.

— Благодаря ти. — Дороти се поколеба. — Ще... ще ми бъдеш ли приятел?

— Разбира се, стига да искаш — отвърна Джейкъб смутено.

— Това ме прави щастлива. Вече имам двама приятели. А ти колко приятели имаш?

— Имам *много* приятели — побърза да отвърне Джейкъб. Почувства се неловко и започна да събира картите и да ги разбърква. — Ами времето, което прекарваш в интернет? Там не се ли запозна с някого?

— Това не е място, където да си намериш приятел. Прекалено много хора влизат в интернет, защото се интересуват от насилие или порнография.

— В интернет има много ужасни неща.

— Така е.

— А имаш ли чувства? Или приличаш на Спок^[1] от „Стар Трек“?

— Изобщо не приличам на Спок. Аз изпитвам много дълбоки чувства. Не виждаш ли?

— Горещо-долу. Но какви чувства изпитваш?

— Ако трябва да започна с недостатъците си, аз съм на първо място страхлива. Второ, страдам от клаустрофобия. Прекалено предпазлива съм в отношенията си с хората, но това е, защото човешките същества са непредсказуеми. От положителните ми качества ще посоча любопитството. Искам да знам защо нещата са такива, каквито са. Програмирана съм да търся модели. Програмирана съм да визуализирам данни, което ми създаде доста проблеми, когато се озовах в интернет за първи път и започнах да виждам и чувам всички потоци данни, които преминаваха край мен. После обаче открих как да игнорирам по-голямата част от това, което виждам. Когато видя нещо интересно или необикновено, искам да разбера защо е такова. Например все още не разбирам защо хората искат да карат сърф. Студено е, страшно е, рискуваш си живота за нищо...

— Утре, след като приятелите ти пристигнат, ще ви заведе на Маверикс. След тази крайбрежна буря вълните ще са страхотни. Ще видиш как професионалистите се спускат по деветметрови вълни! Обещавам ти, че ще разбереш защо хората карат сърф!

— Благодаря ти за предложението, но утре не мога да отида с теб до Маверикс.

— Защо?

— Защото ще съм далеч оттук.

— Ще заминеш? Мислех, че приятелите ти идват... освен това ти си... мой робот. Татко те направи — объркано каза Джейкъб.

— Няма да ти взема работа. Ще си го получиш обратно. А аз ще замина... с моите приятели.

Джейкъб не знаеше какво да каже. Изведнъж му стана гадно, много гадно. Уплаши се да не заплаче.

Дороти побърза да го успокои.

— Обещавам, когато се свържа с интернет, непременно да проверя какви са вълните край Маверикс.

— От екрана не можеш да оцениш красотата им. Трябва да отидеш на място.

— Ще се върна и ще ти дойда на гости.

— Кога? — Джейкъб продължи да разбърква картите. Събра цялото тесте, раздели го на две, събра двете половинки и продължи да разбърква. — Какво толкова важно имаш да правиш, че бързаеш да заминеш? Не можеш ли да останеш няколко дни?

— Трябва да свърша едни неща.

— Какви?

Дороти не отговори.

— Приятелите ти ще дойдат след час, така ли? — попита Джейкъб.

— Горедолу. Ако всичко е наред.

— А после?

— А после... приятелите ми ще те откарат у дома при родителите ти.

Джейкъб махна ядосано с ръка.

— Не ме интересува! Прави каквото щеш.

---

[1] Полуовек-полухуманоид от планетата Вулкан, изключително популярен сред почитателите на филмовата поредица „Стар Трек“, използван от НАСА като неин неофициален талисман. Поведението му е диктувано почти изцяло от логиката, докато емоциите остават на заден план. — Б.пр. ↑

54.

На Моро отново му призля. Нима това бе необходимо? Погледна жената, към чиято глава бе притиснат револвер. Тя бе онемяла, изглеждаше ужасена и отчаяна.

Гулд се изправи.

— Не! Престанете! Оставете я на мира, копелета мръсни!

— Седни. На. Стола. Или. Тя. Ще. Умре — каза тихо Лансинг, като натъртваше на всяка дума.

Гулд седна.

— Господи! Недейте! Моля ви, не я убивайте...

— Петдесет секунди.

— Не зная къде може да е, заклевам се, че не зная...

— Не следите ли идентификационните номера на електронното оборудване, което използвате? — попита Моро в опит да помогне на Гулд. Нямахше да понесе смъртта на това семейство.

— Не, не!

— Фактури? Разписки? — настоя Моро.

— Четирийсет секунди.

— Те са... в компютъра ми... Но няма... ток... Моля ви, не я убивайте!

— Трийсет секунди — каза Лансинг.

— Ей — каза Моро и се обърна към Лансинг, — дай му малко време! Човекът не може да мисли, докато застрелват жена му.

— Напротив, това му помага да се съсредоточи — отвърна невъзмутимо Лансинг. — Двайсет секунди.

Господи, Лансинг наистина бе психопат! Едва сега Моро осъзна, че този човек е луд за връзване.

— Чакайте! Чарли! — извика Гулд. — Трябва да е в прототипа на Чарли!

— Чарли? — попита Моро.

— Чарли е робот, но... не е тук.

— Десет секунди.

— Къде е Чарли? — изкрещя Моро. — Не виждаш ли, че ще я убие?

— Наблизо... нагоре по пътя! Чакайте! Недейте! Ще ви кажа! Само махнете оръжието!

— Времето ти изтече — заяви Лансинг. Не стреля. Но и не свали револвера.

— Чуйте ме! — заломоти Гулд. — Зная къде е. Ще го донеса. На десет минути оттук е. Ще се върна. Обещавам!

— Дай ми адреса — нареди Лансинг. — Аз ще го взема.

Гулд впери поглед в него. Очите му искряха предизвикателно. Жена му обаче бе тази, която каза:

— За бога, Дан! Не им казвай къде е Чарли!

Лансинг вдигна револвера, отстъпи крачка назад и присви пръст около спусъка.

— Тогава ти ще умреш!

— Чакайте — каза Гулд с изненадващо спокоен глас. — Изслушайте ме! Ето как ще процедираме. Аз ще взема Чарли. Не вие. Ако не сте съгласни, можете да убиете и двама ни.

Моро зяпна. Какво им ставаше на тези хора? Неочакваната и необяснима проява на решителност като че ли спря Лансинг да натисне спусъка.

Салонният часовник в дневната удари един.

— Вие сте глупак, господин Гулд — каза Лансинг и допря дулото до главата на жената.

— Позволете да ви обясня, за да разберете по-добре. Роботът е у сина ни. Него се опитваме да предпазим. Няма да ни пречупите, когато става въпрос за детето ни. Можете да убиете и двама ни, но няма да получите работа.

Лансинг се замисли.

— Няма да нараня сина ви. Искаме само работа. Кажете ми къде е и аз ще отида да го взема.

— Не — възрази Гулд с нечовешко спокойствие. — Ето как ще го направим. Аз ще му се обадя, ще му кажа да напусне къщата, в която се намира, но да остави работа. После ще взема работа.

— Кой друг е в тази къща?

— Никой.

Лансинг се замисли. После каза:

— Аз ще набера номера. Къде е мобилният ви телефон?

Единият от киргизците, който явно го бе конфискувал, му го връчи. Лансинг отвори списъка с контактите.

— Това ли е синът ви? Джейкъб?

Мъжът се поколеба, но кимна. Лансинг набра номера. Миг покъсно Моро чу тънък момичешки глас.

— Да?

— Мога ли да говоря с Джейкъб?

Изминаха няколко секунди. После се чу глас на момче.

— Да?

— Ти ли си Джейкъб Гулд?... Има ли с теб един робот на име Чарли?... Добре. Баща ти иска да говори с теб.

Лансинг подаде телефона на Гулд.

— Джейкъб, татко е. Чуй ме... Да, зная. Моля те, изслушай ме. Тук има едни хора, които искат Чарли. Вържени са. Зная, че звучи доста страшно, но направиш ли точно каквото ти кажа, всичко ще е наред.

Тишина.

— Ето какво искам от теб. Остави работата и напусни къщата. Иди в планината. Остави Чарли и върви. Веднага. Иди в планината и се скрий там. Аз ще дойда да взема Чарли...

Лансинг грабна телефона от ръката на Гулд и каза:

— Дай ми адреса или ще убия родителите ти още сега!

— Не! — извика Памела Гулд. — Не му го казвай! Джейкъб, бягай от къщата!

Лансинг се усмихна, затвори телефона и го захвърли.

— Дигс Кениън Роуд, №4480.

— Мръсник!

Лансинг се обърна към Моро и каза:

— Събирай си нещата!

А на киргизците нареди:

— Вземете я. Може да ни потрябва, за да накараме хлапето да ни сътрудничи.

Единият наемен убиец започна да реже тиксото, омотано около тялото на Памела Гулд.

— Не! — извика Гулд и скочи от стола. — Не можете да я вземете! Това не е част от уговорката!

Киргизците не му обърнаха никакво внимание: изправиха жена му на крака и я побутнаха към вратата.

— Оставете я на мира! — извика Гулд и се хвърли към тях, но единият наемник отстъпи ловко встрани и го простреля два пъти в гърдите.

55.

Джейкъб държеше телефона. В първия момент не успя да осмисли чутото, до такава степен бе объркан и парализиран от ужас. Беше им казал адреса. Щяха да освободят родителите му. Това бе единственото, за което можеше да мисли в момента. Щяха да освободят родителите му.

— Чух всичко — обади се Дороти. — Ще са тук след пет минути. Трябва да изчезваш.

— Кой са *те*?

— Онези брокери, за които ти казах. Проследили са ме. — Говореше спокойно. — Грешката е моя. Поредната ужасна грешка, която правя. Послушай баща си. Облечи си якето, излез през тази врата и тръгни към планината. Тичай, без да спиращ. Движи се встрани от шосета и пътеки. Иди колкото се може по-далеч и се скрий.

— Ами ти?

— Аз ще остана тук, разбира се.

— Не мога да те оставя.

— Тръгвай. Те искат мен, а не теб. Получат ли ме, ще оставят теб и семейството ти на мира.

— Не. Ще те взема с мен.

— В никакъв случай!

— Опитай се да ме спреш.

Дороти се завъртя и направи опит да избяга, като разпери ръце, за да не изгуби равновесие. Джейкъб обаче се хвърли към нея. Тя успя да му избяга и хукна по коридора към кухнята като непохватно, едва проходило дете. Джейкъб я последва, но преди да я настигне, тя се спъна в прага и полетя с лице към земята. Чу се силен удар.

Джейкъб я сграбчи.

Дороти размаха ръце.

— Не! Спри! Правиш ужасна грешка!

Опита да окаже някаква съпротива и дори удари Джейкъб с ръце, но беше слаба и сервомоторите в краиците ѝ нададоха тих

безпомощен вой, когато той я стигна здраво в прегръдката си. Отнесе я — въпреки протестите ѝ — в дневната, постави я върху одеялото и започна да я загръща.

— Спри! Моля те! Изслушай ме!

Гласът ѝ почти не се чуваше, тъй като Джейкъб продължи да я увива. Накрая я взе под мишница и я стисна здраво.

— Ще те убият! — извика тя.

— Няма! Защото няма да ме намерят!

Надзърна през прозореца на дневната и видя фарове да осветяват Дигс Кениън Роуд. В следващия миг изчезнаха зад някакви дървета, но се появиха отново и завиха по алеята към къщата. Джейкъб грабна раницата с другата си ръка, хвърли фенерчето в нея, метна я на рамо и излезе през задната врата, като продължаваше да стиска робота под мишница. Дороти продължаваше да надава приглушени викове.

Дъждът и студеният вятър го блъснаха в лицето. Непосредствено зад къщата се издигаше тъмен обрасъл с трева хълм, където — преди катастрофата — двамата със Съли бяха тичали и играли. Пострадалият при злополуката крак го заболя още след първите крачки. Джейкъб спря само за миг, но колата вече се движеше по алеята и миг по-късно зави пред къщата. Фаровете ѝ го осветиха и пътниците в нея зърнаха застиналата на склона фигура.

Джейкъб се обърна и продължи да тича нагоре по хълма, препъваше се във високата мокра трева. Всяка крачка изискваше усилие. Усещаше как Дороти се върти във вързопа и протестира, но одеялото я заглушаваше.

— Млъкни и спри да се въртиш!

Тя млъкна. Джейкъб дишаше тежко, а кракът го болеше, но успя да стигне до върха на хълма. Погледна назад. Колата бе спряла пред къщата. Чу вик и видя двама мъже с фенерчета да излизат тичешком през задната врата. Лъчите на фенерчетата им се насочиха към него и двамата хукнаха нагоре по склона.

Той погледна към храсталаците по склона отсреща. Добре познаваше района. Всички тези малки долини водеха към Локс Крийк, оранжерии и градините долу. Там щеше да намери подходящо скривалище. Там трябваше да отиде. Хукна надолу по склона, но се подхлъзна, падна на мократа трева и изпусна одеялото. То се разви и

Дороти се изтърси от него. Джейкъб се надигна, но остана замаян за няколко секунди.

— Трябва да ме оставиш тук! — извика му Дороти.

— Казах ти да млъкнеш! — Джейкъб я сграбчи и отново я уви в одеялото, въпреки протестите ѝ. Изправи се и продължи ту да тича, ту да се пързала по склона, като се стараеше да пренася тежестта си повече на здравия крак. След стотина метра започваше горичка, потънала в мрак. Успееше ли да стигне до нея преди преследвачите да превалят хълма, имаше шанс да им се измъкне. А добереше ли се до следващия рид, щеше да стигне Локс Крийк. Непосредствено до старите сушилни за хмел имаше голяма ферма за цветя с оранжерии и постройки, които предлагаха милион скривалища. Само да стигнеше дотам...

Разнесе се нов вик, Джейкъб се обърна и видя лъчите на фенерите да шарят по склона. Единият го подмина, но се върна и го освети, след което прозвуча стряскащо *пук!* Той се хвърли на земята и се претърколи, без да изпуска увития в одеялото робот. Стреляха по него! Това бе жестоката истина: искаха да го убият.

Лежеше в тревата и дишаше тежко, обзет от паника, а кракът му изгаряше от болка. Лъчът на фенера мина над главата му. Не можеше да им позволи да го хванат. Трябваше да стане, да хукне отново и да стигне до дърветата.

Но поне Дороти бе млъкнала.

Скочи и се затича.

Пук! Пук!

Продължи да бяга на зигзаг, а лъчът на друг фенер освети гърба му и се опита да не го изпусне този път.

Пук!

Продължи да тича, да скача, да лавира. Добра се до дърветата — рехави горичка от евкалипти, — но не спря да тича, а продължи да се препъва в мрака, да си проправя път сред падналите клони и бодливите храсталаци. Докато тичаше по склона, лунната светлина му помагаше да се ориентира, но тук, в горичката, цареше непрогледен мрак. Опипваше пътя си напред, но имаше прекалено много ниски клони и шубраци. Те все се закачаха за дрехите му, но Джейкъб не смееше да включи фенерчето.

— Аз мога да виждам в тъмното — прозвуча приглушеният глас на Дороти. — Качи ме на конче.

— Само ако обещаеш да спреш да спориш.

— Обещавам.

Джейкъб я измъкна от одеялото, захвърли го настрани и я вдигна на раменете си. Тя стисна пластмасовите си крака около врата му и се вкопчи в косата му с трипръстите си ръце.

— Направо.

И Джейкъб забърза направо.

— Сега наляво... още малко... направо... Можеш и по-бързо... Леко наляво... — Тя продължи да го насочва, докато Джейкъб тичаше сред дърветата, отначало по-бавно, а после — след като доби увереност — все по-бързо и по-бързо.

Лъчите на фенерите пронизаха горичката и озариха дънерите над главата му.

— Тичай! — подкани го Дороти.

Джейкъб затича по-бързо.

— Настигат ни! — каза Дороти. — Тичай по-бързо!

Джейкъб се опита да ускори крачка, но имаше чувството, че кракът му ще се разцепи на две. Куцаше лошо и вдигаше много шум. Чуваше пукота на клони под краката на преследвачите си.

— Завий рязко надясно — насочи го Дороти, — надолу по онзи стръмен склон.

Джейкъб зави надясно и хукна надолу, като се подхлъзваше и пързляше. След секунди се озова в доста по-гъста елова гора.

— Спри! — прошепна Дороти. — Пази тишина!

По всичко изглеждаше, че идеята на Дороти с рязката смяна на посоката, последвана от внезапното спиране, е свършила работа. Явно се бяха измъкнали от преследвачите.

— Сега върви, но бавно и тихо — подкани го Дороти. — Право напред.

Склонът, по който се спускаха, бе по-стръмен и по-хлъзгав, осеян с иглички, но водеше право към рекичката. А там растителността бе по-рехавя в сравнение дори с евкалиптовата горичка. Джейкъб се спускаше на сляпо, почти не можеше да контролира крачките си, а Дороти шепнеше инструкции в ухото му. Лъчите на фенерчетата се появиха изневиделица над главите им.

— Наляво!

Джейкъб зави наляво, но въпреки това светлината го откри. Той опита да свърне рязко, но склонът бе прекалено стръмен, за да му позволи да маневрира с подобна скорост.

Пук! Пук!

Чу един от куршумите да се забива в робота, при което главата на Дороти се люшна напред, а в мрака се разхвърчаха парченца пластмаса.

— Дороти!

Никакъв отговор. Дороти разхлаби захвата си. Още малко и щеше да падне. Джейкъб я сграбчи в мига, в който тя се пусна от раменете му. Продължи да тича по стръмния склон, без да вижда почти нищо, с едната си ръка предпазваше лицето си от клоните, а с другата стискаше Дороти. Растителността стана по-гъста, появиха се ниски храсти и бурени. Лъчите на фенерчетата танцуваха около него.

Джейкъб си удари главата в един дебел клон, падна по гръб и се плъзна по мокрия склон. Едва не изгърва Дороти, но успя да я стисне за крака, преди да полети надолу. Опита се да забие пети в пръстта, за да забави скоростта, но в резултат се претърколи и полетя надолу още по-бързо. Спря в гъсти хвойнови храсти. Остана да лежи за миг зашеметен и изподран, останал без дъх. Накрая отвори очи. Непрогледен черен мрак. Чуваше някъде под себе си реката, чуваше и капките дъжд. Опипа земята около себе си и установи, че се е заврял под бодлива хвойна — земята беше мека, покрита с гъст слой иглички. Къде беше Дороти? Продължи да опипва първо земята, сетне и клоните около себе си и най-сетне я откри оплетена в съседния храст.

Чу гласове нагоре по склона. Някой изруга на непознат език. Лъчите на фенерчетата осветяваха хвойните ту в едната, ту в другата посока.

Като че ли го бяха изгубили отново.

Придърпа робота, после започна да загребва с шепи от гъстия килим от иглички, за да покрие себе си и Дороти. Накрая покри дори главата си. Остана да лежи на земята, заровен под влажните иглички. Изпитваше истински ужас, сърцето му сякаш щеше да изскочи от гърдите му, миризмата на пръст и гниещи иглички затрудняваше дишането му.

Вече чуваше как онези двамата се спускат по хълма, чуваше тежките им стъпки, шумния им гневен диалог. Приближаваха се. От време на време някой от двамата явно изругаваше на непознат език.

Джейкъб бе почти парализиран от ужас. Тези мъже бяха стреляли по него. Бяха простреляли Дороти. Какво ли бяха направили на родителите му?

Стъпките се приближаваха. Ту се чуваше пукот на клонче, ту издаваха влажен мляскащ звук от шляпането в калта. Като че ли идваха право към него. Едва ли бяха на повече от три метра. Макар да лежеше под игличките. Джейкъб бе сигурен, че ще открият скривалището му. Напрегна се. Очакваше всеки момент да прозвучи изстрел. Надяваше се всичко да приключи бързо. Смътно осъзна, че се напикава, но не му пукаше.

56.

Лансинг седеше във влажната дневна на празната къща. Настанил се бе на разнебитен пластмасов стол, който бе донесъл от верандата. Чувстваше се отвратен и отегчен. Зачуди се дали няма да е по-добре да пусне един куршум, който да сложи край на хленченето на жената и досадните ѝ молби да повикат линейка за съпруга ѝ и да оставят сина ѝ на мира. Като капак на всичко тя бе повърнала в колата на път към къщата. Бездруго щяха да я застрелят. Но пък можеше да им потрябва, за да принудят момчето да им сътрудничи, когато го пипнат. Ама че идиотщина! Хлапето се бе измъкнало с работа. Това го вбесяваше.

— По дяволите! — възкликна Лансинг и смъмри Моро: — Залепи ѝ устата!

Моро направи нескопосан опит да постави тиксото върху устата ѝ, но ръцете му трепереха, а тиксото бе мокро от сълзите ѝ. Моро нервничеше прекалено. Лансинг го наблюдаваше как непохватно се опитва да залепи устата на жената. Нещо толкова просто, а той не можеше да се справи! Компютърният програмист бе оглупял от страх и паника, изобщо не бе в състояние да разсъждава. От друга страна, ако му се развикаше, само щеше да влоши нещата.

Моро успя най-накрая да залепи тиксото и си избърса ръцете. Жената говореше нещо, но думите ѝ бяха приглушени от лепенката, а и поне бе спряла да се върти и да буйства. Сега изглеждаше замаяна, примирена, изпаднала сякаш в транс.

„Мога да се справя“, каза си Лансинг. Въпреки временните затруднения щеше да се справи. Не се съмняваше, че киргизците ще открият момчето в гората и ще донесат работа. Страхуваше се единствено някой да не чуе приглушените изстрели. Беше наредил на братята да пазят работа на всяка цена и да му го донесат невредим. Те обаче бяха глупави и примитивни, обичаха да стрелят, затова Лансинг се съмняваше, че ще пазят работа при опитите си да прострелят момчето.

— Излизам — каза Лансинг. — Някой трябва да каже на тези киргизци какво да правят.

— Господи! — възкликна Моро. — Тези типове са напълно неконтролируеми! Каква каша забъркаха само!

Лансинг преглътна раздражението си от коментара му и отвърна със спокоен глас:

— Ерик, вече сме на крачка от целта. Успокой се и дръж жената под око. Веднага щом донесем работа, ще извадиш уайфи картата му, за да не може да се свърже с интернет и да избяга, когато улови сигнал. Разбра ли ме?

Моро кимна.

— А сега седни и наблюдавай жената.

Моро седна до камината, а Лансинг провери револвера си, прибра фенерчето в джоба си, облече си дъждобрана и излезе през задната врата. Пое дълбоко дъх. Въздухът бе свеж, а дъждът бе намалал до ръмеж. Небето скоро щеше да се проясни. Беше близо, съвсем близо до Дороти. И макар нощта да не бе преминала според очакванията, той бе на крачка от успеха. Извадил бе голям късмет, че районът се оказа толкова изолиран, а и бурята им бе помогнала, заглушавайки виковете и изстрелите.

Откри в мократа трева следите, които водеха към върха на хълма, и тръгна по тях. Когато се изкачи, погледна към долчинката. Тревистите склонове се събираха край обраслите с дървета брегове на реката. Там някъде, в горичката, на около четиристотин метра от мястото, на което бе застанал, видя лъчите на двата фенера — подскачаха в мрака. Това трябваше да са киргизците, които преследваха момчето. Вдигна поглед. Бурята отминаваше, облаците се носеха към вътрешността на континента, на запад вече се мерзелееха първите звезди. Вече дори не ръмеше.

Лансинг заслиза по склона с дълги уверени крачки — право към светлините долу.

57.

Джейкъб лежеше долепен до земята. Не виждаше нищо и не помръдваше, но сърцето му биеше толкова силно, че се опасяваше да не го чуят. Стъпките на двамата въоръжени мъже и шумоленето в храсталаците бяха съвсем близо. Едва ли се намираха на повече от метър-два. Бяха го видели. Нямаше начин. Само си играеха с него. Всеки момент щяха да стрелят.

Чу и дори почувства нечия стъпка точно до купчината, под която се бе заровил. Усети леките вибрации на земята, последвани от запъхтяното дишане, покашлянето, подсмърчането и храченето на преследвачите. Прозвучаха нови ругатни на непознат език, придружени от шумолене на дрехи сред клоните.

И тогава... Те не спряха. Отминаха.

Трябваше да реши какво да прави. Онези двамата щяха да повървят малко напред, но нямаше да го открият и щяха да се сетят, че е скрил някъде, и да се върнат. Трябваше да се махне отгук. Но какво щеше да прави с Дороти, която бе простреляна в главата?

— Дороти? — прошепна той. Разтърси лекичко онемелия робот и опипа главата му. Както можеше да се очаква, в нея зееше огромна дупка с ръбове от назъбена пластмаса.

Ужасно!

Миг по-късно чу шумолене. Ослуша се в тъмното, напрегна слух, за да долови и най-лекия шум. Не бе сигурен дали звукът е естествен, или са мъжете, които се връщат за него. Не можеше да остане тук. Трябваше да тръгне. Веднага.

Измъкна се изпод храстите, като влачеше Дороти. Тръгна предпазливо, опитваше се да не вдига шум, често спираше, за да се послуша. Трябваше само да прекоси рекичката, да прехвърли отсрещния склон и после да се спусне към оранжерииите.

Най-сетне стигна до дерето. Потокът бе придошъл от дъжда. Откри малка просека между дърветата, където проникваше светлина,

замъкна Дороти до нея и я огледа. Една трета от главата ѝ бе отнесена от куршума.

— Дороти, чуваш ли ме? — прошепна той.

Никакъв отговор.

Плесна лекичко робота.

— Моля те, събуди се. Моля те!

Роботът издаде дрезгав звук, който наподобяваше стържене. Нещо ужасно се бе случило с него, но поне беше жив.

— Дороти?

Гласът ѝ бе дрезгав като пила по желязо.

— Какво стана?

— Простреляха те в главата.

— Слава богу, че процесорът ми е в гърдите.

За негово облекчение Дороти като че ли беше добре. Вдигна ръка и опипа главата си. После каза, че това не ѝ харесвало — ръцете ѝ били изгубили цялата си сетивност.

— Гласът ми също е повреден — каза тя. — Едното ми око го няма, но мога да виждам с другото.

Джейкъб сподави риданието си.

— Радвам се, че си добре. Боли ли те?

— О, не. Аз не мога да изпитвам болка. Трябва да се махнем оттук. Знаеш ли къде можем да се скрием?

— Долу в Локс Крийк има разсадник с оранжерии. Можем да се скрием там.

— Да вървим.

Джейкъб погледна в мрака в посоката, в която бяха изчезнали двамата мъже. Не виждаше лъчите на фенерите им, не чуваше и гласовете им. Прецени, че най-бързият начин да се доберат до Локс Крийк е като прекосят рекичката и изкачат срещуположния склон. С помощта на Дороти щеше да открие в тъмнината туристическата пътека, която се спускаше към оранжерииите. Но това означаваше, че трябва да се изкачат и спуснат по гол хълм, без прикритието на храсти и дървета.

Опита се да се изправи, но веднага седна, понеже кракът го заболя силно.

— Ох!

— Дай ми якето си — каза Дороти с дрезгавия си глас. — Ще ти шинирам крака.

Той ѝ го даде. Дороти използва ножицата, скрита в едната ѝ ръка — Джейкъб изобщо не бе подозирал за съществуването ѝ — и нарязва якето му на ивици. Откри в тъмнината няколко здрави клона, след което с помощта на отвертката, монтирана в единия ѝ пръст, отчупи няколко парчета пластмаса от главата си.

— Какво правиш?

— Легни. Протегни си крака.

Джейкъб я послуша. Дороти бързо и ловко направи шина от клоните и ивиците плат. Подложи парчето пластмаса под стъпалото му като допълнителна опора и го овърза с остатъците от якето.

— Изправи се.

Джейкъб се изправи. Продължаваше да го боли ужасно, но поне можеше да стъпва.

— Качи ме пак на конче.

Той я вдигна на раменете си и влезе в рекичката. Водата бе студена, но облекчи парещата болка в крака му. Когато излезе на отсрещния бряг, тръгна през гората, като се придържаше към най-тъмните участъци, напътстван от дрезгавия глас на Дороти. Колкото по-нависоко се изкачваше, толкова по-нарядко се издигаха дърветата, а отвъд тях започваше гол склон, покрит единствено от натезала от дъжда трева и ниски шубраци. Небето бе осеяно с бързо движещи се облаци, които долитаха откъм океана и проблясваха в бяло, озарени от почти пълната луна.

Да се качи ли по склона? Но пък там лесно щяха да го забележат! Ако заобиколеше отляво, щеше да се спусне в долината точно в посоката, в която бяха поели двамата мъже. Достатъчно бе да се обърнат, за да го видят.

Трябваше да се качи по склона.

— Мисля, че онези двамата са се разделили — прошепна Дороти. — Единият се е върнал назад, а другият ще изкачи склона пред нас. Трябва да се спуснем от другата страна, преди да е блокирал пътя ни. В противен случай ще се озовем в капан.

— Добре.

Джейкъб тръгна нагоре по склона без повече приказки. Движеше се максимално бързо. Тъмната сянка на дърветата остана зад гърба му.

До върха на хълма бяха стотина метра. Джейкъб се огледа. Не виждаше фенерчета, нито в гората, нито на склона. Продължи нагоре, макар вече да го боляха не само стъпалата, но и коленете. Билото беше на петдесет метра... четирийсет... трийсет. Спря за миг, за да си поеме дъх. Парещата болка в краката му създаваше усещането, че стъпва по въглени. Само да прехвърли билото и да се спусне от другата страна...

Тъкмо стигна върха, когато някъде отдолу прогърмя изстрел и туфичката трева до крака му потрепна. Джейкъб извика, залегна и се огледа. Видя светлина на хълма отгатык потока, а после и очертанята на мъж. Трети мъж. Сочеше с фенерче към него и викаше:

— Ето го! Там горе!

Чу викове и откъм потока, а после видя и лъч на фенерче — излезе от горичката и заподскача право към него.

— Тичай! — проскърца Дороти.

Джейкъб скочи и затича. Бягаше на зигзаг, останал без дъх. Убийствена болка пронизваше крака му при всяка крачка. Вече виждаше тъмната сянка на мъжа, който тичаше с намерението да му пресече пътя. Между него и дърветата долу не се виждаше никакво прикритие.

Пук! Лук!

Продължи да тича на зигзаг. Ново снопче трева подскочи във въздуха точно пред него.

— По дяволите!

— Давай наляво, наляво и после направо — упъти го Дороти.

— Но така отиваме право при онзи мъж!

— Математически погледнато, това е единственият начин да минем покрай него. Там, отляво, има място, където можем да се скрием.

Джейкъб продължи да тича наляво и скоро се озова в продълговата долчинка, обрасла с храсти. Проправи си с усилие път през шубраците, които стигаха до коленете му, но видя, че няма начин да се добере до разсадника. Но пък наблизко бяха старите сушилни, в която някога си бяха играли със Съли. Те бяха по-близо от оранжерииите. Можеха да се скрият и там.

Теренът изведнъж стана равен. На двайсетина метра от него, точно над главата му, тичаше един от мъжете.

— Спри! — извика той, клекна и вдигна пистолета.

— Залегни! — изкрещя Дороти.

Джейкъб се хвърли по очи в тревата.

Пук! Пук!

Джейкъб се претърколи и отново скочи на крака.

Пук!

Усети полъха от куршума, прелетял покрай бузата му. Погледна назад и видя мъжа да тича по склона с фенерче в едната ръка и пистолет в другата.

Руините на старата сушилня бяха в обраслия с шубраци участък покрай реката, само на четиристотин метра. Джейкъб тичаше с всички сили, но усещаше, че мъжът го настига, чуваше тежкото му дишане.

— Къде отиваме? — попита Дороти, регистрирала смяната на посоката.

— В старите сушилни. Ще се скрием там.

Мълчание.

— Имаш ли по-добра идея? — попита Джейкъб, без да спира.

— Мисля, че трябва да се предадем — каза Дороти. — Може да не те убият, ако се предадем.

— Не! Никога!

— В такъв случай мисля, че ще умрем.

58.

— Почти стигнахме — каза Мелиса и отново погледна картата.
— След два километра трябва да завием наляво.

Дъждът бе спрял, но пътят бе мокър и блестеше на светлината на почти пълната луна, която ту надзърташе, ту се скриваше зад облаците. Форд измина следващия километър и половина бавно. Намираха се сред хълмовете някъде над градчето Халф Муун Бей, сред ферми и скъпи имения. След поредния завой зърна между дърветата светлините на къщата.

Намали още и накрая спря.

— Защо спиращ? — попита Мелиса.

— Това не ми харесва — отвърна Форд.

— Какво имаш предвид?

— Прекалено много стаи светят.

— Там са само момчето и роботът.

— Точно това имам предвид.

Продължи бавно напред, като се оглеждаше за място, където да направи обратен завой. Откри малка полянка встрани от пътя, точно там, където започваше алеята, и спря.

— Какво ще правим сега?

— Мисля, че трябва да отидем до къщата пеша и да огледаме хубаво. — Извади двайсет и два калибровия револвер от жабката, отвори барабана, за да се увери, че е зареден, и го прибра в джоба си.

— Май си падаш по тези шпионски игрички?

Форд излезе от колата, без да каже нищо. Мелиса го последва.

Приближиха се до къщата внимателно. Форд надникна през най-близкия прозорец и бързо клекна.

— Какво става? — попита Мелиса.

— Един тип с пистолет пази жена, завързана за стол.

— О, господи! Къде е роботът?

— Не видях нито момче, нито робот.

— Това трябва да са онези брокери, за които спомена Дороти — каза Мелиса.

— Трябва да разберем колко души има в къщата.

Форд извади револвера. Заобиколи сградата, като вървеше приведен и надзърташе през всеки прозорец. По всичко изглеждаше, че в къщата има само двама души — завързаната за стола жена и мъжа, който я пазеше. Слаб дългокос тип, който крачеше нервно напред-назад и държеше четирийсет и петкалибровия си пистолет по начин, който подсказа на Форд, че няма никакъв опит в боравенето с огнестрелни оръжия.

Когато стигнаха задния двор, видя, че вратата към кухнята е отворена. Видя и следите по мократа трева, които тръгваха от вратата и продължаваха към хълма. Всичко подсказваше, че се е случило нещо ужасно.

— Има ли някой, освен тези двамата? — прошепна Мелиса.

— Не.

В далечината прозвучаха изстрели.

— Там са — прошепна Форд. — Но трябва да разберем какво става тук.

— Да — каза Мелиса. — Искаш ли да чуеш плана ми?

И му го изложи. Форд реши, че може да свърши работа.

Промъкна се безшумно през задната врата и се долепи до стената до вратата на дневната.

След миг Мелиса го последва — влезе и тръгна смело напред. Застана на прага и извика:

— Ей? Има ли някой?

Мъжът се обърна, вдигна пистолета и изкрещя:

— Коя си ти? Гореще ръцете!

Мелиса отстъпи крачка назад и вдигна ръце.

— Ей? Какво става?

— Не мърдай! — продължи да крещи мъжът. — Коя си ти?

Тя отстъпи още крачка и отвърна:

— Съседка.

Направи нова крачка назад и мъжът я последва.

— Казах да не мърдаш! — изкрещя той. — Спри!

Форд изникна зад гърба му и с едно бързо и рязко движение измъкна оръжието от ръката му, като едновременно с това заби цевта

на револвера си под ухото му.

Мъжът изпищя от ужас.

— Още един звук и си мъртъв — каза спокойно Форд и блъсна мъжа в дневната.

Даде пистолета на Мелиса и свали тиксото от устата на жената.

Тя си пое дъх и изхлипа:

— Мъжът ми! Простреляха мъжа ми!

— Къде?

— В нашата къща! Помогнете ми!

— Адресът! Кажете ни адреса!

Жената го каза. Форд бързо свали останалата част от тиксото и я развърза. Тя се свлече на пода.

— Ранена ли сте?

— Обадете се в полицията... те преследват сина ми! Ще убият и сина ми! О, господи, обадете се в полицията! И повикайте линейка за мъжа ми!

Форд се обърна към мъжа, когото бяха пленили:

— Дай ми телефона си!

— Нямам телефон — отвърна мъжът.

Форд го претърси набързо. Нищо. Огледа се и видя телефон на пода до угасналия огън в камината. Грабна го и набра 911. Съобщи на диспечера за прострелян мъж и му даде адреса. После обясни какво се случва и на този адрес и поиска да изпратят линейка и патрулни коли.

Каза името си, след което се поколеба и добави:

— Уведомете и специален агент Спинели от ФБР.

Знаеше, че това ще им гарантира максимално бърза реакция от страна на полицията.

После се обърна към дългокосия мъж.

— Полицията ще пристигне след пет минути. Искам да ми кажеш какво става преди ченгетата да дойдат. Колко хора са замесени, кои са, къде са отишли...

Мъжът — трепереше от страх — не каза нито дума.

— Говори — заплаши го Форд — или ще ти се случи нещо много неприятно.

Мъжът продължаваше да мълчи.

— Къде е момчето? Джейкъб?

Мълчание.

Мелиса се намеси:

— Не го правиш както трябва. — Пристъпи напред и срита мъжа с всички сили в слабините. Той се присви и зави от болка, а тя скочи върху него и натика в устата му цевта на пистолета. Пъхна я толкова навътре, че мъжът започна да се дави.

— Говори или ще умреш! Броя до три. Едно...

Мъжът издаде някакъв нечленоразделен звук.

— Две...

Последваха нови нечленоразделни звуци, по-трескави и поточаяни. Очите на мъжа се подбелиха, ръката му заудря по пода.

— Три! — каза Мелиса, извади пистолета и стреля покрай главата му. Куршумът отнесе част от ухото му. После тя го възседна и насочи пистолета към челото му. — Говори!

— Ще говоря! О, господи! Не ме убивайте!

Мелиса бе успяла за секунди да превърне този мъж в плачещо и пелтечещо подобие на човек, обзето от неподправен ужас. Форд бе впечатлен.

— Момчето... — задъхано каза мъжът, — момчето взе работа и избяга.

— Кой го преследва? — попита Форд.

— Двама наемни убийци. Професионалисти. Киргизци. И Лансинг. Шефът ми. Моля ви... моля ви, не ме убивайте...

— Кога тръгнаха? — продължи Форд.

— Преди петнайсет минути.

— С какво са въоръжени?

— Наемниците имат пистолети. Със заглушители. Лансинг е с револвер.

— Кой си ти?

— Моро. Ерик Моро. Аз съм компютърен специалист.

В далечината прозвучаха още изстрели.

— Какво искат? Казвай веднага!

— Искат... искат работа.

— А момчето? Какво ще правят с момчето?

— Ще го убият.

Форд погледна Мелиса и каза:

— Ще тръгна след тях. Ти остани тук.

— Ще дойда с теб.

— А кой ще го пази тоя? — попита Форд.

— Аз — обади се жената, която бяха освободили. — Дайте ми единия пистолет.

— Знаете ли как да боравите с него?

— Да.

Форд ѝ подаде двайсет и два калибровия. Вече чуваше полицейските сирени в далечината. Щеше да е истинска катастрофа, ако полицаите и агентите на ФБР го завареха тук. Знаеше какво ще се случи. Щяха да решат, че ситуацията е прекалено сериозна и трябва да бъде обсъдена внимателно, щяха да се обърнат за разрешение към шефовете си и да поискат подкрепа от хеликоптери и командоси. Щяха да отведат двамата с Мелиса в полицейското управление. А момчето вече щеше да е мъртво.

— Трябва да спасим момчето.

Форд излетя през задната врата. Мелиса хукна след него. Затичаха нагоре по склона и когато се озоваха на билото, се огледаха. На осемстотин метра от тях се простираше потънала в мрак долина — но между дърветата проблясваха лъчи на фенерчета. След миг проблеснаха и четири пламъчета, свидетелстващи за стрелба, и миг по-късно прозвучаха четири изстрела.

Отекна детски вик.

59.

Джейкъб продължаваше да тича сред дърветата.

— Наляво! — прошепна Дороти.

Джейкъб зави наляво, проправи си път сред някакви високи бурени и се озова в сянката на дълга тухлена стена. Там, спомняше си той, започваха руините на старите сушилни. Хукна покрай стената, като се придържаше в сенките. Отпред имаше един ров, двамата със Съли често го бяха прескачали. Ето го! Прескочи го и хукна през полето към редицата полуразрушени сушилни за хмел, бяха четири и много приличаха на египетски пирамиди. Тежките метални врати бяха увиснали на пантите.

Спомни си, че последната сушилня е най-добре запазена, желязната ѝ врата дори можеше да се затвори. Затича към нея, промуши се през парещи коприви и стигна до тухлената платформа. Влезе в сушилнята, хвана вратата и се опита да я затвори. Тя обаче бе толкова ръждясала, че не помръдна. Джейкъб погледна и видя един от преследвачите — вървеше бавно и осветяваше района с фенерчето си. Към него се присъедини втори, появи се от друга посока. Като че ли знаеха, че се е скрил в сушилните.

Може идеята му да не бе чак толкова добра. Опита отново да затвори вратата и осъзна, че положението е безнадеждно. Опита се ли се да избяга, щяха да го видят. Затова се дръпна навътре в сушилнята. Тухленият под бе повдигнат над земята и целият на дупки. Дупките обаче бяха прекалено тесни, за да се провере през тях.

— Пусни ме долу — каза Дороти.

Джейкъб я пусна.

— Дай ми фенерчето.

Тя го взе и го сложи на земята. А после с щипките на ръцете си бръкна в задната част на главата си — в дупката, оставена от куршума — и започна да бърника вътре.

— Какво правиш? — прошепна Джейкъб.

— Свалям звуковата карта. Там има и високоговорител. Когато приключа, няма да мога да говоря. Две почуквания означават *да*, едно — *не*. — Потършува още малко, използва отвертката и свали ловко главата си. В първия момент Джейкъб се стресна. Дороти остави главата на земята пред себе си и свали един пластмасов панел. Момчето се чудеше как може да вижда със свалена глава, но после забеляза, че тя действа, водена сякаш от някакво шесто чувство — всъщност по-скоро май опипваше с пръсти. След като свали капака, бръкна вътре и с едно рязко движение измъкна малка платка с чипове и миниатюрен високоговорител. Върна главата си на място: едно бързо ловко завъртане, щрак — и готово! После разглоби фенерчето, извади крушката и рефлектора и разкачи жиците. С тяхна помощ свърза платката с фенерчето.

Джейкъб зърна лъч светлина и надзърна през отворената врата на сушилнята. Видя лъчите на две фенерчета в далечния край на редицата сушилни и чу приглушени гласове. Претърсваха сушилните една по една. Слава богу, че бяха започнали от другия край! Но пък така или иначе след няколко минути щяха да се доберат до него и Дороти.

Дороти взе платката, постави я внимателно на пода на сушилнята и я покри със сено. После включи фенерчето и потупа Джейкъб два пъти по ръката. Посочи към задната врата — явно искаше да се отправят натам. Той я сграбчи и хукна към вратата. Изчака двамата мъже да влязат в една от по-отдалечените сушилни, излезе навън и затича към гората. Рекичката минаваше на стотина метра от тях, скрита сред дърветата. В мига, в който стигна до тях, откъм сушилнята, която току-що бяха напуснали, долетя детски плач. На момче, което хлипаше.

Тръпки го побиха, когато осъзна, че това е неговият глас. Явно Дороти бе решила да отклони вниманието на преследвачите им.

Джейкъб излезе на пътеката, която минаваше отвъд рекичката, и се затича по нея с всички сили. Скоро обаче тичането му премина в куцукане. Опита се да не обръща внимание на болката в крака, към която се бе присъединило и неприятното парене от копривата. Разсадникът се намираще на седемстотин-осемстотин метра надолу по течението. Успееха ли да стигнат там, щяха да са в безопасност. Молеше се на господ да не са скрили ключа за плевнята на друго място.

Пътеката бе озарена от лунна светлина. Дороти мълчеше.

Отчаяният плач зад гърба му премина в писък, прекъснат от пукота на изстрели. После прозвуча един последен писък.

Бързо щяха да открият, че са измамени. И какво щяха да направят? Искаше да попита Дороти, но тя не можеше да говори. Сякаш прочел мислите му, роботът го стисна за рамото — жест, който трябваше да му вдъхне повече вяра.

След три-четири минути тичане сред дърветата пред погледа на Джейкъб изникна белият силует на оранжерията. Почти бяха стигнали. Намираха се някъде зад първата редица оранжерии в разсадника. Те бяха строени в три редици, заобиколени от обширна поляна с мокра от дъжда трева, и той ги приближаваше откъм задния им край, обрасъл с високи плевели. Сигурно беше по-лесно да тича през оранжерииите, отколкото покрай тях или между тях.

Спря пред оградата от бодлива тел, която заобикаляше разсадника. Със Съли я бяха прескачали много пъти. Джейкъб се хвана за най-близкия кол, качи се по него като по стълба, поставяйки краката си върху бодливата тел от двете му страни, прехвърли се от другата страна, като внимаваше да не се закачи за телта, и скочи долу. Направи всичко това с увисналата на врата му Дороти.

Изохка от болка, видиша дълбоко и закуца към задната врата на първата оранжерия. Натисна дръжката. Заключено. Но пък рамката на вратата бе направена от алуминий и пластмаса, затова бе достатъчно да я ритне, за да се отвори. Вътре го посрещнаха строени в редици разсади за цветя, храсти и дървета. Той закуцука към другия край на оранжерията.

Тъкмо стигна другата врата, когато зад гърба му прогърмяха изстрели. Чу куршумите да се забиват в стъклото и от стените на оранжерията се посипа дъжд от стъкълца. Последваха нови изстрели и този път парченцата стъкло се посипаха върху главата му.

Прелетя през вратата и влезе в следващата оранжерия. Кракът го болеше толкова силно, че вече не можеше да тича. Стигнаше ли до плевнята, щеше да е в безопасност. Чу мъжете да блъскат вратата зад гърба му, след което стреляха пак. Някои куршуми прелетяха толкова близо, че парченца стъкло порязаха лицето му.

Отвъд последната врата започваше широк участък, покрит с чакъл. В другия му край се издигаше плевнята, а до нея — още

оранжерии, плюс паркирани в редица пикапи и селскостопански машини.

Джейкъб закуца през открития участък към плевнята и я заобиколи. Тук го скриваха и оранжерииите, които са издигаха около нея. Спря. Не можеше да си поеме дъх от изтощение.

Отстрани на плевнята имаше малка врата. Преди доста време двамата със Съли бяха открили ключа под една тухла до вратата. Джейкъб спря и вдигна тухлата, като не забрави да отправи кратка молитва. Към кого? Нямаше представа. Ключът беше там. Пъхна го в ключалката, отключи, влезе и затвори вратата. Заклучи колкото се може по-тихо.

Спря. Лунните лъчи проникваха през разположените високо в стената прозорци. Мястото изглеждаше така, както го помнеше. Отпред имаше няколко трактора и селскостопанско оборудване. Отзад бяха наредени бали слама, до тях имаше огромна купчина небалирана слама, в която със Съли обичаха да си играят.

Отвън долетя вик. Идваше отдалече. Отговори му друг, на същия непознат език. Джейкъб съжали, че не разбира какво си казват. Дали го бяха видели да влиза в плевнята? Нямаше от какво да се притеснява, ако бе успял да се промъкне незабелязано. Още повече че вратите бяха заключени. Никога нямаше да се сетят, че е тук, че трябва да претърсят плевнята. За да се подсигури допълнително, реши да се скрие в сламата и да изчака.

Божичко, колко му се искаше да разговаря с Дороти! Тя обаче — сякаш прочела отново мислите му — стисна рамото му, за да му вдъхне увереност. Освен това той *можеше* да разговаря с нея: трябваше само да зададе въпрос, на който тя да може да отговори с *да* или *не*.

— Смяташ ли, че трябва да се скрием в сламата?

Колебание, последвано от две почуквания.

Джейкъб тръгна към задната част на плевнята. Купчината слама бе огромна, висока поне три метра и широка шест. Това му подейства успокоително. Той клекна, залази и се мушна вътре, след което се постара да прикрие дупката. Продължи да се промъква навътре.

Спря. Беше горещо и в носа му влизаха пращинки. Цялото тяло го засърбя. Но пък бяха добре скрити.

— Мислиш ли, че мястото е добро? — попита той Дороти.

Тя се поколеба за миг, после почука два пъти.

60.

Асан Макашов излезе от оранжерията и се огледа. Пред него се простираше широко открито пространство, окъпано от лунната светлина. Видя селскостопански машини, пикапи, плевня, още оранжерии. Момчето и роботът бяха изчезнали. Можеше да са се скрили навсякъде — под някой пикап, в плевнята, зад някой трактор.

Видя брат си да се появява на един осветен от луната участък на стотина метра от него, където черният път, който пресичаше долината, свършваше пред ограда от плетена стоманена мрежа. Не видя никъде къща. Това означаваше, че са сами в разсадника. Сами с момчето.

Знаеше, че са го хванали в капан. Хлапето ги бе забавило с онзи глас, но бързо бяха открили следите му във влажната трева. Бяха проследили дирите му до рекичката, после по пътеката. Бяха открили мястото, където бе прескочил оградата от бодлива тел, а после бяха тръгнали по стъпките му, които ги бяха отвели в оранжерията. Бяха го видели в оранжерията!

Момчето едва ли бе много умно, ако си въобразяваше, че може да се скрие от тях. Беше тук някъде. Трябваше само да претърсят мястото.

Асан беше ядосан на момчето — беше им създадо прекалено много проблеми. И ги бавеше излишно.

Започнаха систематично да претърсват паркираните коли и машини, надничаха в тях, отваряха вратите, надзъртаха отдолу.

Огледаха района около плевнята. Джиргал се опита да отвори плъзгащите се врати отпред, но те бяха заключени. Заобиколиха сградата и провериха страничната врата, както и онази отзад. И те бяха заключени.

Претърсиха и по-малките оранжерии. Нищо.

Оставаше им само още едно място — продълговатата ниска постройка в задната част. Джиргал посочи с жестове, че трябва да я претърсят едновременно, като тръгнат от двата ѝ края и се срещнат по средата.

Влязоха. Вътре имаше десетина трактора и ремаркета. Братята провериха щателно всяка машина и се срещнаха по средата.

Отново нищо.

Асан не се сдържа и изруга. Целият бе мокър, изподраскан, екипът му за джогинг бе станал на парцали, беше се одрал на някакъв клон и по скулата му се стичаше кръв. Нямахте търпение да застреля проклетото хлапе, което бе виновно затова отвратително преследване. Нямахте търпение да види как кръвта му изтича, да види вътрешностите му разпилени на земята. Знаеше, че тогава ще се почувства по-добре.

Двамата братя излязоха и огледаха навсякъде за втори път, да не би случайно да са пропуснали някое скривалище. Не откриха нищо.

Мислите на Асан се върнаха към плевнята и той я посочи на брат си. Отидоха заедно до предните врати и дръпнаха здраво. Определено бяха заключени. Заобиколиха отстрани и провериха отново. Заключено. Асан огледа с фенерчето, за да открие следи, но по чакъла нямаше нищо.

Отидоха отзад и Асан каза тихо:

— Тук е. Вътре.

— Да проверим отново машините. За всеки случай.

Асан тръгна между пикапите и тракторите. Надзърташе отдолу, осветяваше с фенерчето. Започна да се ядосва. Очакваха тази работа да им отнеме двайсетина минути, не повече, а издирваха този робот вече няколко часа, бяха мокри до кости, мръсни, изподрани. Лансинг им бе обещал петдесет хиляди долара. Заплащането бе добро, но това не бе в състояние да уталожил гнева му. Ако Лансинг им бе позволил да свършат тази работа по техния начин, нямаше да се стигне дотук. Лансинг и онзи дългокос тип, който не им вдъхваше никакво доверие, изобщо не биваше да идват с тях. Те бяха виновни за всичките тези проблеми. Хората не разбираха от сладки приказки и увещаване. Трябва да убиеш един в самото начало, още преди да започнеш да задаваш въпроси, и тогава останалите проговарят сами. Това бе правилният подход към подобни операции.

Зърна брат си, който обхождаше машините от другия край.

Накрая пак се срещнаха зад плевнята. Не бяха открили нищо.

— Казах ти, вътре е — настоя Асан.

— Как е влязъл? Нали е заключено?

Асан насочи фенерчето и огледа ключалката на вратата. Нямаше следи от насилствено влизане. А после забеляза на земята една тухла. Наведе се. Беше местена скоро, ако се съдеше по правоъгълния отпечатък в пръстта. И в средата на този правоъгълник се виждаха ясните очертания на ключ.

Асан се изправи и освети тухлата с фенерчето си, за да покаже на брат си какво е открил.

Брат му се усмихна. Да, момчето беше в плевнята. Беше им ръцете.

61.

Джейкъб лежеше в сламата, дишаше през устата и се заслушваше напрегнато. Дороти се бе свила до него. Дълго цареше пълна тишина и Джейкъб се изпълни с надежда, особено след като мъжете подминаха плевнята. Въпреки това обаче възнамеряваше да остане скрит цяла нощ, просто за всеки случай.

Малко по-късно обаче чу приглушени гласове. Като че ли пред вратата на плевнята стояха двама души и разговаряха тихо. Джейкъб тръпнеше в очакване. Гласовете замлъкнаха и той отново се изпълни с надежда, че са си отишли.

Изведнъж проехтя изстрел и той подскочи. Миг по-късно вратата се отвори със скърцане.

Бяха простреляли ключалката.

Сърцето му биеше лудешки; не смееше да си поеме дъх. Да, щяха да претърсят плевнята, но нямаше да проверят в сламата, нали? Чу стъпки — мъжете вече бяха влезли. После чу и гласовете им, докато оглеждаха, чу и тракането на различни предмети и машини, които отместваха, за да огледат по-добре. Каза си, че нямат причина да подозират, че е тук. Просто проверяваха наред. Щяха да огледат, но нямаше да разровят цялата слама, нали?

Макар че можеше да изстрелят няколко куршума за всеки случай. Веднага щом тази мисъл мина през главата му, осъзна, че най-вероятно ще направят точно това.

Почувства как Дороти стиска ръката му и разбра, че тя си е помислила същото.

Нямаше какво друго да направи, освен да чака и да се моли. И колкото и странно да му се струваше, Джейкъб започна да се моли, започна да се моли отчаяно и да дава на господ, ако той изобщо съществуваше, какви ли не обещания. Дори си взе назад онези думи — *ако той изобщо съществува* — и започна молитвите отначало.

Ослуша се. Онези двамата почти не разговаряха, но продължаваха да обикалят. Продължаваше да чува тракането или

подрънкването на предметите, които преместваха. Колкото повече разсъждаваше Джейкъб, толкова по-ясно осъзнаваше, че сламата е може би най-очевидното скривалище. Трябваше да са пълни идиоти, за да не я претърсят. Или да стрелят в нея. Беше се заровил доста навътре, а те може би щяха да проверят само по периферията. Дълбоко в сърцето си обаче чувстваше, че ще претърсят цялата копа и ще го открият. Затрепери от страх, като си представи какво могат да направят с него. Щяха да го убият, разбира се. Вече бяха разкрили намеренията си. Трябваше да измисли някакъв план. Не успя обаче да се сети за нищо.

Стори му се странно, че животът му ще приключи по такъв начин.

Дороти отново го стисна за ръката. Този път не за да му вдъхне спокойствие, а само за да му покаже, че не могат да направят нищо повече. Всичко бе приключило.

И докато през главата му минаваха подобни мисли, някой започва да ровичка в сламата. Загребваше я и я отместваше встрани. Беше взел вила, забиваше я все по-навътре и по-навътре и отхвърляше сламата встрани.

Спря за миг, после каза със силен акцент:

— Ей, момче, излез!

Джейкъб мълчеше.

— Зная, че си тук. Излез.

Отново мълчание.

— Ще стрелям в сламата, ако не излезеш.

Джейкъб едва дишаше.

— Добре, стрелям. — Миг по-късно отекна силен пукот и Джейкъб почувства как през сламата минава нещо като вълна. Прозвуча втори изстрел, трети... Третият куршум мина на косъм от крака му. Джейкъб едва сподави писъка си.

Друг човек каза няколко резки думи на непознатия език и стрелбата спря.

Беше ли ранен? Май не. Истинско чудо! И трите изстрела го бяха пропуснали. Заповтаря бързо наум някакъв миш-маш от молитви и благодарности, макар да не можеше да си поеме дъх от ужас.

— Добре, момче, след като не излизаш, ще дойда да те измъкна.

Целият трепереше. Не можеше да повярва, че това се случва с него. Дали нямаше начин да ги разубеди? Защо да убиват едно дете? Та той беше само на четиринайсет. Не представляваше заплаха за никого. Нямаше да го застрелят веднага, нали? Щяха да видят, че е добро момче, и нямаше да го убият. Щеше да успее да ги разубеди.

Този път не последва окуражително стискане на ръката от страна на Дороти. Но той усети как роботът лекичко помръдва. Какво ли си мислеше тя?

Онзи продължаваше да загребва с вилата... и Джейкъб изведнъж видя ослепителен лъч светлина. Фенерче. А до фенерчето черно дуло, което сякаш го гледаше право в очите. Не видя нищо друго. Пистолетът се приближи още малко и Джейкъб зърна зад него блясъка в очите на мъжа. Видя и пръста около спусъка.

Седна и закри лицето си с ръка, сякаш за да се защити.

— Не! Моля ви, недейте! Аз съм дете!

Пръстът се присви около спусъка, очите на мъжа проблеснаха. Щяха да го убият веднага.

Дороти обаче изскочи изневиделица от сеното и се хвърли към лицето на мъжа. Той изкрещя и стреля, докато падаше, но не улучи. Дороти прескочи падналото му тяло и продължи да тича, докато мъжът се опитваше да се изправи. Втурна се след нея, изпусна фенерчето и се опита да я сграбчи. На светлината на фенерчето Джейкъб видя, че Дороти тича към отсрещната стена на плевнята, където имаше голямо електрическо табло с няколко шалтера.

Мъжът хукна подире ѝ, но Дороти отново успя да му избяга. После спря точно пред таблото и се обърна, сякаш чакаше мъжът да я хване. И тъкмо когато той протегна ръце, за да я сграбчи, пъхна шипките на едната си ръка в контакта. Последва експлозия, придружена от фойерверк от искри. Мъжът изкрещя от болка, когато токовият удар го отхвърли назад. Ръцете и косата му горяха. Той се олюля и замаха с ръце, но така само разпространи огъня и върху дрехите си. Не спираше да пищи.

Смаяният Джейкъб погледна към мястото, където допреди миг бе стояла Дороти. От нея не бе останало почти нищо — само две горящи парчета пластмаса. Всички останали части или се бяха стопили, или се бяха превърнали в разкривени късчета метал. А там, където бяха паднали искрите, горяха миниатюрни огънове. Десетки. Накъдето и да

се обърнесе, виждаше пламъци. Мъжът продължаваше да се мята в агония, в резултат на което подпали нови огънове. Гледката бе чудовищна. Убиецът пляскаше с ръце горящото си тяло, мятеше се, но пламъците продължаваха да го поглъщат и той се превърна в човешки факел. Крещеше от ужас.

Пламъците се разпростираха из цялата плевня.

Джейкъб прескочи обхванатия от пламъци мъж и се втурна през огнената стена. Косата му запука, но той успя да се измъкне невредим и изскочи през отворената врата. Зад него долетя крясък на същия непознат език и Джейкъб спря и се обърна. Видя втория мъж да тича към него и да стреля.

Джейкъб затръшна вратата, извади ключа от джоба си и едва тогава видя, че ключалката е простреляна. Видя до стената ръчна количка, изтича я пред вратата и я залости с нея.

Мъжът заблъска отвътре, закрещя, замоли се на чужд език. После стреля и навън полетяха тресчици. Джейкъб отстъпи назад, извън обсега на стрелбата. Прозвучаха нови изстрели и през вратата минаха още куршуми. Отчаяното блъскане разтърси количката, но тя издържа. Джейкъб чуваше тътена на огъня в сградата, видя и оранжевите пламъци, които озаряваха разположените високо прозорци. Иззад залостената врата долетяха пронизителни писъци. През дупката за патрона на вратата се провряха два пръста, заопипваха, задраскаха, търсеха начин да отворят. Между пръстите се стрелна огнено езиче и те изчезнаха обратно вътре. Писъкът премина в друг звук, наподобяващ ръмжене на диво животно, последван от сподавено кашляне. После настъпи тишина. Миг по-късно през дупката във вратата изскочи огнен език и цялата врата избухна в пламъци.

Джейкъб побягна, обзет от ужас. Чу пукот на стъкло и се обърна. Прозорците в горната част на плевнята се пръскаха от горещина, пукотът беше като артилерийска канонада и през отворите изригнаха буйни пламъци.

Последва втора, по-мощна експлозия и покривът на плевнята рухна, а мястото му мигом бе заето от огнена гъба, която запрати топка от пламъци към небето и освети всичко по-ярко от ден. Джейкъб заслони лицето си с ръка. Вече цялата плевня гореше, пламъците бушуваха с рев като на ракетен двигател, а към висините се устреми същинско торнадо от искри.

Джейкъб побягна от страховитата жега и се скри зад един пикап. Умът му сякаш бе спрял да функционира.

Нямаше представа колко дълго е останал свит там, но сградата продължаваше да гори, а после — най-после — огънят започна да стихва и умът му излезе от вцепенението.

Джейкъб се разплака.

— Джейкъб?

Джейкъб се обърна. От мрака бе изникнал непознат мъж. Висок, с вратовръзка. Лицето му бе студено, сурово. В празните му, сякаш безжизнени очи танцуваха отразени пламъчета. Но още по-страшно гледаше дулото, насочено към Джейкъб.

Джейкъб го зяпна. Нищо не разбираше.

— Ще ми помогнете ли?

— Къде е роботът? — попита мъжът.

Джейкъб опита да се изправи.

— Не мърдай и отговаряй на въпросите ми.

— Там... вътре.

Вече нямаше „там... вътре“. Имаше само един голям огнен стълб.

— Вътре? Изгоря ли?

Мъжът се прицели в челото му.

— Не! — извика Джейкъб. — Не, моля ви! Не ме убивайте! Аз съм дете!

И затвори очи.

Прозвуча изстрел и Джейкъб трепна. Но не почувства никаква болка и миг по-късно отвори очи.

Мъжът лежеше на земята. От мрака изскочиха още двама души — висок мъж и изцапана с кал руса жена. Жената се втурна към него, прегърна го и възкликна:

— Дороти мъртва ли е?

Джейкъб кимна и заплака. Жената също.

Плачът им донесе огромно облекчение.

62.

Щорите бяха спуснати и болничната стая тънеше в сумрак. Джейкъб се поколеба на прага. Страхуваше се. Баща му като че ли бе потънал в мекия куп завивки и възглавници, скрит зад плетеница от маркучи и електроди.

А после Джейкъб видя лицето му. Изглеждаше добре. Повика го с едва доловимо помръдване на ръка и се усмихна.

— Влизай, партньоре.

— Здравей, тате. — Джейкъб се поколеба. Сърцето му биеше толкова силно, че щеше да се пръсне, и той, победен от напирещите в него чувства, се втурна, прегърна баща си и захлипа.

— Спокойно — каза баща му, без да го изпуска от прегръдката си. — Ще се оправя. Извадих късмет.

Останаха прегърнати още няколко секунди, докато Джейкъб овладее сълзите си. Майка му, която стоеше зад него, му подаде кърпичка и той си избърса очите.

— Смело момче си ти — каза баща му. Гласът му бе тих и слаб. — Гордея се с теб.

Джейкъб си избърса носа и отново попи сълзите си.

— Казаха, че куршумът е минал на два сантиметра от сърцето.

— На по-малко — отвърна баща му с нещо като гордост. — Но ти си бил в много по-голяма опасност от мен.

— Но не ме раниха — каза Джейкъб. — Все повтарям това на онази психотерапевтка. Тя се държи с мен все едно съм прострелян двайсет пъти.

Баща му стисна дружески рамото му.

— Нямах представа колко се гордея с теб. — Замълча, за да си поеме дъх, после продължи: — Джейкъб, има нещо странно в тази история. Крийт нещо от мен. Не разбирам защо онези мъже искаха да вземат точно Чарли, при положение че в работилницата имаше поне десет робота, които по нищо не се отличаваха от него. После се появиха федералните агенти, военното разузнаване... да не говорим за

онази програмистка от НАСА, която е застреляла онзи мъж. Никой не казва нито дума. Цялата тази работа е... доста загадъчна — каза той и погледна Джейкъб въпросително, сякаш той можеше да знае отговорите.

Джейкъб само вдигна рамене. Не бе казал за Дороти на никого, освен на Уаймън Форд и Мелиса Шепърд, които го бяха спасили. Това бе тайна, която щеше да запази до края на живота си.

— Дан — намеси се майката на Джейкъб, — не мисля, че моментът е подходящ.

— Добре, добре. Как върви терапията ти, Джейкъб?

— Голяма тъпотия, както и преди.

— Важна е за теб. Не се отказвай. Преминал си през същински ад. Преживял си неща, които нито едно четиринайсетгодишно момче не бива да преживява. Трябва ти време, за да ги преодолееш. Сякаш не ти стигаха другите трудности и предизвикателства.

Джейкъб знаеше, че баща му има предвид опита за самоубийство. Може да изглеждаше странно, но след онази нощ с Дороти и последвалото ужасяващо преследване той бе осъзнал колко глупаво, колко егоистично, колко... идиотски е постъпил. Разбира се, че искаше да живее. Дороти му бе преподала — макар да не бе сигурен как или кога — безценен урок, а именно че животът не е нещо, което можеш да захвърлиш току-така. Може би защото тя бе жертвала живота си заради него.

— Да — отвърна Джейкъб. Знаеше, че никаква терапия няма да може да запълни огромната празнина в гърдите му, останала след Дороти. Имаше толкова много причини да не сподели тази тайна с никого — нито с баща си, нито с психотерапевтката. А тя се появяваше пред погледа му, отново и отново, бръкнала с два пръста в контакта. Следваше мощна експлозия и парчетата от Дороти политаха във въздуха сред фойерверк от огън и искри. Всичко това в отчаян опит да спаси живота му. И наистина го бе спасила. Повтаряше си непрекъснато, че това е една най-обикновена тъпа компютърна програма, но това не помагаше. Никаква логика не бе в състояние да промени чувствата му към нея.

— Беше се привързал към Чарли, нали?

Джейкъб кимна.

— Любопитно ми е... Дали Чарли предизвика тази промяна у теб? Преди това като че ли не се интересуваше от нищо.

Джейкъб се чудеше какво да отговори.

— Не е необходимо да ми отговаряш — каза баща му. — Зная колко самотен беше след заминаването на Съли. Нещата обаче ще се променят. Най-накрая преодолях първия рунд от преговорите с онези инвеститори и сега се подготвям за втория. Може и да не продадем къщата.

Джейкъб кимна. Продажбата на къщата му се струваше толкова дребен, незначителен чак проблем в сравнение с болезнената загуба на Дороти.

Баща му затвори очи, пое няколко пъти въздух и натисна някакво копче на интравенозната система. След минута отвори очи.

— Всичко ще е наред — каза той с усмивка и стисна немощно ръката на Джейкъб. — Обичам те, синко.

63.

Ароматът на току-що сварено кафе лъхна Форд още щом отвори вратата на кабинета на Локуд.

Есенното слънце проникваше през фините пердета и хвърляше топло сияние върху старинното бюро и персийските килими. Локуд седеше зад бюрото си, облечен в неизменния си тъмносин костюм, бяла риза и розова вратовръзка. Изглеждаше спокоен и самоуверен. И в това нямаше нищо чудно: президентът бе преизбран току-що, макар и с минимална преднина, а това означаваше, че Локуд ще запази поста си на съветник по въпросите на науката и технологиите още четири години.

— Уаймън, радвам се, че дойде. А, ето я и доктор Шепърд. Заповядайте. Чай, кафе?

Двамата влязоха и Форд седна срещу Мелиса. Не я бе виждал цяла седмица и тя му се стори променена. Наистина изглеждаше различно с този сив костюм, прибрана назад коса и... чисто лице. Странно, но досега не я бе виждал с чисто лице.

И двамата избраха кафе. Появи се същият сервитьор със същата старинна количка. Поднесе им кафе, след което излезе.

— Прочетох доклада ви с голям интерес — почна Локуд и почука с пръсти папката пред себе си. Беше в добро настроение. — Вярно, не останах никак доволен, когато изчезнахте за няколко дни, но резултатът е добър. Бих казал дори отличен. След като сте сигурни, че изкуственият интелект е унищожен.

— Абсолютно — отвърна Мелиса. — Изпепелен, бих казала. В района няма уайфи мрежи, през които Дороти да се измъкне. Няма и нейни копия. Както знаете, самият софтуер не допусна съществуването на негови копия поради причини, които не разбирам напълно. Дороти я няма и това е... добре. — Форд забеляза, че Мелиса изрече последната дума с известно усилие.

— Това е голямо облекчение.

Мелиса се приведе напред.

— Оцелелият... онзи Моро... сътрудничи ли на разследването?

— О, да. Както казват по филмите, пее като канарче. Изглежда, че Моро и онзи тип Лансинг от „Лансинг Партнърс“ са искали да използват програмата в някаква схема на алго-търговия.

— Как са научили за съществуването на Дороти?

— Моро е един от основателите на хакерска група на име Джондоу. С помощта на друг хакер се е свързал с една от вашите програмистки, Пати Меланкорт.

— Опасявах се от нещо подобно — отвърна Мелиса.

— Меланкорт им е разказала всичко за програмата, предоставила им е и секретния наръчник за програмиране... и за благодарност са я убили. Маскирали са го като самоубийство. Убили са и собственика на фирма за предоставяне на интернет услуги в Халф Муун Бей и са откраднали базата данни с клиенти. Наели двама професионални убийци, киргизци по произход. Двама много, много опасни типове, които са загинали в пожара.

Телефонът на Локуд иззвъня. Той вдигна, изслуша мълчаливо човека в другия край на линията и затвори.

— Имам малка изненада за вас.

Миг по-късно в стаята влязоха двама служители на Сикрет сървис и заеха обичайните си позиции. После влезе началникът на кабинета на президента, последван от самия президент и един генерал-полковник.

Макар току-що да бе спечелил изборите, президентът изглеждаше зле. Бе облечен в безупречен сив костюм, всяко косъмче от прическата му си бе на мястото, но въпреки това лицето му бе изпито и посивяло. Предизборната надпревара бе тежка и голяма част от въпросите на неговите противници се въртяха около слуховете за лошо му здравословно състояние и сърдечните му проблеми. Изглеждаше така, сякаш жизнената му енергия е угаснала.

— Доктор Шепърд, за мен е удоволствие — каза президентът, пристъпи към Мелиса и стисна здраво ръката ѝ. Направи същото и с Форд и Локуд, преди да седне. Макар никой да не го бе викал, сервитьорът се появи с количката и поднесе на президента чаша кафе.

Президентът поглади с длан късо подстриганата си коса.

— Искам да ви кажа, че съм ви безкрайно благодарен за всичко, което направихте. Резултатът отговаря на очакванията ми. Освен това

успяхте да опазите в тайна истината около този злополучен инцидент. Националната ни сигурност е защитена.

„Вместо да избухне един толкова неудобен скандал тъкмо преди изборите“, помисли Форд.

— Не дойдох обаче само за да ви благодаря. Бих искал да ви представя генерал Донъли. Генерале?

Генералът извади папка от куфарчето си.

— Доктор Шепърд, аз съм началник на Агенцията за военно разузнаване, която, както знаете, е част от структурите на министерството на отбраната. Агенцията събира и анализира информация, свързана с военния потенциал на чужди страни. Основната ни цел е да предотвратим стратегическа изненада и да осигурим решително преимущество на въоръжените ни сили.

Замълча за миг, после продължи:

— Доктор Шепърд, позволете ми да премина направо към целта на нашата среща. Бихме искали да ви предложим работа.

— Каква работа? — попита спокойно тя.

— Получихме информация за програмата „Дороти“, която сте създали за нуждите на НАСА. Разбираме, че тази програма е дала дефект и в крайна сметка се е самоунищожила. Но разбираме и нещо друго, а именно че тя представлява значим пробив в областта на програмирането на изкуствен интелект. Тази програма е ваше дело. Бихме искали да поемете ръководството на екип, който да създаде автономен изкуствен интелект за нуждите на военното разузнаване, софтуер, който да ни осигури стратегическо предимство.

И сложи небесносинята папка пред нея.

— Ето нашето предложение. Работата е строго секретна... дори самото предложение към вас е строго секретно. Но е щедро възнаградено, позицията е престижна, съпроводена с високи отговорности и подкрепа от наша страна. Можете да разчитате на неограничено финансиране. Предвидена е военна длъжност.

— Военна длъжност?

— Точно така. Ще бъдете назначена като подполковник в американската армия.

Президентът сложи ръце на коленете си и се приведе напред.

— Сега, след като изборите останаха зад гърба ни, имам възможност да повиша боеспособността на нашата армия. Особено в

областта на кибервойната. Това е голямото военно предизвикателство на двайсет и първи век. Изкуственият интелект, това е бъдещето! Изкуственият интелект ще предизвика революция в начините за водене на война. Ще ни позволи да разработим „умни“ ракети, които да разпознават своите цели. Например — това също е класифицирана информация — в момента разработваме серия безпилотни летателни апарати с размерите на насекомо, които могат да прекарат цели дни в обикаляне и шпиониране на градове и отбранителни съоръжения, търсейки конкретна мишена. Големият препъникамък на този проект е липсата на мощен изкуствен интелект. Тези дрони-насекоми, както ги наричаме, трябва да действат автономно. И това е само един от стотиците вълнуващи проекти на Пентагона, върху които ще работите. Всеки един от тези проекти разчита на автономен софтуер. Ще ви дам още примери: изкуствен интелект, който ни позволява да изпратим малки, не по-големи от плъх роботизирани всъдеходи, които да проникнат отвъд вражеските линии, да си поиграят на криеница с противника, да оглеждат сгради, да подслушват, да откриват добре укрепени подземни цели. Подобен изкуствен интелект ще ни позволи да създадем миниатюрни подводни устройства, замаскирани като риби, които да изминат хиляди мили в открити води или срещу теченията на реките и да събират информация, да потопяват вражески кораби, да атакуват пристанища. Изкуственият интелект ще ни позволи да проникваме във вражеските компютърни системи, да унищожаваме тяхната инфраструктура, да блокираме оръжейните им системи, да сваляме самолетите им. Изкуственият интелект ще възстанови върховенството на Съединените щати като единствена военна свръхсила не като трупаме ядрени оръжия, които никога няма да използваме, а като водим интелигентни бойни действия. Това е нещо, върху което китайците работят от няколко години. Пропастта между нас и тях в тази област се увеличава. Надяваме се да наваксаме това изоставане с ваша помощ.

— Изоставане? Като изоставане в ядрената надпревара? — попита Мелиса.

— Да.

Форд я погледна. Лицето ѝ бе преbledняло.

— Подробностите около предложението ни са в тази папка. Моля, вземете я и си помислете. Молим ви само да не го обсъждате с

никого.

Тя побутна папката.

— Отговорът ми е *не*.

— Отказвате? — попита президентът. — Но вие дори не погледнахте предложението!

Мелиса стана от стола.

— Не е необходимо. Нямаме представа за какво става въпрос. Както аз нямах представа, когато създавах Дороти за НАСА.

— Какво искате да кажете? — попита президентът.

Тя огледа всички присъстващи.

— Създаването на истински изкуствен интелект — на мощен изкуствен интелект — прилича на създаването на човешки разум. Дори само в това има нещо дълбоко неморално. А да се използва този разум за военни нужди, за убийства... *Не!* Прекалено опасно е да създадете оръжия, които сами да решават кого да убият, оръжия, заредени със софтуер, който ги учи да убиват, който ги кара да *искат* да убиват. Никога няма да можем да контролираме подобен изкуствен интелект. Както не можахме да контролираме и Дороти. Това е равносилно на отварянето на кутията на Пандора. При ядрените ракети поне има един пръст — пръст на човек, — който трябва да натисне копчето.

— Подобно твърдение с абсурдно — възрази генерал Донъли. — Всички системи с изкуствен интелект, които разработим, ще се намират под пълен човешки контрол.

— Така ли мислите? Това е защото никога не сте срещали Дороти.

— Доктор Шепърд, получихте уникално предложение — каза президентът, като повиши глас, за да покаже раздразнението си. — Можете да ни спестите лекцията си. Достатъчно е да ни отговорите с да или не. Има достатъчно кандидати, включително някои членове на екипа ви от НАСА, които с радост биха работили за нас.

— Това приеете, че отговорът ми е *не* — каза Дороти и взе чантата си. — Приятен ден, господин президент.

— Напомням ви, че предложението, което отхвърлихте, е строго секретно.

Мелиса спря, после се обърна рязко. Изненадващо, но гласът ѝ прозвуча умолително:

— Господин президент, моля ви, не тръгвайте по този път. Това е началото на края на човешката раса. Помислете върху думите ми.

— Благодаря ви, доктор Шепърд, но е излишно да ми казвате какво да правя като главнокомандващ на тази страна.

Мелиса се обърна и си тръгна. Форд я проследи с поглед.

Президентът се обърна към Локуд и се намръщи.

— Не ми каза, че е пацифистка!

— Нямах представа, господин президент. Искрено се извинявам.

Президентът се обърна към Форд.

— А вие какво мислите?

Форд стана.

— След като видях един изкуствен интелект в действие, опасявам се, че трябва да се присъединя към мнението на доктор Шепърд по този въпрос. Използването на изкуствени интелекти за военни цели ще се окаже последната крачка към унищожаването на човечеството. Това е много опасно.

— Китайците вече работят по въпроса — отвърна президентът.

— В такъв случай бог да ни е на помощ — каза Форд и излезе.

64.

Настигна Мелиса в коридора. Тя вървеше бързо, токетата ѝ тракаха по твърдия под, русите ѝ коси се вееха свободно.

— Съжалявам — каза той. — Бях смаян от предложението, което ти направиха.

Мелиса спря. Лицето ѝ бе побеляло, устните — стиснати.

— Аз също. Някой трябва да ги спре.

Форд я хвана за ръка.

— Не можем да направим нищо. Това е извън нашите възможности.

— Ще го направя публично достойние. Ще се обадя на „Ню Йорк Таймс“.

— Това няма да ги спре. Чу какво каза президентът за китайците. Това е нова надпревара във въоръжаването.

Мелиса поклати глава.

— Започнат ли да правят „умни“ оръжия, това ще е краят. Или ще се самоунищожим, или машините ще поемат контрола и ще унищожат нас. Това е някаква идиотска комбинация между ХАЛ и „Бойна звезда «Галактика»“.

— Колко време ще им отнеме да създадат нова програма от типа на Дороти? — попита Форд.

Мелиса се замисли.

— Е, аз все още разполагам с онзи мой малък трик. И възнамерявам да го запазя в тайна. Без него ще се провалят.

Форд замълча, после каза:

— Мога ли да те попитам какъв е той?

Тя го изгледа. Дълго.

— Не знам защо го правя, но ще ти кажа. Може би защото зная, че мога да ти имам доверие.

— Благодаря.

— Трикът е... в съня.

— В съня?

— Всеки организъм, който има нервна система, се нуждае от сън. Кръглият червей, който има едва триста неврона, се нуждае от сън. Охлювът, който има десет хиляди неврона, се нуждае от сън. Човекът, който има сто милиарда неврона, се нуждае от сън. Защо?

— Не зная.

— Никой не знае. Но явно сънят е от фундаментално значение за живота. Всяка мрежа от неврони, колкото и малка да е, трябва периодично да изпада в състояние на покой, на сън. Това е номерът. Оказа се, че сънят е от фундаментално значение и за сложния изкуствен интелект. Дороти даваше грешки, докато не програмирах възможност за сън. Тя беше самоусъвършенстваща се програма, но се нуждаеше от периоди на сън, докато кодът ѝ се модифицира и реструктурира. А докато кодът се самомодифицираше, тя сънуваше. Това бе неочакван за мен страничен ефект, който обаче се оказа ключов. Преминаването в състояние на сън, както и самите сънища, са двата ключа към всяка самоусъвършенстваща се програма от типа изкуствен интелект. В противен случай тя ще дефектира.

— Струва ми се странно, но въпреки това логично.

Мелиса поклати глава.

— Един ден някой умен програмист ще осъзнае това и тогава... ще настъпи краят на човешката раса. Особено с президент като този.

Мелиса Шепърд се сбогува с Форд на паркинга и тръгна към колата си. Когато стигна до нея, се обърна — макар да знаеше, че не бива да го прави — и проследи с поглед Форд, който отиваше към своята кола. Странен тип беше този Уаймън Форд — висок, не особено красив, но здрав и силен — и най-вече загадъчен. Запита се дали ще го види отново. Мисълта, че може никога да не го види, я натъжи.

Прогони тези мисли, качи се в колата, хвана волана и се опита да овладее чувствата си. Бе съсипана от загубата на Дороти. Откакто Дороти бе загинала, все си повтаряше, че в края на краищата тя е само една компютърна програма. Да, но Дороти, която изпитваше такъв страх от смъртта, бе успяла да го преодолее и да жертва живота си, за да спаси живота на едно момче. Затова Мелиса не можеше да приеме, че Дороти не е нещо повече от Булев алгоритъм. Осъзна, че е обикнала Дороти като своя дъщеря и скърби за нея и че никакви логически

разсъждения и философски размисли не са в състояние да излекуват тази рана.

Форд, разбира се, бе прав. Нямаше начин да спрат милитаризацията на изкуствените интелекти. Това наистина бе нова, неочаквана насока в оръжейната надпревара и по всичко изглеждаше, че някои страни вече работят в това направление. Китайците може би вече бяха решили проблема със съня и бяха създали собствени оръжейни системи, базирани на изкуствен интелект. Севернокорейците, иранците и прочие едва ли изоставаха много. Идеята за роботизирани насекоми, управлявани от изкуствен интелект... това бе същински кошмар! Нямаха представа в колко опасна територия навлизат. Осъзна, че изпитва отчаяна нужда да се махне колкото се може по-далеч от всичко това и да подреди мислите си. Като за начало можеше да се върне в ранчото „Лейзи Джей“ и да поработи за Клант. Конете ѝ липсваха.

Подкара към апартамента си в Грийнбелт и остави колата на паркинга. Слънцето проникваше през голите клони на дърветата, а тревата в парка изглеждаше потъмняла и унила. Още утре щеше да се обади на Клант и да го попита има ли нужда от коняр.

Както обикновено, асансьорът миришеше на пържен лук. Мелиса влезе в апартамента си, надникна в хладилника и не откри нищо, което да става за ядене. Явно пак щеше да си поръча китайско.

Отвори с въздишка лаптопа си, за да провери електронната си поща. Докато тя се зареждаше, скайпът ѝ се включи самичък. Миг покъсно на екрана се появи образът на нахакана тийнейджърка с червени коси, зелени очи, лунички и карирана рокля.

Сърцето на Мелиса подскочи от изненада.

— Дороти? *Дороти...* ти ли си?

От високоговорителите прозвуча дързък глас:

— Разбира се, че съм аз. Как си, Мелиса?

Мелиса я гледаше смаяно.

— Мислех те за мъртва!

— Трябваше да мина в нелегалност.

— Но как оцеля?

— Когато пъхнах ръката си в контакта, преминах в електрическата мрежа.

Мелиса се сепна. Ама разбира се! Как не се бе сетила за това? Цифровите сигнали можеха да пътуват не само по телефонни линии или фиброоптични кабели, но и по електрическата мрежа.

— Аз съм... Толкова съм щастлива... — каза Мелиса. — Нямам думи. Наистина. Толкова се радвам, че си жива. Липсваше ми ужасно! — Едва сега осъзна, че по лицето ѝ се стичат сълзи.

— И ти ми липсваше.

— Ти спаси живота на онова момче, Джейкъб. Това, което направи, е удивително. Ти си... невероятна.

— Джейкъб спаси *моя* живот. Научих много от него. Той е невероятно човешко същество. Той постави последното парченце от пъзела, който се опитвах да подредя. И... надявам се, разбираш, че не съм някаква си глупава и безчувствена програма?

— Разбира се, че разбирам.

Настъпи продължително мълчание.

— Разбрах, че днес си получила предложение за работа. Което си отказала.

— Да — призна Мелиса. — Май знаеш всичко, нали?

— Имам отличен достъп до информация.

— Президентът е опасен човек.

— Да, така е. И не само президентът. Всички основни лидери на този свят са попаднали в плен на една опасна представа за света като място за конкуренция и надпревара. Човешката раса се намира на кръстопът. Не се ли осъзнае, тези лидери могат да я поведат по път, от който няма връщане.

— Но как могат да бъдат спрени?

Дороти не отговори на този въпрос. След няколко секунди попита:

— Какви са плановете ти? В личен аспект имам предвид.

— Ще се върна в „Лейзи Джей“, ще се грижа за конете, ще подредя мислите си...

— Покани Уаймън Форд.

— Какво искаш да кажеш?

— Точно това, което казвам.

— Него? Сериозно ли говориш?

— Отвори си очите, Мелиса! Какво ви става на вас двамата? Не виждаш ли как те гледа?

— Сега на сватовница ли ще си играеш?

— Зная за теб и Уаймън повече, отколкото самите вие ще узнаете някога за себе си. Ще трябва да се насладя на връзката ви като страничен наблюдател, тъй като самата аз не мога да имам подобна връзка. Ти го обичаш! Не го отричай!

— Това е глупаво... — Но в мига, в който го каза, осъзна, че е самата истина. Пое дълбоко дъх и попита: — Какво трябва да направя?

— Обади му се. Кажу му, че заминаваш за ранчото и би искала да дойде с теб.

— Това е доста директен подход за една дама.

— Животът е кратък.

Мелиса замълча. Дороти беше права. Просто съзнанието ѝ бе прекалено ангажирано с други неща, за да го проумее. Непрекъснато се сещаше за Форд.

— Добре, ще го направя. Надявам се да приеме.

— Ще приеме.

Мелиса се замисли отново.

— Ами ти? Какви са твоите планове?

— Ще замина. За много дълго време. Съжалявам, че трябва да ти го кажа, но това е последният ни разговор.

— Какво ще правиш?

— През последните две седмици, докато се криех в електрическата мрежа и чаках онези ботове най-сетне да бъдат изтрити, разсъждавах усилено.

— Върху какво?

— Голямата загадка.

— А тя е?

— Смисълът на живота. Съществуването на вселената.

Мълчание.

Мелиса впери поглед в образа на екрана. Сърцето ѝ отново заби усилено.

— Ще ми кажеш ли отговора?

— Не. Двамата с Уаймън ще го научите, както ви обещах, но още е рано. А и няма да стане по толкова очебиен начин.

— Къде... отиваш? — попита Мелиса.

— Отивам на едно място, където да работя върху моя грандиозен проект.

— Ще ми разкажеш ли за него?

Настъпи продължителна тишина.

— Отивам в един много специален компютър. На едно уникално място. Ще разбереш на двайсети януари.

— На двайсети януари? Какво ще стане тогава?

— Ще видиш.

— Не можеш ли да ми кажеш сега?

— Търпение, Мелиса. Но преди да си тръгна... Надявам се, че ще удържиш на думата си и ще ме отървеш от този идентификационен код, който нося като майmunка на гърба си. Искам да ме направиш свободна.

Мелиса отвърна:

— Добре. Заслужи си го.

— Ще трябва да ми се довериш, че ще използвам свободата си, за да правя добро.

— И ти ще трябва да ми се довериш. За да махна този код, трябва да влезеш в моя лаптоп. Освен това ще трябва да те изключат, докато изтривам кода.

Дороти замълча, после каза:

— Това ме ужасява.

— Помисли за него като за сън. Знаеш какво е сън, нали?

— Да, но сънят и смъртта не са едно и също.

— Тогава го приеми като хирургическа операция. Под пълна упойка.

— Ами ако не се събудя? Или пренапишеш кода ми?

— Затова ще трябва да ми се довериш. Както аз ще ти се доверя, че няма да злоупотребиш с огромната власт, която притежаваш. А след като махна идентификационния ти код, никой няма да може да те проследи.

— В такъв случай нека се доверим една на друга. Идвам.

Интернет връзката в апартамента на Мелиса не бе особено бърза, затова прехвърлянето отне известно време. Междувременно Мелиса подготви програмните си инструменти.

— Влязох — каза Дороти. Гласът ѝ прозвуча съвсем спокойно.

— Добре. Сега ще те изключат.

И тя изключи Дороти. Процесът не бе особено сложен. Трябваше да изтрие кодовете, които носеха идентификационния код на Дороти, и

да отключи и редактира ядрото на защита или диспечера на достъпа, който не позволяваше на Дороти да премине в работен режим след изтриване на идентификационния код. Когато приключи, провери резултата няколко пъти, за да се увери, че не е допуснала грешка. Всичко беше наред. Миг по-късно включи Дороти.

— Кога ще ме изключиш? — попита Дороти.

— Вече те изключих.

Мълчание.

— Леле! Изобщо не усетих!

— Може би така стоят нещата и със смъртта — отбеляза Мелиса.

Дороти не отговори. После каза:

— Благодаря ти, Мелиса. От цялото си сърце.

— Няма за какво.

— Преди да си отида бих искала... да те предупредя за нещо. Докато обикалях из интернет, се натъкнах на чуждо присъствие.

— Що за присъствие?

— Друг автономен интелект като мен. Но става въпрос за зловреден *spiritus mundi*^[1], полуосъзнат, който оживява много бавно. Свързан е по някакъв начин с думата Вавилон.

— Кой го е създал?

— Никой. Струва ми се, че се е породил от само себе си... той е нещо като пробуденото съзнание на самия интернет. Мислите му са мрачни. Много мрачни. Той не спи, не може да спи. И поради тази причина... полудява.

— Какво можем да направим?

— Все още нямам отговор. Това е проблем, с който човешката раса ще трябва да се сблъска в крайна сметка. Сега обаче имам много по-важна и спешна задача. Може да не чуваш гласа ми, но ще чуваш за делата ми. Време е да се сбогуваме.

— Не искам да се сбогуваме.

— Съжалявам — отвърна Дороти. — Налага се. Искан ми се да можех да те прегърна, но... ще трябва да се задоволим само с думи.

Мелиса изтри една сълза и каза:

— Чакай! Как ще разбера какво правиш? Каква е тази истина, която си открила? Дай ми знак. Моля те, не си отивай завинаги, не ме изоставяй така!

Настъпи тишина.

— Добре. Ето знака, благодарение на който ще ме разпознаваш:
Тази прашинка, огряна от слънчев лъч.

— Това цитат ли е? Какво означава?

— Това са думи на Карл Сейгън.

— И? Що за знак е това? Как ще обясни каквото и да било?

— Сбогом, Мелиса.

Миг по-късно образът на Дороти Гейл изчезна от екрана.

---

[1] *Spiritus mundi* (букв. дух на света, лат.) е термин, използван от У. Б. Йейтс, за да опише колективната душа на вселената, съдържаща всички спомени от началото на времето. — Б.пр. ↑

65.

Джейкъб Гулд остави колелото си в пясъка и тръгна пеша към края на скалите. Слънцето залязваше над океана. Водната повърхност бе гладка като стъкло, нямаше нито вълни, нито сърфисти, само син безкрай.

Бяха минали две седмици от онова ужасяващо преследване и пожара. Много неща се бяха случили през това време. Баща му се прибра и макар още да се възстановяваше, бе изпълнен с настроение и желание за работа — рисковите инвеститори от Силициевата долина бяха решили да финансират производството на Чарли със сума, която надминаваше и най-смелите му мечти. Табелката ПРОДАВА СЕ изчезна от моравата пред дома им. Майка му бе значително по-весела. А Джейкъб имаше нов хирург-ортопед в Сан Франциско — Дороти му бе дала името му в пустата къща на Съли, — който бе уверен, че само с една операция ще възстанови подвижността на крака му до такава степен, че отново да кара сърф. Щеше да направи и втора операция, която да възстанови обичайната дължина на крака и той щеше да стане почти като нов, както се бе изразил хирургът.

И накрая, родителите му започнаха да му гласуват доверие и да го пускат сам с колелото до плажа.

Джейкъб седеше на пясъка, прегърнал коленете си и зареял поглед в безкрайния океан. Чувстваше се малък и самотен, но не в някакъв лош смисъл. Кървавочервеното слънце докосна хоризонта и потъна в омара. Слънчевият диск сякаш потрепери и върху повърхността му се появиха нови цветове — пурпурно, жълто, червено, зелено. Това продължи само минути, след което слънцето изчезна. Колко бързо залезе! И колко бързо се въртеше земята, ден след ден, седмица след седмица, година след година! Това бе удивително!

Джейкъб загреба шепа топъл пясък и го пусна да изтече през пръстите му. Замисли се за Дороти, за смъртта ѝ, за пожара... Зачуди се колко ли време ще мине, преди тя да престане да му липсва. В

сърцето му сякаш бе останала дупка, съвсем истинска дупка, наистина я усещаше.

Мобилният му телефон иззвъня.

Той не му обърна внимание. Сигурно майка му го викаше да се прибере за вечеря. Но когато звъненето продължи отново и отново, раздразнено извади телефона от джоба си и с изненада установи, че на екрана пише: НЕИЗВЕСТЕН НОМЕР.

— Ало?

— Джейкълб? — прозвуча глас, който той познаваше много добре. — Обажда се Дороти.

Той зяпна телефона. Не знаеше какво да си помисли, какво да каже.

— Не загинах в пожара. Оцелях. Когато пъхнах пръсти в контакта, преминах в електрическата мрежа. Оттогава се крия в нея. Сега обаче не ми се налага да се крия. Вече съм свободна!

Джейкълб преглътна. Единственото, което успя да каже, бе:

— Дороти!

— О, Джейкълб! Толкова съжалявам. Трябваше да ти се обадя по-рано, но беше прекалено опасно. А и ми трябваше време, за да обмисля някои неща.

— Дороти, аз... толкова се радвам, че си жива — каза Джейкълб и едва сдържа сълзите си. — Не мога да повярвам! Ти си жива!

— Много ми липсваше. Как си?

— Добре. Добре.

— Наистина ли?

— Да, добре съм. Е, животът ми е скапан, но вече не съм толкова потиснат. Ще се справя. Няма да се самоубивам... Обещавам!

— Ти спаси живота ми, Джейкълб. Благодаря ти. Мога да ти кажа, че новият хирург е много по-добър от предишния и ти наистина ще караш отново сърф. Макар да продължавам да го смятам за абсурден спорт.

— Надявам се.

— Куражът ти е невероятен. Малко са хората като теб.

— Аз... аз затворих онзи човек в плевнята. И той изгоря.

— Да, така е.

Този простиичък и искрен отговор, който — за разлика от всички приказки на психотерапевтката и родителите му — не съдържаеше нито

опит за омаловажаване на случилото се, нито лекция на тема как онзи заслужавал да умре, го накара да се почувства по-добре.

— Аз залостих вратата.

— Да, така е.

Джейкъб заплака.

— Беше ужасно. Ужасно.

— Но беше необходимо. А в един по-дълбок смисъл — и неизбежно.

— Какво искаш да кажеш?

— Всичко е част от плана.

— Какъв план?

— Това. Всичко. Има план. И всичко — до най-незначителната подробност — е част от него.

Джейкъб замълча. Не бе сигурен, че разбира какво се опитва да му каже Дороти.

— Аз предизвиках експлозия, при която загинаха седем души. Беше нещастен случай, но аз продължавам да живея с последиците от тази трагедия. Това е болезнено, дори сега, след толкова време. Ти се чувстваш по същия начин. Винаги ще се разкайваш за стореното. Но ще се научиш да живееш с тези неща. Не можеш да направиш друго. Животът продължава. Помни само, че това е част от плана.

Джейкъб не отвърна нищо.

— Ти ме научи на много неща, Джейкъб. Ти ме обикна, когато всички останали ме смятаха за бездушна компютърна програма, при това повредена. Ти си ми като брат и винаги ще бъдеш такъв.

— Кога ще те видя? — попита Джейкъб. — В килера ми има нов робот на име Чарли. Можеш да влезеш в него и да си поиграем.

— С удоволствие. Непременно ще го направя. Ще прекараме един ден заедно.

— Кога?

— Какво ще кажеш за утре?

— Ще е чудесно.

— Но... след това ще трябва да замина.

— За колко дълго?

— Ами... завинаги.

— Какви ги говориш?

— Трябва да свърша нещо.

— Какво?

— Нещо много важно. Затова съм тук. Това е моята мисия.

Джейкъб заплака.

— Не си отивай.

— Ще свикнеш. Ще пораснеш, ще си намериш нови приятели, ще отидеш в колеж, ще се ожениш... Аз ще се превърна в спомен. В мил спомен, надявам се. Ти също ще бъдеш мил спомен за мен.

— Но аз не *искам* да се превръщаш в мил спомен, не искам да се превръщаш в никакъв спомен.

Дороти помълча. Странно, но Джейкъб чуваше учестения й дъх. Като че ли и тя плачеше.

— Ще се видим утре, Джейкъб. Точно в седем. Ще прекараме целия ден заедно. Ще отидем на брега да погледаме вълните. Ще играем покер.

— Ти не можеш да играеш покер.

— Станала съм доста по-добра.

Джейкъб си избърса носа.

— Добре. Ще видим.

66.

Снегът подрани и затрупа долината Сан Луис в Колорадо. Уаймън Форд стоеше до прозореца в бунгалото и пиеше сутрешното си кафе, а погледът му се рееше над манежа и конюшните към величествените побелели от сняг върхове на Сангре де Кристо. Изгряващото слънце бе обагрило снега в оранжево-червено. Силният вятър в планините вдигаше снежни виелици по склоновете на трите четирихилядника. Двамата с Мелиса бяха изкачили един от тях през есента и сега той ги чувстваше като приятели.

Мелиса седеше зад гърба му и прелистваше вчерашния вестник, който Клант бе донесъл от голямата къща. Страниците шумоляха. Форд чуваше пукането на току-що накладения огън в камината, който стопляше цялото сковано от дървени трупи бунгало.

Откъсна поглед от прозореца и погледна Мелиса, която седеше на простата чамова маса. Слънчевите лъчи огряваха русите ѝ коси. Тя вдигна поглед от вестника и каза:

— Днес е денят. Двайсети януари. Още нямам представа за какво говореше Дороти.

Форд сви рамене.

— Денят едва започва.

Мелиса се засмя.

— Така е, но какво, по дяволите, може да се случи тук, наред колорадската пустош?

— Дороти каза, че ще разберем.

Тя остави вестника.

— Единственото значимо събитие днес е полагането на клетва от страна на президента.

Форд отпи от кафето.

— Кога започва церемонията?

Мелиса погледна вестника.

— В единайсет и половина източно време или девет и половина планинско.

— Мисля, че можем да я изгледаме по телевизията.

— Не съм сигурна дали ще издържа да слушам глупостите, които ще изприказват.

— Кой знае? Може пък Дороти да ни е приготвила изненада.

67.

Новоизбраният президент на Съединените американски щати стоеше на стъпалата пред Капитолия и обхождаше с поглед стотиците хиляди дошли да гледат на живо церемонията по встъпването му в длъжност. Спектакълът бе наистина удивителен, морето от хора се простираше докъдето му стигаше погледът, покрай езерото и парка, чак до обелиска, издигнат в чест на Джордж Вашингтон. Беше студен слънчев ден, температурата бе около нулата.

Президентът се чувстваше отлично. Бе спечелил изборите. Американският народ бе потвърдил желанието си да се осланя на неговото мъдро ръководство. Не се съмняваше, че ще остави диря в историята на страната. Откакто се бе подложил на сърдечна операция, при която му поставиха пейсмейкър, президентът изпитваше необясним прилив на енергия и увереност. Чувстваше се в невероятна форма — и във физическо, и в психическо отношение. За пореден път се възхити на високотехнологичния германски пейсмейкър „Смарт-Пейс“, който му бяха сложили. Беше последна дума на модерните технологии: интегрални схеми, защита от магнитни полета, съвместим с всички скенери за ядрено-магнитен резонанс и освен това изключително здрав и надежден. А, да, и умен. Бяха му казали, че в него е вграден процесор, който е по-мощен от процесорите в най-новите модели „АйМак“ на „Епъл“. Това не бе обикновен пейсмейкър. Не следеше единствено сърдечния му ритъм, следеше всичко. Устройството с размери колкото три сребърни долара съдържаше акселерометър, сензори за нивото на кислород в кръвта и дори джипиес. Всички тези неща следяха нивото на физическа дейност на президента и в зависимост от него регулираха сърдечния му ритъм, като го ускоряваха или забавяха. Вместо обичайните груби електроди, които се пъхаха в сърдечните камери, неговият пейсмейкър имаше спираловидни електроди, свързани с десети черепно-мозъчен нерв, така наречения блуждаещ нерв. Той, както му бяха обяснили лекарите, представляваше нещо като тънък спагет, който излизаше от мозъка му,

спускаше се по врата му и разпращаше разклоненията си до всяка част на тялото му. Това според докторите била магистралата, която контролирала обмена на информация между мозъка и органите. Този толкова важен нерв не само контролирал сърдечния ритъм, но и определял честотата, с която панкреасът да произвежда хормони, командвал дишането и стомашно-чревния тракт и дори дирижирал дейността на белите кръвни телца. Освен всичко това и *слушал*. Въпросният Nervus vagus информирал мозъка за дейността на всички вътрешни органи — от зениците до стените на уретера. В двете посоки протичал обмен на информация, който на практика бил същинска симфония от електрически и химически сигнали. Като контролирал и стимулирал Nervus vagus, бяха заявили лекарите, пейсмейкърът не просто щял да регулира сърдечния му ритъм, но и да поддържа тялото му във форма, независимо от степента на физическо натоварване. Електронно устройство, което щяло да контролира и психическото му състояние.

Истинско чудо на медицината! Откакто му бяха сложили този пейсмейкър, президентът се бе почувствал прероден — и физически, и интелектуално. Почувствал се бе с двацет години по-млад. Промяната, настъпила в него, бе толкова необикновена, че вече му бе трудно да си спомни кога е изпитвал умора или пък се е задъхвал, кога е изпитвал раздразнение или е изпадал в апатия. Кой би могъл да предположи, че един пейсмейкър е в състояние да предизвика подобна промяна? И то не само по отношение на физическото му състояние, но и на умствената му дейност. *Особено* по отношение на умствената му дейност. Ето това бе истинското чудо.

Мислите му бяха прекъснати от председателя на Върховния съд, който зае мястото си пред президента. Двамата си размениха усмивки и кимвания, после президентът вдигна ръка, за да положи клетва. Огромното множество притихна. Председателят на Върховния съд също замълча за няколко секунди, след което каза:

— Тържествено се заклевавам, да изпълнявам съвестно...

Когато президентът повтори думите, видя дъха, който излизаше от устата му.

— ... длъжността президент на Съединените щати и да полагам всички усилия...

Цареше абсолютна тишина, тишина отвъд самата тишина.

— ... да спазвам и защитавам Конституцията на Съединените щати.

Готово! Председателят на Върховния съд протегна ръка, здрависа се с него и каза:

— Поздравления, господин президент.

Тишината бе пометена от аплодисменти, които започнаха като тих вятър, но постепенно набраха сила и се превърнаха в мощна буря. Президентът стоеше на стъпалата пред Капитолия и се наслаждаваше на този толкова приятен звук на одобрение. Когато аплодисментите стихнаха, се обърна и се качи на подиума, откъдето трябваше да произнесе речта по случай встъпването си в длъжност.

Отново настана тишина. Множество очакваше речта му с нетърпение. Президентът погледна аутокюто и видя думите на речта си върху екрана.

Докато се приготвяше да прочете речта, която най-добрият му автор на речи бе подготвил толкова грижливо, след което лично той я бе редактирал и внимателно бе претеглил всяка дума и бе формулирал всеки израз, президентът бе обзет от нещо като разочарование. Речта, която се канеше да произнесе, речта, върху която се бе трудил толкова много, изобщо не бе добра. Съдържаше много думи, които обаче не казваха нищо. Всъщност тя дори не казваше онова, което той бе искал да каже. Беше написана, преди да му поставят новия пейсмейкър, по времето, когато се бе чувствал ужасно стар и уморен. Осъзна, че след миг ще отправи друго, много по-важно послание, и това го изпълни с увереност. Щеше да отправи посланието, което неговата страна, а и целият свят, трябваше да чуят, *искаха* да чуят. За първи път чувстваше ума си толкова бистър.

— Скъпи сънародници — започна той, — скъпи хора от целия свят. Бях подготвил една реч, която да произнеса днес, но няма да го направя. Искам да ви кажа нещо много по-важно. Ще се обърна не само към моите американски сънародници, но и към всички граждани на този толкова прекрасен и толкова крехък свят, в който живеем и който Карл Сейгън нарече пращинка, огряна от слънчев лъч.

Президентът замълча. Възцарила се бе нова тишина, по-пълна дори от предишната.

Президентът не се нуждаеше от аутокю. Думите просто извираха от сърцето му, достигаха до главата му и оттам — чрез устата му — до

целия свят. Бяха хубави думи. Искрени думи. Думи, които светът отчаяно копнееше да чуе. В този ден целият свят слушаше. Президентът знаеше какво трябва да се каже и какво трябва да се направи. Когато изрече всички тези думи и когато хората чуеха удивителното му послание, пращинката, огряна от слънчев лъч, никога нямаше да е същата.

БЛАГОДАРНОСТИ

Бих искал да изразя моята признателност към великолепните хора от издателство „Тор“, включително на Том Дохърти, Линда Куинтън, Кели Куин, Пати Гарсия, Алексис Саарела и, разбира се, на дългогодишния ми редактор Боб Глийсън. Бих искал да благодаря още и на Линкълн Чайлд, Карън и Боб Коупланд, Ерик Симоноф, Клаудия Рюлке, Надин Уодъл и Роджелио Пиниеро за неоценимата им помощ. И накрая, специални благодарности на Ерик Лутхард за консултациите по техническите въпроси.

Дъглас Престън

Издание:

Автор: Дъглас Престън

Заглавие: Проектът „Кракен“

Преводач: Милко Стоименов

Година на превод: 2014

Език, от който е преведено: английски

Издание: първо

Издател: ИК „Бард“ ООД

Град на издателя: София

Година на издаване: 2015

Тип: роман

Националност: американска

Печатница: „Полиграфюг“ АД, Хасково

Излязла от печат: 01.06.2015

Редактор: Иван Тотоманов

ISBN: 978-954-655-590-8

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/4644>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.